

DE Banier

TIJD VOOR DE BOER

Stem 15 maart SGP!

campagneposter op pagina 16

bvd
advocaten

Recht doen.

**Onze advocaten zetten uw belangen op scherp.
Met ondernemerschap en passie. Om u te dienen.**

Advies nodig?

www.bvd-advocaten.nl

Barneveld | Hardinxveld-Giessendam | Veenendaal | Werkendam

**Wij staan
voor u klaar.**

KLOMP CREATIVE

bedrijfsfilms | promofilms | commercials | reportages
klompcreative.nl

Onze films
overtuigen.

INHOUD

7

Water onder de boot

De boer	3
De Heere geeft wasdom	4
Waardevolle opmaat	5
Varia	6
Water onder de boot...	7
Aanlandplicht bedreiging	9
Tijd voor de boer	11
Themabijeenkomsten	12
Campagneprogramma	13
Verkiezingsposter	16
Buiten beeld	19
Interview: de visserman	21
Interview: de boer	23
Natuur & landbouw	25
Klimaatdebat	26
Zorg voor de schepping	27
Tijd voor eerlijke prijs	28
Spaghetti of macaroni?	29
Kleurplaat	31

De boer

De boer is belangrijk als voedselproducent. We vrezen dat dit niet door iedereen voldoende wordt ingezien. De boer mag een instrument in Gods Hand zijn om betaalbaar en veilig voedsel te verschaffen.

Uiteraard is het zo dat de Heere de wasdom geeft op het land. Daar kan geen boer voor zorgen.

Wij kunnen geen graankorrel laten ontkiemen. Wij kunnen geen aardappels laten groeien. Wij zijn niet in staat om een koe melk te laten geven. We zijn in alles afhankelijk van de Heere Die voor regen en zonneschijn zorgt. Dat neemt niet weg dat de boer ook in 2017 zijn werk heeft te doen op de akkers, in de weilanden en onder het vee. Het geldt trouwens ieder werk en elke taak. Beleven wij afhankelijk te zijn van de Heere en proberen wij dat uit te dragen aan hen die dat niet beseffen? Er zijn heel wat zorgen voor de boeren. Hoe zal het gaan met de ontwikkeling van de melkprijs? Welke nieuwe maatregelen en bureaucratische regels zullen er uit Brussel komen? Er is onlangs een rapport verschenen over de bodemdaling in

Nederland. Het grondwaterpeil zou verhoogd moeten worden om de inklinking van de bodem tegen te gaan. Gaat dit betekenen dat veel koeienboeren hun bedrijf zullen moeten beëindigen? Het wordt te weinig beseft hoe groot de economische waarde is van het boerenbedrijf. Wanneer we van onze export de import aftrekken is er sprake van een opbrengst van 15 miljard euro. Dat is een heel groot bedrag. We moeten oppassen niet de kip met de gouden eieren te slachten.

De SGP ziet het belang van onze boeren. Jonge boeren hebben onze steun nodig, vooral als zij een bedrijf hebben overgenomen. Het massaal doden en vernietigen van vee als er een dierziekte is uitgebroken, dient tegengegaan te worden. Er moet een einde komen aan de onzekerheid met betrekking tot de regelgeving. Er dient gestreefd te worden naar een goede prijs voor een goed product. Zou het geen goede zaak zijn als er een minister komt voor landbouw en visserij?

De SGP wil opkomen voor de belangen van boeren. Zij zijn belangrijk voor de voedselproductie en voor het landschapsbeheer. Ieder kent zo zijn zorgen, ook de boeren. De SGP wil het iedereen maar ook de boeren voorhouden: "Wentel uw weg op den HEERE en vertrouw op hem, Hij zal het maken." Psalm 37:5. ◀

DS. A. VAN HETEREN
vicevoorzitter

- “Want de aarde brengt vanzelf vrucht voort: eerst het kruid, daarna de aar, daarna het volle koren in de aar.”
Markus 4:28

De Heere geeft wasdom

Als er niet gezaaid wordt op het land, kan er ook niet geoogst worden. De landbouwer moet doen wat hij kan. Het zaaien moet op de juiste tijd gebeuren. Ook na het zaaien heeft de landbouwer een taak. Er dient gewaakt te worden tegen vogels en het onkruid moet bestreden te worden. Door Gods zegen wordt vervuld: “De aarde brengt vanzelf vrucht voort.”

De kanttekening bij de eerste woorden van de tekst luidt: “Dat is, brengt door haar ingeschapen kracht en natuur vrucht voort van hetgeen daarin gezaaid is, Gen. 1:11.” Zo heeft de Schepper het in Zijn wijsheid, goedheid en almacht gemaakt. Als er tarwekorrels gezaaid worden, gaan die korrels ontkiemen, het groeiende sprietje komt boven de aarde, het groeit verder, de aar wordt gevormd en nieuwe tarwekorrels groeien in de aar. Dit is geen vanzelfsprekende zaak. Dat is een onbegrijpelijk groot wonder. Dat kan geen mens tot stand brengen. Het is de Heere Die daarvoor zorgt. Geen landbouwer kan een tarwekorrel laten ontkiemen. Dat is Gods werk. Ook voor de verdere groei kan niemand zorgen. Wij zijn in alles afhankelijk van de Heere. De Heere zorgt voor regen en zonneschijn en voor de afwisseling van winter, lente, zomer en herfst. Beleven we dat? De landbouwer moet doen wat hij kan. Dan zal de Heere doen wat hij níet kan.

Wat van de landbouw geldt, geldt ook van de veeteelt, de fruitteelt, de pluimveehouderij en de visserij. In alle arbeid die verricht wordt, zijn wij afhankelijk van de Heere. Denk niet dat het werk in eigen kracht gedaan kan worden en

DS. A. VAN HETEREN

Urk

dat eigen inzet een garantie is voor het ontkiemen en groeien van de gewassen op de akker. De Heere geeft de wasdom. Er komt eten voor monden die van nature niets doen dan zondige woorden uitspreken. Is dat een wonder voor ons geworden? Wie genade mag kennen zal moeten belijden dat de mond nog maar weinig spreekt tot eer van God. Voor de zonden en tekortkomingen van Gods kinderen heeft Christus volkomen

betaald. De Heere geve dat het werk op het land in afhankelijkheid van Hem gedaan mag worden en dat Hij er de eer van krijgt als er wasdom, groei en vrucht is.

We lezen in Psalm 65:14: “De velden zijn bekleed met kudde en de dalen zijn bedekt met koren; zij juichen, ook zingen zij.” De Heere geeft dit alles en is het waard geloofd en geprezen te worden. Zo geeft de Heere ook Zijn zegen op de prediking van Zijn Woord. De vrucht op de prediking mag niet aan predikanten worden toegeschreven, het is de Heere Die de wasdom geeft in de harten en levens van al de Zijnen. Heeft het Woord van God al vrucht mogen afwerpen in uw leven? Van die vrucht geldt: “Door U, door U alleen, om ‘t eeuwig welbehagen.” “Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen.” ◀

Een waardevolle opmaat...

Op zaterdag 14 januari werd het eerste SGP-verkiezingscongres georganiseerd. De ruim 500 congresgangers hebben die dag in Hoevelaken ervaren als een waardevolle opmaat naar de verkiezingen.

In 2014 werd een set wijzigingsvoorstellen goedgekeurd, met als doel de betrokkenheid van de leden op principiële en politiek-maatschappelijke vraagstukken te versterken. Daarom werd het conceptverkiezingsprogramma nu aan de afgevaardigden ter beoordeling voorgelegd. Daar was een intensieve periode van voorbereiding aan voorafgegaan. De verkiezingsprogrammacommissie (VPC) kreeg van het hoofdbestuur de opdracht een principieel, actueel en goed leesbaar verkiezingsprogramma samen te stellen, met als thema: 'Stem voor het leven'. Tot tweemaal toe zijn concepten voor advies voorgelegd aan de partijadviesraad, waarna het hoofdbestuur goedkeuring verleende. Daarna hebben de lokale afdelingen zich gebogen over de tekst. Er werden op de kop af 90 amendementen ingediend. Dat vroeg om een strak behandelingschema op het partijcongres, inclusief een tijdsklok! De afgevaardigden hielden zich daar prima aan. Heel veel waardering hiervoor!

WAT IS WIJSHEID?

Binnen de VPC en uiteraard ook binnen de partij-adviesraad en het HB is nagedacht over de vraag hoe we principieel en actueel de focus kunnen leggen op het thema

'Stem voor het leven'. Gelet op de steeds groter wordende bedreiging hiervan, ziet de SGP het als haar roeping in de Tweede Kamer en in het maatschappelijk debat meer dan ooit op te komen voor de unieke waarde van het door God geschonken leven. We hebben er toen voor gekozen de zinsnede over de doodstraf dit keer niet op te nemen in het verkiezingsprogramma:

- verandering van beleid vraagt een wijziging van de grondwet en van internationale verdragen; een proces van zeer lange adem.
- een passage over de doodstraf en een heel sterke nadruk op de beschermwaardigheid van het leven, is voor ons niet in strijd met elkaar, maar in deze verkiezingscampagne wel heel moeilijk te communiceren.

Wat wel is opgenomen, is dat we aan landen die zowel een rechtstaat zijn als de doodstraf kennen een verdachte van ernstige misdrijven (zoals een terrorist) zouden moeten kunnen uitleveren. Dat kan nu niet. Het effect van deze zinsnede

was een debat hierover in de Tweede Kamer; een unicum!

Je kunt over de keuze van mening verschillen, dat bleek ook op het partijcongres. Maar er mag geen onduidelijkheid bestaan over de opvatting van de SGP dat na een zeer zorgvuldige rechtsgang in bijzondere omstandigheden de doodstraf een uiterste consequentie is. Het beginselprogramma is ongewijzigd en op onze website staat dit standpunt er nog steeds met een uitvoerige toelichting.

WAARDERING

De sfeer op het partijcongres was goed en de toonzetting van de discussie positief, diverse amendementen werden al of niet gewijzigd aangenomen. Voor het eerst werd de gehele partij betrokken bij de doordenking van de Bijbels genormeerde boodschap van de SGP voor de verkiezingscampagne en de komende kabinetsperiode! Velen gaven dan ook na afloop blijk van hun waardering. Waarvoor onze dank! ◀

“Voor het eerst werd ieder lid betrokken bij de doordenking van de SGP-boodschap!”

M.F. VAN LEEUWEN
partijvoorzitter

De SGP is op zoek naar een
**SECRETARIEEL-ADMINISTRATIEF
MEDEWERK(ST)ER (0,8 FTE)**

SGP

sgp.nl/vacatures

COLOFON

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam

T 010 - 720 07 70

E debanier@sgp.nl

I www.sgp.nl

TWEDE KAMER

T 070 - 318 30 45

E sgp@tweedekamer.nl

LEDENADMINISTRATIE

T 010 - 720 07 70

E administratie@sgp.nl

Vrijwilligers
gezocht!

www.sgp.nl/vrijwilliger

AGENDA

VRIJDAG 10 FEBRUARI

SGP-Jongerenavond in Reimerswaal
Defensie: "Basisverzekering of spierballentaa!"
Mark Brouwer (marinier, lijstduwer)
19.30 uur
Reimerswaal, Raadszaal Gemeentehuis
Oude Plein 1 te Kruiningen.

DINSDAG 14 FEBRUARI

Vergadering kiesvereniging Delft
"Tweede Kamerverkiezingen 2017"
Geert Schipaanboord
19.45 uur
Delft, Obrechtstraat 50, Vierhovenkerk

WOENSDAG 15 FEBRUARI

Tijdrede Oudemirdum
Ds. A. van Heteren van Urk
19.30 uur
Oudemirdum, geb. GG

WOENSDAG 15 FEBRUARI

Tijdrede kiesvereniging Waarde
Ds. W. Silfhout uit Capelle a/d IJssel.
19.30 uur
Waarde, Adullamkerk, geb. GG

WOENSDAG 15 FEBRUARI

Tijdrede Oud-Beijerland
Ds. W.A. Zondag uit Woerden
19.30 uur
Oud-Beijerland, Jan Lievenslaan 12,
Bethabarakerk

DINSDAG 21 FEBRUARI

Residentie Pauzedienst
"De vrucht van de Geest"
Ds. H. Juffer en Roelof Bisschop.
Jan v. Westenbrugge (orgel) en Nicolien
v. Deursen (fluit)
12.30 - 13.10 uur
Den Haag, Waalse Kerk, Noordeinde 25

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *Banier* verschijnt op donderdag 9 maart. De kopij kan tot en met dinsdag 21 februari bij het partijbureau worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl. De daaropvolgende *Banier* zal op donderdag 6 april verschijnen. In tegenstelling tot een eerder bericht, verschijnt dit nummer niet op 26 januari, maar op 9 februari. In verband met de verkiezingen zijn er een aantal planningswijzigingen aangebracht. Als uw agendapunt daardoor niet op tijd getoond wordt, vragen wij om uw begrip en verwijzen wij u naar de agenda van de website. Hierop staan wel alle bijeenkomsten vermeld.

FOTOVERANTWOORDING

Voorpagina: Tijd voor de boer! De boer en de visser staan in dit verkiezingsnummer in de schijnwerpers.
foto door Cees van der Wal Fotografie
Pagina 7, 8, 21 en 23: foto door Cees van der Wal Fotografie
Pagina 19: foto door Krb. communicatie
Pagina 27 en 29: Wikimedia Commons

▶ “Boeren, tuinders en vissers hebben een betere prijs en lagere kosten nodig.”

Water onder de boot voor boeren en vissers

Boerinnen zijn heel wat mans. Ze kwamen massaal naar de Tweede Kamer om gehakt te maken van de motie die vroeg om het langer bij de koe laten van kalveren. Ze waren boos over het gebrek aan kennis in Den Haag over hun 'kalverliefde'. En terecht. Enkele maanden geleden haalde boerin José Bongers vele media met haar indringende verhaal over de voorgenomen sluiting van hun veehouderijbedrijf: “Die gezondheid, dat welzijn, daarop weigeren we te bezuinigen.” Hartenkreten, die overal in het land zijn gehoord. Hartenkreten, die iets vertolken van de spanning op het boerenerf. Vergelijkbare hartenkreten hoor ik ook in de visserij. Ze vragen om actie.

En inderdaad, de boerinnen leggen de vingers op een paar gevoelige plekken. Veel bedrijven houden maar net het hoofd boven water. Zo zat de melkprijs vorig jaar op 25 cent per liter: veel te weinig om uit de kosten te komen. Tegelijkertijd voeren overheid, milieu- en dierenclubs en supermarkten de eisen steeds hoger op. Het CBS concludeerde onlangs: boeren leveren meer, maar verdienen minder. Ze moeten opboksen tegen grote fabrikanten en supermarktketens. Het marktaandeel van Albert Heijn is 35%, van een gemiddeld landbouwbedrijf slechts 0,015%. Investerings in dierenwelzijn en milieu, kunnen niet of nauwelijks worden doorberekend. Een kind kan begrijpen dat dit fout gaat. De mededingingsregels belemmeren boeren en vissers om een vuist te maken en markt- en prijsafspraken te maken. Daar komt bij dat Den Haag en Brussel de kostprijs opdrijven: geen rode diesel meer, invoering van fosfaat-rechten in de melkveehouderij, het doorberekenen van NVWA-kosten en de aanlandplicht.

ONBEGRIJPelijke REGELS

Er komen regels op bedrijven af, die niet begrepen worden. Ik noem de aanlandplicht. Binnenkort zijn vissers verplicht om alle bijvangst die niet verkocht kan worden, toch mee aan wal te nemen. Het stuit hen tegen de borst. Bijvangst die direct over boord gaat, heeft tenminste nog een overlevingskans. Ze moeten

nu hun kotters ombouwen en kunnen minder verkoopbare vis meenemen. Wie gaat dat betalen? Zijn Britse vissers na de Brexit de lachende derde? Ik noem ook de invoering van productierechten voor de melkveehouderij (fosfaat-rechten). Een grote groep melkvee-houders heeft geïnvesteerd in innovatieve, duurzame stallen. Zij moeten waarschijnlijk hun deuren gaan sluiten omdat ze nog hogere kosten niet aan kunnen. Veel melkvee-houders zullen ook meer koeien naar het slachthuis af moeten voeren dan nodig is. Terwijl die fosfaat-rechten niets doen aan de waterkwaliteit. En daar zou het om moeten gaan. De wereld op z'n kop.

Boeren en vissers hebben steeds meer het gevoel dat ze alleen staan. Staats-secretaris Van Dam zou voor hen op de bres moeten springen. Maar helaas, hij zegt dat hij er 'niet voor de boeren' is. Milieu- en dierenclubs bestoken het publiek met ongenueanceerde verhalen. Greenpeace dumpst zelfs grote stenen in zee om vissers te dwarsbomen.

Wat moet de politiek hiermee? Ik hoor om me heen wel mensen die zeggen: "Maak je toch niet druk over die paar duizend boeren." Of: "Als ze het niet meer op kunnen brengen, stoppen ze er maar mee." Of zelfs: "Het zijn allemaal milieucriminelen. Aanpakken!" De SGP is het daar niet mee eens. Integendeel!

ONDERGEWAARDEERDE SECTOR

De sector is een van de kurken waar

onze economie op drijft. Bedrijven zijn de aanjagers van veel werk en voorzieningen. Geen FrieslandCampina zonder melkvee-houders. Geen Priva zonder tuinders. Geen Urk zonder vissers. Deze bedrijvigheid zorgt voor een leefbaar platteland. Aan leegstaande en afbladerende huizen en schuren hebben we niks. Stille armoede willen we niet. Het is een teken aan de wand dat steeds meer jonge boeren en vissers zich afvragen of ze het bedrijf van hun ouders wel over kunnen en willen nemen.

Het is van groot belang dat landbouw en visserij inzetten op verduurzaming! Rentmeesterschap moet handen en voeten gegeven worden. Veel ondernemers willen graag nieuwe stappen zetten, maar hebben daar wel steun van de overheid voor nodig. Met de huidige prijzen gaat het 'm niet worden. Het is van belang dat de overheid haar verantwoordelijkheid neemt. Het kan niet zo zijn dat Den Haag eenzijdig de regels aanscherpt, waardoor productie verschuift naar het buitenland. Daar wordt niemand beter van.

HET ROER MOET OM

Den Haag moet niet langer met de rug naar onze boeren en vissers staan. Zo heeft boerin José het over "een hypocriete politiek en samenleving die vol is van duurzaamheid en dierenwelzijn, maar intussen toestaat hoe de voedselketen de laagste prijzen afdwingt, megamarges hanteert over de rug van boer en koe, en de markt met goedkope

bulkmelk laat overspoelen." Zo gaat het inderdaad niet langer. Daarom zeg ik: Kabinet, Tweede Kamer, word wakker! Het roer moet om.

Welke kant moet het dan op? Boeren, tuinders en vissers hebben een betere prijs en lagere kosten nodig. Mededingingsregels moeten meer ruimte bieden voor markt- en prijsafspraken, zeker in crisistijd. Misbruik van inkoopmacht door supermarkten moet strenger aangepakt worden. Ik denk ook aan meer Europese productiebeheersing om te voorkomen dat prijzen structureel laag liggen. Het kabinet moet evenzeer haar verantwoordelijkheid nemen en de sector niet onnodig op kosten jagen. Integendeel, de kosten kunnen en moeten omlaag. De overheid moet ook meer investeren in duurzame innovatie.

De SGP zet verder in op werkbare regels waarmee ondernemers daadwerkelijk kunnen verduurzamen. Regels die aansluiten op de praktijk en (innovatieve) bedrijven niet de pas afsnijden. Zo moet de huidige aanlandplicht van tafel. Geef visserijbedrijven een eerlijke kans om ongewenste bijvangsten te beperken. Stuur in de melkveehouderij niet op fosfaatrechten, maar op oplossing van de problemen rond de waterkwaliteit.

Een groot probleem in de landbouw is het steeds wisselende beleid. Boeren weten niet waar ze aan toe zijn. De SGP pleit daarom voor een Landbouwakkoord, met afspraken tussen overheid, landbouw, ketenpartijen, maatschappelijke organisaties en andere betrokken partijen over de marsroute naar de toekomst en wat daarbij van de verschillende partijen verwacht wordt. Dan ligt beleid tenminste voor meer dan vijf jaar vast en staan boeren er niet alleen voor. Essentieel daarbij is dat er weer een ministerie van Landbouw en Visserij komt met een minister die er wel is voor de boeren en de vissers.

Boeren, tuinders en vissers verdienen water onder de boot. De SGP zet zich daar graag voor in. ◀

In deze column spreekt iemand uit de praktijk. Deze keer is het **Geert Meun**. Hij is secretaris van VisNed, de spreekbuis van de Nederlandse kottersvissers. Zie www.visned.nl

AANLANDPlicht IN VISSERIJ GROTE BEDREIGING

Elke 10 jaar wordt het Europees Visserijbeleid geëvalueerd. Tijdens de laatste herziening in 2012 werd door de politiek onterecht (immers de visbestanden stijgen jaarlijks) geconcludeerd dat het radicaal anders moest. Resultaat hiervan was dat met ingang van 2016 gefaseerd de aanlandplicht wordt ingevoerd. Dit betekent dat alle ongewenste bijvangsten van ondermaatse vis (discards) aan wal moeten worden gebracht. Afgezien dat dit voor een visserman compleet onwerkbaar is, zorgt het ook voor een ongewenste stijging van de vissterfte.

In Nederland is afgesproken dat de aanlandplicht sluitstuk wordt van een proces waarbij 'selectiever vissen' het credo is om zoveel mogelijk discards te elimineren. Hoe anders dreigt het nu te worden. Onder staatssecretaris Van Dam van Economische Zaken (in Nederland verantwoordelijk voor het Visserijbeleid) wordt steeds meer duidelijk dat de aanlandplicht het hoofddoel wordt in plaats van het middel voor selectiever vissen. Koste wat kost moet de aanlandplicht doorgevoerd worden. Omdat geen gebruik gemaakt wordt van geboden uitzonderingen, dreigt een volledig onwerkbaar situatie.

In de uitvoering van het beleid bepalen straks de te lage quota voor bijvangstsoorten hoe lang een visserman naar zee mag. Deze quota zijn zo laag dat hij binnen enkele maanden uitgevist is. Dan mag hij de rest van het jaar niet meer uitvaren. Verder worden ook nog eens initiatieven om hoge overleving van bijvangsten aan te tonen door bureaucratie gefrustreerd. De visserman wordt daardoor in een onmogelijke positie gemanoeuvreed.

Duidelijk is dat de staatssecretaris geen juist beeld heeft van de problematiek. Reeds volgend jaar loopt het vast. Regels zijn gewoonweg niet uitvoerbaar. Dat is geen kwestie van onze onwil maar van onmacht!

Bijvangstsoorten, zoals schar, moeten niet onder de quota vallen. Belangrijke soorten, als tong en schol, moeten uitgezonderd worden omdat die het vaak overleven. Totdat dit aangetoond is, dient implementatie uitgesteld te worden. Alleen dan kan de uit een diep dal opgeklimmen Nederlandse vissersvloot op een duurzame manier doorgaan de Noordzee te bevissen. Van Dam: het roer moet echt om, luister naar de visserman!

Geert Meun

Quik's
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

**NATUURLIJK
VERS EN
SMAKELIJK**

Uw totaal aardappel leverancier

KWALITEITS
AARDAPPELEN
SINDS 1932

Controleren Sorteren Wassen/verpakken Verwerken

Vers verpakt

Voorgekookt

Voorgebakken

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quik's **Quik's** **QUIKS.NL**

Buiten leven in stijl

*Gratis
inspiratieboek*

Vraag 'm aan:
www.wesselhoek.nl

Nieuw!

WESSELHOEK
exclusieve houtbouw

KERKWEW 17 KOOTWIJKERBROEK • T. 0342 44 1729 • INFO@WESSELHOEK.NL

**Een helder
licht op de
zaak**

Spek | Accountants
Belastingadviseurs

Nieuwe Tidendweg 16
2923 AE Krimpen aan den IJssel
T 0180 591581
F 0180 591582
E info@spek.nl
www.spek.nl

DOOR KEES VAN DER STAALJ

TIJD VOOR DE BOER

Bij elk werkbezoek aan een boerenbedrijf treft het me steeds weer: de liefde van de boeren voor hun werk, de liefde voor de dieren. Maar ook de zorg en onzekerheid over de toekomst. Telkens veranderende regels, steeds verder opgeschroefde eisen: is er straks nog wel een boterham te verdienen?

De afgelopen tijd heb ik weer regelmatig het genoegen gehad een boerenerf te betreden, rond te kijken in de stallen, en aan de keukentafel de verhalen te horen over de zorgen en de kansen. Prachtig om te zien hoe bij een biologische varkenshouderij in Linschoten met passie over het werk op de boerderij wordt verteld. Dezelfde betrokken toon proefde ik ook bij het werkbezoek met de SGP-Statenleden in Zuid-Holland. We kwamen bij prachtige bedrijven in het Groene Hart en de Krimpenerwaard, waar soms al generatie op generatie met toewijding gewerkt wordt. Een goede boer hoeft echt niet met druk en dreiging aan het verstand gepeuterd te worden dat hij goed voor zijn dieren moet zijn en als goed rentmeester voor Gods schepping moet zorgen. Het is een belediging om te doen alsof die wijsheid van de politiek of van actiegroepen moet komen.

ZORG EN ONZEKERHEID

Wat wel merkbaar is in al die ontmoetingen, is een flinke dosis zorg en onzekerheid over de houding van de overheid. Wat zou het ontzettend helpen

als de overheid eens wat rust en stabiliteit kon brengen, door niet elke keer de spelregels aan te passen. Wat zou het enorm helpen als het bewustzijn groeit dat al die goedbedoelde eisen in naam van duurzaamheid en dierenwelzijn simpelweg ook betaalbaar moeten zijn. Er moet ook wel een boterham verdiend kunnen worden.

Juist de afgelopen periode hebben veel boerenbedrijven zich in de steek gelaten gevoeld door politiek Den Haag. Eerlijk

is eerlijk, de SGP heeft de afgelopen tijd haar uiterste best gedaan dat ook helder in debatten naar voren te brengen. Elbert Dijkgraaf heeft als onze woordvoerder landbouw geen mogelijkheid onbenut gelaten om het kabinet stevig aan de tand te voelen over het teleurstellende landbouwbeleid. En hij is ook steeds gekomen met concrete voorstellen voor verbetering.

PARTIJBREED SPEERPUNT

Het mooie is dat het opkomen voor de boer, de tuinder, de visser in onze SGP geen soloactie is van een bevlogen woordvoerder. Het is een speerpunt van de hele partij. Dat geldt binnen onze fractie, maar ook voor onze Europarlementariër Bas Belder. Diezelfde houding kom je ook tegen bij onze gemeenteraadsleden, waterschapsbestuurders en Statenleden.

Met mooie beloftes in verkiezingstijd moet je altijd erg oppassen. Daarom verwijs ik liever naar de concrete inzet die in de afgelopen jaren al waargemaakt is. U mag er gerust op rekenen dat de SGP zeer gemotiveerd is op die weg in de toekomst verder te gaan. ◀

VAN BOER TOT BORD

Eerlijk eten voor een eerlijke prijs!

Doelgroep: veehouders, landbouwers, voedselverwerkers en verder iedereen die van een eerlijke boterham houdt
Sprekers: o.a. Elbert Dijkgraaf en Albert Schulp
Datum: maandagavond 27 februari 2017
 Aanvang 19.45 uur, inloop vanaf 19.15 uur, na afloop (21.30 uur) borrel
Locatie: ZWOLLE, Hogeschool Windesheim (gebouw X), Campus 2-6

DE SGP ORGANISEERT DEO VOLENTE TWEE BIJENKOMSTEN VOOR ISRAËL

SOLIDARITEITSBIJENKOMST

De SGP organiseert een 'Vóór Israël-bijeenkomst'.
 Het thema van de avond is 'Vrede'.

Sprekers zijn o.a. Kees van der Staij, vertegenwoordigers
 Israëlische ambassade en de Joodse gemeenschap in Nederland.

DONDERDAG 16 FEBRUARI 2017

Om 20.00 uur in de Noorderkerk,
 Noordermarkt 48 te Amsterdam

Bezoek deze solidariteitsbijeenkomst en laat zien dat ook u Israël
 en het Joodse volk steunt.

ISRAËLMARKT EN -VEILING

De SGP staat vóór Israël. Dat is hard nodig, want Israël staat
 helaas te vaak alleen. Dat blijkt alleen al uit de etikettering en
 boycotts van Israëlische producten. De SGP plaatst daar graag
 een positief geluid tegenover. Daarom zetten wij een aantal
 Israëlische producten in het zonnetje.

VRIJDAG 10 MAART 2017

Vanaf 19:00 in zalencentrum De Schakel,
 Oranjelaan 10 te Nijkerk

Kom langs bij onze Israëlmarkt en -veiling*, deze wordt in
 samenwerking met Christenen voor Israël georganiseerd, en
 geniet van de proeverij met heerlijke Israëlische wijnen en
 delicatessen. Ook kunt u workshops volgen.

*De volledige opbrengst van de veiling is bestemd voor ALEH,
 een stichting voor gehandicaptenzorg in Israël.

SGP-VERKIEZINGSBIJEENKOMSTEN

Vrijdag 10 februari	Barneveld	Van Lodenstein College, Lunterseweg 94
Dinsdag 14 februari	Gorinchem	Gomarus, Hoefslag 11
Donderdag 16 februari	Amsterdam*	Noorderkerk, Noordermarkt 48
Vrijdag 17 februari	Staphorst	Pieter Zandt, Achthoevenweg 3
Maandag 20 februari	Gouda	Driestar Educatief, Burg. Jamessingel 2
Dinsdag 21 februari	Amersfoort	Hoornbeeck College, Utrechtseweg 230
Vrijdag 24 februari	Apeldoorn	Jacobus Fruytier, Anklaarseweg 71
Dinsdag 28 februari	Drachten	Zaal Gereformeerde Gemeente, De Singel 40
Donderdag 2 maart	Goes	Calvijn College, Klein Frankrijk 19
Zaterdag 4 maart	Urk**	Zalencentrum Irene, Wijk 8-85
Dinsdag 7 maart	Barendrecht	Focus Beroepsacademie, Dierensteinweg 4
Vrijdag 10 maart	Rijssen	Jacobus Fruytier, de Stroekeld 142
Zaterdag 11 maart	Lunteren	Oude Kerk, Dorpsstraat 34

Voor alle data geldt Deo volente.

* Dit betreft een solidariteitsbijeenkomst die in het teken zal staan van Israël.

O.a. een vertegenwoordiger van de Israëlische ambassade zal hierbij aanwezig zijn.

Tijd bijeenkomsten:

19.30 uur	Inloop met koffie
20.00 uur	Programma
21.30 uur	Hapje en drankje

** Tijd bijeenkomst Urk:

15.00 uur	Inloop met koffie
15.30 uur	Programma
17.00 uur	Hapje en drankje

► [Kijk voor meer informatie over de bijeenkomsten op WWW.SGP.NL/AGENDA](http://WWW.SGP.NL/AGENDA)

MBS Beton

- ✓ Sleufsilo's
- ✓ Silo afdeksysteem
- ✓ Keerwanden
- ✓ Vloerplaten
- ✓ Stapelblokken
- ✓ Waterputten
- ✓ Waterberging

Energieweg 2 3762 ET Soest 035-588 1839 info@mbsbeton.nl www.mbsbeton.nl

MERWESTREEK

"Ontwikkelen van bijzondere producten die passen bij de wensen van morgen"

> Projectontwikkeling > Bouwmaatschappij > Metselwerken

Betrokken bij het resultaat

☎ 0184 - 61 23 47 | merwestreek.nl

TALEN MACHINES

PLATENZAAGMACHINES

Oosterparallelweg 41 • 7951 DD Staphorst (NL)
t +31 (0) 522 - 46 14 02 • www.talenmachines.nl

ASIA

STEM >

VOOR HET LEVEN

“EEN FLESJE WATER IS DUURDER DAN EEN PAK MELK!”

EEN FRACTIEADVISEUR IN BEELD

Den Haag en de groene polders waar boeren letterlijk en figuurlijk ploegen, liggen een eind bij elkaar vandaan. Het valt daarom niet mee om met elkaar in contact te blijven. Politiek Den Haag staat in die context bekend als de ‘ivoren toren’. Om toch informatie te krijgen, heeft de SGP-fractie verschillende adviseurs in den lande. Een beeld van zo’n adviseur: Steven van Westreenen.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

In de tegenwoordige tijd zijn er adviseurs nodig die de boeren adviseren over het te voeren bedrijfsbeleid. Dat feit alleen geeft al een signaal af, want blijkbaar is het zonder zo’n raadsman moeilijk om volgens de regels te kunnen boeren. Maar hoe komt de politicus aan zijn informatie? De SGP-fractie in de Tweede Kamer heeft het voorrecht om van de brede blik van een ‘adviseur van het buitengebied’ te horen hoe alle Haagse wetten in de praktijk uitpakken.

Hoe omschrijft u uw werk?

Steven van Westreenen, Directeur / Adviseur Milieu en Ruimtelijke Ontwikkeling: “We helpen boeren in het woud van regelgeving. Aan de ene kant geeft de complexiteit ons juist werk, maar aan de andere kant staat de regelgeving zo ver van de redelijkheid vandaan dat het echt niet zonder zou kunnen. De overheid beseft onvoldoende wat de impact is van de oplossingen die zij kiezen. Het uitleggen van de wet- en regelgeving is soms voor ons nog een hele klus.

Wat gaat er fout?

“Er is een gigantische administratieve

rompslomp. Daardoor is de boer ook boekhouder geworden. Laat de boer toch weer boer zijn!

Er is ook gigantisch veel regeldruk. Regels zijn nuttig om de kwaliteit van het product, het milieu en de natuur te waarborgen, maar de huidige complexiteit van de regelgeving schiet haar doel voorbij. Wet- en regelgeving is een middel om te reguleren maar geen doel op zich. Om het inkomen op peil te houden en de kostprijs te verlagen is schaalvergroting voor de ondernemers een logische keuze.

Een ander groot pijnpunt is het verdienmodel. De opbrengstprijis voor de agrarische producten is te laag, met als gevolg dat inkomens op de boerenbedrijven minimaal zijn. Hierdoor zijn er onvoldoende middelen om te investeren in innovatie en verduurzaming.

Kunt u een voorbeeld geven?

“De boer verzorgt zijn vee zo goed mogelijk, want dit is zijn inkomstenbron. De koe, bijvoorbeeld, geeft dagelijks liters melk. De boer krijgt er ongeveer 25 cent voor. In de fabriek wordt het ‘goud’ uit de melk gehaald.

Water met een kleurtje wordt in de supermarkt voor meer dan 60 cent verkocht. Voor een flesje water betalen we meer. De consument zal niet klagen dat de melk te goedkoop is, maar de boer moet toch echt een eerlijke prijs voor een eerlijk product kunnen krijgen!”

Wat zou de overheid verder moeten veranderen?

“Kom in contact met de boer en evalueer wat de effecten zijn van de ingestelde regels. Kijk serieus naar de mogelijkheden om het inkomen voor de boer te verbeteren. Stimuleer als overheid keteninnovaties waardoor de ondernemers een vuist kunnen maken en de producten beter kunnen vermarkten. Geef de boer toekomst en waardeer de sector die zorgt voor een belangrijk deel van onze economie.”

Wat kan de SGP doen?

“Ik verheug me op een verdere samenwerking. Daarbij pleit ik voor een landbouwforum, want door de huidige organisaties wordt niet altijd in het belang van de boer gesproken.” ◀

Vitters Shipyard

Grondslag

Huls Architecten | Bergerslag 3 | 7951 DR Staphorst
T (0522) 46 15 67 | F (0522) 46 20 24 | E info@hulsarchitecten.nl | I www.hulsarchitecten.nl

Vos CRC te Waalwijk is een landelijk opererend bedrijf gespecialiseerd in het technisch reinigen, renoveren, en conserveren van koel- en warmtetechnische installaties op een verantwoorde en milieuvriendelijke wijze, waarvoor zij dan ook VCA* is gecertificeerd.

In verband met onze bedrijfsgroei zoeken wij een:

ZELFSTANDIG TECHNISCH REINIGER

Interesse? Kijk op www.voscleaning.nl voor meer informatie

Vijzelweg 4 | 5145 NK Waalwijk | T: 0416 692775
www.voscleaning.nl | info@voscleaning.nl

DE PATER

SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

MET RECHT AAN UW ZIJDE

Ruimtelijke Ordening

- begeleiding bij beroep- en bezwaarschriften procedures
- procesvertegenwoordiging
- advisering

MR. L. BOLIER | *juridische adviezen*

Nunspeterweg 25
8075 AA Elspeet
Telefoon (0577) 49 17 54
Telefax (0577) 49 11 06

Ruimtelijke Ordening • Bestemmingsplanwijziging
Milieurecht • Arbeidsrecht • Bestuursrecht

Wees een 'FISHERMAN'S FRIEND!'

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Een gesprek met een visserman. Hij vist niet naar een dik belegde boterham, maar gun hem wel 'een' boterham. Het loopt echter meer en meer de spuigaten uit. Daarom laten vissers zich uiteindelijk niet de kaas van het brood eten. De manier waarop de landelijke en Europese machten met vissers omgaan, blijft bij de vissers als een graat in de keel steken. Overheid, wees een 'fisherman's friend'!

Job Schot is een Thoolse visserman. Hij is stuurman van de Z-201 uit het Vlaamse Oostende. Met Stichting Eendracht maakt kracht komt hij op voor de belangen van vissers die hoe langer hoe meer in het nauw worden gedreven. De regelgeving werkt als een fuik. Hun bestaansrecht wordt bedreigd.

Hoe is het om visser te zijn?

"Los van alle moeilijkheden, is het een prachtig beroep. Je bent haast nergens zo vrij als op de zee. Om je heen hoor je water, meeuwen en de geluiden van de kotter. Je ruikt de vis en de zee. Je ziet de horizon, bruisend zeewater en vis. Prachtig! Het is een zwaar beroep, maar we doen het graag. Je kiest er heel bewust voor en vaak zit het in de genen."

Is het los te zien van de moeilijkheden?

"Nee, helaas niet meer. De problemen zijn nijpend geworden en er moet actie ondernomen worden omdat als we niets doen het eind voor het vissersbestaan heel reëel is."

Wat zijn de kernproblemen?

"We worden bedreigd door de invoering

van de aanlandplicht (zie pagina 9) en de Brexit. Voor de Britten gaan nu andere regels gelden dan voor de vissers van de EU. De concurrentiepositie groeit scheef en onze visgebieden dreigen weg te vallen.

Daarnaast worden we bedreigd door de grote milieuorganisaties. Ze krijgen het voor elkaar om ons bij de overheden onterecht zwart af te schilderen. Daardoor ontstaat er regelgeving waarmee we onmogelijk kunnen leven. Het is misschien moeilijker om te bewijzen, maar uiteindelijk leiden veel invloeden terug tot de machtige ngo's (non-gouvernementele organisaties). Zij bespelen met name de Europese overheid en hebben zo een gigantische invloed die alleen maar draait om geld."

Kunt u een voorbeeld geven?

"Er is geknokt voor visgebieden rond de Doggersbank. Uiteindelijk kwam daar een gesloten gebied waar 'de natuur weer zijn werk kon doen'. Uit andere gebieden die gesloten zijn, blijkt al dat dit helemaal niet betekent dat de visstand wordt uitgebreid,

eerder het tegendeel. Tot onze verbijstering zijn er nu plannen om er windmolens te plaatsen! Dat is toch niet te geloven, want uit onderzoek blijkt dat visstand en de zeebodem verslechteren door windmolens. Wij, de vissers, houden juist van de natuur!"

Wat gebeurt er als de visser niet meer kan vissen?

"Dan zijn we allemaal aangewezen op kweekvis. De belangrijke omega-3 vetten mis je dan en je krijgt er antibiotica voor terug. Uiteindelijk dreigt dan ook de resistentie voor antibiotica. Vis is een belangrijk ingrediënt voor gezond leven. Vis zit vol met aminozuren en natuurlijk vet. Niet alleen voor ons is het desastreus, maar ook de consument wordt belangrijke voedingsstoffen ontzegd."

Hoe ziet u de toekomst?

"Er zijn veel onzekere factoren, maar met onze acties en de hulp van partijen als de SGP, hopen we het tij te kunnen keren." ◀

Verkoop | Verhuur | Leasing | Service

Gebr. Weststrate B.V.

Landbouwmachines - Intern transport

NEW HOLLAND
AGRICULTURE

DELWANO
VELDSPUITEN

TOYOTA
BT

Meclean veeg- en schrobmachines, stofzuigers en hogedrukreinigers

meclean®

Veiligheidskeuringen volgens de VeBIT-voorwaarden.

Nieuwe Toyota vorkheftrucks, BT elektropallettrucks en handpallettrucks

TOYOTA
INDUSTRIAL EQUIPMENT **BT**

Zuidweg 13-15
Postbus 52
4413 ZH Krabbendijke

T 0113 - 50 26 10
F 0113 - 50 61 46

www.gebrweststrate.nl
info@gebrweststrate.nl

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Een frisse kijk op úw cijfers.

Hoe goed bekijkt ú uw organisatie? Welke ontwikkelingen houden ú bezig? Welke cijfers vragen om uw aandacht? Van Ree Accountants kijkt graag met u mee. Natuurlijk, als accountant zorgen we ervoor dat u over de juiste cijfers beschikt. Maar dat zoveel bedrijven en non-profitorganisaties al 40 jaar met ons samenwerken, heeft een andere reden. Het is onze frisse kijk op de cijfers die verrassende inzichten oplevert. Opmerkelijke trends. Ontwikkelingen in het resultaat. Veranderende prestaties. Groeiende kansen. Met een frisse kijk zie je zoveel meer.

VAN REE. EEN FRISSE KIJK OP CIJFERS.

ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | DOORN | GELDERMALSEN
WWW.VANREEACC.NL

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY

De Groot
grootsgedrukt.nl

**Wat u ook wilt drukken,
druk het groots!**

We hebben de stap gemaakt naar één platform door mens, website en webshop bij elkaar te brengen. Een plek waar bedrijven graag komen om drukwerk te bestellen en om zich te laten inspireren.

Van kleine tot grote oplage, alles onder één dak. Altijd een passende drukwerkoplossing van standaard tot exclusief. Scherp en kwalitatief. We maken bestellen makkelijk voor u.

grootsgedrukt.nl

Zuidzijde 131-133, Goudriaan T + 31(0)183 58 33 33 E info@grootsgedrukt.nl

Land van MELK EN HONING

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

De emigratieplannen waren gemaakt en de visums lagen klaar om naar Canada te kunnen gaan. Op deze manier kan een Nederlandse koeienboer niet verder. In Canada worden farmers veel meer gewaardeerd. Toch is het moeilijk om een bedrijf te achter te laten, zeker als daar al verschillende generaties in actief zijn geweest. Ook je familie laat je niet zomaar achter.

Uiteindelijk is Chiel Markus dus niet weggegaan. Dan maar voortploeteren en hopen op betere tijden. Markus is al zo'n 40 jaar melkveehouder. Hij is zijn vader opgevolgd en verzorgt nu zo'n 70 melkkoeien, plus het jongvee. In gesprekken zoals deze valt het me op hoe verdraagzaam de boer en de visser zijn, ondanks de situatie waarin zij hun werk moeten doen.

Wat is het imago van de boer?

"Ik zoek naar een woord, maar dat is lastig. Je zou het kunnen vergelijken met mest. We vervuilen en kwellen de natuur."

Wat vindt u daarvan?

"Heel erg, natuurlijk. We produceren levensmiddelen en leveren, al zeg ik het zelf, zeer hoogwaardige producten. Maar we staan toch echt in de hoek waar de klappen vallen. Via natuur- en milieuorganisaties wordt de overheid zwaar en eenzijdig beïnvloed. Gelukkig is er nog een aantal partijen, zoals de SGP, die wel voor ons opkomen."

Wat zijn de grootste problemen?

"Het is begrijpelijk dat zulke belangrijke producten streng gecontroleerd

moeten worden, maar geef ons alsjeblieft wat meer vertrouwen!

Mest is een groot probleem. We zijn nu aan het onderbemesten en nóg is het niet goed."

Kunt u een voorbeeld geven?

"Om je grond gezond te houden is er 120 kilo fosfaat per hectare nodig. Als wij 80 kilo gebruiken, is dat te weinig en ontstaat er roofbouw.

Als de akker helemaal vol zit met ganzen die op het perceel neerstrijken, laten zij heel wat mest achter. Is het gevaar van overbemesting nu aanwezig? 'Nee', zeggen de natuurorganisaties, 'dat is de natuur'... Maar wee de boer die goed voor zijn grond wil zorgen en er 'te veel' bemest."

Vanwaar die onderwaardering?

"De natuur- en milieubewegingen hebben tegenwoordig veel voor het zeggen. Mensen praten over 'nieuwe natuur', maar waarom zien ze de landbouwgronden niet als natuur? Wat is dat dan? Wij doen niet anders dan de natuur beheren. Waarom maken we zoveel waterpartijen extra? Daardoor

komen er ook weer nieuwe ziektesoorten bij.

Sommigen zeggen dat Nederland een dienstverlenend land moet zijn en de agrarische sector aan minder dichtbevolkte landen moet overlaten."

Hoe ziet u dat?

"Als je in Europa kijkt, zie je dat een land als Frankrijk soms veel te droog is. Nederland is zeer geschikt. Eén hectare Nederlandse grond is qua waarde te vergelijken met vier hectare elders. Wij hadden bezoek vanuit Israël en juist zij omschreven Nederland als 'het land van melk en honing'."

Wat zou de overheid moeten doen?

"Geef een minister van Landbouw & Visserij met verstand van zaken, die in gesprek wil gaan met de boer en een hart heeft voor de agrarische sector. Laat ons gewoon een eerlijke boterham verdienen. Méér vragen we niet. Nu wordt de lat steeds wat hoger gelegd, ook al lopen we al op onze tenen. Je hoeft toch geen boer te zijn om te begrijpen dat je van een kale kip niet kunt plukken?!" ◀

DOOR WILHELM DOELEMAN

Zorg dragen voor natuur en landbouw

Op uitnodiging van de SGP-Statenvructie van Zuid-Holland brachten SGP-fractievoorzitter Kees van der Staaï en Tweede Kamerlid Elbert Dijkgraaf op vrijdagmiddag 9 december een bezoek in Reeuwijk. Daar bezochten ze een melkveehouderij in combinatie met een natuurboerderij. In deze succesvolle boerderij speelt de lokale politiek ook een grote rol! Een gesprek met Jan Leendert van den Heuvel, SGP-wethouder in Bodegraven-Reeuwijk.

Kunt u iets vertellen over het landbouwbeleid van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk?

“Toen ik in 2013 aantrad als wethouder in gemeente Bodegraven-Reeuwijk kreeg ik onder andere de portefeuille agrarische zaken. Tot mijn verbazing bleek er daarvoor geen euro te zijn begroot! Inmiddels ligt er wat mij betreft een toekomstbestendige agenda Landbouw die vier pijlers heeft: landbouw & innovatie, structuurversterking, bedrijfskringlopen & ketenbeheer en landbouw & biodiversiteit. Inmiddels hebben we structureel geld in de begroting opgenomen, waardoor een gezamenlijk landbouwbeleid met de gemeente Krimpenerwaard en de waterbeheerders mogelijk is geworden voor de periode van 2016 - 2021. Met behulp van provinciale middelen, bijdragen uit het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) en het LEADER-programma zou de totale financiële omvang van dit stimulerings- en investeringsprogramma in de richting van € 7 miljoen kunnen gaan!”

Voor welke uitdagingen op landbouwgebied staat de gemeente Bodegraven-Reeuwijk?

“In Bodegraven-Noord moet het Natuurnetwerk Nederland (NNN) als verbindingzone tussen de zogenoemde Natura 2000-gebieden worden ingepast in de prachtige Meijepolder, een prima agrarisch gebied. Dit vraagt van ons

Tijd voor de boer

als gemeente om een zeer zorgvuldige aanpak. Verder proberen we onze agrariërs zo goed mogelijk te faciliteren via het ruimtelijk beleid met verander- en uitbreidingsmogelijkheden en het stimuleren van recreatieve ontwikkelingen zoals routenetwerken.”

Kunt u een voorbeeld geven van een agrariër in uw regio die van aanpak is veranderd?

“Mooi voorbeeld daarvan is de Hoeve Stein waar de Tweede Kamerfractie in december een bezoek bracht. Deze melkveehouder heeft na een lang en intensief proces zijn bedrijf zo ingericht dat dierenwelzijn, economie, duurzaamheid, natuur en recreatie samenkomen. Hij is in samenwerking met Staatsbosbeheer natuurbeheerder geworden met een zeer

extensieve agrarische bedrijfsvoering van uiteindelijk 200 koeien op 200 hectare, als de fosfaatwetgeving tenminste geen roet in het eten gooit!”

Kunt u een voorbeeld geven van een plan wat u zelf als gemeente gaat uitvoeren om aan de natuurdoelstellingen te voldoen?

“Wij hebben als gemeente aangegeven dat wij graag van onderop de uitvoering willen organiseren van de nationale en provinciale ambities met betrekking tot de ecologische verbindingzone van het NNN, vroeger EHS (Ecologische Hoofstructuur) geheten. Gelukkig hebben we de ruimte gekregen van de provincie voor een gebiedsproces dat moet leiden tot voldoende draagvlak voor een plan dat voldoet aan de natuurdoelen en

waarbij toch zo min mogelijk landbouwgrond wordt afgeplagd ten behoeve van de ontwikkeling van nieuwe natuur.”

Hoe krijgt u de boeren en brancheorganisaties in de regio mee met uw plan?

“Wij zijn steeds in gesprek met de boeren, brancheorganisaties en Natuurmomenten, de eigenaar van het grootste deel van de gronden. Dit is niet altijd gemakkelijk, omdat de verbindingzone een aantal agrariërs direct raakt in hun bedrijfsvoering. Het wordt woekeren met de ruimte, wellicht zelfs zodanig dat een enkele boer zal moeten worden uitgekocht. Alle partijen zien nu wel dat er echt wat moet gebeuren. Het gaat er om dat we bedreigingen om weten te zetten in kansen.”

Hoe kunnen we als SGP-politici en -bestuurders elkaar versterken op dit terrein?

“Ieder gebied is uiteraard anders, in onze regio Gouwe Wiericke – Krimpenerwaard hebben wij te maken met veenweidegrond. Bij de ontwikkeling van een gezamenlijk landbouw- en natuurbeleid maken we veel gebruik van de kennis en middelen van de provincie en onze Statenleden. Als christelijke volksvertegenwoordigers en bestuurders hebben wij de taak om op een goede manier beleid te maken en via die weg zorg te dragen voor natuur en landbouw!” ◀

Jan Leendert van den Heuvel

Koers houden in klimaatdebat

DOOR BERT-JAN RUISSSEN

Kandidaat 4 Tweede Kamerverkiezingen

Zou Trump het klimaatakkoord nu wel of niet gaan naleven? In 2015 spraken 195 landen af alles in het werk te zullen stellen om de opwarming van de aarde te beperken, vooral door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. In verkiezingstijd was Trump er helder over: hij zou breken met dit akkoord. In opwarming van de aarde geloofde hij niet en in invloed van broeikasgassen daarop al helemaal niet. Inmiddels heeft hij zich wat gematigder opgesteld en aangegeven ‘een open mind’ te hebben over het verdrag.

Wat dit uiteindelijk voor de opstelling van de VS gaat betekenen, zal moeten blijken. Maar het is wel iets om met meer dan gewone belangstelling te blijven volgen. Want als de VS (verantwoordelijk voor 15% van de CO₂-uitstoot) afhaakt, wordt het halen van de klimaatdoelstellingen wel heel erg moeilijk.

De onduidelijke koers die de VS momenteel vaart, mag echter geen reden zijn om in de EU ook maar even pas op de plaats te maken. De aanwijzingen voor opwarming van de aarde zijn eenvoudigweg te serieus om naast ons neer te leggen. Als rentmeesters zijn we sowieso geroepen zuinig met onze energiebronnen om te gaan. Daar komt bij dat we voor onze energievoorziening momenteel te sterk afhankelijk zijn van instabiele regio's (met name het Midden-Oosten). Voor de aankoop van fossiele brandstoffen uit het buitenland moeten we miljarden euro's neertellen. De SGP zet bij dit onderwerp

als vanouds sterk in op energiebesparing, bijvoorbeeld door het stimuleren van betere isolatie van woningen. En terecht. Iedere kuub gas die we besparen, hoeven we niet te winnen of te kopen en belast het milieu niet. Ondertussen wordt de technologie rond de winning van schone energie (uit wind, zon, water etc.) steeds beter. Dit maakt het mogelijk het aandeel duurzame energie in ons energieverbruik (in NL nu 5,8%) verder te laten stijgen. Strategische innovaties om schoner en goedkoper energie te produceren, zijn daarbij cruciaal. Dat is een tweede speerpunt uit ons verkiezingsprogramma.

Zo houden we koers in dit belangrijke dossier. We dragen ons steentje bij aan verduurzaming van de energievoorziening én we maken ons minder afhankelijk van landen als Rusland en de olieproducerende landen in het Midden-Oosten. Maar laten we wel realistisch blijven. Keulen en Aken zijn ook niet op één dag gebouwd. Dat geldt ook voor de noodzakelijke energietransitie. Als realisme maar niet ontaardt in een weifelende houding die de VS momenteel aanneemt. ◀

- Ambtskleding
- Herenkleding
- Trouwkostuums
- Casualkleding

Graag tot ziens...

Geerts
herenkleding

Dorpsstraat 229
3925 KC Scherpenzeel

033 277 88 99
info@geertsherenkleding.nl
www.geertsherenkleding.nl
gratis parkeren

VERTROUWD ADRES - DESKUNDIG ADVIES - COMPLETE COLLECTIE

VAN DEN BERG
verzekeringen

'duidelijk advies
voor het MKB'

VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZZZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

Goed voor je huis.nl

Hoe *lief* hebt ú de zondag?

Wij beschouwen de zondag als een rijke zegen. We zouden, uit eerbied voor Gods instellingen, de rustdagviering graag op alle terreinen van het leven in ere hersteld zien. Daarom zien wij het als onze taak en roeping om onze medemens te wijzen op het gebod van de Heere inzake de wekelijkse rustdag.

Word vandaag nog lid en geef zo blijk dat u de doelstelling van de vereniging onderschrijft en de zondagsrust en zondagsheiliging u alles waard is. Al vanaf 1 euro per jaar bent u lid van onze vereniging! U kunt zich opgeven via info@verenigingzondagsrust.nl of door te bellen naar (0317) 61 43 98. Ons kantoor is bereikbaar op werkdagen tussen 9.00 en 16.00 uur.

Fred. van de Paltshof 15 3911 LA Rhenen T. (0317) 61 43 98 F. (0317) 61 60 44 E. info@verenigingzondagsrust.nl IBAN NL98INGB0000878628

ZORG OOK VOOR DE SCHEPPING

Eind 2015 werd er luid gejuicht in Parijs toen het klimaatakkoord gesloten werd. Eind 2016 koos Amerika een president die klimaatverandering een verzinzel van de Chinezen noemde. Dit doet aan het begin van 2017 de vraag rijzen hoe SGP-jongeren tegen duurzaamheid aankijkt.

DOOR PIETER MEIJERS

Voorzitter commissie Duurzame Ontwikkeling en Landbouw

BOUWEN EN BEWAREN

Laten we in de Bijbel op zoek gaan naar een antwoord. God zette Adam in het paradijs met de opdracht om deze mooie hof te bouwen en te bewaren (Genesis 2). Duizenden jaren later geldt deze opdracht nog steeds. Daarom vindt SGP-jongeren het belangrijk dat bedrijven, burgers én de overheid goede rentmeesters zijn over de schepping. Iedereen moet duurzaam en verantwoord omgaan met schaarse grondstoffen, energie, gezonde lucht, schoon water en de vruchtbare bodem. Concreet willen we bijvoorbeeld dat in 2020 14% van de energie duurzaam wordt opgewekt. Nu is dat nog maar 5,8%. Een goede rentmeester vindt dat veel te weinig! Maar hoe kunnen het bedrijfsleven en de overheid vorm geven aan duurzaamheid? Hoe kun jij verantwoord omgaan met de schepping?

WAT KUNNEN BEDRIJVEN DOEN?

Steeds meer bedrijven gaan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Een mooi voorbeeld is Interface, dat vloerbedekking produceert van afgedankte visnetten. De NS laat sinds 1 januari 2017 al haar treinen op duurzame energie rijden. Dit zijn slechts enkele voorbeelden, want gelukkig gaan steeds meer bedrijven produceren mét aandacht voor het milieu.

WAT KAN IK DOEN?

Rentmeesterschap is niet iets waar alleen de overheid en het bedrijfsleven mee bezig moeten zijn. Nee, zorg voor Gods schepping is een opdracht voor iedereen persoonlijk. Hoe kunnen jij en ik vorm geven aan deze opdracht? Dat zit hem soms in kleine dingen. Pak gewoon eens de fiets of de trein in plaats van de auto. Laat je huis isoleren en leg er zonnepanelen op. Gooi geen afval op straat of in de natuur. Door matig en bewust te leven kunnen we zorgvuldig omgaan met Gods schepping en houden we de aarde leefbaar voor toekomstige generaties!

WAT KAN DE OVERHEID DOEN?

De overheid kan bedrijven en burgers stimuleren tot duurzame keuzes. Dit kan door de vervuiling van lucht, water en bodem te bestraffen. Ook het uitstoten van broeikasgassen moet zwaarder worden belast. Goed gedrag daarentegen, zoals het isoleren van je huis, het plaatsen van zonnepanelen of het scheiden van afval, moet worden beloond. De overheid moet natuurlijk zelf het goede voorbeeld geven door zelf uitsluitend 'groene' producten te kopen.

Hoog tijd voor een eerlijke prijs

Boeren zouden graag een eerlijke prijs voor hun producten uit de markt halen. Daarvoor is een betere waardeverdeling in de keten nodig. Ook in het Europees Parlement (EP) maakt de SGP zich sterk voor het aanpakken van oneerlijke handelspraktijken en het verbeteren van de onderhandelingspositie van boeren.

CHRISTINE VAN DIJK

beleidsmedewerker NL-delegatie ECR

Links oud-landbouwminister Veerman

Het afgelopen jaar vroeg het EP in een resolutie om kaderwetgeving om oneerlijke handelspraktijken aan te pakken. Denk bijvoorbeeld aan eenzijdige contractwijziging. Met het bestaande vrijwillige initiatief bleken de Europese boerenorganisaties onvoldoende uit de voeten te kunnen omdat de retail eenzijdig de wijze van handhaven van de code van goede praktijken bepaalde.

Ter vergelijking, in het Verenigd Koninkrijk stapte men al eerder over van een vrijwillig initiatief naar een bindende code met een onafhankelijke handhaver, die bovendien bevoegd is sancties uit te delen. Pas dan is

er daadwerkelijk sprake van 'een tijger met tanden'.

Eind 2016 publiceerde de Agricultural Markets Task Force onder leiding van oud-minister Veerman een rapport met de conclusie dat het tijd is voor kaderwetgeving tegen oneerlijke praktijken en voor onafhankelijke handhaving. Ook de Landbouwministers in de Raad gaven aan dat het tijd is voor actie.

Diepere oorzaak van de oneerlijke waardeverdeling is de ongelijke onderhandelingspositie van boeren in de keten. Het is daarom ook hoog tijd voor meer duidelijkheid over de uitzonderingen op het mededingingsbeleid zodat boeren door onderlinge afspraken hun krachten beter kunnen bundelen ten opzichte van afnemers. Met de kip van morgen in gedachten heeft EP-lid Belder daarbij ook opgeroepen tot duidelijkheid rondom duurzaamheidsafspraken.

Kortom, het momentum is er om stappen te zetten naar een eerlijke prijzen. De Europese Commissie is nu aan zet en

wat de SGP betreft moeten die stappen nu echt gemaakt worden.

Ook worden de eerste schetsen voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2020 al weer op papier gezet. De Europese Commissie gaat in 2017 een raadpleging houden onder belanghebbenden en komt waarschijnlijk na de zomer met een eerste aanzet. Het is te verwachten dat bij de nieuwe hervormingsronde nog meer dan in het huidige GLB de nadruk komt te liggen op vergroening.

Wat de SGP-eurofractie betreft zou het landbouwbeleid zich juist beter kunnen focussen op duurzame innovatie in plaats van de huidige vergroeningsmaatregelen, aangezien duurzame innovatie die past bij het bedrijf wellicht het gewenste bredere perspectief biedt. Ook zal toekomstig beleid moeten inhaken op de ontwikkeling van tools voor het afdekken van risico's, bijvoorbeeld via termijnmarkten. Het is van het grootste belang dat het nieuwe GLB tot stand komt in nauw overleg met de sector. ◀

“HET LAND-
BOUWBELEID
MOET ZICH
JUIST FOCUSSEN
OP DUURZAME
INNOVATIE.”

SPAGHETTI OF MACARONI?

Nou, het Europese Parlement heeft een nieuwe Arib. De oude Parlementsvoorzitter, Herr Schulz, was hard aan vervanging toe. De Europarlementariërs die een nieuwe voorzitter moesten kiezen, hadden de keus tussen een Italiaan en een Italiaan. Zoiets als: macaroni of spaghetti?

Welaan, uiteindelijk werd het Antonio Tajani. De beste(?) man is lid van de Europese Volkspartij, het Europese CDA zeg maar. Of ik er blij mee moet zijn dat het een christen-democraat is, weet ik niet. Want als het gaat over het CDA en Europa, kun je echt alle kanten op. Buma in Den Haag wil minder Europa, zegt-ie. Maar Van de Camp in Brussel wil méér Europa.

Vlees noch vis dus, maar dat is meer iets voor de Partij voor de Dieren.

SMULLEN

Maar goed, het gaat me eigenlijk niet eens om wie het geworden is. Of het nu Italiaan 1 of Italiaan 2 wordt, zal me macaroni of spaghetti wezen. Nee, het gaat me veelmeer om de manier waarop deze Italiaan op het schild is geheven. Wat een vertoning! De NOS deed dat keurig uit de doeken. Ik citeer dat stukje graag, want het leest als een Haags propje. Smullen mensen!

“Vorige week stelde de liberaal Verhofstadt¹ zich kandidaat

voor het voorzitterschap. Hij zei dat hij in die functie een bruggenbouwer wilde zijn. ‘In deze onzekere tijden, nu Europa bedreigd wordt door nationalisten en populistten, hebben we visionairs, bruggenbouwers en compromismakers nodig. Ik wil er een zijn’, zei hij.

Hij trekt zich terug omdat hij er heel veel voor terugkrijgt, zegt correspondent Arjan Noorlander. ‘Hij heeft de hele nacht onderhandeld met de kandidaat die er het beste voorstaat, de christendemocraat Tajani, en hij heeft er allerlei mooie baantjes in het Europees Parlement voor teruggekregen.’

‘Daarnaast heeft Verhofstadt de toezegging gekregen van de christendemocraten dat zij inhoudelijk een alliantie mogen sluiten met de liberalen. Daardoor denken ze de komende jaren allerlei dingen voor elkaar te krijgen’, zegt Noorlander. ‘Het is gewoon een achterkamertjesdeal, waarvan alle kandidaten de afgelopen weken hebben uitgestraald dat ze daarvan af willen. Nou zie hier, daar waar de macht verdeeld wordt, worden er gewoon weer deals gemaakt.’

Is dat ‘smullen’ of niet? Zo’n vernietigend propje over de EU zou ik nooit hebben kunnen schieten.

HUICHELARIJ

Het plotselinge aftreden van minister Van der Steur sloeg in als een bom. De minister had,

voor de zoveelste keer, een hele middag onder vuur gelegen. De bloeddorstige oppositie, onder leiding van de heren Pechtold, Segers, Wilders en Roemer, zetten gretig de tanden in de toch al bebloede bewindsman. De roedel hyena’s sloop de hele middag om hem heen.

Ik voel me daar nooit helemaal lekker bij, maar goed, het schijnt er, in ‘s lands belang, bij te horen. Maar waar ik nóóit aan zal wennen is wat er ook nu weer gebeurde nadat de prooi was afgemaakt. Dan rennen de ze achter mekaar de zaal uit om de wachtende meute journalisten te melden ‘respect’ te hebben voor de minister. ‘Diep respect’ zelfs. Eerst neerzetten als lieger en bedrieger, en daarna overlopen van ‘respect’.

Ik ga maar niet in ronde bewoordingen zeggen wat ik van deze misselijkmakende huichelarij vind. Die zouden, vermoed ik zo maar, niet door de ‘censuur’ komen. Wel dit: heb als ‘winnaar’ dan ten minste het fatsoen om er op dat moment het zwijgen toe te doen. Al was het maar heel eventjes, dan zou er al veel zijn gewonnen... ◀

▶ RONDJE BINNENHOF

In de voorjaarsvakantie is er maar één rondje Binnenhof gepland. Dat is op zaterdag 25 februari. Wie zich wil opgeven voor een kijkje in de Haagse keuken, kan dat doen op de gebruikelijke manier. Via de e-mail: mdebruyne@tweedekamer.nl. Of telefonisch: 06 1254 1741.

1: Guy Verhofstadt was jarenlang premier van nepstaat België. In Europa treedt hij geregeld op als de clown van Brussel. Zijn standpunt over de EU komt overeen met dat van D66: hoe sneller Nederland wordt afgestraft, hoe liever.

hoogendoorn

landbouwmechanisatie | constructie

Uw leverancier voor professional en particulier. Dealer van o.a.: New Holland, Weidemann, Avant, Husqvarna, Wacker, Topcon, Hitachi en een Shopafdeling met allerhande gereedschappen.

Schonauwenseweg 17,
3994 MC Houten.
Tel. 030-6371295
www.hoogendoornhouten.nl
Info@hoogendoornhouten.nl

Riezebos Constructie

Riezebos Constructie is gespecialiseerd in het ontwerpen, produceren en monteren van staalconstructies voor diverse bouwwerken.

Het is in de meeste gevallen verstandig om al in een vroeg stadium van uw plannen met ons bedrijf in contact te treden. We kunnen dan praktisch met u meedenken om zo tot een voordelig ontwerp te komen. Neem contact met ons op of bezoek onze website.

ONTWERP

PRODUCTIE

MONTAGE

Nylonstraat 9
8281 JX Genemuiden
Tel. (038) 385 54 66

info@riezebos-constr.nl
www.riezebos-constr.nl

MOREE GELDERBLOM

ADVOCATEN

Toegankelijk & persoonlijk.

Moree Gelderblom Advocaten is ruim 32 jaar gevestigd in Rotterdam. Wij bieden toegankelijke, praktische en persoonlijke dienstverlening, waarbij wij streven naar een zo optimaal mogelijke prijs-kwaliteitverhouding.

Onze rechtsgebieden

Algemene voorwaarden
Ambtenarenrecht
Arbeids- en ontslagrecht
Bestuursrecht
Ruimtelijke ordeningsrecht
Bouwrecht

Contractenrecht
Faillissements- en insolventierecht
Familierecht
Huurrecht
Incassozaken
Letselschaderecht

Vastgoedrecht
Sociale zekerheid
Strafrecht
Verzekeringsrecht

Neem contact met ons op

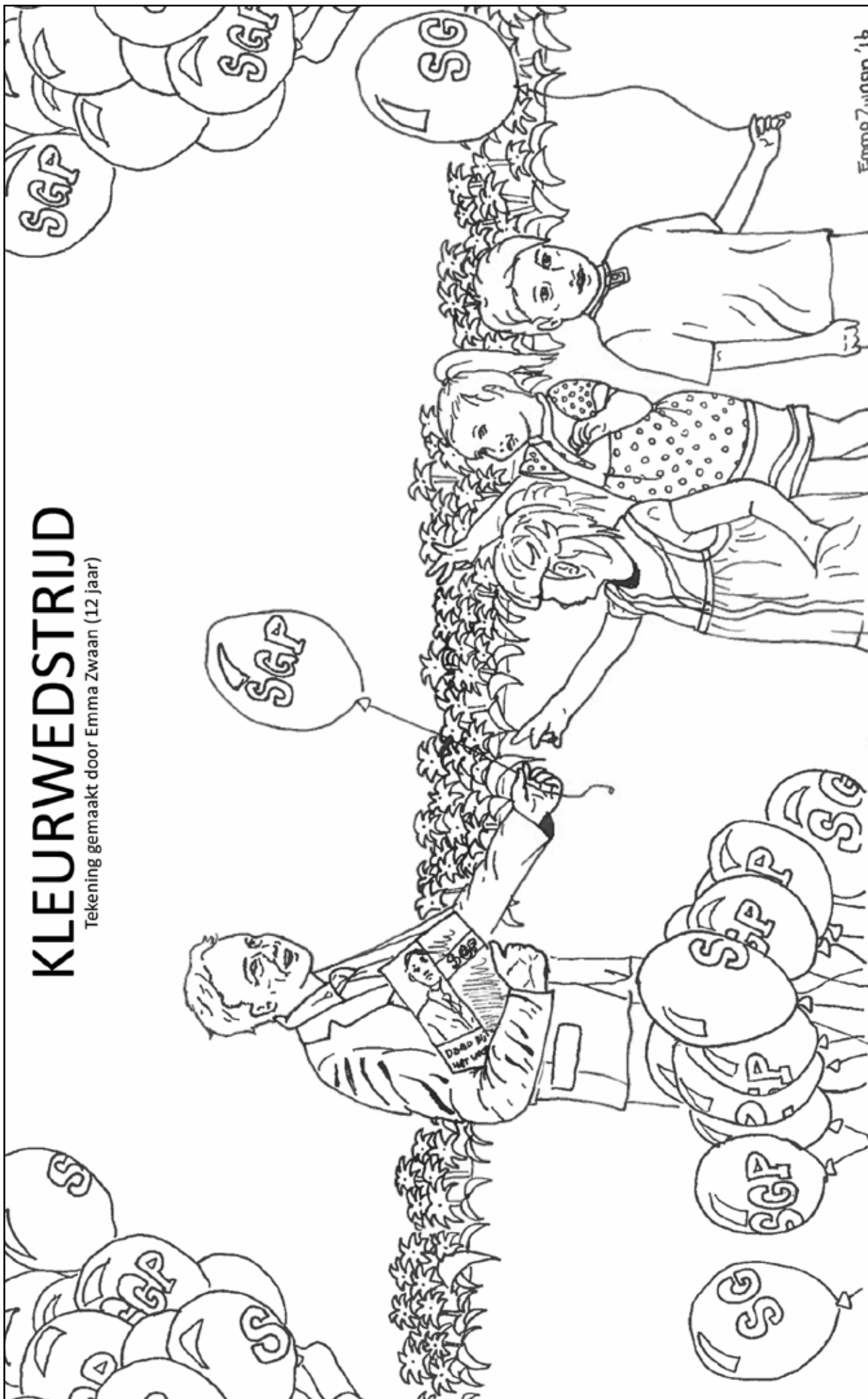
In Rotterdam
T 010-4776777
E infobalie@mglaw.nl
Heemraadssingel 157
3022 CE Rotterdam

In Hendrik-Ido-Ambacht
T 078-6814414
E infobalie@mglaw.nl
Het Tasveld 1
3342 GT Hendrik-Ido-Ambacht

www.mglaw.nl

KLEURWEDSTRIJD

Tekening gemaakt door Emma Zwaan (12 jaar)

Emma Zwaan '16

Jongens en meisjes, op D.V. woensdag 15 maart zijn er weer Tweede Kamerverkiezingen. Helaas mogen jullie dan nog niet stemmen. Met deze kleurplaat denken we ook aan jullie. Kleur deze kleurplaat zo mooi mogelijk in en misschien win je wel een mooie prijs. Stuur de kleurplaat in voor vrijdag 10 maart naar het SGP-partijbureau, Dinkel 7, 3068 HB in Rotterdam.

Naam: Leeftijd:

Telefoonnummer:

“Hoe komen wij aan een voordelige hypotheek?”

LET OP! Wilt u een hypotheek zonder verzekeringen? Ook dit kunnen wij voor u verzorgen.

TIP Vraag naar onze speciale rentetarieven voor nieuwbouw.

“ Profiteer nu van de historisch lage hypotheekrente.”

Starter op de woningmarkt of doorstromen naar een grotere woning? Uw huis verbouwen of hypotheek oversluiten? Begin met een goed gesprek bij Van Ommeren Financieel Advies. Wij weten de weg in de financiële wereld en verzorgen graag uw hypotheek. Maak een afspraak voor een adviesgesprek.

Verantwoord en voordelig!

Hypotheek
Financieringen
Oudedags-
voorzieningen
Sparen

van Ommeren
FINANCIEEL ADVIESBUREAU

DE Banier

Leven verdient zorg, aandacht en bescherming

Ieder leven is waardevol. Wij zien het leven als een wonder, een geschenk van God. Waardevol, maar ook kwetsbaar. Als het leven als een geschenk wordt gezien, heeft elk leven waarde. Daarom verdient ieder leven zorg, aandacht en bescherming.

Onze zorgverzekering sluit aan bij een christelijke levensovertuiging. We helpen u graag om kwalitatief goede en betaalbare zorg te vinden die het beste bij u past. Maak een bewuste keuze. Kies voor een zorgverzekeraar die u verzekert van verantwoorde zorg.

Kijk voor meer informatie op:
prolife.nl

PROLIFE
de christelijke zorgverzekeraar

Voor het leven

INHOUD

21

Waar staat de SGP?

Echt leven	4
Ons keerpunt: wederkeer	5
De kandidaten	6
Open dag Tweede Kamer	12
Stem voor het leven!	15
Een leven zonder lijden	16
Politiek dichtbij	18
Column Uitgelicht	19
Verdieping	21
Palliatieve zorg	25
Solidair met Israël	27
Liefdesbrief	31

Op het verkiezingsprogramma van de SGP staat: 'stem voor het leven.' Een stem op de SGP is een stem op een partij die zich bijzonder inzet voor het leven. Dan gaat het om de bescherming van het wordende leven in de moederschoot. De gruwelijke zonde van de abortus wordt in Nederland op grote schaal bedreven. Ook het oude, kwetsbare leven, dient beschermd te worden. Wie op hoge leeftijd is gekomen wordt vaak al eenzamer. Daardoor komt de gedachte op 'klaar te zijn met het leven'. Daardoor ontstaat het gevoel van een voltooid leven. Daarom menen ouderen van geen enkele betekenis meer te zijn voor anderen. Positieve aandacht dient gegeven te worden aan ouderen. Er moet meer contact met hen zijn. Belangstelling dient getoond te worden en meelevens dient er te zijn. Lijken wij wat dat betreft op de priester en de Leviet uit de gelijkenis, of lijken wij op de barmhartige Samaritaan? Zijn

we soms te druk om naar ouderen om te kunnen zien? Of mag er een hartelijk meelevens met hen zijn? 'Voor het leven' betekent ook dat de inwoners van ons land door de overheid beschermd dienen te worden tegen bedreigingen van buitenaf en van binnenuit. Dit houdt in: meer geld beschikbaar stellen voor defensie en meer politie. 'Voor het leven' heeft ook betekenis voor het geheel van onze samenleving. In de samenleving dienen Gods geboden richtsnoer te zijn. Het moet ook in onze tijd doorklinken: "Vrees God en houd Zijn geboden, want dit betaamt allen mensen." De samenleving mag niet ingericht worden naar eigen normen, wetten en regels. Gods Woord en Wet dienen norm te zijn. Laten we bedenken dat dit tijdelijke leven niet het belangrijkste is. Het is noodzakelijk de Heere met het hart te vrezen en te dienen. Wat baat het immers de gehele wereld te gewinnen en schade te lijden aan zijn ziel? Wie leeft als een rijke dwaas, zal in de eeuwige rampzaligheid komen. Weegt dit zwaar genoeg als we aan onszelf denken en als we aan onze naasten denken? De mens gaat naar zijn eeuwig huis. Dat is de zaligheid of de rampzaligheid. Het ware leven is het leven tot eer van God. Voor dat leven dient de SGP te staan. Dat leven dient aangerezen te worden. Buiten dat leven wacht de eeuwige dood. Mag u dat leven kennen? Wie dat leven mag kennen, zal eeuwig leven tot eer van God. ◀

DS. A. VAN HETEREN
vicevoorzitter

- “Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt.”
Johannes 17:3

Echt leven

Geen mens kan precies zeggen wat biologisch of psychisch leven is, en helemaal niet wat geestelijk of Goddelijk leven is. Het is het geheim van de Schepper, Die eeuwig leeft, zonder afhankelijk te zijn van iets of iemand naast Hem.

Hij gaf en geeft ons het leven, lichamelijk en ziel-matig of psychisch: een wonder van Zijn macht, wijsheid en goedheid. Hij werkt, als de Geest Die levend maakt (Geloofsbelijdenis van Nicea) het leven dat bestaat in het kennen van God, zoals in de tekst boven deze mediatie te lezen is.

Dit leven houdt, onder andere dingen, ook in: vriendschappelijke omgang tussen God en ons.

Met de woorden van Psalm 25 vers 7, in de berijming van 1773:

“Gods verborgen omgang vinden zielen waar Zijn vrees in woont.”

Die vertrouwelijke omgang met God maakt het leven pas echt leven. Iemand die nooit een ander zou ontmoeten, op geen enkele manier, leeft die eigenlijk wel? Ja, hij haalt adem en beweegt, maar zonder ooit contact met wie dan ook... Zo ook is het leven zonder God een dood leven (om het eens zo te omschrijven), een inhoudsloos leven, een zinloos leven. Aan het eind van zo'n levensweg kan met recht worden geschreven: tevergeefs geleefd.

Wat houdt nu het kennen van God de Vader en Zijn door Hem gezonden Zoon Jezus Christus in? Iemand k nnen betekent omgang met hem hebben. En met iemand kennis maken, zodat die een bekende wordt, veronderstelt dat die ander zich bekend maakt, iets van zichzelf openbaart. God heeft in de Zaligmaker Zich bekendgemaakt, en wel zo volkomen dat Jezus

DS. W. PIETERS
Garderen

kon zeggen: “Wie Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien.”

Dit leven wordt bedreigd, zowel door mensen en dingen om ons heen, als door onzichtbare machten om ons en in ons. Het moet dan ook worden beschermd. Dit doet de Levende Herder Die in Johannes 10 vers 28 over Zijn schapen zegt: “Ik geef hun het eeuwige leven, en zij zullen niet verloren gaan in eeuwigheid, en niemand zal ze uit Mijn hand rukken.”

Deze levende en intieme omgang tussen een ellendig mensenkind en de hoge God, een zondig adamskind en de heilige Rechter, kan zonder gevaar worden ontvangen en beoefend, omdat de Middelaar ertussen staat. Anders zou de ‘hoogspanning’ van Gods heiligheid ons verteren. Dan zou toenadering tot Hem dodelijk voor ons zijn. Maar omdat de Hogepriester Verzoener was en Voorbidder blijft, is het nu veilig om net als Henoch met God te wandelen, als vrienden over weg te gaan, liefdevol toegewijd...

Dit samen leven of wandelen met God, in Christus, houdt ook communicatie in: luisteren naar Zijn stem en onze ziel vrijmoedig opheffen tot Hem. Het gebed tot de God mijns levens (zoals Psalm 42 het verwoordt):

“Ja, mijn ziel dorst naar de HEER;
God des levens, ach, wanneer
Zal ik naad’ren voor Uw ogen,
In Uw huis Uw Naam verhogen?” ◀

Ons keerpunt heet wederkeer

De verkiezingscampagne draait op volle toeren. De medewerkers op het partijbureau; de SGP-jongeren, vele vrijwilligers en vooral de SGP-kandidaten en hun medewerkers werken bijzonder gemotiveerd en onder hoogspanning.

SGP-jongeren organiseren op 15 maart een regionale uitslagavond in Ederveen. In hun persbericht lezen we: "De afgelopen maanden gaven de peilingen aan dat de oudste partij van Nederland mogelijk voor het eerst een vierde zetel binnensleept... Dat zou dan een historisch moment zijn." Nadrukkelijk voegen we hieraan toe, dat het dan noodzakelijk is dat allen uit onze trouwe achterban die mogen stemmen ook daadwerkelijk stemmen op de SGP!

Peinzen over de uitslag van de verkiezingen op 15 maart D.V., gaat echter ook niet zonder zorg gepaard. Het populisme viert hoogtij en het ontbreekt politici veelal aan moreel leiderschap, gevolgd door gebrek aan vertrouwen bij veel kiezers. Wellicht ontstaat er straks een sterk versnipperd politiek landschap, met alle gevolgen voor coalitievorming. U begrijpt dat dit niet de historische uitslag is waar SGP-jongeren in de regio Ede en wij met hen naar uitzien. Zij en wij allen zien uit naar winst. Vanwege de deskundige inbreng, een zorgvuldige omgangsstijl in het debat en de heldere Bijbels genormeerde boodschap, weet de SGP ook buiten verkiezingstijd vertrouwen te wekken en stemmers te trekken.

In delen van ons volk breekt het besef door dat de veelbelovende route van het individualisme een doodlopende weg is. Ook daar komen nieuwe kiezers vandaan. Zij onderschrijven veelal niet het SGP-verkiezingsprogramma over de volle breedte. Dat is sinds jaar en dag het geval, maar het vanouds stevige SGP-profiel tegenover de huidige afbraak van normen en waarden, trekt meer kiezers aan dan in het verleden.

EEN KEERPUNT TOT WEDERKEER

Stemmenwinst op zich is voor ons geen doel, maar wel een middel. Moet het niet ons aller wens en gebed zijn of de Heere de oproep tot wederkeer naar Zijn heilrijke geboden met Zijn zegen tot een keerpunt voor Nederland zou willen maken?

In zijn partijrede van 1974 bracht de toenmalige partijvoorzitter ds. Abma dit als volgt onder woorden: "Nog deze maand gaat ons volk naar de stembus. Wij hopen dat de uitslag zal aantonen dat

velen met ons zich willen inzetten voor een politiek in overeenstemming met Gods Woord. (...) Wat wij vóór alle dingen nodig hebben, is de gave van de liefde. Liefde onderling, opdat anderen het zien mogen. Liefde tot de zaak waarvoor wij staan. (...) Liefde voor het land, dat God ons gaf om er te wonen...

Ons keerpunt heet 'wederkeer'. Wederkeer tot God en Zijn dienst. Zonde immers, niet in de laatste plaats nationale zonde, schandvlekt. Gerechtigheid verhoogt en schenkt eer. Daarom wederkeer. Ons keerpunt heet wederkeer... Wederkeer tot de oorsprong van onze natie, tot de Heere en Zijn dienst, is de ware progressiviteit. Want wanneer wij wederkeren, haasten wij ons naar de Toekomst."

De vierde zetel?
Op hoop van Gods zegen! ◀

"Ons keerpunt heet 'wederkeer'.
Wederkeer tot God en zijn dienst."

M.F. VAN LEEUWEN
partijvoorzitter

“Een voluit christelijke partij, met een fris en klassiek programma, trots op onze traditie met oog voor de toekomst.” Zo typeert Kees van der Staaij de partij waar hij nu al zo'n zeven jaar het gezicht van is. Sinds die tijd heeft hij zich als fractieleider ontpopt tot een politicus die, in de roerige baren van de 21e eeuw, vaardig christelijke politiek kan bedrijven.

Kees van der Staaij

Door Sjon van der Ree Doolaard

Hoe typeert u zichzelf als politicus?

“Gewetensvol. Ik vind het belangrijk om mij goed voor te bereiden op debatten zodat het SGP-geluid helder en doordacht doorklinkt.”

Is campagnevoeren overleven?

“Ik geniet heel erg van het campagnevoeren. Ontzettend leuk om debatten te doen, maar vooral om in het hele land zoveel mensen te ontmoeten: op onze regiogedate, in de zorg, op de boerderij, in de winkel, noem maar op! Maar het is gewoon ook goed dat het een keer 15 maart wordt, omdat politiek natuurlijk in deze tijd wel heel erg overheersend aanwezig is.”

Hoe is het om het langstzittende Kamerlid te zijn?

“Inderdaad, vanaf 23 maart D.V. (dan wordt de nieuwe Tweede Kamer geïnstalleerd) ben ik het langstzittende Kamerlid, ervan uitgaand dat ik herkozen word...

Het is leuk om regelmatig als vraagbaak te fungeren en de ontspanning te ervaren van het 'goed ingewerkt' zijn.”

Hoe houdt u het zo lang vol?

“Ik ben dankbaar voor de gezondheid en de energie die mij gegeven wordt. Gestructureerd werken en op zijn tijd ontspannen; heerlijk dat er een zondag is!”

Wat doet u anders dan bij vorige verkiezingen?

“Meer videoboodschappen en actiever op sociale media. En tijdens onze verkiezingsbijeenkomsten maken we meer tijd vrij voor persoonlijke momenten, zoals een kort vraaggesprek met een politieagent, een eenverdienersgezin of een militair.”

Hoe groot acht u de kans dat er een vierde zetel komt?

“In kansberekening was ik altijd heel slecht, dus daar begin ik nu ook maar niet aan. Maar ik hoop natuurlijk op stemmen-

winst die zich vertaalt in een extra zetel.”

Wat maakt de vierde zetel voor verschil?

“Je kunt met vier mensen meedoen aan meer debatten en dus je inbreng vergroten. Maar het is ook positief voor de sfeer binnen de partij als je weet dat meer mensen zich aangesproken voelen door jouw programma.”

Hebt u een tip voor Bert-Jan Ruisen, als hij wordt gekozen?

“Loop jezelf niet voorbij, zeker in het begin is dat risico heel groot.”

Hebt u nog een boodschap aan de Banierlezers?

“Mede namens het hele SGP-fractieteam: veel dank voor alle steun, betrokkenheid en gebed in de afgelopen periode. Ook in deze campagne zijn heel veel vrijwilligers actief. We voelen ons daardoor zeer bevoorrecht!”

Kees van der Staaij

Woonplaats: Benthuizen

Leeftijd: 48 jaar

Anciënniteit:

6870 dagen
in de Tweede
Kamer.

Portefeuilles:

Algemene Zaken
& Koninkrijksrelaties Binnenlandse Zaken, Buitenlandse
Zaken, Defensie, Europese Zaken, Veiligheid en Justitie,
Volksgezondheid, Welzijn & Sport en Immigratie & Asiel.

Roelof Bisschop

Woonplaats: Veenendaal

Leeftijd: 60 jaar

Portefeuilles:

Onderwijs, Cultuur
& Wetenschap,
Binnenlandse
Zaken, Konink-
rijksrelaties, Wonen
& Rijksdienst,
Infrastructuur en
Europese Zaken.

Anciënniteit:

1632 dagen in de
Tweede Kamer

Typering: Roelof

Bisschop is histo-
ricus met hart voor
het onderwijs.

Politieke achtergrond: Naast een eerste termijn in de Tweede
Kamer was Roelof Bisschop daarvoor Statenlid van Utrecht en
raadslid in de Veenendaal.

Bert-Jan Ruissen

Woonplaats: Krimpen aan den IJssel

Leeftijd: 44 jaar

Politieke functie: fractievoorzitter gemeenteraad

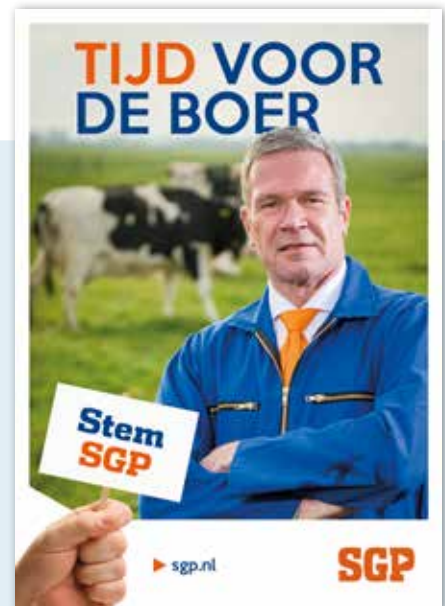
Krimpen aan den IJssel en secretaris van de
SGP-bestuurdersvereniging.

Beroep: coördinerend beleidsmedewerker Europees
Landbouwbeleid bij het Ministerie van Economische Zaken.

Elbert Dijkgraaf

Woonplaats: Zevenhuizen

Leeftijd: 47 jaar

Portefeuilles:

Economische
Zaken, Land-
bouw, Milieu,
Financiën, Sociale
Zaken & Werk-
gelegenheid,
Defensie, Buiten-
landse handel en
Ontwikkelingssamenwerking.

Deeltijdberoep:

Bijzonder hoogle-
raar economie aan de Erasmus Universiteit, Rotterdam.

Anciënniteit: 2458 dagen in de Tweede Kamer, waarmee hij
Bas van der Vlies afloste.

Typering: Elbert Dijkgraaf is econoom. De agrarische sector
en de ondernemers hebben een bijzondere plaats in zijn hart.

MEER DAN 1000 AANMELDINGEN VOOR DE OPEN DAG!

Het was een overweldigend aantal aanmeldingen!
Meer dan 1000 mensen hadden zich aangemeld voor de open dag in de Tweede Kamer van zaterdag 18 februari.

Er was bezoek uit heel het land.

Tapijfabriek Betap overhandigde een prachtig tapijten staatsieportret.

150 Kamerleden voor de SGP! Een bijzondere dag.

De bezoekers werden verdeeld over verschillende groepen.

Dat is nog eens een luisterhouding, Kamerleden!

Lijstduwer en marinier Mark Brouwer in vak K.

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

ACCOUNTANTS,
MAAR ANDERS DAN DE REST.

BENIEUWD?
WE ONTMOETEN U GRAAG.

www.schipperpaul.nl
070 - 260 00 08

Kamer vrij!

Welkom thuis in Huize Spoorzicht

U zoekt een nieuw thuis met 24-uurs verzorging? In het buitengebied van Rhenen vindt u Huize Spoorzicht, een reformatoorsch woonzorgcentrum met een huiselijke sfeer.

Ons eigen team verzorgenden verleent verzorging op een zeer persoonlijke wijze. De dagbesteding is afwisselend en sluit aan bij uw wensen. Zullen we eens kennismaken? Welkom!

Cuneraweg 170 - 172 • Rhenen
0317 683 499 • www.huizespoorzicht.nl

Een Binnenhofrondeleiding zonder Menno de Bruyne bestaat niet.

Deze open dag was speciaal...

De 'ministers' verdedigen hun beleid.

Stem vóór het leven!

Op de verkiezingsbijeenkomsten opende Gert van Leeuwen, nummer 16 van de kandidatenlijst, de verkiezingsbijeenkomst in Gorinchem met Deuteronomëum 30. "Kiest dan het leven, opdat gij levet, gij en uw zaad". Mozes maant het volk van Israël om te kiezen tussen dood en leven. Vervolgens legt hij uit hoe ze dat in de praktijk moeten brengen: "Liefhebbende den HEERE, uw God, Zijner stem gehoorzaam zijnde, en Hem aanhangende" Daarna geeft hij hun de reden: "want Hij is uw leven en de lengte uwer dagen".

Op 15 maart moet de Nederlandse burger een soortgelijke keus maken. Een politieke keuze is niet een op een gelijk te stellen met de levenskeuze die het volk van Israël moest maken, maar de politieke keuze is wel een uitwerking

van de levenskeuze. Daarom heeft dit Bijbelwoord ook ons veel te zeggen. Kiest dan het leven! Om voor de verkiezingen nog eens helder te hebben hoe de Staatkundig Gereformeerde Partij dat wil uitwerken, geven wij u nog eens een

samenvatting van waar het ons om gaat. De SGP wil zich namelijk inzetten voor de unieke waarde van het door God gegeven leven en voor een samenleving overeenkomstig Bijbelse waarden en normen.

De kern van het verkiezingsprogramma zijn drie fronten:

BESCHERMWAARDIG LEVEN

De SGP maakt zich sterk voor de bescherming van kwetsbaar leven. Leven dat broos is, breekbaar, niet voor vol wordt aangezien. Leven dat lijdt. En dus beschermd moet worden.

Het leven begint al voor de geboorte. Ieder mens is anders dan alle andere mensen die er ooit waren en die er nog zullen zijn. Wie dát op zich in laat werken, wetend dat God hem of haar geschapen heeft, beseft dat je niet gaat knutselen aan dat leven, laat staan dat je het doodt als het niet (meer) aan onze wensen voldoet.

Die beseft tevens dat als dat leven na verloop van tijd fragiel en zwak wordt, alles in het werk wordt gesteld om te helen en pijn te verlichten. Soms kan dat heel eenvoudig, door 'er te zijn', door mee te leven. Denk aan die vele wanhopige jongeren en ouderen die het leven niet meer zien zitten...

VEILIG LEVEN

Ook gaat de SGP ervoor om Nederlanders veilig te kunnen laten leven in een onzekere tijd vol gevaren die ons dagelijks bedreigen.

Kerntaak van een overheid is om 'haar' burgers te beschermen. Dat is een harde noodzaak in een onveilige wereld waarin mensen en groepen van mensen elkaar gedurig naar het leven staan of anderszins schade berokkenen. Zonder een wetgever en bestuurders die duidelijke regels stellen en ervoor zorgen dat de orde gehandhaafd kan worden, zou een gerust leven onmogelijk zijn. Chaos en anarchie zouden heersen, in plaats van het recht. De overheid is er niet voor niets.

SAMEN LEVEN

Het derde front is hoe we samen leven. Als mensen altijd maar druk zijn of alleen maar aandacht voor zichzelf hebben, is er geen tijd en aandacht meer voor elkaar, het echte samen leven. Al 100 jaar heeft Nederland een onderwijsstelsel waarmee we wereldwijd goed scoren. Niet onbelangrijk, want het

samen leven begint thuis en op school. De vrijheid om onderwijs te geven dat mooi aansluit bij de wensen van de ouders en onze nationale (christelijke) traditie, is een groot goed.

Laat úw stem horen!

De SGP wil ieder leven een stém geven.

Dat deden we al. Dat doen we nú. En daar gaan we na 15 maart mee dóór. Dat kunnen we echter niet alleen. Daarom:

laat úw stem voor het leven horen.

Een stem op de SGP is een stem voor het leven, met de bedoeling om die stem te laten horen in Den Haag, om voorstellen te doen in de Tweede Kamer en om die te vertalen in het beleid van de regering.

Stem voor het leven! Op hoop van Gods zegen. ◀

Verkiezingsprogramma

Een uitwerking van de standpunten van de SGP zijn terug te lezen in het verkiezingsprogramma van de SGP. Download hier het verkiezingsprogramma, een vereenvoudigde versie, of een gesproken versie: www.sgp.nl/verkiezingen/verkiezingsprogramma

PROEF de RMU!

Ontvang twee gratis edities van RMU•NU.
Meld u aan via www.rmu.nu/proef.

EEN LEVEN LEIDEN ZONDER LIJDEN

Op de schaal van discussie, rondom zelfbeschikking over het levenseinde, zijn we in de laatste jaren afgegleden tot een nieuw dieptepunt. Waar het debat aanvankelijk nog gericht was op ondraaglijk lichamelijk en psychisch lijden als criteria voor een gefaciliteerde dood, wil men de hoogste trap van laagdrempeligheid hanteren. Het enige criterium voor levensbeëindiging: voltooid leven. tegenwoordig

DOOR MARK VAN OPIJNEN
Commissie Zorg SGPJ

GEVREESD LIJDEN

Ouderen kunnen op verschillende terreinen van het leven significant lijden ondervinden, zowel op fysiek, psychisch, sociaal als levensbeschouwelijk gebied. Dit mag niet ontkend worden. Of de mogelijk hierop volgende doodswens uit onwiligheid of juist uit onmogelijkheid tot levenslust voortkomt, is niet duidelijk.¹

Wat wél duidelijk is, is dat mensen die hun leven voltooid achten, vaak veel waarde hechten aan onafhankelijkheid en controle over hun leven. Zij willen hun leven alleen maar leiden zonder lijden. Van Wijngaarden (docent en onderzoeker aan de VU, Amsterdam) beschrijft dit als: "zij kunnen zich simpelweg niet overgeven aan leven, lijden en afhankelijkheid zoals het is of komt". "Een mens lijdt dikwijls 't meest door 't lijden dat hij vreest", zogezegd.

MAATSCHAPPELIJK PESSIMISME

Twee merkwaardige aspecten van dit fenomeen verdienen hier de aandacht. Ten eerste blijkt uit de onderliggende motieven, zoals beschreven door Van Wijngaarden, dat leven

PAULUS' BEGEERTE

Ook voor ons komt het aan op een voltooid leven. Niet naar de betekenis zoals de term heden ten dage gehanteerd wordt. Echter wel vanuit een geheel ander perspectief. Als christen zouden we met Paulus moeten kunnen instemmen: "(...) hebbende de begeerte, om ontbonden te worden en met Christus te zijn; want dat is zeer verre het beste." (Filippenzen 1:23) Alleen dat is, met eerbied gesproken, de beste grond om te spreken over een voltooid leven.

niet meer iets vanzelfsprekends is. Niet meer een continuüm van geboorte tot natuurlijke dood, maar een 'project' dat te voltooien valt en wel wanneer het individu dat zelf wenst. Ten tweede is het een teken van grote armoede dat overheid en maatschappij de dood als oplossing aan deze mensen aanbieden. Dit is niet alleen een 'foplossing', maar bovendien een impliciete bevestiging dat het leven van de ander inderdaad voltooid is en beëindigd kan worden. Het is zeer te wensen dat er spoedig een geloofwaardig alternatief komt voor dit maatschappelijk pessimisme.

1. Van Wijngaarden E, Leget C, Goossensen A. Ready to give up on life: the lived experience of elderly people who feel life is completed and no longer worth living. Soc Sci Med. 2015;138:257-64.

Aankondiging

Jaarvergadering SGP-bestuurders- vereniging & symposium

Wanneer: vrijdag 31 maart 15.30 –18.30 uur
(aansluitend is er een diner)
Locatie: Green Village, Blokhoeve 7 te Nieuwegein
Toegang: gratis (allen voor politici & bestuurders)

Vrijdagmiddag 31 maart organiseert de SGP-bestuurdersvereniging haar jaarvergadering en aansluitend een congres. Op het congres zal er worden nagedacht over de inrichting van het openbaar bestuur!

Vraagstuk voor deze middag zal zijn: verdient ons huidige democratisch bestel een herontwerp? Voorman van code oranje burgemeester Blase en directeur advisering van de Raad van State Weggeman zullen de sprekers zijn op deze bijeenkomst. Aanmelden voor het congres kan via: www.sgp.nl/31 maart

PARTIJDAG 2017

Welkom op de 96e algemene vergadering (partijdag) van de SGP!

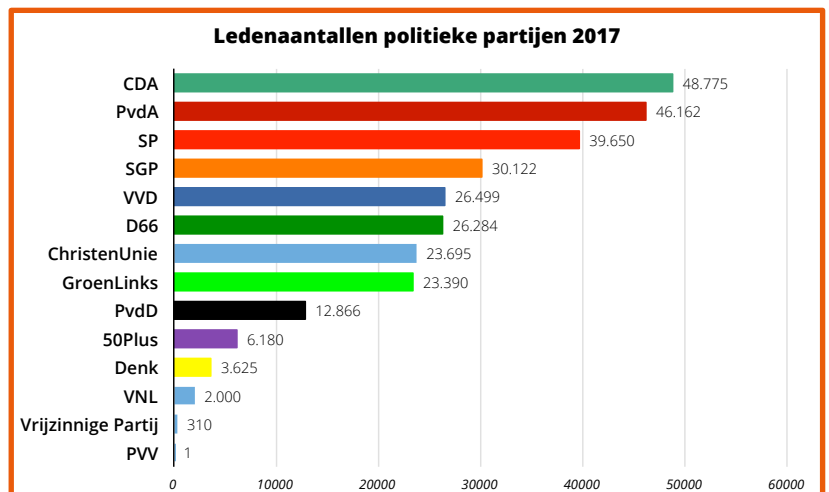
ZATERDAG 22 APRIL 2017

Locatie: Euretco B.V., Koninginneweg 1, 3871 JZ Hoevelaken
Aanvang: 10.00 uur
Sluiting: 15.00 uur

Naast de gebruikelijke onderdelen van het ochtendprogramma zal er afscheid worden genomen van de hoofdbestuurders leden prof. dr. ir. A.G. Bregman en P.T. de Vries. Tijdens het middagedeelte staan de 'christelijke kernwaarden in de praktijk' en de 'verkiezingscampagne gemeenteraadsverkiezingen 2018' onder andere tijdens een forum centraal. Meer informatie over het programma en de sprekers zal begin april bekend worden.

U kunt zich via de afdeling/plaatselijke kiesvereniging aanmelden

Door u is de SGP een van de grootste partijen!

...qua ledenaantal dan.

AGENDA

DINSDAG 14 MAART

Kiesvereniging 's-Gravenhage

Bidstond Tweede Kamerverkiezingen

Ds. M. A. Kempeneers uit Katwijk

19.30 uur

Scheveningen, Westduinweg 194k,
geb. OGGIN

DINSDAG 14 MAART

Bidstond afdeling Rhenen

"Tweede Kamerverkiezingen"

19.30 uur

Ds. A. den Hartog uit Ochten.

Achterberg, Korte Steeg 8, geb. HHG

DINSDAG 14 MAART

Tijdrede Elburg

Ds. G. Beens uit Kootwijkerbroek

19.30 uur

Elburg, Beekstraat 6, geb. CGK

DINSDAG 14 MAART

Tijdrede Gouda

Ds. C.A. van Dieren uit Rijssen

19.30 uur

Gouda, N. Gouwe O.Z. 2b, geb. GG

WOENSDAG 15 MAART

Tijdrede kiesvereniging Scherpenisse

Ds. C. Sonneveld uit Krabbendijke

19.30 uur

Scherpenisse, kerkgeb. GG

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *Banier* verschijnt op donderdag 6 april. De kopij kan tot en met dinsdag 21 maart bij het partijbureau worden ingestuurd.

U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl.

De daaropvolgende *Banier* zal op woensdag 26 april verschijnen.

Soms zou je meer **SGP** willen.

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 8, 9, 11, 27 en 28: beeld door Cees van er Wal Fotografie

Pagina 16 boven: beeld Theo van der Elst

Pagina 18: Wikimedia Commons

Pagina 21: 123RF Stockfoto

Pagina 22: unsplash.com

Pagina 25: cicelysaundersinternational.or

COLOFON

REDACTIE

M.F. van Leeuwen
(hoofdredacteur),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
drs. J.W. van Berkum,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
A. Proos

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Doeleman, W. Goudriaan,
mw. C.W. de Jong,
drs. H. Pool en
J.S. van der Ree Doolaard
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur),
mw. mr. C.A. Everse en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij, prof. dr.
E. Dijkgraaf en dr. R. Bisschop
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGS- ACTIVITEITEN OOST-EUROPA

K. Knulst
E voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot drukkerij

LEDENADMINISTRATIE

mw. S.E. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact
opnemen met Qompassie:
wdankers@qompassie.nl

DOOR SANDER HAASE
raadslid SGP Rijssen-Holten

Rijssen-Holten vuurwerkvrij

Consumentenvuurwerk. Het gebruik ervan leidt jaarlijks tot veel ellende. Rond afgelopen jaarwisseling moesten 473 mensen behandeld worden op de Spoedeisende Hulpafdeling. Agenten en hulpverleners werden bestookt met vuurwerk. De materiële schade bedroeg naar schatting 13 miljoen euro. En laten wij de lucht-, bodem- en watervervuiling en de ongekende hoeveelheid vuurwerkafval niet vergeten.

Gelukkig lijkt de weerstand in de Nederlandse samenleving tegen het gebruik van consumentenvuurwerk toe te nemen. Representatieve peilingen wijzen er zelfs op dat een meerderheid in de samenleving van het consumentenvuurwerk af wil, hoewel er dan wel een vuurwerkshow voor terug dient te komen. Het is de taak van de gemeentelijke overheid om de orde in de gemeente te bewaken en zorg te dragen voor de veiligheid van haar inwoners. Rondom de jaarwisseling zijn die orde en veiligheid echter ver te zoeken. Helaas ook in Rijssen-Holten. De uitspraak van de Raad van State dat

de gemeentelijke overheid wel degelijk bevoegd is om lokaal een vuurwerkverbod in te stellen, biedt perspectief. Het Vuurwerkbesluit stelt namelijk slechts algemene regels rondom de verkoop en het afsteken van vuurwerk, maar bevat geen regels aangaande de locaties waar vuurwerk mag worden afgestoken. Onze fractie, de SGP Rijssen-Holten, achtte de tijd daarom rijp het college van B&W een aantal schriftelijke vragen te stellen.

- Is het college met ons van mening dat het privébelang van de vuurwerkliefhebber niet opweegt tegen het algemeen belang?

- Zou het college kunnen onderzoeken in hoeverre het vuurwerkgebruik kan worden teruggedrongen door, zoals gesuggereerd door oogarts De Faber, vuurwerkzones in te stellen?

- Is het college bereid om een signaal tegen consumentenvuurwerk af te geven door als gemeente het Vuurwerkmanifest te ondertekenen?

De gestelde vragen leidden tot verschillende reacties. Inderdaad, het klopt dat illegaal vuurwerk vaak de boosdoener is als het gaat om materiële schade. Toch is ook legaal vuurwerk bepaald niet onschuldig: het veroorzaakt veel lichamelijke en psychische schade. En juist sier-

vuurwerk leidt tot veel milieuvuiling. Handhaving blijft lastig. Wij realiseren ons dat heel goed. Het instellen van slechts een paar vuurwerkzones zonder goede handhaving zou mogelijk een averechts effect kunnen hebben op de orde en veiligheid. Het is aan het college om dat te beoordelen. Mochten vuurwerkzones niet haalbaar blijken, dan zou onze fractie al heel tevreden zijn wanneer bijvoorbeeld de bestaande vuurwerkvrjige zones worden uitgebreid met alle doorgaande wegen. Het draagt bij aan een veilige openbare ruimte. Bovendien is het signaal dat daarvan uitgaat is onmiskenbaar. Het verwijt dat wij symboolpolitiek bedrijven, wil onze fractie met kracht bestrijden. We praten hier wel degelijk over een maatschappelijk probleem, met elk jaar weer ontzettend veel schade en overlast. Helaas blijkt het terugdringen daarvan lastig. Dat komt niet door slechte handhaving, maar door een dieper liggend probleem. "We spreken af dat je met oud en nieuw tussen zes uur 's avonds en twee uur 's nachts vuurwerk mag afsteken. Niemand houdt zich eraan. Dan kunnen we net zo goed niets afspreken," aldus Van Veldhuizen, burgemeester van Enschede. Blijkbaar leeft bij velen het idee dat rondom oud en nieuw alle regels met voeten getreden mogen worden. Sommigen menen zelfs dat een beetje vandalisme er ook bij hoort. Asociaal gedrag dat vaak wordt goedgepraat onder de noemer traditie. Het feit dat in gemeenten met een orthodox-christelijke signatuur de overlast en het vandalisme extra groot zijn, maakt dat juist wij als SGP-politici niet stilzwijgend kunnen blijven toezien. Met slechte tradities moet je durven breken. Veel politieke partijen – gelukkig niet de SGP – steken hun kop helaas liever in het zand. De enige echte oplossing voor dit maatschappelijke probleem, namelijk een landelijk verbod op consumentenvuurwerk, zal dan ook nog wel even op zich laten wachten. Laat onze gemeente dan maar het voortouw nemen door de regels aan te scherpen en een duidelijk signaal ten aanzien van consumentenvuurwerk af te geven. Goed voorbeeld doet immers goed volgen. ◀

Wim van Duijn is kandidaat 22 voor de Tweede Kamerverkiezingen. In het dagelijks leven is hij onder meer Specialist Ouderengeneeskunde en raadslid in Katwijk.

Vóór het leven!

Vóór het leven! Ja, daar is toch veel voor te zeggen? In mijn jongere jaren als voorzitter van Schuilplaatsjongeren waren we daar druk mee bezig. Met bevolgenheid zei ik dan als een soort pro-feet: "wij zijn pro-life; en dat niet pro-forma, maar pro Deo!" We waren druk bezig om vóór het leven te pleiten. Dan komt het nu bij de jonge garde wel wat ingezakt over. Wat lamgeslagen door de weerbarstige realiteit?

Met enige ironie 'voorspelden' wij de komst van advertenties waarin gevraagd werd naar een 'enthousiaste euthanasiast(e)'. Prikkelend, dat wel. Maar, inmiddels wat verder gerijpt met levenservaring, zou ik dat nu niet meer zo zeggen. Ik ken eigenlijk alleen collega-artsen, die, bij een euthanasievraag, daar zorgvuldig over aan het wikken en wegen zijn en waarbij er geen enthousiasme van afspat. Hoewel ik het principeel niet met hen eens ben, weet ik dat zij oprecht menen dat zij hulp bieden. En dat geeft juist een goede opening voor een oprecht gesprek met elkaar.

Onlangs was er enige reuring over de op het eerste gezicht toch niet echt rijmende combinatie om zowel vóór het leven als vóór de doodstraf te zijn. Maar wat ik toch echt meer ongerijmd vind, zijn mensen die tegen de doodstraf zijn, maar het ongeboren menselijk leven, zonder enige vorm van een rechtszaak, ter dood brengen door abortus. Tegen de doodstraf, maar vóór de dood als oplossing.

Tja...

Met woordspelletjes word er een kunstmatige grens in stand gehouden. Zolang het ongeboren kind 'niet levensvatbaar' is, mag het geaborteerd worden. Maar uh, ...het heeft toch al bij de bevruchting het 'leven gevat'? Want vanaf dat moment groeit het. Als het niet zou groeien (= leven) zou abortus sowieso niet aan de orde zijn. Toch? O ja, en het is natuurlijk ook geen mens-in-wording, het is al menselijk leven. Het is een mens-in-ontwikkeling!

Het leven is van waarde. Omdat in het prille ochtendgloren van de schepping de Schepper Zich voorover buigt over een hoop geformeerd stof. En Hij blies de adem des levens in de neusgaten, zodat het dode, geformeerde stof oprees tot een levende ziel. Het leven is voor God van grote waarde. Hij gaf immers Zijn Zoon voor het leven in de tijd én voor de toekomstige eeuw. Vóór het leven? Daar is toch alles voor te zeggen? ◀

Wim van Duijn

G. VLASTUIN TRANSPORT

Gespecialiseerd in

- Exceptioneel transport
- Machinetransport
- Autolaadkranen
- Projecten
- Op- en overslag
- Hijscapaciteit 40 ton
- Transport engineering

Barneveldsestraat 11, 3927 CA Renswoude
T. 0318 - 57 18 27 • E. info@vlastuin.eu • www.vlastuin.eu

Vos CRC te Waalwijk is een landelijk opererend bedrijf gespecialiseerd in het technisch reinigen, renoveren, en conserveren van koel- en warmtetechnische installaties op een verantwoorde en milieuvriendelijke wijze, waarvoor zij dan ook VCA* is gecertificeerd.

In verband met onze bedrijfsgroei zoeken wij een:

ZELFSTANDIG TECHNISCH REINIGER

Interesse? Kijk op www.voscleaning.nl voor meer informatie

Vijzelweg 4 | 5145 NK Waalwijk | T: 0416 692775
www.voscleaning.nl | info@voscleaning.nl

Ons stemadvies!

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Viscount
Domus
Hauptwerk**
(Mixtuur)

**Stem SGP, kies voor een
orgel van Andante.**

Graag tot ziens in onze
showroom in Veenendaal!

ANDANTE
-orgelcentrum-

Industrielaan 26, Veenendaal
Tel. 0318 505063, www.andanteorgels.nl

NATUURLIJK VERS EN SMAKELIJK

Uw totaal aardappel leverancier

Controleren

Sorteren

Wassen/verpakken

Verwerken

Vers verpakt

Voorgekookt

Voorgebakken

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

QUIKS.NL

Waar staat de SGP?

Volgens de onderzoekers van Kieskompas is de SGP te positioneren als een partij rechts van het midden. Ook heeft zij een forse scheut conservatisme in haar gedachtegoed. Misschien kunnen de meeste SGP'ers zich daar goed in herkennen. Maar is daarmee de positie van de SGP helemaal ten voeten uitgetekend?

Nee dus. Want voor een completer beeld is een schets aan de hand van vier tegenstellingen nodig.

1. CONFESSIONEEL

Daarvoor neem ik u eerst even mee naar de negentiende eeuw. Toen vergaderde de Tweede Kamer nog in de oude zaal met de groene bankjes. De confessionele Kamerleden zaten in die tijd rechts van de voorzitter, terwijl de zetels van liberalen en socialisten zich aan de linkerkant bevonden. De SGP bestond toen nog niet. Zij werd in 1918 opgericht. Maar er is echt geen uitleg nodig dat zij tot de groep Kamerleden zou behoren die rechts van de voorzitter zat. Ook vandaag de dag is de SGP de meest uitgesproken christelijke partij die Nederland kent.

2. RECHTS NOCH LINKS

We gaan vlug naar de twintigste eeuw. Ondanks dat de confessionele partijen lange tijd een meerderheid van de Kamerzetels bezetten, worden in de loop van deze eeuw sociaaleconomische vraagstukken steeds belangrijker. De links-rechtstegenstelling valt gaandeweg steeds meer samen met de stellingname van een partij voor

een meer of juist minder gelijke welvaartsverdeling. In deze tegenoverstelling is de SGP wat minder eenduidig te plaatsen. Ontegenzeggelijk is de SGP niet gecharmeerd van veel en diep ingrijpen van de overheid in de samenleving. Zij neigt dus naar een minder gelijke welvaartsverdeling. Maar een correctie hierop is uit het oogpunt van Bijbelse gerechtigheid zeker nodig. Daarom is de partij voorstander van armoedebestrijding, voor steun aan armere gezinnen, voor loonkostensubsidie als een werkgever een arbeidsgehandicapte werknemer in dienst neemt en houdt enzovoorts. De Bijbelse opdracht voor ieder mens luidt dat wie rijk is een morele verantwoordelijkheid heeft om armen te helpen. Ontwikkelings-samenwerking ten behoeve van arme landen krijgt dan ook de steun van de SGP. Is daarmee gezegd dat de SGP socialistisch is? Nee. Het liberalisme kan haar evenmin bekoren. Al te grote ongelijkheid behoeft correctie. En waar mensen tussen wal en schip belanden, is een sociaal vangnet noodzakelijk.

3. CONSERVATIEF OF PROGRESSIEF?

In de jaren 60 en 70 van de twintigste eeuw maakt Nederland een seksuele

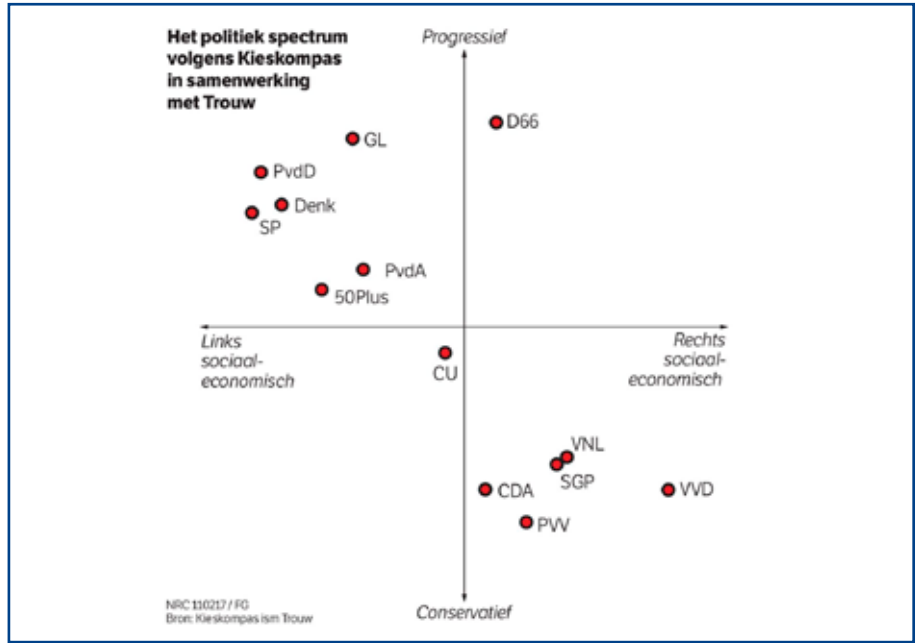
revolutie door. Progressieven doorbreken allerlei bestaande taboes. Traditionele instituties zoals huwelijk en gezin moeten het ontgelden. De emancipatie van de vrouw staat hoog op de politieke agenda en moet door middel van overheidsbeleid zelfs afgedwongen worden. Zelfbepaling en keuzevrijheid wordt de leidende gedachte. De komst van de pil maakt een loskoppeling van seks en het krijgen van kinderen mogelijk. Daarnaast geeft abortuswetgeving vrouwen het recht om zelf te beslissen over het ongeboren leven dat zij in zich dragen. Ook wordt het taboe op echtscheiding doorbroken. Vrijheid en blijheid is het parool, zonder last van enige verantwoordelijkheid. Wie conservatief wil zijn, wordt voor achterlijk versleten en mag niet meedoen aan de praatprogramma's in de Hilversumse mediascene.

Vanuit haar Bijbelse visie op mens en maatschappij kan het niet missen of de SGP behoort vanzelfsprekend tot het deel der natie dat hecht aan conserverende waarden. Volgens de Bijbel komt de mens in een bandeloos en mateloos milieu immers niet tot zijn bestemming.

Progressiviteit blijkt in eigen staart te bijten, met als eindresultaat: verdrongen vrijheid, gedwongen gelijkheid en ellendige eenzaamheid. De degelijkheid van conservatief gedachtegoed duurt blijkbaar toch het langst, al willen sommige hardleerse politici en socio-wetenschappers daar nog steeds niet aan.

4. MONDIALISME OF NATIONALISME?

Aan het begin van de 21e eeuw komt een vierde tegenstelling naar de voorgrond, die tussen nationalisering of globalisering. De leidende vraag hierbij is: gaan we belangrijke wetgeving, sociale zekerheid en handhaving van mensenrechten op nationaal vlak organiseren? Of is het beter om dit te realiseren via internationale organisaties op wereldwijde schaal? Die laatste optie wijst de SGP af, maar tegelijk stellen we vast dat nationalisme strijdt met haar Bijbelse uitgangspunten. Ontegenzeggelijk waardeert de partij de nationale staat positief. Want voor het functioneren van een samenleving heeft een nationaal huis grote betekenis, omdat daarin landgenoten ook solidair kunnen zijn met elkaar. Tegelijk geldt de Bijbelse grondnotie dat alle mensen door God geschapen en voor Hem gelijk zijn. Daarom mag het ene volk zich niet superieur wanen boven alle andere volkeren. De grenzen mogen bijvoorbeeld niet gesloten worden voor vluchtelingen die voor lijf en leden te vrezan hebben. Aan mensen in nood komt een veilige plek om te wonen toe.

Daarbij heeft de SGP bijzonder oog voor de benarde situatie van de vele christenen op deze aarde die om hun geloof vervolgd of verdrukt worden. Maar het multicultural-rele vertoog dat de komst van (arbeids) migranten toejuicht als verrijking van onze cultuur, heeft de SGP nimmer bijgevalen. Die benadering bemoeilijkt niet alleen de integratie van allochtonen, zij relateert ook de christelijke wortels van onze rechtsstaat en democratie. En Nederlanders voelen zich soms een vreemdeling in eigen land. Het risico is niet denkbeeldig dat door een naïeve opstelling de fundamenten van onze rechtsorde worden aangetast. Daarom roept de SGP op tot

waakzaamheid ten opzichte van antichristelijke religies en ideologieën.

DE ESSENTIE

Bedrijft de SGP moralistische politiek? Dit verwijt is wat merkwaardig, want in onze samenleving wordt haast overal over goed en fout gesproken. Helaas loopt de invulling daarvan vaker niet dan wel langs de lijnen die de Bijbelse Tien Geboden trekken. Wat goed of kwaad heet, is afhankelijk van menselijke gevoelens en de publieke opinie. Vergeleken met dit emotionele gedoe is belijnde politiek een verademing. En het is beslist nodig om van moralisme bevrijd te worden. Onze ingesleten gewoonten mogen we niet vrijwaren van Bijbelse kritiek. Daarvoor is bekering nodig en genade van God om het ongelooft – dat we vaak bij anderen zoeken of signaleren – in onszelf te bestrijden.

Het kan van enige betekenis zijn of de SGP nu links of rechts is, conservatief of progressief, mondiaal of nationaal georiënteerd. Maar daarmee is niet het wezenlijkste gezegd. In 1905 schreef ds. Hoedemaker de woorden: “Wij hebben noch rechts noch links te gaan, maar te wandelen midden in de paden van het recht.” Het komt er bij politieke besluiten op aan om het kwaad goed te bekijken – in Bijbels licht, want alleen dan komen mens en samenleving tot hun recht. ◀

DEZELFDE VERKIEZINGEN ANDERE KEUZES

Neem nu het Nederlands Dagblad rond de verkiezingen! Twee maanden digitaal en zaterdag op papier voor slechts € 9,95. Ga naar nd.nl/15 maart of stuur de kaart op.

nd.nl

Europese aandacht voor palliatieve zorg

Twee experts in palliatieve zorg hadden op dinsdag 7 februari een boodschap voor zowel beleidsmakers als voor medische specialisten in palliatieve zorg.

FRANK VAN DER MAAS

beleidsmedewerker eurofractie ChristenUnie-SGP

Cicely Saunders aan het werk. Saunders was een grondlegger van de palliatieve zorg.

“PALLIATIEVE ZORG KAN MEER LIJDEN VERZACHTEN DAN VELEN DENKEN”

De eerste spreker op de conferentie in het Europees Parlement was professor Benoit Beuselinck, oncoloog in het grootste ziekenhuis van België. Hij ziet een verschuiving van euthanasie bij mensen die terminaal ziek zijn naar mensen met andere indicaties, variërend van psychiatrische aandoeningen of een beginnende vorm van kanker tot in sommige gevallen zelfs autisme. Een vergelijkbare trend werd vanuit de Nederlandse praktijk in 2014 beschreven door Dr. Paul Lieveerse, pijnspecialist in het Erasmus MC, op een door Bas Belder georganiseerde Europese conferentie. Vaak heeft de vraag naar euthanasie te maken met de angst voor pijn, hoewel palliatieve

zorg meer lijden kan verzachten dan velen denken.

De tweede deskundige, professor Philip Larkin, is voorzitter van de Europese Vereniging voor Palliatieve Zorg EAPC. Hij onderstreept dat palliatieve zorg veel kan betekenen in een vroeg stadium van ziek-zijn en niet slechts betrekking heeft op de stervensfase. Palliatieve zorg bestrijdt de totale pijn die een patiënt ervaart: lichamenlijk, maar ook spiritueel en mentaal.

Wetgeving kan helpen om palliatieve zorg mogelijk te maken. Zo is het recht op palliatieve zorg in Duitsland wettelijk verankerd. Dat is echter niet altijd nodig. Belangrijker is dat palliatieve zorg een

geïntegreerd onderdeel uitmaakt van de medische zorg, aldus de specialist uit Dublin. In Ierland is het opgenomen in het programma voor klinische zorg, zodat een deel van het gezondheidszorgbudget wordt besteed aan palliatieve zorg. We vroegen naar zijn ervaringen met EU-onderzoeksubsidies op dit gebied. Larkin vertelt dat een aantal goede projecten de afgelopen jaren financiële steun van de EU heeft ontvangen. Heden ten dage zijn subsidieaanvragen echter minder succesvol. Dit komt door de breed geformuleerde Europese subsidieprogramma's die onvoldoende aansluiten op de praktijk van palliatieve zorg. Professor Larkin vindt dat de medische sector meer kan doen om palliatieve zorg onder de aandacht te brengen in samenleving en politiek.

De Ier wijst daarnaast op het belang van Europese samenwerking in grensregio's. Zo ervaren mensen in het grensgebied van Noord-Ierland en de Republiek Ierland obstakels bij het krijgen van de nodige palliatieve zorg. Afstemming tussen deskundigen en beleidsmakers is dus onmisbaar voor een juist beleid en een werkbare praktijk. Interessant voorbeeld in dit verband is Portugal waar een prominente specialist tevens lid is van het parlement. Dan is de link tussen beleid en praktijk snel gelegd! ◀

VARIAhuis

UW EIGEN
DROOMHUIS

HUIS
zoekt
KAVEL

(T)HUIS IN JE EIGEN STIJL

WWW.VARIAHUIS.NL | 0548 - 54 48 30

koushoveniers

lange zuiderweg 78
3781 pl voorthuizen
tel 0342-474465

WWW.KOUSHOVENIERS.NL

MET EEN GROEN HART VOOR UW TUIN !!!

VAN MANEN

meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

De Oude Duikenburg

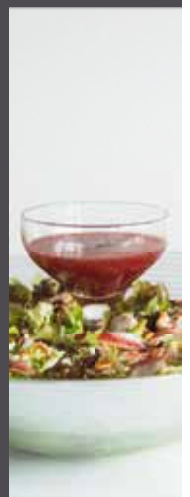
party restaurant | zalencentrum | vergaderen

welkom in

Echteld

voor alles wat u te vieren heeft!

VOORSTRAAT 30 | ECHTELDE | TEL. 0344-641440 | WWW.DUIKENBURG.NL
DIRECT AAN DE A15 | RUIME PARKEERGELEGENHEID | CENTRAAL GELEGEN | 40 JAAR ERVARING

SOLIDAIR MET ISRAËL

Amsterdam is geen SGP-bolwerk, maar als je de Joodse gemeenschap wilt ontmoeten, moet je daar naartoe. Het werd een dag vol memorabele ontmoetingen. Twee werelden met hun duidelijke overeenkomsten en verschillen komen deze dag bij elkaar.

De SGP-delegatie krijgt een rondleiding op het Cheider, de enige orthodox Joodse school in Nederland.

Rabbinaal onderwijs

We brengen een bezoek aan het Joods Cultureel Centrum met de synagoge

Een diner waarbij gelegenheid is tot ontmoeting met verschillende rabbijnen en vertegenwoordigers van Joods-gelieerde organisaties.

In het avondprogramma in de Amsterdamse Noorderkerk is ook de Israëlische ambassadeur Shir-on onze gast.

Roger van Oordt, directeur van Christenen voor Israël, spreekt een column uit.

Opperrabbin Jacobs gaat in gesprek met Kees van der Staaij.

A close-up photograph of two young children, a girl on the left and a boy on the right, both smiling broadly. The girl has blonde hair in pigtails with small white flowers. The boy has short brown hair. They are outdoors, with a blurred background of green foliage and yellow flowers.

WIE ZET ONS ONDERWIJS OP DE KAART IN POLITIEK DEN HAAG?

De VGS brengt scholen niet alleen tot bloei, maar volgt ook de politieke ontwikkelingen op de voet. Juist daar is onze inzet nodig voor het christelijk – reformatorisch onderwijs. Wat de uitslag ook is, de VGS zet ons onderwijs op de kaart in politiek Den Haag.

Hoe we dat doen?
Kijk op www.vgs.nl!

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

LIEFDES BRIEF

Waar een 'liefdesbrief' allemaal niet toe kan leiden. Op 14 februari stond er in een groot aantal landelijke dagbladen een paginagrote 'liefdesbrief' van Kees van der Staaij aan alle Nederlanders. De brief was een knipoog naar Valentijnsdag, de dag waarop mensen laten weten dat ze van elkaar houden.

De SGP voert al jaren campagne voor trouw in het huwelijk. Zo'n trouwcampagne is geen overbodige luxe in een tijd waarin openlijk reclame wordt gemaakt voor overspel en hoererij, in een tijd waarin seksualiteit los wordt verkocht, in een tijd waarin prostitutie voorzien is van een officieel keurmerk van de overheid, in een tijd waarin onnoemlijk veel verborgen en zichtbaar leed is door ontrouw en echtscheiding. Het 7e gebod is o zo actueel.

GESPREK VAN DE DAG

Welnu, tegen deze achtergrond plaatste de SGP de oproep tot trouw in de kranten. Dat bleef niet onopgemerkt. Het was het gesprek van de dag. Ja, zelfs het gesprek van de avond, want Van der Staaij mocht zijn pleidooi voor trouw en goede relaties, zoals dat ook te vinden is in het 7e gebod, nog eens herhalen in Jinek, een bekend praatprogramma.

Dat hebben we geweten. De advertentie en uitzending leverden een stroom reacties op. Enkele waren negatief (mensen vol oud zeer of de categorie bestuurlui-aan-de-wal), maar verreweg de meeste mensen reageerden constructief en positief. Bij wijze van Van een ander en Haagse propjes in één citeer ik er een paar. Om te laten zien hoezeer dit

onderwerp heel veel mensen raakt.

WAARDERING

"We dragen de fractie op aan Gods genadetroon. Bij alles wat een politicus dagelijks aan kritiek over zich heen krijgt, wilde ik graag mijn waardering kenbaar maken voor de wijze waarop u en de andere fractieleden politiek bedrijven. Van harte Gods zegen toegewent."

"Kies voor elkaar" wat mooi. Ik ben in Portugal geboren en in 1972 heb ik een lieve meisje uit Vlaardingingen ontmoet in Lissabon en sinds 1974 delen we liefde en leed. Ik wens u en uw gezin veel geluk en gezondheid toe."

RUND

"Wat ben ik enthousiast over de geplaatste advertentie. De tekst is zeer goed gekozen. Wij zijn, onbezoldigd, al ruim 30 jaar betrokken bij huwelijkspastoraat, dwars door de kerkmuren heen. Daarnaast ben ik ook coördinator van de nazorg bij Opwekking. Dan kun je misschien begrijpen dat ik zeer enthousiast ben. Een vorige oproep over het huwelijk "je bent een rund als je met je relatie stunt" heb ik opgenomen in een seminar die we gaven. Ga zo door met positieve signalen!!! CHAPEAU!"

"Bij dezen wil ik u mijn complimenten maken voor de advertentie die u vandaag heeft geplaatst in de diverse kranten. Het is zo waar dat je in elkaar moet investeren en niet zomaar moet opgeven. Ik vind het mooi dat u dit heeft gedaan. Je krijgt er heel veel voor terug. Maar soms lijkt het of je nog de enige bent die er zo over denkt. Wij zien het ook aan onze kinderen, opgegroeid met veel liefde en vertrouwen. Ik ben geen

SGP'er, maar wens u het allerbeste."

ROZEN

"Hartelijk dank voor de originele advertentie! Mooie rode rozen had ik zaterdag al gekregen en gelukkig helpt m'n echtgenoot ondanks zijn drukke baan (advocaat en ouderling) ook met stofzuigen... ;). Maar vanochtend nog een mooi gebaar van hem...een kop koffie op bed en uw advertentie. Prachtig! Hartelijke groet en ik wens u Gods liefdevolle nabijheid toe in de komende verkiezingsperiode..."

"Ben niet iemand die zomaar ongevraagd mails stuurt naar onbekenden. Maar wil u bij deze bedanken voor die prachtige grote advertentie. U heeft helemaal gelijk. Ik hoop dat mensen dit ter harte gaan nemen. Zodat veel verdriet en narigheid door scheidingen en overspel voorkomen kunnen worden. Ik vind het geweldig dat u zich daarvoor inzet."

"Prachtige advertentie in Trouw! Top! Ik heb geen behoefte aan contact enz. Wilde alleen melden dat het mooi is wat jullie doen. Dank!" ◀

+ Direct de laagste prijs

Dus nooit meer afdingen

RUIM 1300 BEOORDELINGEN
QASA.NL | FEBRUARI 2017

Zo doen wij dat

Nooit meer afdingen, u krijgt gewoon een goede keuken voor een eerlijke prijs. Wij kunnen als landelijk bedrijf groot en dus scherp inkopen, en verkoopprijzen vaststellen waarvan we zeker weten: Meer hoeft niet; minder kan niet. Zo weet u zeker dat u zonder pijnlijke onderhandelingen tóch niet teveel betaalt. U bent gegarandeerd blij met uw keuken en onze service. Dat is waar het om draait!

WWW.DBKEUKENS.NL

ADEE KEUKENS RIJSEN
KEUR KEUKENS HAARLEM
PELMA KEUKENS GOES

AVANTI KEUKENS KESTEREN
ARDI KEUKENS EN SANITAIR SINT-ANNALAND
ARMA KEUKENS EN SANITAIR NUNSPEET

DE Banier

**218.950 STEMMEN
VOOR HET LEVEN!**

Drie zetels en onschatbaar veel steun
stemmen ons tot dankbaarheid

Wij staan voor u klaar.

KLOMP CREATIVE

bedrijfsfilms | promofilms | commercials | reportages
klompcreative.nl

Onze films overtuigen.

Het antwoord op uw logistieke vragen

REENEN

TRANSPORT - WAREHOUSE - VERHUIZINGEN

Snel, veilig & betrouwbaar

Postbus 57 | 3770 AB Barneveld | The Netherlands
Energieweg 31 | Barneveld | Industrierrein Harselaar-Oost
Telefoon: +31 (0)342 - 405 405 | Email: info@reenen.nl

www.reenen.nl

INHOUD

5

Bedankt!

Doodstraf gebillijkt	4
Bedankt!	5
Analyse verkiezingen	6
Familiedag 2017	12
Binnenhof	13
Fotopagina	15
Uitnodiging partijdag	16
Varia	17
Campagnedag in beeld	18
Ondernemersplatform	21
Terugblik	23
Radiocommunicatie	24
Meer dan zetelwinst	25
Tegen eenzaamheid	27
Sultan en president?	28
Uitslagenavond	29
Saluutschoten	31

Zegen en tegenstand

De Tweede Kamerleden van de SGP zijn herkozen. De drie zetels mochten behouden worden. Meer dan 200.000 stemmen werden op de SGP uitgebracht. Onze vertegenwoordigers dienen met het Woord van God te komen waar dat kan, mag en moet. Niet vanuit de hoogte, maar in alle bewogenheid.

De Heere heeft ons Zijn Woord gegeven. Dat Woord roept vijandschap op. We lezen dat in Johannes 15:14 "Ik heb hun Uw Woord gegeven, en de wereld heeft hen gehaat, omdat zij van de wereld niet zijn, gelijk als Ik van de wereld niet ben." De Gode vijandige wereld heeft geen moeite met principiële mensen als zij water bij de wijn doen. De wereld haat hen niet als zij meedoen met de wereld en het niet al te nauw nemen. De haat van de wereld komt openbaar wanneer principiële zaken duidelijk verwoord worden. Waar onomwonden positie wordt gekozen voor het leven, kant de wereld zich daartegen. Onze vertegenwoordigers hebben in 's lands vergaderzalen echt niet te rekenen op algemene instemming wanneer zij de eisen van Gods Woord vertolken. Waar

door genade sprake mag zijn van een zoutend zout en een lichtend licht, bijt het zout en legt het licht de duisternis van de zonde en de ongerechtigheid bloot. Dat doet pijn. Dat roept haat, verzet en vijandschap op. Het is niet zo best indien de wereld het heel goed met ons kan vinden. Het Woord van God roept niet alleen haat op. De Heere maakt naar Zijn welbehagen gebruik van Zijn Woord om te brengen tot het ware geloof. We lezen dat in Johannes 15:20 "En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen die door hun woord in Mij geloven zullen." De Heere wil Zijn zegen verbinden aan het getrouw, liefdevol en bewogen uitdragen van Zijn Woord. Het is een onbegrijpelijk groot wonder wanneer de Heere de ogen opent voor eigen verdorvenheid, zondigheid en helwaardigheid en leert dat er van de mens uit helemaal niets is om te betalen voor de hemelhoge schuld. Dat doet de Heere om plaats te maken voor Christus. Een openstaande, onbetaalbare schuld, doet roepen om de Borg: "O HEERE, ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg" (Jesaja 38:14). Behoren wij nog tot de wereld, of zijn wij door genade tot een vreemdeling geworden op deze aarde? De Heere geve naar Zijn Woord te spreken en verbindte aan de gesproken woorden Zijn zegen tot eer van Zijn Naam. ◀

DS. A. VAN HETEREN
vicevoorzitter

- “En wij toch rechtvaardiglijk, want wij ontvangen straf waardig hetgeen wij gedaan hebben, maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan.”
Lukas 23:41

De doodstraf gebillijkt

Gekwalificeerd als moordenaar en kwaaddoener ondergaat hij gewillig zijn straf, eenswillend gemáákt met God. De doodstraf wordt terecht toegepast op Golgotha's vloekheuvel. Genade doet hem buigen onder de welverdiende straf en brengt de bekende moordenaar tot de kostelijkste belijdenis.

Ter elfder ure tot bekering gekomen, wordt hij niet anders zalig dan al Gods kinderen van alle eeuwen en plaatsen. Hij is niet op onechte gronden binnengesmokkeld in het Koninkrijk Gods. De snelheid waarmee de Heere hem bekeert, gaat niet ten koste van de diepgang in Gods werk. Naar het beste Romeinse recht verdient hij de zwaarste straf. Dat het kruis op zijn rug heeft gelegen, leidt hem (en zijn makker) niet tot bekering. Genageld te worden aan het kruishout brengt hem niet op andere gedachten. De spotter vindt rust in zijn onverzoende staat, al naderen de vlammen van de hel zijn ziel. Aangrijpende gedachte! Hij verwerpt de Koning der Kerk, terwijl hij met de dood voor ogen vlak naast Hem hangt.

Na het “Vader, vergeef het hun...” gebeurt er iets. Zijn makker zondigt onverminderd voort en moordt met zijn tong nu zijn hand het niet meer kan. Gods Geest gebruikt Christus' eerste kruiswoord om de ene kruiseling te maken die hij is, maar nooit wilde wezen. Liefdevol en bewogen spreekt hij daarna zijn onverschillige lotgenoot aan vanaf de meest ongemakkelijke preekstoel aller tijden.

In zijn geloofsbelijdenis erkent de moordenaar ten volle zijn schuld, die God tot straf bewoog. Hij keurt zich de doodstraf

DS. A. VLIETSTRA
Katwijk aan Zee

waardig. Oprechte zondebelijdenis billijkt de straf en aanvaardt het vonnis dat past bij de grootheid van het bedreven kwaad. De moordenaar wordt zondaar gemaakt, de zondaar wordt schuldenaar, de schuldenaar bedelaar. Dat is de weg die God gaat. Zijn Geest wint in voor de welverdiende straf. Bij de zwaarste schuld past enkel de hoogste straf. Bent u het er in uw eigen leven mee eens?

In de belijdende moordenaar verwekt God de schreeuw om genade en ontsluit Hij de mogelijkheid van zalig worden. Kijk maar.

Op Golgotha hangt de Borg tussen misdadigers. Ineens ziet ‘onze’ moordenaar Hem in Zijn vlekkeloze heiligheid en blanke onschuld. Hij erkent: “Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan”. Déze, beladen met de schuld van anderen, kan mij zalig maken. Als Deze niet de vloek en doodstraf had willen dragen, geen moordenaar kon ooit zalig worden. U niet, ik niet. Nú kan een moordenaar zalig worden. Zelfs u, zelfs ik. Toch wórdt niet elke zondaar zalig. Dat leert ons Golgotha. Christus' kruis maakt scheiding. Die tussen moordenaars in hangt, wordt door de een verworpen en door de ander begeerd. Leerde u al tot Hem roepen zoals die ene moordenaar? God hoort niets liever dan het noodgeschrei van een schuldige zondaar. ◀

Staatkundig Gereformeerde Partij
Dinkel 7, 3068 HB Rotterdam
T 010 - 72 00 770
E info@sgp.nl

IBAN NL09 RABO 0357 6791 48
t.n.v. Staatkundig Gereformeerde Partij
facebook.com/sgnieuws
twitter.com/sgnieuws

BEDANKT!

Aan alle betrokkenen bij de verkiezingscampagne.

Beste SGP'ers,

Een aansprekende en intensieve verkiezingscampagne ligt nu achter ons. De eerste vijf SGP-kandidaten, ondersteund door een professioneel campagneteam, waren nadrukkelijk landelijk en regionaal zichtbaar en hoorbaar. Bij deze campagne waren voor het eerst ook de andere kandidaten van de lijst actief betrokken. Met grote inzet en overgave is de boodschap van Bijbels genormeerde politiek in een seculiere samenleving uitgedragen. Opnieuw is overtuigend op de achterban van onze partij een appèl gedaan om vanuit de verbondenheid aan de SGP-beginselen op de partij voor het leven te stemmen. Met als gevolg een tot dankbaarheid stemmende uitslag: ondanks een zeer hoge opkomst (de hoogste sinds 1986!) geen zetelverlies en door stemmenwinst een ruime derde zetel.

De verkiezingscampagne kent niet alleen maar een 'frontoffice', de SGP-kandidaten, maar ook een 'backoffice'. Daarmee doelen we op de fractiemedewerkers, de medewerkers van het partijbureau, SGP-jongeren en de talloze vrijwilligers van Dokkum tot Terneuzen die zich weliswaar op de achtergrond, maar met hartverwarmende betrokkenheid hun aandeel hebben geleverd aan de verkiezingscampagne. Een onmisbare schakel! Dankzij het enthousiasme en grote inzet van het direct betrokken campagneteam, reed de verkiezingskaravaan van de vroege ochtend tot de late avond dagelijks door Nederland. Er werden vele contacten gelegd, werkbezoeken gepland, communicatiebijdragen in de reguliere media en sociale media voorbereid en er werd veel verkiezingsmateriaal verspreid.

Het hoofdbestuur heeft met grote waardering in de afgelopen periode de inhoudsvolle bijdrage van onze SGP-kandidaten in verkiezingscampagne gevolgd. We zijn ook geïnformeerd over de enthousiaste inzet en familiale samenwerking van die vele SGP'ers van jong tot oud, waardoor de verkiezingscampagne naar buiten toe een heel positieve uitstraling had. Ook dat maakt, als het goed is, deel uit van ons beginsel.

Voor het verloop van deze campagne en de uitslag van de verkiezingen past het ons de Heere ootmoedig te erkennen voor Zijn onverdiende goedheid. Daarnaast willen wij u en jullie allen heel hartelijk dankzeggen voor de grote betrokkenheid bij de vorm en inhoud van de SGP-boodschap in campagnetijd!

Namens het hoofdbestuur,
M.F. van Leeuwen, voorzitter

A hand is shown holding a small white sign on a wooden stick. The sign has the text 'Ik heb SGP gestemd!' written on it. 'Ik heb' and 'gestemd!' are in blue, while 'SGP' is in large orange letters. The background is a solid orange color.

Ik heb
SGP
gestemd!

#stemvoorhetleven

[sgp.nl](https://www.sgp.nl)

Stijgende lijn zet door

Voor de vierde Kamerverkiezingen op rij groeit de SGP. Dit keer met ruim 22.000 stemmen. Het resultaat: 218.950 stemmen, het hoogste aantal in de partijgeschiedenis. Door de hoge opkomst van 81,9% had de SGP de extra stemmen hard nodig om haar derde zetel te behouden, zonder afhankelijk te zijn van de restzetelverdeling. In dankbaarheid kan gezegd worden dat dit gelukt is.

HENRI POOL & JAN SCHIPPERS

“De SGP blijft stabiel”, zo klonk het vaak vanuit de media tijdens de uitslagenavond op 15 maart. Op zich klopt dat. In veel gemeenten bleef het percentage SGP-stemmers gelijk. Maar hetzelfde aandeel stemmen bij een hogere opkomst betekent dat meer mensen op de partij stemden. Ruim 11 procent!

Dat stemt tot verwondering. Bij de verkiezingen in 2012 kreeg de SGP al zo'n 33.000 stemmen meer. Voor dit keer was de vraag: kan ze die kiezers vasthouden? Kan de SGP met een politieke koers die expliciet de Bijbelse waarden en normen centraal stelt, de stemmers van 2012 vasthouden? Het antwoord is voluit: ja. Sterker, ze heeft daarnaast nog eens 22.170 nieuwe kiezers weten te winnen voor haar boodschap. Dit betekent dat sinds 2003 naast de altijd trouwe achterban van de SGP er 68.645 stemmers zijn bijgekomen. Bij elkaar is dat nagenoeg een volledige Kamerzetel.

UITSLAGEN LAATSTE VIJF VERKIEZINGEN

SGP	Stemmenaantal	Stemmenwinst
TK 2003	150.305	
TK 2006	153.266	+ 2.961
TK 2010	163.581	+ 10.315
TK 2012	196.780	+ 33.199
TK 2017	218.950	+ 22.170

WINSTBEELD

Waar zit de winst? In bijna alle gemeenten. Drie gemeenten spannen de kroon door ten opzichte van 2012 meer dan 1000 extra SGP-stemmers te noteren: Urk (+ 1474 stemmen), Ede (+ 1118 stemmen) en Barneveld (+ 1004 stemmen).

IN WELKE PLAATSEN BEHAALT DE SGP DE MEESTE STEMMEN?

Gemeente	TK 2017	TK 2012	Winst
Ede	9173	8055	1118 stemmen
Barneveld	8083	7079	1004 stemmen
Urk	6635	5161	1474 stemmen
Rijssen-Holten	5891	5746	145 stemmen
Goeree-Overflakkee	5637	5321	316 stemmen
Neder-Betuwe	4618	3916	702 stemmen
Nunspeet	4396	4013	383 stemmen
Reimerswaal	4390	4082	308 stemmen
Veenendaal	4203	3927	276 stemmen
Molenwaard	4165	3725	440 stemmen

Honderden andere stemmen werden gewonnen in plaatsen die in SGP-oren niet onbekend klinken: Neder-Betuwe, Staphorst, Nunspeet, Katwijk, Apeldoorn, Tholen, Kampen, Krimpen a/d IJssel, Goeree-Overflakkee, Reimerswaal en Krimpenerwaard.

Hier zal niemand zich over verbazen. In de diverse bezoeken en bijeenkomsten die de SGP in deze vertrouwde plaatsen organiseerde, was waardering te horen voor de thema's die de partij aansneed. De Bijbelse boodschap kon op weerklank rekenen.

GROEI BUITEN BIBLEBELT

Opmerkelijk is dat de SGP de grootste procentuele stemmenwinst boekt in de provincies Limburg (+46%), Flevoland (+25%), Drenthe (+23%), Noord-Holland (+21%) en Noord-Brabant (+19%). In meer dan 40 gemeenten verdubbelde het aantal SGP-stemmen, terwijl in 50 plaatsen een winst van 50 procent of meer werd geboekt. Dit is een bevestiging van de signalen die steeds vaker uit het zuiden van het land klinken: de SGP kan rekenen op stemmen van bijvoorbeeld rooms-katholieken die hun stem niet naar het CDA of de ChristenUnie laten gaan.

SELECTIE UIT STEMMENWINST IN NOORD-BRABANT EN LIMBURG

Gemeente	TK 2017	TK 2012	Winst
Heerlen	229	55	316% / 174 stemmen
's-Hertogenbosch	218	106	105% / 112 stemmen
Roerdalen	63	9	600% / 54 stemmen
Venray	45	19	137% / 26 stemmen
Peel en Maas	41	15	173% / 26 stemmen
Vught	27	12	125% / 15 stemmen
Reusel-De Mierden	14	1	1300% / 13 stemmen

En dan zijn er natuurlijk de boeren. Naast de boeren in het zuiden, stemden ook meer boeren in Friesland (+ 425), Drenthe (+ 460) en Noord-Holland (+ 1026) op de SGP. Het gaat niet om bijzonder grote aantallen, maar het verschil is duidelijk merkbaar. De boerentour heeft z'n uitwerking niet gemist.

LICHT VERLIES

In 351 van de 392 gemeenten (dat is 90%) boekt de SGP winst. Verliest de SGP ook? Ja, maar niet veel. In vijf gemeenten blijft het stemmental gelijk.

Dan resteren 34 gemeenten waar de SGP minder stemmen kreeg, variërend van -57 (Schiermonnikoog, een logische oorzaak gezien de actie van SGP-jongeren in 2012) tot -1 (Albrandswaard, Doesburg en Rijswijk). Meldingen tijdens de verkiezingsavond dat de SGP in Amersfoort en Westland verlies leed, bleken op verkeerde tellingen te berusten; in deze gemeenten won de SGP juist! Relatief treedt wel vaker een licht verlies op. Door de hogere opkomst moest de SGP sowieso meer stemmen

► Hoe zit dat?

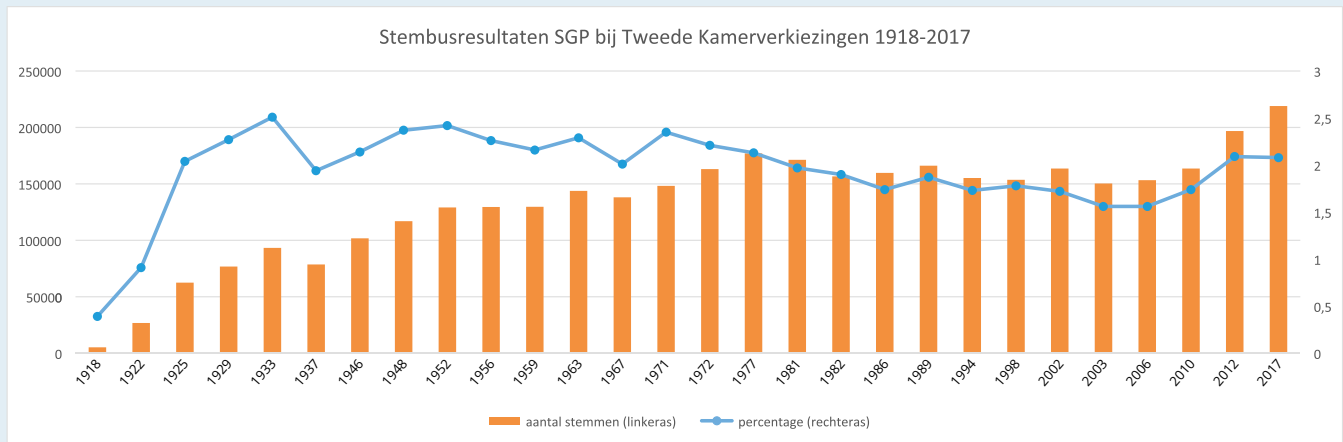
Wel stemmenwinst, waarom dan geen zetelwinst? Dat komt vooral door de fors hogere opkomst. In 2012 lag deze rond 75%, in 2017 komt bijna 82% van de kiezers naar de stembus. Een positieve ontwikkeling. Wel heeft dit een hogere kiesdeler als effect: in 2012 waren 68.828 stemmen nodig voor één Kamerzetel, in 2017 zijn dat er 70.107. Hierdoor had de SGP ten opzichte van 2012 alleen al een winst van ruim 13.500 stemmen nodig om weer drie volle Kamerzetels te behalen. Met 218.950 behaalde zij nu 3,12 Kamerzetels.

Ook de ChristenUnie steeg fors qua stemmental: + 61.685. Daarmee behaalde onze zusterpartij vijf volle Kamerzetels. De lijstencombinatie van SGP en ChristenUnie kwam nog 28.165 stemmen te kort voor een negende zetel. Dan zou zij de laatste restzetel in de wacht slepen, die nu naar de Partij voor de Dieren is gegaan.

In dertien gemeenten is de SGP de grootste partij

Urk	56,1%
Staphorst	33,9%
Reimerswaal	33,4%
Neder-betuwe	31,8%
Nunspeet	24,7%
Tholen	24,4%
Rijssen-Holten	23,6%
Aalburg	23,3%
Barneveld	22,5%
Molenwaard	22,0%
Zwartewaterland	20,9%
Hardinxveld-Giessendam	18,0%
Alblasserdam	15,9%

DE 28E KEER

In 2017 deed de SGP voor de 28e keer mee aan de Tweede Kamerverkiezingen. Bovenstaande grafiek laat zien dat de SGP dit keer het hoogste stemmental ooit behaalt en door de grens van 200.000 stemmen breekt. Bij vier verkiezingen op rij is er sprake van stemmenwinst. Alleen in de periodes 1922-1933, 1946-1963 en 1967-1977 zien we een derge-

lijke aanhoudende positieve trend terug. Door de hogere opkomst in 2017 blijft het SGP-aandeel met 2,1% gelijk ten opzichte van 2012. Dat is aanmerkelijk hoger dan bij de verkiezingen in 2003 en 2006, toen de SGP uitkwam op 1,6%. In 1933 behaalde de SGP het hoogste aandeel tot nu toe: 2,5% van de stemmen.

halen om op hetzelfde aandeel te blijven zitten. Vaak lukte dat, maar soms ook net niet. Bijvoorbeeld in Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Rijssen-Holten, Sliedrecht en Veenendaal was er wel stemmenwinst, maar onvoldoende om de hogere opkomst bij te benen. Procentueel zakte de SGP hier miniem terug.

STRATEGIE

Wat zeggen deze cijfers? Allereerst dat het investeren van de SGP in haar eigen achterban een terechte keuze is geweest. De meeste stemmen wint de SGP daar waar zij al groot is. Tijdens de verkiezingscampagne je eigen leden en stemmers opzoeken, is de beste manier om door te groeien.

Daarna volgt de conclusie dat de SGP met thema's die dicht bij de principiële boodschap van de partij staan (voor het leven en voor zondagsrust) en

SELECTIE UIT STEMMENWINST IN FRIESLAND, DRENTHE EN NOORD-HOLLAND

Gemeente	TK 2017	TK 2012	Winst
Sudwest Fryslân	289	198	46 % / 91 stemmen
Midden-Drenthe	216	159	26 % / 57 stemmen
Hollands Kroon	174	76	129 % / 98 stemmen

die aansluiten bij belangen van doelgroepen (eenverdieners, tijd voor de boer, defensie) niet alleen haar kiezers van de vorige keer heeft vastgehouden, maar ook nu een nieuwe groep kiezers heeft aangesproken. Dat is geen geringe prestatie.

Als laatste is dit stembusresultaat een bemoedigende opstap naar de gemeenteraadsverkiezingen van volgend jaar. Besturen van afdelingen en kiesverenigingen zijn hard bezig met de voorbereiding daarop. Deze uitslag geeft een steun in de rug. Maar ze is

ook een spiegel: hoe gaat de SGP lokaal net zo kernachtig en krachtig aan de slag met een boodschap en de thema's die in de gemeenten nodig zijn?

STIJGENDE LIJN

Veel journalisten bezigden op de uitslagenavond het woord 'stabiel' toen ze de uitslagen van de SGP zagen. Dat is op z'n minst een eufemisme. Spreek liever van een stijgende lijn. Een stijgende lijn die tot dankbaarheid stemt en vertrouwen scheidt, maar ook verantwoordelijkheid geeft op weg naar de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018.

Een frisse kijk op úw cijfers.

Hoe goed bekijkt ú uw organisatie? Welke ontwikkelingen houden ú bezig? Welke cijfers vragen om uw aandacht? Van Ree Accountants kijkt graag met u mee. Natuurlijk, als accountant zorgen we ervoor dat u over de juiste cijfers beschikt. Maar dat zoveel bedrijven en non-profitorganisaties al 50 jaar met ons samenwerken, heeft een andere reden. Het is onze frisse kijk op de cijfers die verrassende inzichten oplevert. Opmerkelijke trends. Ontwikkelingen in het resultaat. Veranderende prestaties. Groeiende kansen. Met een frisse kijk zie je zoveel meer.

VAN REE. EEN FRISSE KIJK OP CIJFERS.

ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | DOORN | GELDERMALEN | ZWOLLE
WWW.VANREEACC.NL

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY

OPEN HUIS BIJ GEERTS

Ontdek de nieuwe
**voorjaars-
collectie!**

*U bent van
harte welkom!*

*Een kopje koffie met
lekkers staat voor u klaar!*

Dorpsstraat 229
3925 KC Scherpenzeel

033 277 88 99
www.geertsherenkleding.nl
gratis parkeren

HERENKLEDING - AMBTSKLEDING - TROUWKOSTUUMS

Midden in de samenleving

Eerlijk en realistisch, professioneel en betrokken.

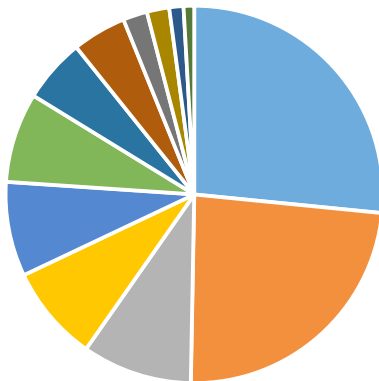
wille donker
a d v o c a t e n

Leidse Schouw 2 | Alphen aan den Rijn
T 0172 - 44 24 17 | willedonker.nl

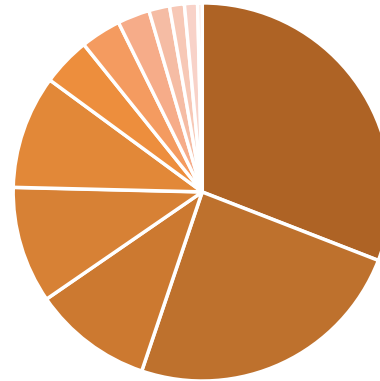
IN ALLE GEWESTEN

De winst van 22.170 stemmen in 2017 komt voor de helft uit twee provincies: Gelderland en Zuid-Holland. Een derde van de winst oogst de SGP in vier provincies: Overijssel, Flevoland, Utrecht en Zeeland. Voor het kijkgemak: de provincies onder de cirkeldiagrammen staan geordend van groot naar klein.

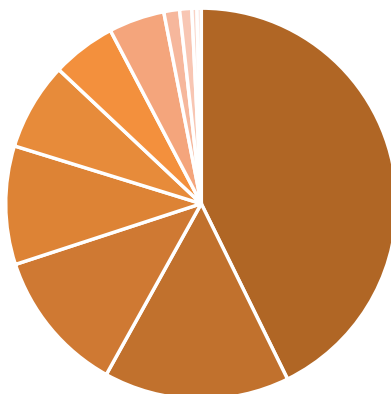
VERDELING STEMMENWINST SGP PER PROVINCIE

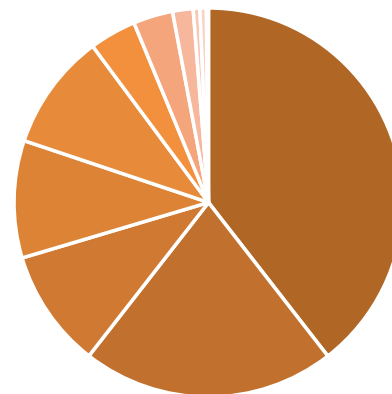
VERDELING SGP STEMMEN 2017 PER PROVINCIE

VERDELING SGP STEMMEN 1933 PER PROVINCIE

VERDELING SGP STEMMEN 1977 PER PROVINCIE

Traditioneel trekt de SGP vooral kiezers uit de provincies Zuid-Holland, Gelderland en Zeeland. Als we de stemmen per provincie bezien, wordt in de loop van de tijd een trend zichtbaar. Het aandeel van Zuid-Hollandse SGP-stemmen krimpt (van 43 naar 31%). Een stijgend aandeel zien we vooral van Gelderland (van 15 naar 24%) en Overijssel (van 7 naar 10%). Het aandeel van Zeeland, de bakermat van de SGP, neemt af van 12 naar 10%. Uit de verdeling van 2017 blijkt wel dat het geluid van de SGP in alle gewesten is gehoord! ◀

SGP-familiedag

De SGP organiseert dit jaar haar familiedag in Ouwehands Dierenpark voor SGP-leden en familie.

Wanneer: D.V. zaterdag 20 mei 2017
Hoe laat: 09.30-18.00 uur
Waar: Ouwehands Dierenpark,
 Grebbeweg 111 in Rhenen

Nu voor maar:
€ 10,00
 per persoon!

Toegangsprijs	Normaal	SGP-prijs
Volwassenen	€ 22,00	€ 10,00
Kinderen (3 t/m 9 jaar)	€ 19,50	€ 10,00
Kinderen (0 t/m 2 jaar)	gratis	gratis

Kijk voor meer informatie en het bestellen van kaarten op www.sgp.nl/familiedag of bel wanneer u NIET over internet beschikt 010-7200774. VOL = VOL!

DOOR KEES VAN DER STAAL

WOORD HOUDEN!

Woord houden! Dat was het motto van de SGP bij de verkiezingen in 1998, toen ik voor het eerst zitting mocht nemen in de Tweede Kamer. Er is in de loop van de tijd heel wat veranderd. Dit is echter steeds de rode draad gebleven in de inzet van de SGP: betrouwbare, Bijbelse politiek.

We mogen terugzien op een heel mooie verkiezingscampagne. Enorm bemoeiend om te zien met hoeveel enthousiasme en inzet de boodschap van de SGP voor het voetlicht is gebracht. Met een prachtig resultaat: opnieuw aanzienlijke stemmenwinst, ruim 22.000 kiezers erbij. Ondanks de hoge opkomst, houden we onze drie zetels. Een groot voorrecht dat de Heere ons dit weer geeft.

Bij de regioutour door het hele land, van Drachten tot Goes, merkten we hoezeer dit ons allemaal in de SGP aan elkaar verbindt: de vaste grondslag in Gods Woord. Elke regio-avond begonnen we niet voor niets juist met het lezen en overdenken van een gedeelte uit de Bijbel. In Deuteronomium 30 staat beschreven hoe Mozes het volk opriep om voor het leven te kiezen, de Heere lief te hebben, Zijn stem gehoorzaam te zijn. Dat zijn indringende woorden.

In die lijn mogen ook wij in onze tijd Nederland oproepen om naar God te luisteren, in Zijn wegen te wandelen. Zo willen we ook alle plannen en beloften

Een oud handschrift van het Wilhelmus

vanuit politiek Den Haag tegen het licht van de Schrift houden. Zo mogen we ook in het parlement laten doorklinken dat alleen Christus de Weg, de Waarheid en het Leven is.

In de verkiezingsstrijd ging het deze keer meer dan ooit over Nederlandse waarden en normen. Dat is een goede zaak. Maar het komt pas echt uit de verf als het vanuit de Bijbel ingekleurd wordt. Bij de discussie over 'klaar-met-leven' staat het lijnrecht tegenover elkaar: gaan we ervan uit dat ieder mag doen wat goed is in zijn eigen ogen, of geloven we dat dit in flagrante strijd is met Gods

gebod om niet te doden? Meer dan ooit is het een waarde die op het spel staat: dat elk mensenleven kostbaar en waardevol is, een geschenk van God waar we zuinig mee moeten omspringen.

WILHELMUS

Het Woord van God wijst ons niet alleen de richting die we in de politiek moeten gaan, maar vormt als het goed is ook onze politieke stijl. Ook nu weer kregen we tijdens onze

campagne regelmatig van andersdenkenden te horen: ik ben het lang niet altijd met de SGP eens, maar jullie staan er wel om bekend dat je standvastig staat voor je punten en waarmaakt wat je belooft. Dat is een mooie aansporing om ook in onze politieke daden woord te houden.

Elke regio-avond hebben we afgesloten met het zingen van twee coupletten uit ons volkslied, het Wilhelmus. Het is de moeite waard de hele tekst eens door te lezen. Prachtig hoe hier de Bijbelse tonen ook voluit doorklinken. "Tot God wilt u begeven, Zijn heilzaam Woord neemt aan!" ◀

DE PATER
SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

VOS CRC
Cleaning, Repair & Care
Industriële klimaattechnische installaties

Vos CRC te Waalwijk is een landelijk opererend bedrijf gespecialiseerd in het technisch reinigen, renoveren, en conserveren van koel- en warmtetechnische installaties op een verantwoorde en milieuvriendelijke wijze, waarvoor zij dan ook VCA* is gecertificeerd.

In verband met onze bedrijfsgroei zoeken wij een:

ZELFSTANDIG TECHNISCH REINIGER

Interesse? Kijk op www.voscleaning.nl voor meer informatie

Vijzelweg 4 | 5145 NK Waalwijk | T: 0416 692775
www.voscleaning.nl | info@voscleaning.nl

Dimetra - Holland

UW ZWITSERLAND EXPERT

Bel 033 - 277 22 66 of mail info@dimetra.nl

- ✓ Koel- en Vriesgroupagevervoer
- ✓ Containertransport
- ✓ Volumetransport
- ✓ Machinetransport
- ✓ Op- en Overslag
- ✓ Douaneloods
- ✓ Eigen in- en uitklaring

Glashorst 123

Scherpenzeel

T 033 - 277 2266

Kijk voor meer informatie op dimetra.nl

CAMPAGNEVARIA

Op bezoek bij het Zeekadetkorps Urk. Zonder een bezoek aan Urk is de verkiezingscampagne niet af.

Veilingmeester Menno neemt voor een keer een voorbeeld aan veilingmeester Alexander. De opbrengst is voor gehandicapte kinderen in Israël.

Werkbezoek bij de mariniers van de Dienst Speciale Interventies. De taart, als blijk van waardering, werd snel soldaat gemaakt.

Voor minder rompslomp! Overbodige regels gaan linea recta naar de afvalstort. Aanstampen maar!

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst.

Ook al wordt ons daglicht dan geremd, hier wordt op Roelof Bisschop gestemd.

WELKOM OP DE 96^E JAARVERGADERING VAN DE SGP!

Datum: zaterdag 22 april 2017 D.V.

Plaats: Euretco, Koninginneweg 1 te Hoevelaken

Tijd: 10.00 - 15.00 uur

's Morgens is het huishoudelijk gedeelte. Naast de behandeling van enkele voorstellen en moties, zal de fractievoorzitter van de Tweede Kamer, mr. C.G. van der Staaij een toespraak houden. Tevens wordt afscheid genomen van twee hoofdbestuursleden: prof.dr.ir. A.G. Bregman en P.T. de Vries.

Tijdens het middagedeelte staan twee deelthema's centraal met het oog op de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen.

DEEL A. CHRISTELIJKE KERNWAARDEN IN DE PRAKTIJK

Hoe gaat u als (volks)vertegenwoordiger of bestuurder om met christelijke kernwaarden in de praktijk? Hoe brengt u Bijbelse kernwaarden onder het voetlicht in uw dorp, gemeente of provincie?

Het hoofdbestuur heeft het initiatief genomen om kernwaarden van christelijke politiek in beeld te brengen. Een commissie heeft zich bezonnen op de vraag waar het bij het deelnemen van de SGP in het overheidsbestuur in essentie om gaat. Op de partijdag willen we deze kernwaarden doordenken en met elkaar stilstaan bij enkele dilemma's.

Met medewerking van:

mr. A. Boele (oud-raadslid Alblasserdam), A.J. Flach (wethouder Hendrik-Ido-Ambacht) en W. van den Berg (raadslid Houten).

AANMELDING

Aanmelding voor de partijdag verloopt via de afdeling/kiesvereniging. Wanneer u alleen het middagedeelte wilt bijwonen, hoeft u zich niet aan te melden.

DEEL B. VERKIEZINGSCAMPAGNE

Hoe zet de SGP een goede campagne op voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2018? Na een korte toelichting op de belangrijkste punten wordt in een forum met ervaringsdeskundigen doorgepraat over wat een goede campagne is, wat er beslist niet mag ontbreken in een campagne en wat valkuilen zijn. Tevens is er gelegenheid om campagne-ideeën te delen. Het forum wordt zo praktisch mogelijk gehouden. De zaal krijgt gelegenheid tot het stellen van vragen.

Met medewerking van:

drs. H. Pool (adviseur afdelingen/kiesverenigingen), A.J. Proos (voorlichter Tweede Kamerfractie), T. Ebbers (bestuurslid afdeling Achterhoek) en P.C. Grinwis (raadslid en campagneleider afdeling Goeree-Overflakkee).

De leiding van de bespreking van de twee deelthema's is in handen van J. Kloosterman (raadslid Apeldoorn).

AGENDA

DINSDAG 2 MEI

Tijdrede 's Gravendeel

Ds. J.M.D. de Heer uit Middelburg
19.30 uur
's Gravendeel, Rijkestraat 8, geb. GGIN

WOENSDAG 10 MEI

Tijdrede Elspeet

Ds. A. den Hartog uit Ochten
19.30 uur
Elspeet, Vierhousterweg 45, geb. HHG

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *Banier* verschijnt op woensdag 26 april. De kopij kan tot en met dinsdag 11 april bij het partijbureau worden ingestuurd.

U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl. De daaropvolgende *Banier* zal op woensdag 24 mei verschijnen.

DONDERDAG 13 APRIL

Jaarvergadering afdeling Gouda

"Hoe staat het in Den Haag?"
A. de Jong, politiek redacteur RD
19.30 uur
Gouda, Stationsplein, De Oude
Pastorie, GGIN

Beste kiezers, bedankt voor het vertrouwen!

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1, 15 (foto 2, 3 en 4) en 29: beeld door Cees van der Wal Fotografie

Pagina 13, 23 en 31: beeld Wikimedia Commons

Pagina 16: beeld Theo van der Elst

COLOFON

REDACTIE

M.F. van Leeuwen
(hoofdredacteur),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
drs. J.W. van Berkum,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
A. Proos

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Doeleman, W. Goudriaan,
mw. C.W. de Jong,
drs. H. Pool en
J.S. van der Ree Doolaard
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur),
mw. mr. C.A. Everse en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgp.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij, prof. dr.
E. Dijkgraaf en dr. R. Bisschop
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGS- ACTIVITEITEN OOST-EUROPA

K. Knulst
E voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot drukkerij

LEDENADMINISTRATIE

mw. S.E. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact
opnemen met Qompassie:
wdankers@qompassie.nl

EEN CAMPAGNEDAG IN BEELD

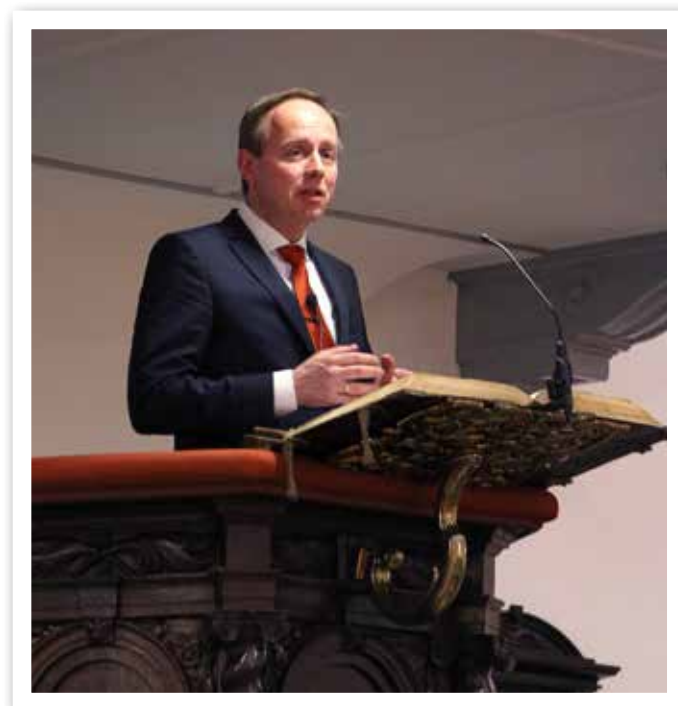
Op de markten van Huizen en Ede spraken we met jongeren

... en met ouderen

Overtuigen tot in het hol van de leeuw

Op de kansel in Lunteren tijdens de slotbijeenkomst

Flyeren in Ede

Hele straten waren voorbereid op de komst van de SGP

Napraten op de slotbijeenkomst

... in de dorpskerk van Lunteren

Gesprekken met ouderen over zorgen en ervaringen in Woon, Zorg- en Dienstencentrum Bethanië

'eerlijk advies
voor particulieren'

VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZZZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergnl - kantoorvandenbergnl

Goed
voor je
huis.nl

NATUURLIJK
VERS EN
SMAKELIJK

Uw totaal aardappel leverancier

Controleren

Sorteren

Wassen/verpakken

Verwerken

Vers
verpakt

Voorgekookt

Voorgebakken

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

QUIKS.NL

bvd
advocaten

Recht doen.

Onze advocaten zetten uw belangen op scherp.
Met ondernemerschap en passie. Om u te dienen.

Advies nodig?

www.bvd-advocaten.nl

Barneveld | Hardinxveld-Giessendam | Veenendaal | Werkendam

SCHOUDER AAN SCHOUDER

SJON VAN DER REE DOOLAARD

De ideale overheid zou te vergelijken zijn met een Zwitsers zakmes, u weet wel, zo'n klein, handzaam, multifunctioneel zakmes wat voor elke voorliggende situatie een passend hulpmiddel heeft.

Dit is een voorbeeld dat Ad Dorst graag gebruikt. Hij is sinds de oprichting in 2014 de voorzitter van het zogenoemde Ondernemersplatform SGP.

Ondernemersplatform SGP, wat is dat?

"Zo'n 160 ondernemers uit allerlei sectoren hebben de handen ineengeslagen om met elkaar het goede voor de SGP en voor ondernemers te zoeken."

Zijn er ook sectoren die ondervertegenwoordigd zijn?

"Tot op heden hebben we niemand uit belangrijke sectoren als binnenvaart en visserij. Ook de agrarische sector en de bouw zijn ondervertegenwoordigd. We hopen dat dit nog groeit!"

Waarom is het platform opgericht?

"Van de 150 Kamerleden heeft bijna niemand ervaring met de ondernemerspraktijk. Hoe kunnen ze weten wat er speelt? Er is vanuit de SGP-Kamerfractie altijd wel oog geweest voor de ondernemers. Het is echter ook enorm belangrijk en waardevol als 'praktijkmensen' goede contacten hebben met 'de politiek'. Als je korte lijnen hebt met de ondernemers, spreek je met gezag over de aangelegen punten. Het geeft onze Kamerleden ruggengraat. Ondernemers vinden het belangrijk om onze partij te steunen met kennis en middelen. Op die manier kunnen wij ook goed vertegenwoordigd worden."

Wat is typerend voor het platform?

"Bij ondernemers verwacht je dan dat

het om de zakelijke aspecten en om de euro's gaat, maar ik noem als eerst de hartelijke verbondenheid. Juist voor de Week van het leven (november jongstleden) zie je dat de ondernemers geactiveerd en gemotiveerd worden. Dat zijn ook onderwerpen die ons bezig houden."

Wat is daar in de praktijk mee gedaan?

"Iedereen kan zich de billboardreclames langs de snelweg en de lichtjesactie op het Binnenhof wel herinneren. Dat zijn dingen die de gemiddelde SGP'er ervan kan hebben opgepikt."

Hoe functioneert het platform?

"Elke maand is er wel een paar keer contact tussen de Tweede Kamerfractie en de ondernemers. We beleggen twee keer per jaar een mooie bijeenkomst. Soms wordt die gecombineerd met een bedrijfsbezoek in het land. Tussendoor zijn de Kamerleden of hun beleidsmedewerkers altijd bereikbaar."

De actie met de billboards, kunt u die toelichten?

"Het is onze diepe overtuiging dat de Bijbelse boodschap goed is voor alle Nederlanders. En dan moeten ook alle Nederlanders daarvan weten. Dan leek het ons ook maar het beste om de boodschap daadwerkelijk 'langs de straten'

te brengen. Voluit bijbels. Prediker zegt: 'De opperste Wijsheid roept overluide daar buiten; Zij verheft haar stem op de straten.'"

Tot slot: "Alle hulp is welkom, zeker ook van nieuwe ondernemers. Ik zou met dominee Kersten willen zeggen: 'Staat dan kloek om des beginsels wil. De door u beleden beginselen zijn het meer dan waard dat gij u in de strijd werpt. Niemand verzake zijn dure plicht. Schaart u, mijn vrienden, schouder aan schouder'. Vandaar de oproep: ondernemers, meld je aan!" ◀

sth RECORDS

NIEUW VERSCHENEN

Jubileum dubbel-cd van het Kamper Mannenkoor D.E.V. o.l.v. Gerwin van der Plaats

€19,90

€9,90

Paasverhalen en -liederen voor en door kinderen

€9,90

Passie- en Paasmuziek door hobo en orgel

€14,90

Mannenensemble Cantare o.l.v. Evert van Dijkhuizen e.v.a.

Toonaangevend

Gerenommeerde artiesten

Gratis verzenden

Bij aankoop vanaf € 20,00

Geluidsoptnames

Kwaliteit & Ervaring

Webshop

Mp3's CD's Bladmuziek

Contactgegevens

sthrecords.nl

ADRES Bijdorp-west 74

TEL. 0180 - 760999

2992 LC Barendrecht

EMAIL info@sthrecords.nl

Kijk voor meer informatie op www.leojoossetweewielers.nl

Elektrische fietsen
Sportieve fietsen
Stadsfietsen
Fietsverhuur
Onderhoud

Leo Jooze Tweewielers
Dorpsplein 14
4363 AC Aagtekerke
info@leojoossetweewielers.nl
Tel. (0118) 581 306

KWALITEIT EN SERVICE STAAN BIJ ONS BOVENAAN!

ROEST & MOREE B.V.

Automatisering

Het automatiseren van processen d.m.v. robots

Licht- en krachtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden (LED) verlichting

Fabricage / montage

Kleine staalconstructies, frames, hekwerken, verdiepingsvloeren, transportbokken e.d.

Draai- en freeswerk

Assen, poelies, bussen, e.d.

Persluchtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden

Lassen

RVS, staal, ijzer, gietijzer, aluminium

Machinereparatie

Aanpassen, uitbreiden, repareren, opheffen van storingen (elektrisch, pneumatisch, mechanisch)

Excenter- of frictiepersen

Repareren of reviseren

Wij denken graag met u mee!
Neem vrijblijvend contact met ons op.

Transportstraat 21 - 23, 2861 DX Bergambacht
Tel.nr: 06-50298488, fax: 0182-350096

IMPRESSIE UIT DE SENAAT

“BELOOFT U OOK PLECHTIG DE BONNETJES ZORGVULDIG TE BEWAREN? EN BELOOFT U TEVENS, IN VOOR- EN IN TEGENSPOED, EEN BACK-UP TE MAKEN VAN UW FINANCIËLE ADMINISTRATIE?”

PETER SCHALK

Senator

Met bovenstaande inleiding van zijn betoog plaatste senator Van Dijk de wet Beperking wettelijke gemeenschap van goederen op ironische wijze in het juiste licht. De omgekeerde wereld wordt door dit wetsvoorstel beoogd. De indieners willen dat een stel dat gaat trouwen eerst naar de notaris gaat om te laten vastleggen als ze wel in gemeenschap van goederen willen trouwen. Diederik van Dijk legde bloot waar het dan aan schort, namelijk aan vertrouwen. En onmiddellijk daarna voerde hij de wijze Salomo op, die spreekt over de waarde van een deugdelijke huisvrouw.

ZELDZAME HANDELWIJZE

Het is zomaar een voorbeeld van de wekelijkse praktijk in de Eerste Kamer van de Staten-Generaal. Natuurlijk zijn er niet wekelijks zulke ingrijpende wetsvoorstellen te behandelen. Maar uit de grote stroom van wetten en regelingen komen dergelijke zaken wel regelmatig voor. Zoals dat andere voorbeeld van de

Wet samen sterker door vereenvoudiging samenwerkingschool. Deze wet kan ingrijpende gevolgen hebben voor de vrijheid van onderwijs, zoals deze reeds 100 jaar bestaat. De Raad van State had er de vinger bij gelegd. Sterker nog, dit adviesorgaan gaf een snoeihard oordeel. Echter, staatssecretaris Dekker wijzigde slechts enkele punten. Het verzoek van de Tweede Kamer om nogmaals de Raad van State te consulteren legde hij naast zich neer. Om die reden heb ik dit aan de orde gesteld in de Commissie OCW in de Eerste Kamer. Alle collega's, dus alle partijen, gingen akkoord met het voorstel om voorlichting te vragen aan de Raad van State. Een vrij zeldzame handelwijze. En op die voorlichting, dit advies, wachten we nu eerst, om vervolgens te bezien of deze wet door de Eerste Kamer aanvaard kan worden.

Beide voorbeelden geven een impressie van het werk dat gedaan mag worden in de Eerste Kamer. Natuurlijk in het plenaire debat, recht voor de schijnwerpers. Maar

ook achter de coulissen, in de commissievergaderingen. Of gewoon in de Hall of in de Passage. Even een collega van een andere partij aanschieten, even een praatje maken om te kijken hoe andere partijen in de verschillende thema's staan.

NET ALS THUIS

Dat levert ook mooie gesprekken op, over standpunten van de SGP, maar ook over meer persoonlijke zaken. Kortom, proberen oog te hebben voor de ander, van welke partij dan ook. In feite net als thuis, in de straat of op het werk. Elkaar in het oog hebben, het goede zoeken voor je collega's, voor je straat, je wijk, je woonplaats en je land. Dat mag ook in de Senaat worden gedaan, met vallen en opstaan. Op hoop van zegen. ◀

Eerste Kamer der Staten-Generaal

DOOR JACOB DE BORST

Waterschap Zuiderzeeland (Flevoland)

“HET KLINKT
ONVOORSTELBAAR
MAAR ALS DE VASTE
INFRASTRUCTUUR
STOPT, KAN EEN
GSM-TOESTEL GEEN
ENKELE VERBINDING
MAKEN.”

Noodradiocommunicatie “Waves against waves”

1953 – Op zondagmiddag 1 februari sleutelen TU-student Gees Koopman en radiomonteur Peter Hossfeld in radiowinkel Weltevreden in het ondergelopen Zierikzee een zendontvanger in elkaar. Na zijn redding van het dak van zijn huis, zag Hossfeld het tekort aan communicatiemiddelen. Alles was letterlijk weggespoeld. Zierikzee was van de buitenwereld afgesloten. Hossfeld deed wat hij kon, pakte een paar radiobuizen en maakte wat spoelen door draad rond een fles te wikkelen. Zo wisten zij een zender met een draad als antenne te maken. En dat was genoeg om contact met de buitenwereld te krijgen onder de amateurroepletters PAOZRK.

Het amateurstation van Jacob de Borst

Anno 2017 is de apparatuur vele malen beter en betrouwbaarder geworden dan bijna 65 jaar geleden. Maar is daarmee ook altijd verbinding gegarandeerd? 1995 - evacuatie Betuwe: het PTT-netwerk is overbelast en het publiek wordt geadviseerd om alleen in noodgevallen te bellen. 2017 – Amsterdam: een langdurige stroomuitval resulteert in 3 doden omdat het noodnummer 112 met mobiele telefoons niet bereikbaar was. Hoe is het bij de waterschappen als de normale communicatie uitvalt? En kan een waterschap nog communiceren indien (in het ergste geval)

een compleet gebied inundeert (overstroomt) en de complete communicatie-infrastructuur uitvalt? De communicatie van waterschappen steunt vandaag de dag veelal volledig op de infrastructuur van telecombedrijven. Een back-up in de vorm van een eigen mobilfoonnetwerk of via satelliettelefoons hebben waterschappen niet of hebben dat afgeschaft. In 1953 zijn gediplomeerde radiozendamateurs dagenlang op de korte golf in touw geweest om officiële berichten tussen ‘Den Haag’ en het bevoegde gezag in de ondergelopen gebieden uit te wisselen.

Maar ook om vliegtuigen aanwijzingen te geven, hulp te coördineren, enzovoort. Ter herinnering aan dat vaak onbekende werk is een monument opgericht dat in het stadhuis van Zierikzee was geplaatst. Sinds enige tijd is het in bezit van het watersnoodmuseum in Ouwkerk. Radiozendamateurs zijn er wereldwijd. In Nederland zijn er ongeveer 10.000. Zij leggen examen af onder auspiciën van Agentschap Telecom. Naast radiocommunicatie als hobby, verlenen ze nog steeds ieder jaar ergens ter wereld hulp bij rampen door hun zenders in te

zetten. Niet alleen bij tsunami's, overstromingen, bosbranden, aardbevingen of bij onbereikbaar geworden gebieden, maar ook bij grootschalige uitval van reguliere infrastructuur door bijvoorbeeld hackers. Voor deze hulpverlening zijn in veel landen organisaties opgericht. In Nederland is dat DARES, de Dutch Amateur Radio Emergency Services (in Zeeland: DRCO). Deze organisatie is erkend door het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties en heeft met diverse veiligheidsregio's convenanten afgesloten om in geval van een vraag, direct communicatie door middel van spraak te leveren of datacommunicatie. Door die erkenning en de convenanten oefenen de zendamateurs met de veiligheidsregio's mee en hebben ze ook een belangrijke rol gespeeld bij de grootschalige oefening Floodex in 2009. Het klinkt onvoorstelbaar maar als de vaste infrastructuur stopt, kan een gsm-toestel geen enkele verbinding maken. Als de zendmast in de buurt het niet meer doet, ligt alles plat.

Vragen voor de praktijk

Hebben waterschappen ook behoefte aan noodcommunicatiemiddelen? Welke rol vervult het waterschap bij het onderlopen van een polder? Volgens de Waterwet heeft een waterschap de zorgplicht voor waterkeringen. De zorgplicht houdt in dat de beheerder de wettelijke taak heeft om de primaire kering aan de veiligheidseisen te laten voldoen en te zorgen voor het noodzakelijke preventieve beheer en onderhoud. Bij een dijkdoorbraak zal de veiligheidsregio de eerste aangewezen instantie zijn om (ook mobiele) communicatie op gang te brengen, waarbij C2000 (communicatienetwerk voor hulp- en veiligheidsdiensten) en gsm gegarandeerd uitvallen. Navraag leert dat het waterschap eerst de eigen 'essets' zal gaan beschermen tegen de gevolgen. Maar het lijkt ondenkbaar dat het waterschap niets zal ondernemen om ook bij een doorgebroken dijk of een uren durende stroomuitval, stil zal blijven zitten. Maar hoe communiceer je dan? Juist dan kan de kracht van radio die zonder vaste infrastructuur functioneert, ingezet worden. Vraag er als waterschapbestuurder eens naar hoe dit geregeld is. ◀

Een terugblikkende column van kandidaat 14:
André Flach, wethouder in Hendrik-Ido-Ambacht.

Meer dan... zetel(s)winst!

Laat ik direct beginnen met excuus voor de onduidelijke titel van deze column. Ik zal uitleggen waarom ik er voor gekozen heb. Dit nummer van De Banier staat helemaal in het teken van terugkijken op de verkiezingen van 15 maart. Wat een bijzondere uitslag! De taferelen die zich de zaterdagavond voor de stembusgang afspeelden in Rotterdam, zorgden ervoor dat de voor-spelde nek-aan-nekrace tussen Wilders en Rutte uiteindelijk een afgetekende overwinning werd voor de minister-president. Verder krijgen we niet Buma als premier, zoals SGP'ers misschien hoopten en schrokken we van de opkomst van Denk.

Dan de SGP. Blijft toch een bijzondere partij. Velen van ons hoopten op een vierde zetel. Peilingbureau Ipsos voorspelde zelfs vijf zetels! Maar bij binnenkomst op de uitslagenavond van de SGP in Madurodam was er niemand meer die daarop rekende. De berichten over de hoge opkomst maakten duidelijk dat wij niet hoefden te rekenen op krantenkoppen als: "Historische zetelwinst voor de SGP". Het behoud van drie zetels was het hoogst haalbare. Was het dan niet een sombere sfeer was op die uitslagenavond? Stonden mensen niet wat teleurgesteld in een hoekje? Niets van dat alles. En dat komt niet omdat SGP'ers net zoals Mark Rutte alles weglachen. Dat ligt aan iets anders. Op de slotavond van de campagne in Lunteren hield dominee Joosse het de kandidaten al voor: ledere zetel voor de SGP in een samenleving waarin de duivel rondgaat als een briesende leeuw is een wonder

van God. En hoewel alle 30 kandidaten hebben gewerkt en gebeden voor een vierde zetel, was het overheersende gevoel dat van dankbaarheid: voor het behoud van de derde zetel, voor de 10% stemmengroei. Maar het gaat de SGP om meer dan zetelwinst. Natuurlijk was er verbondenheid en eenheid tussen de kandidaten, de medewerkers van het campagne team en de leden en kiezers van de SGP. Daarnaast was er veel herkenning en betrokkenheid rond het betekenisvolle thema 'Voor het leven'. Maar de belangrijkste winst van deze campagne is nog iets anders. Nooit eerder was er gelegenheid om in zoveel vaak volstrekt seculiere televisieprogramma's of kranten een Bijbels geluid te laten horen. Nooit eerder hebben we op zoveel - anders onbereikbare - plekken ons programma mogen toelichten. Honderdduizenden Nederlanders hebben gehoord hoe goed en heilzaam het is om Gods geboden te houden en in Zijn wegen te wandelen. Op een heel positieve wijze is duidelijk gemaakt dat dat niet alleen goed is voor SGP'ers, maar voor alle mensen. Naast alle zakelijke onderwerpen is dit het goud wat de SGP mag uitdragen. En dat verklaart het ontspannen optimisme van de SGP op de uitslagenavond. Niet door kracht, niet door veel zetels, maar door Gods Geest zal het geschieden! ◀

Sinke by grondwerk SWW Zuid-Doelveland verhuur aanbesteding bos Zoeland
grondverzet transport bulldozer papier weg- en waterbouw mobiele kraan
rupe
sbre
dijke
cont
ma
zand
wost

Sinke Transport by auto afvalcontainer grana containers dieplader rijplaten
pils VCA" 158 0001 grondverzet, asbestverwijdering recycling terreinverhar-
ding Sinke by grondwerk SWW Zuid-Doelveland verhuur aanbesteding bos Zoeland
grondverzet transport bulldozer papier weg- en waterbouw mobiele kraan
rupe
sbre
dijke
cont
ma
zand
wost

VERRASSENDE VEELZIJDIG
WWW.SINKEGROEP.NL
KRUININGEN / 0113 - 382160 / INFO@SINKEGROEP.NL

**Koop bij winkels die
zondags gesloten zijn**

U bent consument. Weet u welke
winkels en bedrijven op zondag gesloten
zijn? Steun deze winkels, kijk op
koopzondagnee.nl en doe uw inkopen bij
deze ondernemers. Op koopzondagnee.nl
ziet u waar u de ondernemers kunt vinden.

Ondernemers: meld uw bedrijf aan!

 koopzondagnee.nl

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.
Weihoek 6
4416 PX Kruiningen

E-mail : verkoop@technowestservices.nl
Tel. : +31 (0) 113 312 186
Mob. : +31 (0) 654 774 755
Fax : +31 (0) 113 313 075

verkoop - verhuur - onderhoud **www.technowestservices.nl**

Breng ouderen
een bezoekje, eet
samen een koekje!

BRENG OUDEREN EEN BEZOEKJE, EET SAMEN EEN KOEKJE!

Er zijn heel wat bezoekjes aan eenzame buurvrouwen en opa's gebracht. Tenminste, als we de spontane uitroepen van winkelend publiek in Rotterdam en Werkendam mogen geloven. Op zaterdag 25 februari hielden SGP-jongeren op initiatief van Commissie Zorg een ludieke actie. En de reacties waren positief, maar tekenden tegelijkertijd de realiteit.

MARK VAN OPIJNEN
Comissie Zorg SGPI

GEEN WOORDEN MAAR DADEN

Maar liefst 3300 krakelingen worden er uitgedeeld. Verpakt per twee stuks en met de tekst 'Breng ouderen een bezoekje, eet samen een koekje!'. Het idee hierachter: mensen aanzetten om op de koffie te gaan bij een eenzaam iemand. In een tijd waarin een term als 'participatiesamenleving' het goed doet in de politiek, voelen steeds meer medeburgers zich vaak eenzaam. Soms denken deze mensen zelfs dat hun leven geen waarde meer heeft. Een voltooid leven, mede omdat ze anderen tot last menen te zijn. Reden voor de SGP-jongeren om op een ludieke en positieve manier hier iets aan te doen. Want durf deze twee koekjes maar eens allebei zelf op te eten.

De boodschap spreekt de voorbijgangers direct aan en vrijwel onmiddellijk wordt er een eenzaam iemand uit de buurt opgenoemd. De buurvrouw die alleen is. Of een oude oma die te weinig bezocht wordt. Een bejaarde man in het verpleeghuis. "Jazeker, ik ken wel iemand. Ik ga snel met deze koekjes weer eens langs bij oma Miep." En ook tante Truus kan op een bezoekje rekenen. Een van de aangesprokenen realiseert zich dat hij vaker boodschappen moet doen voor zijn oude buurvrouw. De krakeling zet aan tot actie. Of zoals een Rotterdammer ons meedeelt: "geen woorden maar daden."

DE SCHRIJNENDE WERKELIJKHEID

Hoewel bijna iedere voorbijganger enthousiast reageert op de actie, is een enkele van hen minder positief. Dit betreft mensen die zélf een solitair bestaan leiden. De confronterende mededeling die zij doen: "Ik ben alleen en heb niemand om een koekje mee te eten". Op de vraag aan een man of hij iemand kent die net als hij eenzaam is, antwoordt hij dat zijn vriendin net als hij ook eenzaam op straat leeft. Twee krakelingen rijker en een sterke alcoholgeur achterlatend, vervolgt de man zijn weg. Eenzaamheid is een reëel probleem in ons land. Hopelijk zijn er na deze actie 1650 mensen verblijd met een bezoekje en een koekje.

Erdogan, in de voetsporen van sultan Abdülhamid II

Sultan en president? Een populaire Turkse tv-serie over sultan Abdülhamid II (1876-1909) is niet louter een 'soap' (ter vermaak), maar maakt de machtsambities van Erdogan 'hapklaar' voor het (stem)volk.

BAS BELDER

EUROFRACTIE CU/SGP

sultan Adülhamid II

Op 24 februari 2017 startte de Turkse staatszender een nieuw serieprogramma over sultan Abdülhamid II. Een waagstuk. Want juist deze Ottomaanse heerser verhit tot op vandaag de Turkse gemoeieren. Zijn aanhangers, doorgaans islamisten, verheerlijken hem als de "de Oppersultan". De tegenstanders van Abdülhamid II, voorstanders van secularisatie en verwestering van Turkije, hekelen hem echter als "de Onderdrukker" of "de Rode Sultan" vanwege diens bloedige campagne tegen de Armeniërs.

Interessant genoeg beschouwen beide kampen Turkijes huidige

president Recep Tayyip Erdogan als de 21e eeuwse erfgenaam van Abdülhamids nalatenschap. Het seculiere kamp herhaalt daarbij de leuzen van 19e eeuwse voorgangers: "Weg met de onderdrukking! Lang leve de vrijheid." Het conservatieve, regeringsgezinde kamp onderstreept daarentegen de positieve overeenkomsten tussen president en sultan: een sterk centraal gezag en "faraonische projecten".

Juist nu president Erdogan per referendum zijn presidentiële bevoegdheden sterk wil uitbreiden, is de start van de positieve televisieserie over sultan Abdülhamid II niet een simpele samenloop van omstandigheden. Die serie steunt immers sterk op de uitgesproken pro-Abdülhamid II geschriften van de Turks-islamitische nationalist Kısakürek, van wie Erdogan een groot bewonderaar is.

In een spannende 'soap' kan de held niet zonder de schurk. Zo ook in de tv-serie over Abdülhamid II. Diens grote tegenstrever is een neef, prins Sabahattin, een prominente Ottomaanse intellectueel die

voor de rechten van het individu streed en zich keerde tegen een excessieve machtsconcentratie in de handen van de sultan. Welnu, de dramaserie degradeert prins Sabahattin tot een regelrechte verrader die het Ottomaanse rijk ondermijnt onder het mom van de "vrijheid".

Historische les voor de kijkers: sultan Abdülhamid beschermde de staat via een uitgebreid netwerk van informanten tegen de duistere plannen van buitenlandse grootmachten en hun medesamenzweers op Ottomaans grondgebied.

In de tv-serie worden intussen de slechterik Sabahattin en diens trawanten afgeschilderd als de stromannen van zionistische Joden en vrijmetselaars die de ondergang van de sultan en het Ottomaanse rijk nastreven.

De propagandafunctie van deze Turkse 'soap' ligt voor de hand: de verborgen agenda's van buitenlandse en binnenlandse vijanden van de Turkse staatsmacht komen aan het licht. Toen, dankzij sultan Abdülhamid II, vandaag dankzij president Erdogan. ◀

"IN EEN SPANNENDE 'SOAP' KAN DE HELD NIET ZONDER DE SCHURK."

UITSLAGENAVOND

Stabiele uitslagen en een stabiele, positieve stemming

Er is nog meer te vieren op 15 maart. Marlies van der Staaij is jarig!

Percentages en stemmenaantallen worden gretig verzameld

Bert-Jan Ruissen en Mark Brouwer worden bedankt en bevrraagd

*Spanning, geruststelling, hoop en realisme...
Je hoeft de gezichten maar na te gaan.*

*Roelof Bisschop en Elbert Dijkgraaf moeten
zich ook nog even verantwoorden*

HET KLOPPEND HART VAN WATERSPORT NEDERLAND

**NOG GEEN 30 MIN
RIJDEN VANAF
BREDA, UTRECHT,
ROTTERDAM,
DEN BOSCH & TIEL**

- SPORTCRUISERS- SLOEPEN – RIBS – SPORTBOTEN-

Rivierdijk 34
3372 BG Hardinxveld-Giessendam
0184-612227

Heijink & Meure advocaten

mr. Arie Heijink

mr. Jan-Willem Mouthaan

mr. Eric Meure

Handel en Contracten

Arbeidsrecht

Bouw en Onroerend goed

Incasso's

ICT-recht

Onderneming en Samenwerking

ONDERNEMENDE ADVOCATEN

0318 -57 16 82 | De Hooge Hoek 4, Renswoude | www.heijinkenmeure.nl | heijink@heijinkenmeure.nl

Een echt veilig thuis!

GAYKO
HET GRÜNDLICHE KOZIJN

Je hebt houten kozijnen, kunststof kozijnen en Gayko kozijnen. Deze laatste zijn ontwikkeld en gemaakt in Duitsland volgens de hoogste kwaliteitsnormen. Dankzij een uniek veiligheidssysteem zijn ze extreem inbraakwerend en houden ze inbrekers buiten de deur. Daarnaast besparen ze energie en zijn onderhoudsvriendelijk. Gayko? Het gründliche kozijn! Ervaar het zelf bij uw dichtstbijzijnde dealer.

- Veilig • Isolerend • Energiezuinig
- Onderhoudsvriendelijk • Duurzaam

Hoogeveenenweg 81
Nieuwerkerk a/d IJssel

Tinstraat 99
Ridderkerk

A. v. Leeuwenhoekweg 38
Alphen a/d Rijn
0180 32 18 18

Darwinstraat 12
Zoetermeer
www.alfaramen.nl

Rijksstraatweg 233
Elst (U)
0318 47 21 14

Oud Loosdrechtsedijk 69e
Loosdrecht
www.esseveld.nl

Mortiereboulevard 40
Middelburg
0118 44 19 44

www.ascozeeland.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

SALVUTSCHOTEN

Op 22 maart zat ik achterin de vergaderzaal van de Tweede Kamer bij het afscheid van de Kamerleden die na de verkiezingen van 15 maart niet meer terug zullen keren. Maar liefst 71 Kamerleden moesten hun biezen pakken.

Ik moet eerlijk bekennen: de meesten zal ik niet missen. Niet zozeer omdat hun vertrek me niet raakt, maar ik zal ze niet missen, omdat ik ze niet eens kende. Sorry. Nu zou iemand kunnen denken dat dat is omdat ik eenkennig ben en als verlegen jongetje nauwelijks een voet buiten de SGP-gang durf te zetten. Maar ik durft gerust te stellen dat ik de SGP-medewerker ben die juist het vaakst z'n gezicht buiten laat zien.

Heb ik veel gemist?

Zoals te doen gebruikelijk bij de laatste vergadering van de oude Kamer, is het de taak van de voorzitter om over alle vertrekkende parlementariërs wat aardigs te zeggen, ook al zaten er Kamerleden tussen die verre van aardig waren. Meer dan anderhalf uur lang kweet voorzitter Arib zich dapper van die taak. Zodoende stak ik als toehoorder toch nog wel wat nuttige kennis op.

TBS-KLINIEK

Zo hoorde ik over een PvdA'er wiens belangrijkste wapenfeit was dat hij ooit stageliep in een tbs-kliniek – waar ze hem bij binnenkomst prompt vier dagen opsloten...

Een VVD-Kamerlid, wiens naam ik al weer ben vergeten, blijkt als belangrijkste erfenis een AED-apparaat te hebben

achtergelaten aan de buitenmuur van het Kamergebouw – dat is een apparaat dat bij een hartstilstand het hartritme moet herstellen.

En dan is er nog de PvdA'er die door de beveiliging werd tegengehouden omdat hij met een sporttas naar binnen stiefelde. Kennelijk hadden de bewakers óók niet door met een echt Kamerlid van doen te hebben. Toen de PvdA'er gesommeerd werd dat hij eerst door de scanstraat moest, verweerde hij zich met de woorden: "Maar ik ben Kámerlid!" Waarop de beveiligiger zei: "Ja ja, dat zeggen ze allemaal..."

Was er dan niemand wiens/wier vertrek ik jammer vind?

Dat gaat me te ver. Er zijn er wel degelijk die ik ga missen. Vijf wil ik er uitlichten. Om te beginnen een echte vakbondsman, de onbespoten SP'er Paul Ulenbelt. Het hart op de goeie plek en op de tong. In het restaurant deden we vaak het wedstrijdje wie-verorbort-de-meeste-toetjes? Soms won hij, soms ik. We maakten ons er niet dik om.

Ook onze SP-buurvrouw Sharon Gesthuizen wil ik noemen. "Kamerlid met hart en ziel," zei de Kamervoorzitter. Klopt helemaal. Haar inzet voor vluchtelingen kwam recht uit het hart. Tegen het RD zei ze ooit: "Er is meer geluk dan je ziet. Er is ook meer moeite dan je ziet." Verkijk je niet op de buitenkant, was haar boodschap. Die houd ik erin.

VISITEKAARTJES

Buurman Harry van Bommel pakte ook z'n vlaggen en visitekaartjes bij elkaar. Hij mocht namens alle vertrekkers een slot-

woord spreken. Daaruit citeer ik: "Vertrekkers weten dat er een leven ná de politiek is. Blijvers en nieuwkomers weten dat er een leven náást de politiek is. Voorzitter en geachte medeleden, het was een genoeg om in uw midden te zijn." Mij was het een genoeg Harry als buurman te hebben.

Wie ik ook zal missen is de stoere Friese PvdA-boerin Lutz Jacobi. Ooit wierp ze zich zelfs op als voorzitter van de PvdA, een baantje waarvoor je gezien de omgangsvormen in de PvdA best lef moet hebben. Net als ik deed ze veel rondleidingen. Daarom zei mevrouw Arib dat als Lutz voorbijkwam in de wandelgangen ze altijd eerst naar links en rechts keek om te kijken of er niet nog een hele sliert bezoekers aan kwam zetten.

Ten slotte PvdA'er Angelien Eijsink, every inch a gentlewoman. Twentse wortels, en dan heb je bij mij met een moeder uit Vriezenveen een streepje voor. Mevrouw Eijsink was de eerste vrouw die stageliep op een onderzeeër. Haar conclusie: gemengde bemanning? Nooit aan beginnen! 'Miss Krijgsmacht' werd ze genoemd, mede vanwege haar inzet voor veteranen. Daarom ook bij haar vertrek in *De Banier* een saluutschot. ◀

“Hoe komen wij aan een voordelige hypotheek?”

LET OP! Wilt u een hypotheek zonder verzekeringen? Ook dit kunnen wij voor u verzorgen.

TIP Vraag naar onze speciale rentetarieven voor nieuwbouw.

“Profiteer nu van de historisch lage hypotheekrente.”

Starter op de woningmarkt of doorstromen naar een grotere woning? Uw huis verbouwen of hypotheek oversluiten? Begin met een goed gesprek bij Van Ommeren Financieel Advies. Wij weten de weg in de financiële wereld en verzorgen graag uw hypotheek. Maak een afspraak voor een adviesgesprek.

Verantwoord en voordelig!

Hypotheek
Financieringen
Oudedags-
voorzieningen
Sparen

van Ommeren
FINANCIËEL ADVIESBUREAU

DE Banier

DE PLAATS VAN DE BIJBEL IN DE POLITIEK

De Bijbel:
geen politiek handboek,
maar wél relevant!

Vóór een
christelijk
Nederland

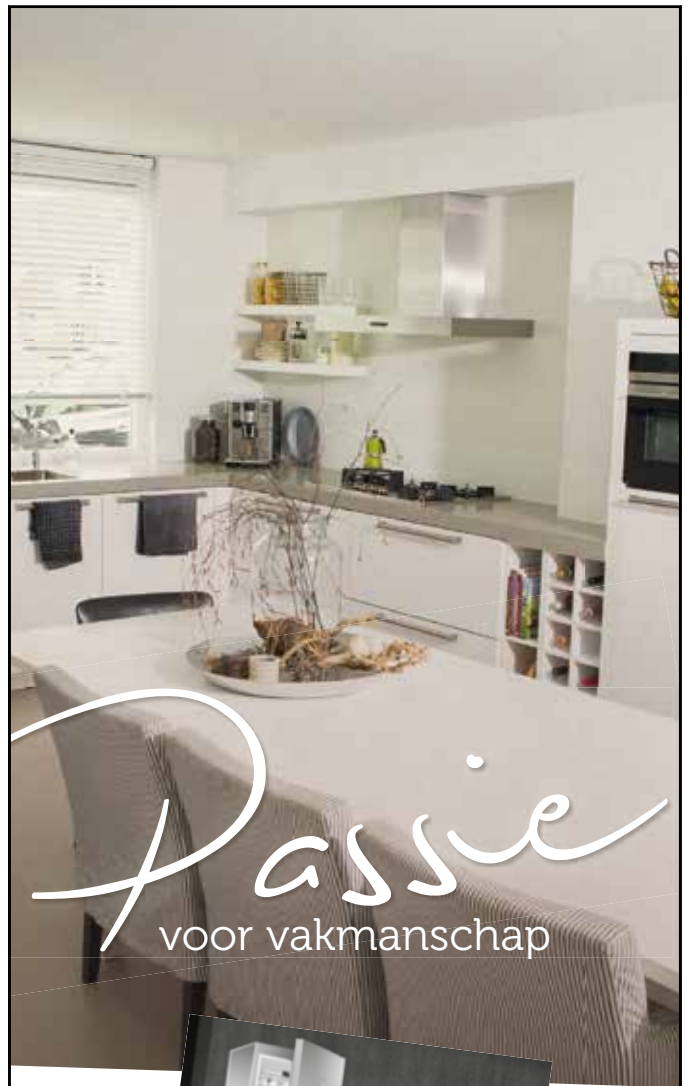
Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Passie
voor vakmanschap

*Siemens HomeConnect;
apparatuur bedienen met
smartphone (werkend te zien).*

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1 | 2952 AW Alblisserdam
078 69 32 541 | www.huismanalblisserdam.nl

INHOUD

11

Moeizame formatie

Kruis en Kroon	4
SGP Krabbendijke	5
Bijbel en politiek	6
Boekaankondiging	9
Moeizame formatie	11
Terugblik	12
Verdieping	13
Varia	15
Geen politiek handboek	18
Kabinetformatie	21
Politiek dichtbij	23
ZICHTBAAR	25
Revolutie ↔ Evangelie	27
Da Costa en Psalm 129	28
Breda, Oss, Goes, ...	29
René Heij in beeld	31

De Bijbel is gebleven

Vroeger stond de Bijbel op de tafel van de voorzitter van de Tweede Kamer. In 2015 is daar een einde aan gekomen. Betekent dit dat de Bijbel is verdwenen uit de Tweede Kamer? Nee, want iedere keer wanneer er in de Tweede Kamer uit de Bijbel wordt geciteerd, is de Bijbel aanwezig.

Telkens wanneer Bijbelse argumenten worden aangedragen in debatten, is de Bijbel er. Heel veel zaken kunnen Bijbels onderbouwd worden. Er valt te denken aan de zondagsrust. Ook als het gaat over leven en dood moet aan de orde komen wat de Bijbel zegt: "Gij zult niet doodslaan". Ook de zorg voor de schepping dient Bijbels onderbouwd te worden. Helaas weten al minder mensen in Nederland wat de inhoud van de Bijbel is. Dat geldt ook van de leden van de Tweede Kamer. Daarom is het nodig op een eenvoudige wijze uit te leggen wat de Bijbel betekent als het gaat over de zondag, over leven en dood en over de zorg voor de schepping. Veel Nederlanders hebben geen Bijbel meer in hun bezit en lezen er dus ook niet uit. Is in ons leven iets te zien van het leven

naar Bijbelse normen? Mag het zo zijn dat onze levenswijze de Bijbel is die door volksvertegenwoordigers en door inwoners van ons vaderland gelezen wordt? In het verleden vielen zij, die Bijbels willen leven, op. We lezen dat in de brief aan Diognetus (2e eeuw na Christus). In die brief staat onder meer: "Ze wonen in hun eigen land, maar als vreemdelingen. Ze delen in alles mee als burgers, maar hebben alles te lijden als vreemdelingen. Elk vreemd land is hun vaderland en elk land is hun vreemd. Ze trouwen als ieder ander. Ze krijgen kinderen, maar ze leggen hun nageslacht niet te vondeling. Ze delen hun tafel, maar niet hun bed. Ze leven 'in het vlees' maar niet 'naar het vlees'. Ze vertoeven op aarde, maar ze zijn thuis in de hemel."

Gods geboden waren zichtbaar. Mag dat ook van ons gelden? Legt onze nederigheid de hoogmoed van de wereld bloot? Staat onze onbaatzuchtigheid tegenover hebzucht? Veroordeelt onze rechtvaardigheid de onrechtvaardigheid? Staat onze liefde tegenover de liefdeloosheid van velen in onze dagen? Wordt in onze levenswandel iets van de Bijbel gezien en gelezen? De Heere geve of geve al méér dat u en dat ik een levende Bijbel mag zijn voor mensen die nooit meer in de Bijbel lezen. ◀

DS. A. VAN HETEREN
vicevoorzitter

► “Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld.”
Johannes 18:36

Gestempeld door het kruis en gezaghebbend door de kroon

Dit nummer handelt over het thema ‘Schriftberoep in de politiek’. Deze meditatie opent daarom met het trekken van een paar houtskoollijnen vanuit de Schrift naar dit thema.

Voordat wij ons in de politiek op de Schrift beroepen, moeten we eerst verstaan hoe de Schrift zich tot de politiek in het bijzonder en de overheid in het algemeen verhoudt. Sinds Genesis 3 staat de Schrift haaks op onze politieke werkelijkheid. Zij verkondigt dat Gods koninkrijk in Christus Jezus gekomen is én zal komen. God regeert. Zijn Koninkrijk komt. Alle koninkrijken en gezagsdragers van deze wereld zullen eens voor Hem buigen. In dit spanningsveld leeft een ware christen. Hij is theocraat in hart en nieren. Zijn Koning is Boven. Daarom leeft hij in twee werelden. De grondtoon van zijn Schriftberoep is daarom theocratisch én eschatologisch. Theocratisch, omdat God regeert. Eschatologisch om de komst van Zijn koninkrijk.

Zo’n Schriftberoep roept óók hem op tot vreemdelingschap. Hij gehoorzaamt de roeping om de dingen die boven zijn te zoeken (Kol. 3:1). Hij is theocraat en daarom een vreemdeling hier beneden op doorreis naar Boven. Hij is hier én leeft nu al Boven. Deze grondhouding stempelt zijn dagelijks leven, dus ook zijn luisteren, spreken, zwijgen en handelen in de politiek. Deze houding geeft ontspanning. Een theocraat laat zich niet leiden door de waan van de dag, maar door het gebed: ‘Uw Koninkrijk kome.’

C.P. DE BOER V.D.M.
Sliedrecht

Dit gebed biedt uitzicht op de toekomst. Het roept het verlangen op naar de jongste dag. Het voedt ook een zwaarwegend verantwoordelijkheidsbesef. Gods schepping is niet voor de heidenen, maar nog steeds van zijn Heere en Koning.

De laatste houtskoollijn vloeit voort uit het voorgaande. Vreemdelingschap en vervreemding gaan altijd samen. Vervreemding van de buitenwacht leidt vaak tot lijden

om Christus’ wille. Jezus spreekt de woorden van ons tekst tegen Pilatus tijdens het proces dat leidt tot Zijn kruisiging. Het is de enige plaats in het Johannesevangelie waar Jezus expliciet over Zijn koninkrijk spreekt. Zowel Jezus’ woordkeus, als ook Zijn keus voor dit moment, kleuren Zijn woorden in. Hier en nu conflicteert Gods Koninkrijk met de overheid in de persoon van Pilatus. Vanwege de grondhouding van deze Koning weet Pilatus geen raad met Jezus uit Nazareth. Schijnbaar is deze machteloze Man van smarten overgeleverd aan de willekeur van de toenmalige overheid. Maar het kruis dat Hem wordt opgelegd, is de banier die Hij triomferend over alle machten draagt (Kol. 2:14-15). De lijdende Jezus belichaamt kruis én kroon. Het Schriftberoep van een christen in de politiek is daarom gestempeld door het kruis én klinkt met het gezag van de kroon. ◀

SGP Krabbendijke 100 Jaar

Op vrijdag 7 april herdacht de plaatselijke kiesvereniging Krabbendijke 'Trouw aan ons beginsel' onder grote belangstelling haar 100-jarig bestaan.

Op 8 januari 1917 werd de oudste kiesvereniging van de oudste partij van Nederland opgericht. Het dagblad De Zeeuw vermeldde in de editie van 10 januari het volgende:

"Maandagavond kwam onder leiding van den heer M. Remijn, voorganger der Gereformeerde Gemeente een groot aantal personen in de kerk samen om over het stichten van een kiesvereniging te spreken. Op de gewone wijze, met psalmgezang, gebed en het lezen van een gedeelte uit Gods Woord, werd de samenkomst geopend, waarna dhr. M. Remijn een ernstig woord sprak naar aanleiding van het voorgelezene en het doel der bijeenkomst uiteenzette. Ruim 70 leden traden aanstonds toe. De naam der vereniging zal zijn 'Getrouw aan ons beginsel'. Bestuursleden werden gekozen (...) Er waren ook twee gemeenteraadsleden aanwezig, die wel lid werden, maar liever buiten het bestuur wilden blijven." Over goed doordachte scheiding van verantwoordelijkheden gesproken!

EEN UNIEK JUBILEUM

Met de oprichting van 'Trouw aan ons beginsel' was de eerste kiesvereniging in de bevindelijk-gereformeerde kring een feit. De SGP in Krabbendijke groeide

gestaag en kreeg bij de verkiezingen in maart jongstleden bijna 50% van de lokale stemmen! Na Krabbendijke volgde in 1917 de oprichting van nog een zevental kiesverenigingen in Zeeland en één daarbuiten: in Veenendaal.

De motor hierachter was ds. G.H. Kersten die met name in doordeweekse kerkdiensten zijn zorg uitte over de ondermijning van de christelijke grondslagen van ons volk. Als geen ander in zijn kring doorzag hij dat met de invoering van het algemeen kiesrecht en een evenredig kiesstelsel het nu mogelijk moest zijn, kanshebbend aan de verkiezingen deel te nemen.

Met dat doel riep hij de besturen van de al bestaande kiesverenigingen, kerkenraden en predikanten op om de oprichtingsvergadering van een nieuwe partij bij te wonen om zo een krachtig Bijbels getuigenis te laten horen tot volk en overheid.

Zo werd op 24 april 1918 in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Middelburg de Staatkundig Gerefor-

meerde Partij opgericht. Ds. Kersten werd daar tot voorzitter gekozen en tot secretaris de heer Westrate, voorzitter van de pkv Krabbendijke.

GEDENKWAARDIG JUBILEA

Op 7 april jongstleden werd in een speciale bijeenkomst het 100-jarig bestaan van de kiesvereniging herdacht. De voorzitter, de heer Van Koeveringe, memoreerde in zijn openingswoord Gods onverdiende trouw

Ds. C. Sonneveld sprak een slotwoord en riep op om overeenkomstig de naam van de kiesvereniging getrouw aan het beginsel te blijven. Als sprekers voor deze avond waren verder Kees van der Staaïj en ondergetekende uitgenodigd. Het werd een gedenkwaardige avond en opnieuw, net als 100 jaar geleden, was er 'een groot aantal personen' aanwezig. Intussen werkt een commissie in stilte hard aan de voorbereiding van de herdenking van het 100-jarig bestaan van de moederpartij in 2018 D.V. ◀

'Trouw aan ons beginsel.'

M.F. VAN LEEUWEN
partijvoorzitter

De plaats van de Bijbel in de politiek

RENÉ HEIJ

stagiair bij het Wetenschappelijk Instituut voor de SCP

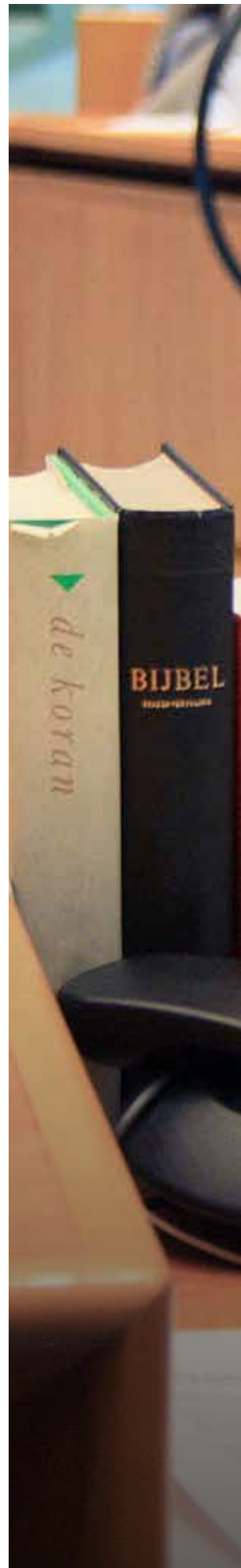
“De Bijbel is verdwenen uit de Tweede Kamer.” Hebben we hier te maken met een nieuw bericht ‘fake news’? Helaas niet. Kijk de archieven van het Reformatorisch Dagblad en de NOS maar na. Op 17 december 2014 meldden zij: “Bijbel en Koran weg uit Tweede Kamer.” Hoezo? Heeft de Bijbel ooit wel in de Tweede Kamer gestaan?

DE BIJBEL OP TAFEL

Jazeker! De Bijbel stond altijd op de tafel van de Kamervoorzitter. Daarnaast stonden andere boeken, zoals woordenboeken, wetboeken en het Reglement van Orde (de ‘huisregels’ van de Tweede Kamer). Naast alle principiële argumenten die er zijn om de Bijbel een voorname plaats in de vergaderzaal van de Tweede Kamer te geven, hoort de Bijbel daar historisch gezien ook zeker thuis. Het was immers de Nederlandse Staten-Generaal die financiële steun gaf aan de opdracht van de Dordtse Synode (1618-

1619) om de Bijbel vanuit het Hebreeuws, Aramees en Grieks in het Nederlands te vertalen en van kanttekeningen te voorzien.

Overigens liet Kamervoorzitter Weisglas naast de Statenvertaling een nieuwe vertaling plaatsen. Toen Weisglas in 2004 uit handen van oud-GBS-directeur Scholten een nieuwe uitgave van de Statenvertaling in ontvangst nam, zei hij volgens een verslag in het Reformatorisch Dagblad van 21 december 2004: “Hij krijgt een plekje op de voorzitterstafel naast de

► “Kunnen we nog steeds zeggen dat de Bijbel verdwenen is uit de Tweede Kamer?”

nieuwe Bijbelvertaling. Beter gezegd: De jonge, nieuwe Bijbelvertaling mag naast de oude staan." Weisglas was tevens degene die de Koran (letterlijk) naast de Bijbel neerzette. Op dat besluit kwam na enkele jaren kritiek van de PVV. Die partij wilde de Koran weg hebben uit de Tweede Kamer. Toenmalig Kamervoorzitter Van Miltenburg was het daarmee eens, maar dan moest de Bijbel óók verdwijnen. De Kamerleden beslisten anders: beide boeken moesten gewoon blijven staan.

In 2015 verdwenen de Bijbel en de Koran alsnog. De voorzitter kreeg namelijk een nieuw knoppenpaneel voor de microfoons van de Kamerleden op haar tafel gemonteerd. Dat nam zoveel ruimte in beslag, dat er geen plaats meer was voor boeken. Ter compensatie werd de inhoud van beide boeken nog wel opgenomen in een e-reader. De SGP reageerde zeer teleurgesteld, maar kon het tij niet keren. De Bijbel was verdwenen.

De Bijbel in de hand

Of toch niet? Natuurlijk, de Bijbel staat niet meer zichtbaar op de tafel die inmiddels mevrouw Arib van mevrouw Van Miltenburg heeft overgenomen. Maar hij komt wel regelmatig ter sprake. Zo heeft SGP-leider Kees van der Staaij in 2014 tijdens de Algemene Beschouwingen, het grote debat na Prinsjesdag, de Rembrandtbijbel meegenomen. Hij vertelde over de Barmhartige Samaritaan. De boodschap was duidelijk: het kabinet moest ook barmhartig zijn, bijvoorbeeld tegenover gebroken gezinnen en ongeboren kinderen die geaborteerd dreigen te worden.

De SGP-Kamerleden hebben de Bijbel niet altijd letterlijk in hun handen vast, maar zij baseren hun standpunten wel altijd op de Bijbel als het Woord van God. Vorig jaar zomer heeft het hoofdbestuur in samenwerking met de denktank van de SGP, het Wetenschappelijk Instituut (WI-SGP), een dik boek uitgegeven waarin staat dat de partij 'Bijbels genormeerde politiek' bedrijft. Dat betekent eenvoudig gezegd dat de politieke standpunten

van de SGP in lijn zijn met wat in de Bijbel staat. De partijvertegenwoordigers worden opgeroepen om vrijmoedig uit de Bijbel te citeren in politieke debatten. Dat gaat verder dan alleen het besluiten van een betoog tijdens de Algemene Beschouwingen met een zegenwens richting het College of het kabinet, zonder dat er een duidelijke Bijbelse notie naar aanleiding van een bestuurlijk thema in het betoog is verwerkt.

DE BIJBEL IN DE PRAKTIJK

Dat is niet altijd gemakkelijk, zo kunt u zich vast wel voorstellen. Wanneer is het bijvoorbeeld gepast om de Bijbel te citeren of daarnaar te verwijzen? En welke reacties kan een politicus daarop verwachten? Uit een onderzoek naar debatten over koopzondagen, dat is uitgevoerd als stage- en scriptieopdracht voor de Rijksuniversiteit Groningen in samenwerking met het WI-SGP, bleek bijvoorbeeld dat een raadslid het vierde gebod citeerde. "Maar die Tien Geboden gelden toch alleen voor het Joodse volk?", vroeg een van zijn collega's. Vervolgens ontstond een theologische discussie in de raadszaal, waaruit bleek dat de Tien Geboden nog steeds richtinggevend zijn voor het huidige tijdsbestek.

Een ander veelgehoord voorbeeld is de geschiedenis van de wijngaard van Naboth in I Koningen 21. Sommige mensen leggen die zo uit dat de overheid geen stukken land van boeren mag onteigenen. Ze zien daarbij over het hoofd dat koning Achab en zijn vrouw Izébel in deze geschiedenis verkeerde motieven hebben. De Nederlandse overheid had die kwade bedoelingen niet ten tijde van de kwestie over herverkaveling van grond. Bovendien had het oude Israël

geheel andere wetten over landeigendom dan wij in Nederland. Zo kennen wij geen Jubeljaren, waarin ongelijkheden in grondbezit worden rechtgetrokken.

Kortom, wie een argument baseert op een Bijbeltekst, moet eerst onderzoeken wat de tekst precies zegt en hoe hij dat helder kan uitleggen in de Nederlandse politieke context. Helaas weten steeds minder mensen in Nederland nog wat er in de Bijbel staat en wat het verschil is tussen de Bijbel en bijvoorbeeld de Koran. Zo hoorde een raadslid in reactie op de term 'Heilige Schrift', waarmee hij de Bijbel bedoelde, eens: "Hebben jullie dan ook heilige geschriften, net zoals de hindoes?" Het is triest, maar men mag er niet meer van uitgaan dat mensen in Nederland kennis hebben over het christelijk geloof en de inhoud van de Bijbel. Dat vraagt om een eenvoudige uitleg, zonder dat de boodschap verloren gaat. Uiteraard is het daarbij van belang om in biddend opzien te werk te gaan. Wie alleen op het menselijk verstand vertrouwt, maakt sneller misbruik dan gebruik van een Bijbeltekst.

DE BIJBELTEKSTEN

Politici kunnen ervoor kiezen om letterlijk uit de Bijbel voor te lezen in het debat. Vaker zullen ze direct in eigen woorden de boodschap van de tekst weergeven. Zo wordt uit Genesis 1 en 2 duidelijk (evenals uit de Tien Geboden zoals die in Exodus 20 staan opgetekend) dat God al in de schepping een ritme heeft aangebracht van zes dagen werken en één dag rust. Het willen vasthouden aan een wekelijkse rustdag is dus een argument dat gebaseerd is op wat in de Bijbel staat.

Dat is iets anders dan 'zomaar' teksten

h. Citeer vrijmoedig Bijbelwoorden die passen in de context en bij het politieke vraagstuk

Een scheiding tussen geloof en politiek is onmogelijk en kan van niemand worden gevergd. SGP-politici mogen op dit punt zelfbewustheid en transparantie aan de dag leggen. Daarom is het goed om op gepaste momenten en in daarvoor geschikte situaties tijdens publieke debatten of bijeenkomsten uit de Bijbel te citeren. Geef daarbij uitleg over de toepassing en relevantie in de huidige context, zodat ook mensen die het gezag van de Bijbel niet erkennen erdoor worden aangesproken.

Aanbeveling voor politici uit "Gerechtigheid verhoogt een volk"

noemen, zonder daaraan een argument te ontleen. Het noemen van een Bijbeltekst als wens of in het slot van een betoog kan wel tot verrassende reacties leiden. Zo sloot SGP-Kamerlid Dijkgraaf zijn bijdrage aan het debat over de Defensiebegroting in 2012 af met de woorden uit Psalm 34:15: "Wijk af van het kwade en doe het goede, zoek de vrede en jaag hem na." Waarna minister Hennis (van de VVD) in haar termijn reageerde met de woorden uit Spreuken 12:20: "Bedrog is in het hart van wie kwaad smeden, maar wie vrede aanraden, hebben blijdschap."

DE BIJBEL AANWEZIG

Kunnen we nog steeds zeggen dat de Bijbel verdwenen is uit de Tweede Kamer? Nee. En zo is de Bijbel (gelukkig) ook niet verdwenen uit de vergaderzalen van provincies en gemeenten. Er zijn nog mooie voorbeelden van zichtbare verwijzingen naar de Bijbel. In de raadszaal van de gemeente Ermelo hangt een tekst op de wand die afkomstig is uit Romeinen 13:4: "De overheid is Gods dienares, u ten goede". Maar ook wanneer die zichtbare tekenen er niet meer zijn, zoals in de Tweede Kamer het geval is, mogen we nog weten van politici die zich laten leiden door de woorden van Jeremia 29:7: "En zoekt de vrede der stad, waarheen Ik u gevankelijk heb doen wegvoeren, en bidt voor haar den HEERE; want in haar vrede zult gij vrede hebben." Het is bemoedigend om te weten dat er politici zijn die het gebed voor die vrede van de stad voor ogen hebben en zo biddend te werk gaan. Ora et labora, bid en werk – dat is Bijbels genormeerde politiek in de praktijk! ◀

VAN IDEE TOT BOEK

Een paar jaar terug deed een ingenieur, die raad in elke situatie geeft, mij de suggestie om een overzicht te maken waarin per beleidsterrein kort staat aangegeven wat de visie is van de SGP. Met daarbij een bespreking van relevante teksten of passages uit de Bijbel. Dit idee heb ik eens in de week gelegd bij wat SGP-raadsleden. Daarop kwamen onverdeeld positieve reacties retour.

Maar hoe pak je zoiets aan? Met de afronding van de studie "Gerechtigheid verhoogt een volk" nog voor de boeg, was het in 2013 onmogelijk dit project op te starten. In het voorjaar van 2015 werd een advertentie opgesteld waarin een stagiair met een theologische opleiding werd gevraagd. Nog voordat die in de krant werd geplaatst, meldde zich een kandidaat in de persoon van René Heij.

René is grondig te werk gegaan en heeft het boek uitgebreid met opstellen over verantwoord Schriftberoep. Ook schrijft hij over wat er (onbedoeld) mis kan gaan: valkuilen, zoals een het plukken van een Bijbeltekst uit de context. Verder een hoofdstuk over de denkwereld van seculiere collega-politici. Wil je overtuigen met een Schriftwoord, dan is het zaak dat de boodschap ook bij de ander landt.

ALS DE BLAADJES VALLEN...

Als in de herfst de blaadjes van de bomen gaan vallen, dan rolt dit boek van de pers. Een must-have voor iedere SGP'er. Hoogstwaarschijnlijk kan menig predikant of ouderling er ook z'n winst mee doen.

... KUNT U GAAN BLADEREN!

Houd onze website wi.sgp.nl in de gaten of stuur een e-mail met uw adresgegevens naar wi@sgp.nl. Dan krijgt u tijdig informatie over de precieze verschijningsdatum. Ook zal daar tegen die tijd nog een bericht over in *De Banier* verschijnen.

Jan Schippers, directeur WI-SGP

Vos CRC te Waalwijk is een landelijk opererend bedrijf gespecialiseerd in het technisch reinigen, renoveren, en conserveren van koel- en warmtetechnische installaties op een verantwoorde en milieuvriendelijke wijze, waarvoor zij dan ook VCA* is gecertificeerd.

In verband met onze bedrijfs groei zoeken wij een:

ZELFSTANDIG TECHNISCH REINIGER

Interesse? Kijk op www.voscleaning.nl voor meer informatie

Vijzelweg 4 | 5145 NK Waalwijk | T: 0416 692775
www.voscleaning.nl | info@voscleaning.nl

Wanneer heeft u de top bereikt?

Heeft u uw zakelijke en privé doelen scherp voor ogen? Van Harberden helpt ondernemers met het bepalen én behalen van deze doelen. Samen op weg naar de top!

VAN HARBERDEN
 accountants en adviseurs

www.vanharberden.nl
 tel: 0318 - 559 500

NATUURLIJK VERS EN SMAKELIJK

Uw totaal aardappel leverancier

Quiks
 QUALITY POTATOES
 SINCE 1932

Controleren

Sorteren

Wassen/verpakken

Verwerken

Vers
verpakt

Voorgekookt

Voorgebakken

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

QUIKS.NL

ANDANTE -orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Viscount
Hauptwerk**
 (Mixtuur)

*In onze winkel is een ruim
assortiment bladmuziek
aanwezig (ook klavar).*

*" Naast een complete
collectie nieuwe orgels
hebben wij ook een zeer
divers aanbod occasions
en showroom-
modellen, tegen
aantrekkelijke prijzen! "*

Industrielaan 26, Veenendaal, T. 0318 - 50 50 63

kijk voor meer info op www.andanteorgels.nl

DOOR KEES VAN DER STAALJ

MOEIZAME FORMATIE

Het stof van de verkiezingsuitslag is inmiddels neergedaald. Achter gesloten deuren praten VVD, CDA, D66 en GroenLinks over de vorming van een nieuw kabinet. De liefde spat er nog niet van af.

Van de vier partijen heeft vooral D66 zich over een coalitie met Groen Links enthousiast uitgelaten. CDA en VVD waren veel terughoudender. Geen wonder, CDA-leider Buma had voor de verkiezingen nog gezegd: "De dagdromen van Jesse Klaver zijn nachtmerries voor de Nederlanders. Daar pas ik voor. Zoek maar een ander!"

GEEN DROOMKABINET

Als SGP zouden we er niet rouwig om zijn als deze informatiepoging mislukt. Wij hebben niet voor niets de motie die gericht was op de vorming van een kabinet met deze kleur niet gesteund. Veel partijen vonden dat de verkiezingswinst van GroenLinks het nodig maakte om deze partij in de formatiebesprekingen te betrekken. Voor ons weegt echter inhoudelijke overeenstemming en de politieke wil tot samenwerken zwaarder, dan de vraag wie een grote of iets minder grote winnaar is. Ondanks de winst van GroenLinks, is het uitgesproken linkse blok in de Kamer historisch klein. De PvdA is door de kiezer ongenadig afgestraft. De kiezer van nu lijkt niet dol te zijn op een gelikte uitruil

en gebalanceerde compromissen. Uit de verkiezingsuitslag kun je één les trekken richting formatie: voor het vertrouwen van de burger is het wenselijk dat de partijen die de coalitie vormen, inhoudelijk zo dicht mogelijk bij elkaar liggen.

ROL SGP

Ook al zou deze informatiepoging op niets uitlopen, voor de SGP zelf zien we bij de vorming van een nieuwe regeringscoalitie geen rol weggelegd. Niet omdat wij op voorhand regeringsverantwoorde-

lijkheid schuwen¹, maar getalsmatig zijn we gewoon niet nodig om een coalitie aan een meerderheid te helpen. Dan houdt het al snel op. De VVD heeft eerder voorkeur uitgesproken voor regeren met CDA en D66. De SGP heeft onvoldoende zetels om die combinatie aan een parlementaire meerderheid te helpen. Bovendien zijn zeker de verschillen met D66 levensgroot en zou het daarom op zijn zachtst gezegd buitengewoon lastig zijn om herkenbaar en geloofwaardig deel uit te maken van een coalitie met deze partij.

VASTE KOERS

Hoe het ook zal gaan, de SGP zal zich blijven inzetten voor een koers die goed is voor Nederland. Het komt aan op het versterken van Bijbelse waarden, zoals de bescherming van kwetsbaar leven, de zondagsrust en het omzien naar elkaar. In andere bijdragen in deze Banier wordt ingegaan op de cruciale betekenis van de Bijbel voor christelijke politiek. Dit Woord is ook in deze nieuwe parlementaire periode het Licht op ons pad, het Fundament waarop wij staan, het Kompas dat wij willen volgen. ◀

¹ Zie voor het standpunt van de SGP op het dragen van regeringsverantwoordelijkheid de bijdrage van het hoofdbestuur in *De Banier* nummer 5 van 2016, pagina 12 en 13.

Haat in schoolboeken

Het verheerlijken van het martelaarschap, het beeld dat alle Israëliërs slecht zijn, Israël heeft geen bestaansrecht: het is de lesstof voor Palestijnse kinderen.

De SGP stelde er vorige week Kamervragen over. VVD, PVV, CDA, Christen-Unie en Forum voor Democratie sloten zich hierbij aan.

Zo willen de partijen weten of Nederland of de EU de financiering of ontwikkeling van deze gevaarlijke lesstof steunt. Kees van der Staaij: "Het haatzaaien in schoolboeken voor Palestijnse schooljeugd vind ik

zorgelijk en gevaarlijk. De ontkenning van het bestaansrecht van de staat Israël en het wegzetten van Israëliërs als allemaal slechte mensen is een voedingsbodem voor radicalisering en terrorisme. Nederland moet hier krachtig afstand van nemen en in internationaal verband alle mogelijkheden aangrijpen om aan deze praktijken een einde te maken." ◀

Gevaarlijke lesstof

SGP wil meer strijd tegen blootreclames

In heel Europa worden kinderen veel te vaak blootgesteld aan ongewenste seksuele beelden. De media- en reclamesector moet dit probleem aanpakken. De SGP vindt dat de Nederlandse overheid hierbij niet stil mag zitten en de Europese oproep moet volgen.

De Raad van Europa vraagt lidstaten om met urgentie in actie te komen om de media en reclamewereld tot verbetering te bewegen. Er zijn grote zorgen over het welzijn van kinderen. Kinderen hebben het recht om hier- tegen beschermd te worden.

Kees van der Staaij: "In de Tweede Kamer mis ik de urgentie voor dit probleem. Rond de invloed van pornografische beelden en blootreclames heeft te lang de naïeve sfeer van flowerpower geheerst. Maar ook voor burgers is er een rol: kom in actie. Dien een klacht in bij de Reclame Code Commissie, bij de publieke omroep en bij andere instanties. Mail Kamerfracties. Die signalen worden serieus genomen."

De SGP stelt in de vragen aan het Kabinet onder meer waarom sancties na procedures bij de Reclame Code Commissie ontbreken. Daarnaast wil

de partij dat er gesprekken komen met de media en de reclamesector om een effectieve aanpak tegen seksualisering te ontwikkelen. ◀

**WAT IS WEL EEN
VERANTWOORDE
RECLAMEBOODSCHAP, EN
WAT NIET?**

Deze check helpt je bij het maken van verantwoorde reclame, of bij het beoordelen van een uiting van jouw merk, product of bedrijf. Succes!

DOE DE CHECK

STICHTING
RECLAME CODE

HET WOORD VAN GOD IN DE POLITIEK

**U weet waar de SGP voor staat:
Schrift Gebonden Politiek en Schriftuurlijk Geïnspireerde Politiek.
Maar wat voor een SGP'er vanzelfsprekend is, kan voor andere
christenen 'vreemd aan de orde van de dag' zijn.**

DOOR JAN SCHIPPERS

directeur WI-SGP

Ooit sprak ik een Duitse christendemocraat in het Europees Parlement. Hij toonde zich zeer geïnteresseerd in de politieke partij waar ik voor werkte. Want hij was tenslotte ook 'christelijk'. Zeker. We raakten in gesprek. Dat de Bijbel de Heilige Schrift is, het Woord van God, daarin stemde hij grif toe. En de Bijbel is gezaghebbend en richtinggevend voor ons leven.

Maar dat de Bijbel daarom ook in het politieke leven gezag heeft en dat een christen in het parlement de Bijbel dus ter sprake brengt, dat inzicht was echt nieuw voor hem. Hij zag de Bijbel meer als een brief van God aan ieder mens persoonlijk.

Nu is dat laatste ontegenzeggelijk waar. God spreekt in Zijn Woord ieder mens persoonlijk aan. Daarin herkende ik de Lutherse trek van mijn gesprekspartner. En hij zal wellicht het Calvinse gedachtegoed bij mij hebben opgemerkt. Namelijk dat de Bijbel gezag toekomt voor heel het leven en samenleven van mensen. Persoonlijk en publiek.

Soms kun je collega-politici verrassen. Bijvoorbeeld als ze denken dat de conjunctuurgolven in de economie zijn ontdekt door de wetenschap. Dan is het een openbaring om te horen dat reeds het eerste Bijbelboek daar melding van maakt in de dromen van de Egyptische farao die Jozef uitlegt. Jozef was Keynes (een beroemde Britse econoom) dus al ver vooruit. Uiteraard zijn er ook voorbeelden van onjuist Schriftberoep.

Zo werd de invoering van de achturige werkdag bestreden met de tekst "Zijn er niet twaalf uren in de dag" (Johannes 11:9). En bij voorstellen voor ruilverkaveling werd weerstand geboden met een beroep op de geschiedenis van Naboth die weigerde het erfdeel van zijn voorgeslacht aan Achab te verkopen (I Koningen 21). Maar dit misbruik heft het goede gebruik natuurlijk niet op. Evenmin kun je hiermee aantonen dat de Bijbel achterhaald is. We kunnen bij ons politieke werk de Bijbel tot zwijgen brengen of laten buikspreken. Dat gebeurt als we de Schrift gaan vangen in ons eigen dogmatische of politieke denksysteem. Dan verwijderen we al lezend en citerend de sleutel der kennis (Lukas 11:52). Dan spannen we de Bijbel voor het karretje van onze politieke standpunten. De Heilige Schrift bevat geen set van algemene tijdloze waarheden of abstracte principes. De Verlichting verduistert de Openbaring van de levende God. De Bijbel is een bron van levende wijsheid, relevant voor alle tijden en plaatsen. Koning Salomo vroeg deze wijsheid (I Koningen 3:9). En hij kreeg haar van God. Het gaat erom dat we eerbiedig en eerlijk luisteren naar de Bijbel. Voor de opening van de Schriften is dat onmisbaar, naast een regelmatige omgang met de Schrift. Onze opdracht is om de dingen te beproeven of ze verschillen van wat Gods wil is (Filippenzen 1:9-10). ◀

- Ambtskleding
- Herenkleding
- Trouwkostuums
- Casualkleding

Graag tot ziens...

Geerts
herenkleding

Dorpsstraat 229
3925 KC Scherpenzeel

033 277 88 99
info@geertsherenkleding.nl
www.geertsherenkleding.nl
gratis parkeren

VERTROUWD ADRES - DESKUNDIG ADVIES - COMPLETE COLLECTIE

MERWESTREEK

"Ontwikkelen van bijzondere producten die passen bij de wensen van morgen"

- > Projectontwikkeling
- > Bouwmaatschappij
- > Metselwerken

Betrokken bij het resultaat

0184 - 61 23 47 | merwestreek.nl

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.
Weihoek 6
4416 PX Kruijningen

E-mail : verkoop@technowestservices.nl
Tel. : +31 (0) 113 312 186
Mob. : +31 (0) 654 774 755
Fax : +31 (0) 113 313 075

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

AANKONDIGING PUBLICATIES

In opdracht van het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP hebben mw. dr. A.A. Kluvel en prof. dr. M.J. Kater de afgelopen vijf jaar een studie uitgevoerd naar de actuele thema's van gewetensvrijheid en tolerantie.

Graag nodigen WI-SGP en uitgeverij De Banier u uit voor de presentatiebijeenkomst op **vrijdagnmiddag 19 mei 2017** te Amersfoort.

Informatie over het programma en de locatie treft u aan op wi.sgp.nl. Via deze website kunt u zich ook aanmelden voor deze bijeenkomst. Welkom!

Donateurs van de Guido de Brès-Stichting krijgen de boeken thuisgestuurd. Wilt u één van de studies of beide aanschaffen, stuur dan uiterlijk 11 mei een e-mail naar wi@sgp.nl, met vermelding van uw naam, adres, postcode en woonplaats. De prijs bedraagt € 14,95 per stuk. (U kunt zich natuurlijk ook meteen opgeven als donateur.)

Noteer ook alvast in uw agenda de datum van de Guido-conferentie die gehouden wordt op 17 juni 2017 van 09.45 tot 13.00 uur.

Kroonjaar voor onze koning

Koning Willem-Alexander hoopt op 27 april 50 jaar te worden. Koningin Máxima hoopt op 17 mei 46 jaar te worden. De SGP wil hen van harte feliciteren met hun verjaardag. We wensen ons koninklijk paar en de hunnen Gods onmisbare zegen toe in het nieuwe levensjaar.

Zeeuwse SGP Gezinsledendag

Nieuwsgierig naar wat er achter de torentjes van Middelburg gebeurt? Alle leden zijn van harte welkom om een kijkje te nemen achter de schermen bij de SGP-Statenvructie in het Provinciehuis.

D.V. Zaterdag 3 juni 2017, 10.30 – 14.00 uur

- Rondleidingen door het Statenvructie van Provinciale Staten
- Meet & Greet met de SGP-gedeputeerde
- Jongerendebat met gedeputeerde Van der Maas
- Leuke activiteiten voor de jeugd

Gratis rondritten met de paardentram o.l.v. een gids. Meld u van tevoren aan, want het aantal plaatsen is beperkt.

Meer info op www.zeeland.sgp.nl/gezinsledendag

Locatie:
Provinciehuis, Abdij Middelburg

Ook op 3 juni:
Middelburg VÓlkoren: in het historische hart van Middelburg treden zingende koren op.

SGP Statenfructie
Zeeland

SGP - familiedag

De SGP organiseert dit jaar haar familiedag in Ouwehands Dierenpark voor SGP-leden en familie.

Wanneer: D.V. zaterdag 20 mei 2017

Hoe laat: 09.30-18.00 uur

Waar: Ouwehands Dierenpark, Grebbeweg 111, Rhenen

Nu voor maar:
€ 10,00
per persoon!

Kijk voor meer informatie en het bestellen van kaarten op www.sgp.nl/familiedag of bel wanneer u NIET over internet beschikt 010-7200774. VOL = VOL!

INSPIRATIETOUR GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Welke campagnemiddelen werken echt? Hoe krijg je als campagneleider je team zo productief mogelijk? Raadslid worden, is dat iets voor mij? Wat is de rol van het bestuur in verkiezingstijd? Hoe maak je als SGP het verschil in campagnetijd? Wat moet ik doen om een kandidatenlijst in te dienen zonder fouten?

Op deze en andere vragen geeft de SGP antwoord tijdens de inspiratietour voor de gemeenteraadsverkiezingen 2018. Waar kunt u ons vinden?

MAANDAG	15 MEI	APELDOORN
DINSDAG	16 MEI	GOES
DONDERDAG	18 MEI	AMERSFOORT
MAANDAG	22 MEI	GORINCHEM
DINSDAG	30 MEI	GOUDA
WOENSDAG	31 MEI	KAMPEN

Inlooptijd is er vanaf 19.15 uur, het programma begint om 19.45 uur. Om 21.30 uur sluiten we het programma af en is er tijd voor een hapje en drankje.

Laat u voorzien van adviezen, ideeën en tips. Meld u aan via www.sgp.nl/inspiratietour!

Een persoonlijke aanmelding is verplicht. Iedereen die een rol heeft in de campagne is van harte welkom!

AGENDA

DINSDAG 2 MEI

Tijdrede 's Gravendeel

Ds. J.M.D. de Heer uit Middelburg
19.30 uur
's Gravendeel, Rijkestraat 8, geb. GGIN

WOENSDAG 10 MEI

Tijdrede Elspeet

Ds. A. den Hartog uit Ochten
19.30 uur
Elspeet, Vierhousterweg 45, geb. HHG

DONDERDAG 11 MEI

Tijdrede Graafstroom

Ds. K. Visser uit Barendrecht
19.30 uur
Bleskensgraaf, Burg. Viezeestraat 5,
geb. HHG

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *Banier* verschijnt op woensdag 24 mei.

De kopij kan tot en met maandag 8 mei bij het partijbureau worden ingestuurd.

U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolgaard via debanier@sgp.nl.

De daaropvolgende *Banier* zal op donderdag 29 juni verschijnen.

Dit is tevens het laatste nummer voor de zomervakantie.

VRIJDAG 12 MEI

Bijeenkomst Hardinxveld-Giessendam

"100 jaar onderwijsvrijheid, tijd voor een feestje?!"
Roelof Bisschop en anderen
19.45 uur.
Hardinxveld-Giessendam, Talmastraat 9, geb. De Parel

DONDERDAG 22 JUNI

Tijdrede Barneveld

Ds. A. Geuze uit Chilliwack (Canada)
19.00 uur
Barneveld, Vellerselaan 1, geb. GGIN

Oproep

De lintjesregen is aanstaande. In *De Banier* willen we daar aandacht aan besteden. Als u beeld en een korte tekst wilt aanleveren, proberen wij het te plaatsen. Afhankelijk van de ruimte, zal de omvang van de berichtjes worden vormgegeven.

FOTOVERANTWOORDING

Voorpagina: De Bijbel staat centraal, een Licht op ons politiek pad.
beeld: 123rf

Pagina 9, 11 en 28: beeld: Wikimedia Commons

Pagina 15: Het koninklijk paar. beeld: RVD, koninklijkhuus.nl

COLOFON

REDACTIE

M.F. van Leeuwen
(hoofdredacteur),
J.S. van der Ree Doolgaard
(eindredacteur),
drs. J.W. van Berkum,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
A. Proos

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Doeleman, W. Goudriaan,
mw. C.W. de Jong,
drs. H. Pool en
J.S. van der Ree Doolgaard
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur),
mw. mr. C.A. Everse en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij, prof. dr.
E. Dijkgraaf en dr. R. Bisschop
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGS- ACTIVITEITEN OOST-EUROPA

K. Knulst
E voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot drukkerij

LEDENADMINISTRATIE

mw. S.E. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact
opnemen met Qompassie:
wdankers@qompassie.nl

SCHAAM JE NIET!

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Het zijn onder SGP'ers bekende klanken (toch?): "De Staatkundig Gereformeerde Partij stelt zich ten doel de beginselen van Gods Woord op staatkundig terrein tot meerdere erkenning te brengen in den lande." Het is dan wel net iets langer dan de grootte van een twitterbericht, maar toch kan het heel snel maar weer gezegd zijn. Als je het rustig leest en op je in laat werken, wordt daar nogal een doel gesteld! Ik denk dat alle SGP-raadsleden zich hier echt voor inspannen, maar hóé doen ze dat? Om daar een klein beetje een beeld van te krijgen, putten we uit een van de praktijkbronnen in het land.

Wouter van den Berg (1986) is sinds 2013 actief voor de raadsfractie van Houten. Sinds 2015 is hij daar fractievoorzitter voor de SGP. Houten is een plaats buiten de Biblebelt, onder de rook van Utrecht. D66 is er de grootste partij en de SGP is er met twee zetels in de raad vertegenwoordigd.

Stel je voor: je moet je voorbereiden op een debat in de gemeenteraad. Hoe bereidt een SGP-politicus, die de Bijbel wil laten spreken, zich dan voor?

“Wij proberen christelijke politiek te bedrijven. Dat zit in allerlei dingen. We bidden bijvoorbeeld voor raadsvergaderingen samen met raadsleden van ChristenUnie, CDA en zelfs een lokale partij, dat is erg waardevol. We proberen ook in onze omgang met mederaadsleden het gedrag te vertonen wat gericht is op de inhoud, en niet op het onderuithalen van anderen. Het gaat dus niet alleen om wat we zeggen, maar niet in het minst ook om wat we dóén.

Onze bijdragen beginnen we niet standaard met Bijbelteksten en verwoordingen die door onze kring zouden worden gekenmerkt als ‘de tale Kanaans’. In die zin is de Bijbel geen politiek handboek, maar wel het fundament onder alles wat we doen. Gemeentepolitiek is vaak concreet en technisch van aard, daar moet je in die gevallen ook gewoon nuchter naar kijken en de Bijbel niet te pas en te onpas gebruiken. Dat betekent niet dat we de Bijbel schuwen, integendeel. Er zijn vaak ook verrassende gelegenheden om Gods Woord en onze overtuiging door te laten klinken. Soms kun je een Schriftgedeelte creatief inbrengen, waardoor het de mederaadsleden verrast. We moeten ook hierin tijd en wijze weten om de boodschap niet juist te ontkrachten.”

Soms hoor je de klacht dat de SGP een getuigenispartij was, maar nu helaas niet meer is. Wat vind jij daarvan?

“Ik kan er persoonlijk niet zoveel mee als die aspecten zo uit elkaar worden getrokken. Voor mij is er niet aan de ene kant ‘praktische politiek’ en daar tegenover ‘getuigenispolitiek’. Dat moet

je zoveel mogelijk met elkaar verbinden. Je bent vaak heel praktisch bezig voor inwoners, maar tegelijkertijd is er voor de SGP'er altijd het Bijbelse kader. Waar het kan en passend is, draag je dat uit. Ik ben dan ook zeker niet tegen ‘evangeliseren’ in mijn politieke rol als daar aanleiding voor is.”

Hoe zijn de reacties als je de Bijbel citeert of ernaar verwijst?

“In Houten merk ik best een zeker respect. Het is bij ons op dit moment niet zo dat je angstig moet zijn voor wat je nú toch weer terug zult krijgen aan commentaar.”

Stel dat je tegenstand zou krijgen, hoe zou je dan reageren?

“Daar zou ik best fel op zijn, want waarom mag een ander zich wel beroepen op zijn of haar politieke filosofie of onderliggende overtuiging, en christelijke partijen niet? Zo hanteert de VVD een liberale visie, D66 een individualistische visie en de SGP een Bijbelse visie. En als dat anderen voor het hoofd stoot, dan zij dat zo. Dit is iets waar we als SGP geen concessies moet doen. Er moet ruimte zijn voor verschillende visies.”

Wat zou je hierin aan mede-SGP-raadsleden willen meegeven?

“Het past niet bij iedere persoonlijkheid even om vrijmoedig over geloof te spreken. Daar is alle begrip voor. Het maakt ook nogal uit of jouw fractie de grootste van de raad is, of dat je als eenling opereert in een zeer gesecculariseerde omgeving. Toch zou mijn pleidooi zijn om ook in de lokale politiek te laten doorklinken dat de Bijbelse boodschap ons drijft. Schaam je niet! De SGP is een voluit christelijke partij, ook op lokaal niveau. Bezin je als fractie op hoe de kernwaarden van de SGP zich doorvertalen in jullie politieke inhoud én manier van handelen.”

Zijn er veranderingen in de huidige tijd waarvan SGP-raadsleden zich bewust moeten zijn?

“Wat ik zie, is dat steeds meer mensen niets of nauwelijks iets van de Bijbel afweten. Dat betekent dat we in ons taalgebruik goed in de gaten moeten houden of verwijzingen naar het geloof en de Bijbel ook begrepen worden. Dus niet de boodschap aanpassen, maar wel nadenken over formuleringen. Ook leven we in een tijd van vluchtigheid en snel scoren. Dat is de werkelijkheid waarin we leven. Dat vraagt dan ook om betrouwbare politici met oog voor de lange termijn, visie en voorbijgaand aan de waan van de dag.” ◀

HULS
ARCHITECTEN

Vitters Shipyard

Grondslag

Huls Architecten | Bergerslag 3 | 7951 DR Staphorst
T (0522) 46 15 67 | F (0522) 46 20 24 | E info@hulsarchitecten.nl | I www.hulsarchitecten.nl

VAN DEN BERG
verzekeringen

'passend advies
voor ZP-ers'

VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenberg.nl - kantoorvandenberg.nl

Goed voor je huis.nl

MOREE GELDERBLOM

ADVOCATEN

Toegankelijk & persoonlijk.

Moree Gelderblom Advocaten is ruim 32 jaar gevestigd in Rotterdam. Wij bieden toegankelijke, praktische en persoonlijke dienstverlening, waarbij wij streven naar een zo optimaal mogelijke prijs-kwaliteitverhouding.

Onze rechtsgebieden

Algemene voorwaarden
Ambtenarenrecht
Arbeids- en ontslagrecht
Bestuursrecht
Ruimtelijke ordeningsrecht
Bouwrecht

Contractenrecht
Faillissements- en insolventierecht
Familierecht
Huurrecht
Incassozaken
Letselschaderecht

Vastgoedrecht
Sociale zekerheid
Strafrecht
Verzekeringsrecht

Neem contact met ons op

In Rotterdam
T 010-4776777
E infobalie@mglaw.nl
Heemraadssingel 157
3022 CE Rotterdam

In Hendrik-Ido-Ambacht
T 078-6814414
E infobalie@mglaw.nl
Het Tasveld 1
3342 GT Hendrik-Ido-Ambacht

www.mglaw.nl

ANTWOORD DOOR HENRI KROONEMAN

BART:

“Wat vindt de SGP van het onderzoek naar de misstanden tijdens de oorlog in Indië?”

“De SGP is voor onderzoek naar het koloniale verleden. Een motie die daarover in 2012 werd ingediend, is door de SGP-fractie gesteund. Wie zou er tegen een historisch onderzoek zijn? Dat is ook van belang om de gebeurtenissen in het verleden te bezien en te beoordelen in het licht van de tijd waarin het speelde. Doe je dat niet en bekijk en beoordeel je alles door de bril van nu, dan doe je geen recht aan de geschiedenis. De SGP is er daarom ook tegen om al bij voorbaat te roepen dat er allerlei misdaden gepleegd zouden zijn die erkend moeten worden. Zo stemde de SGP tegen een motie van de nieuwe partij Denk in 2016 waarin de regering verzocht werd om formeel en onomwonden excuses aan te bieden voor het koloniale verleden. Dat is echt te kort door de bocht.”

POLITIEK VOOR DUMMIES

De Tweede Kamerverkiezingen zijn geweest. Ook is inmiddels bekend hoeveel zetels, met hoeveel mensen, een partij in de Tweede Kamer is vertegenwoordigd. De vraag is welke partijen gaan samen het nieuwe kabinet vormen? Wat is de rol van de informateur? In dit artikel meer over de kabinetsformatie.

DOOR WILLEM GOUDRIAAN

Na de Tweede Kamerverkiezingen is het gebruikelijk dat de grootste fractie als eerst gaat proberen om samen met andere partijen een coalitie te vormen. Een coalitie is nodig omdat geen enkele partij alleen meer dan de helft van de zetels heeft. De voorzitter van de Tweede Kamer, mevrouw Arib, ontvangt alle leiders van de in de Tweede Kamer verkozen partijen. Zij nemen met elkaar de procedure van de kabinetsformatie door. De grootste partij, de VVD, heeft toen demissionair minister Schippers voorgesteld als ‘verkenner’. Die moet gaan kijken welke partijen het best om tafel kunnen gaan zitten om met elkaar te onderhandelen over een nieuw kabinet. Mevrouw Schippers sprak eerst met alle fractievoorzitters afzonderlijk. Daarna sprak ze met de fractievoorzitters van de partijen die het volgens haar als eerst samen mogen proberen eens te worden. Op basis van het verslag van de verkenner debatteerde de Tweede Kamer over de verdere procedure. Uitkomst van dat debat was dat een meerderheid steun gaf aan een motie-Rutte waarin mevrouw Schippers werd benoemd tot informateur om een coalitie te gaan smeden tussen VVD, CDA, D66 en GroenLinks.

INFORMATEUR

De taak van de informateur is om de onderhandelingen tussen de partijen te

leiden. Dat is altijd de moeilijkste fase van de kabinetsformatie. De verschillende partijen moeten het namelijk met elkaar eens zien te worden over heel veel onderwerpen, en dat na een campagne waarbij de verschillen tussen de partijen eerder zijn uitvergroot dan verkleind. In dit geval: de grootste verschillen bestaan er tussen enerzijds de VVD en het CDA en anderzijds GroenLinks. Denk aan de opvattingen over de zorg, de economie en het milieu. Wanneer de partijen het eens worden met elkaar, heb je een conceptregeerakkoord. Dat moet uiteraard voorgelegd worden aan de betrokken fracties. Wanneer zij hun goedkeuring aan dit conceptregeerakkoord geven, zit de taak van de informateur erop en benoemt de Tweede Kamer na weer een debat een formateur.

FORMATEUR

Het is een goed gebruik dat de beoogde minister-president de formateur wordt die de kabinetsformatie gaat afronden. Hij gaat over de ‘poppetjes’, voert gesprekken met kandidaat-ministers en –staatssecretarissen. Aan het einde van dat proces worden de ministers en staatssecretarissen door de koning beëdigd en kunnen ze aan de slag. Dat kan nog wel een tijdje duren... ◀

Adverteer ook in De Banier!

Neem voor de voordelen en tarieven contact op met Werner Dankers van Qompassie.

Bel 085 - 489 03 20
of mail info@qompassie.nl

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

www.harkesbegrafenissen.nl

Dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begrafenissen

0172 - 21 21 22

Rietvelddejong
accountants en belastingadviseurs

Rietvelddejong
interim consultancy

Burgemeester Uilkenstraat 24
2861 AE Bergambacht
Telefoon: 0182 - 64 54 54
Fax: 0182 - 35 76 55
E-mail: info@rietvelddejong.nl
www.rietvelddejong.nl

UW BEDRIJF IS ONZE ZORG!

Cursuslocaties in Barneveld en Rotterdam.

Mogelijkheid tot In-Company training.

BHV (Herh.)
al vanaf
€130,00
p.p.

BHV (Basis)
al vanaf
€260,00
p.p.

Voor alle cursusdatums en het complete aanbod zie de website: in1keerBHV.nl of bel 0342-41 73 71

16 cursuslocaties door het hele land.

Mogelijkheid tot In-Company training.

B-VCA
al vanaf
€160,00
p.p.

VOL-VCA
al vanaf
€170,00
p.p.

Voor alle cursusdatums en het complete aanbod zie de website: in1keerVCA.nl of bel 0342-74 00 10

Cursuslocaties in Barneveld en Rotterdam.

Mogelijkheid tot In-Company training.

EHBO (Kind)
al vanaf
€55,00
p.p.

EHBO (Herh.)
al vanaf
€120,00
p.p.

Voor alle cursusdatums en het complete aanbod zie de website: in1keerEHBO.nl of bel 0342-41 73 71

Wincoop
veiligheidstrainingen

Inclusief koffie en goed verzorgde lunch

Antonie Fokkerstraat 45 B - 3772 MP Barneveld
0342-417 371 - www.bhv-vca-ehbo.nl

Davelaar bouw
sinds 1925

perfectie tot in details

De Nort 3 | 3931 NE Woudenberg | Tel: 0332866916
info@davelaar.nl | davelaar.nl

NIEUWBOUW | RENOVATIE | VERBOUW | AANBOUW
BRANDVEILIGHEID | AKOESTIEK | HOUTROTHERSTEL

Verhouding tussen representatieve en participatieve democratie

Op 31 maart organiseerde de SGP-bestuurdersvereniging een congres met als thema 'lokale democratie in zwaar weer?' Op het congres sprak voorman en initiatiefnemer van Code Oranje burgemeester Blase van Heerhugowaard. Code Oranje gaat over de staat van onze huidige politieke democratie. Die verdient volgens de groep een grondig herontwerp. Het initiatief wil een veel grotere betrokkenheid van burgers in de democratische besluitvorming. Mr. A. Weggeman, directeur advisering van de Raad van State en fractievoorzitter voor de SGP in Capelle a/d IJssel, ging als spreker dieper in op de mogelijkheden van verandering en/of versterking van de huidige democratie. In onderstaand artikel is zijn bijdrage uitgewerkt.

We kunnen vier visies onderscheiden op de verhouding tussen de vertegenwoordigende democratie en burgerparticipatie:

- Een visie waarin burgerparticipatie **onverenigbaar** is met het vertegenwoordigend stelsel. Besluitvorming komt toe aan de volksvertegenwoordigers, alternatieve vormen van besluitvorming ondermijnen dit slechts. Ook de visie op de rol van de overheid kan bij die argumentatie worden betrokken. De overheid regeert bij de gratie Gods. Burgerparticipatie is een afgeleide vorm van volkssoevereiniteit.
- Een visie waarin burgerparticipatie en besluitvorming door de overheid **elkaar aanvullen**. Daarbij wordt aan de vertegenwoordigende democratie prioriteit toegekend als het gaat om beslissingen over fundamentele waarden, maar beslissingen over

minder ingrijpende zaken kunnen plaatsvinden met gebruikmaking van netwerken en participatie van groepen direct betrokkenen.

- Een visie waarin sprake is van een **transitie** van vertegenwoordiging naar burgerzeggenschap. De grondgedachte van dit model is dat het in deze complexe pluriforme samenleving voor de overheid niet langer mogelijk is beslissingen te nemen. Het komt vooral aan op facilitering van processen, waarbij besluitvorming transparant en open kan plaatsvinden, met allerlei 'checks en balances'. Het zijn echter uiteindelijk de groepen burgers of andere betrokkenen die keuzes maken.

- Een visie waarin burgerparticipatie **instrumenteel** wordt opgevat. Deze visie komt erop neer dat je als overheid groepen burgers en andere netwerken kunt inzetten om je gezag als overheid in een complexe samenleving te vergroten. Je bedrijft dus politiek door het inzetten van netwerken.

WAARDERING

Ten behoeve van de afweging van de verschillende visies wil ik vier notities aanreiken:

- **De omvang van overheidstaken.** De overheid heeft een beperkte taak. Maatschappelijke verbanden hebben een eigen gezagsdomein, waarin de overheid zich niet zomaar mag mengen. Daarnaast komt aan burgers een 'overheidsvrije sfeer' toe. Een herbe-

Het forum met mr. Weggeman, burgemeester Blase en Kamerlid Bisschop

zinning op de overheidstaken is dringend gewenst. Een aantal taken moet weer worden teruggelgd bij de samenleving en de maatschappelijke verbanden. Op lokaal niveau kan worden gedacht aan het terugdringen van subsidies, bijvoorbeeld voor sportclubs en bibliotheken. Er kan meer gebruik worden gemaakt van het zelforganiserende vermogen van buurtgroepen voor buurthuizen en openbare groenvoorzieningen.

- **De oorsprong van overheidstaken.** De overheid regeert bij de gratie Gods. In dat licht geldt met betrekking tot de 'echte' overheidstaken een normatieve visie, namelijk doorwerking van de beginselen van Gods Woord in de samenleving. Concreet betekent dat het tegengaan van zaken die in de Bijbel als zonden worden bestempeld en het doen van recht en gerechtigheid. Gelet op die normering van het overheidsbeleid blijven er altijd taken die tot het overheidsdomein behoren. Daarmee wordt het transitie-model waarin er sprake is van een machtsverschuiving naar maatschappelijke verbanden als gevolg van de complexe pluriforme samenleving, afgewezen.

- Gelet op deze notie is het tevens ongewenst burgerparticipatie louter om instrumentele redenen in te zetten, vanwege de efficiëntievoordelen. De langs die weg tot stand gekomen vergroting van het gezag van de overheid ligt namelijk heel dicht bij de notie van volksovereïneit.
- **De organisatie van overheidstaken:** zo dicht mogelijk bij de burger. De drie decentralisaties op het gebied van jeugdzorg, participatie en zorg zijn daarvan een duidelijk voorbeeld. Dat vraagt ook van de overheid dat zij op de hoogte is van de door kerken en maatschappelijke organisaties verrichte taken. Alleen op die manier kan recht worden gedaan aan de notie dat de overheid het 'schild der zwakken' is.
- **De realiteit van de netwerksamenleving.** Het is evident dat in onze huidige samenleving bedrijven en maatschappelijke organisaties een belangrijke positie hebben. De netwerksamenleving leidt tot wederzijdse afhankelijkheden. Samenspel tussen overheid en inwoners past bij christelijk burgerschap. Artikel 8 van het beginselprogramma van de SGP stelt dat "de overheid haar ambt uitoefent onder medewerking van het volk". Daaronder valt meer dan alleen het kiesrecht.

CONCLUSIE

Democratie is meer dan alleen publieke besluitvorming en betreft een veel breder aspect van samenleven. Vertegenwoordigende democratie en burgerparticipatie hoeven elkaar daarom niet uit te sluiten. Er is zeker ruimte voor aanvulling. Daarbij wil ik twee randvoorwaarden noemen:

De overheid moet haar kerntaken blijven uitvoeren. Publieke besluitvorming blijft daarbij voorbehouden aan de vertegenwoordigende democratie. De overheid waarborgt de afweging van het algemeen belang tegenover deelbelangen.

De rechtsstaat begrenst de democratie. Concreet betekent dit dat moet worden gebleven binnen de institutionele grenzen van de Grondwet en de Gemeentewet. Het tijdelijk afstaan van raadszetels ten behoeve van ingelote burgers is dan ook geen optie, omdat dit een inbreuk maakt op het grondwettelijk concept dat de gekozen vertegenwoordigers optreden als 'plaatsbekleders' van het volk. Ook een referendum dat de publieke besluitvorming beoogt te corrigeren, past niet binnen het constitutioneel bestel. ◀

In deze column leest u de reflectie op de achterliggende tijd van Gijs van Leeuwen, fractievoorzitter voor de SGP in de provincie Utrecht.

ZICHTBAAR

De tijd dat de boodschap over de kernwaarden van de SGP weerkaatsten binnen de muren van rokerige achterafzaaltjes met louter gelijkgestemde mannenbroeders ligt al enige tijd achter ons. Om meerdere redenen is dit maar goed ook. Niet alleen vanwege de rook, maar meer ook omdat we nu anderen weten te bereiken.

Tijdens de laatstgehouden gemeenteraadsverkiezingen kregen we in Houten ruim dubbel zoveel stemmen dan tijdens provinciale of landelijke verkiezingen. De niet-SGP-achterban is groter dan de 'eigen' achterban. Dat leverde niet alleen een (directe) zetel extra op maar ook een contact met kiezers die we doorgaans wat moeilijk kunnen lokaliseren en niet in onze kerken te vinden zijn. En ja, dan hoor je natuurlijk ook wel dat men sommige standpunten van de SGP niet tot de hunne kunnen maken. Toch stemt men SGP. Mogelijk omdat we niet alleen tijdens de verkiezingen goed zichtbaar, bereikbaar en benaderbaar zijn geweest, maar mogelijk ook omdat we punten hebben opgepakt die voor deze doorgaans niet-SGP'ers van groot belang waren. Het onderhoud van de openbare ruimte, de bieb of het zwembad om maar wat te noemen. Het mooie is dat al deze kiezers toch iets meekrijgen van datgene wat ons bovenal

drijft: onze kernwaarden. Want met hun stem hebben we ook tegen de zondagsopenstelling van de winkels gestemd en om niet meer te noemen, tegen de extra subsidie voor het Theater. Veel meer ondanks dan dankzij dit stemgedrag (zo veronderstel ik) heeft men ons vakje rood gemaakt. In de vele gesprekken die ik heb gehad, mag je soms iets laten vallen vanuit de Bijbel. Dat moet je, vooral niet te onpas, en in alle eenvoud doen, anders weet men gewoonweg niet waar je het over hebt. Onze boodschap is niet alleen voor onze eigen mensen maar die is heilzaam voor iedereen.

Zo waren ook onze Tweede Kamerleden in de afgelopen tijd goed zichtbaar op plekken waar onze achterban doorgaans niet is. Bij populaire tv-programma's als DWDD en Pauw & Jinek. Het viel me op dat ik daardoor ook veel meer contact kreeg met kiezers over onderwerpen die Kees van der Staaij daar aansneed. Zo discussieerden we in ons bedrijfsrestaurant nog even door over de stelling van 'voltooid leven'. Niet opgeven maar laten opleven. Niet wegstijgen maar omkijken. Onze kernwaarden, ze zijn het waard om gehoord te worden. ◀

“Hoe komen wij aan een voordelige hypotheek?”

LET OP! Wilt u een hypotheek zonder verzekeringen? Ook dit kunnen wij voor u verzorgen.

TIP Vraag naar onze speciale rentetarieven voor nieuwbouw.

“ Profiteer nu van de historisch lage hypotheekrente.”

Starter op de woningmarkt of doorstromen naar een grotere woning? Uw huis verbouwen of hypotheek oversluiten? Begin met een goed gesprek bij Van Ommeren Financieel Advies. Wij weten de weg in de financiële wereld en verzorgen graag uw hypotheek. Maak een afspraak voor een adviesgesprek.

Verantwoord en voordelig!

Hypotheek
Financieringen
Oudedags-
voorzieningen
Sparen

van Ommeren
FINANCIËEL ADVIESBUREAU

TEGENOVER DE REVOLUTIE HET EVANGELIE

Eens in de zoveel tijd barst de discussie over de scheiding van kerk en staat weer los. Dat is merkwaardig te noemen, aangezien vrijwel niemand in Nederland tegen dit idee als zodanig is. Nog merkwaardiger is het als de vinger naar SGP-bestuurders en -politici gaat. Het is juist de calvinistische traditie die een strikte scheiding van kerk en staat voorstaat. Schriftberoep in de politiek is dan ook volstrekt legitiem en brengt deze scheiding niet in gevaar.

DOOR MAARTEN VAN NIEUW AMERONGEN
politiek secretaris SGP-jongeren

VERWARRING

Liberalen doen er goed aan om eens grondig kennis te nemen van het concept 'scheiding van kerk en staat'. Te vaak wordt dit concept verward met secularisme: een samenleving die vrij is van religieuze symbolen in het publieke domein. In een dergelijke situatie mogen ambtenaren geen keppeltje, hoofd-
doek of kruiskettinkje dragen, mag er op staatsscholen geen godsdienstlessen gegeven worden en mogen gebedshuizen niet opvallen in het straatbeeld. Het staat eenieder vrij om dit Verlichtingsideaal na te streven, maar met een scheiding van kerk en staat heeft het weinig van doen. De scheiding van kerk en staat heeft immers betrekking op een bestuurlijke en organisatorische scheiding van beide instituties.

NEUTRALE OVERHEID?

Misinterpretaties van de scheiding tussen kerk en staat komen aan het licht als er gepleit wordt voor een neutrale overheid. Hedendaagse liberalen krijgt men niet aan het verstand gepraat dat een neutrale overheid een contradictio in terminis is. Een overheid is er immers om wetten en regels te maken, die iets zeggen over wat er in een samenleving geaccepteerd wordt als

moreel of wenselijk gedrag. De keuzes die gemaakt worden in een wetgevingsproces zijn zodoende per definitie niet neutraal. Of wetten en regels gebaseerd worden op religieuze of liberale geschriften, doet dus niet ter zake in het streven naar de utopie van een neutrale overheid.

REVOLUTIE ↔ EVANGELIE

Nederland is in de afgelopen decennia in rap tempo gese-
culariseerd. In de politiek zien we deze ontwikkeling terug door een toename van seculiere machtsblokken. SGP-jongeren vindt het belangrijk dat Gods Woord gehoord wordt in de vergaderzalen. Christenpolitici mogen pragmatisch en realistisch te werk gaan, maar moeten niet schromen om expliciet de Bijbel aan te halen. In de eerste plaats omdat daarmee God aan Zijn eer komt, maar ook omdat dit valt binnen de wettelijke ruimte waarover volksvertegenwoordigers de beschikking hebben. Het streven naar een religievrije samenleving is ten diepste een revolutie tegen God. SGP'ers past het dan ook om met Groen van Prinsterer daartegenover het Evangelie te plaatsen.

Isaïc Da Costa en Psalm 129

Op eeuwenlang antisemitisme antwoordde de dichter en theoloog Isaïc Da Costa (1798-1860) deels met Psalm 129. Vast Bijbels referentiepunt ook voor mijn politieke spreken over de actuele haat jegens het Joodse volk.

BAS BELDER

commissie buitenlandse zaken Europees Parlement

en vicevoorzitter Israëldelegatie

“INDERDAAD, AAN DE HAAT JEGENS GODS VOLK KOMT WERKELIJK EEN EINDE.”

Aanhoudende antisemitische aanvallen deden Theodor Herzl, de grondlegger van de Joodse staat Israël, in 1896 verzuchten: “zij zullen ons niet met rust laten”. Hoe waar deze woorden vandaag nog zijn voor de Joodse diaspora in Europa, blijkt keer op keer. “Ja, ik ben altijd op mijn hoede”, vertrouwde een Joodse journaliste mij onlangs nog toe. Als Jood getuigde Isaïc Da Costa ook van vervolging en smart. Hij volgde daarin Psalm 129:

Zij hebben, zegge Isrel, van ouds mij gekweld,
Benaauwd van der jeugd aan,
geploegd als een veld.
Toch hebben zy tegen my niet overmocht.

Maar rouw blijft mijn deel en mijn leed onbezocht.
Deze klacht, deze aanklacht heeft tot op heden niets aan schrijnende actualiteit verloren. Over de ‘normaliteit’ van antisemitisme in Nederland, in Europa gesproken...

Enkele voorbeelden ter illustratie. Eerst de ervaring van een Joodse Nederlander in hartje Amsterdam. Hij hoorde ‘een autochtone Nederlander’ sissende geluiden maken. “Ik begreep het eerst niet en keek

hem vragend aan, tot ik besepte dat hij het geluid van gas nadeed.”

Een tweede voorbeeld. Van een bevriende rabbijn in Brussel hoor ik dat zijn kinderen liever niet meer buiten willen spelen. En zijn dochttertje krijgt momenteel zelfs psychologische hulp. Echter, bij Da Costa, geleid door de Heilige Schrift, volgt op de Joodse klacht van dubbel gesmade ‘buitenstaander’ (in nationaal en internationaal verband) de troostvolle verwijzing naar Christus, evenzeer de Verlosser van Israël:

Neen, antwoordt het Gods Woord, dat nimmer vergaet,
Niet altijd blijft Isrel der volkeren smaad.

Voor hem bad zijn Koning aan ‘t smadelijke kruis
Haast komt de Verlosser tot Israëls huis.

Inderdaad, aan de haat jegens Gods volk komt werkelijk een einde. Daar zorgt de Heere Zelf voor. Intussen dienen christenen en kerken een (gebeds) muur te zijn voor het Joodse volk in hun eigen staat en in de verstrooiing. Daarin hebben zij de Heilige Schrift volledig aan hun zijde, binnen en buiten de politiek. ◀

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

BREDA, OSS, GOES, STAPHORST EN MAARTENSDIJK

Bepaalde plaatsnamen hebben in politiek Den Haag een zekere meerwaarde. Neem Breda. Zeker de 'oudere garde' kent ze nog: de drie van Breda, drie Duitse oorlogsmisdadigers die tot levenslang waren veroordeeld. In politiek Den Haag liepen de emoties heel hoog op toen minister Van Agt van Justitie in 1972 voorstelde om deze monsters tóch maar los te laten. De debatten over de gratiëring van Kotälla, Aus der Fünten en Fischer behoren tot de meest emotionele ooit op het Binnenhof.

Een andere Brabantse plaats is Oss. De SP is er geboren. Een boek over de geschiedenis van de SP is niet voor niets getiteld: "Het geheim van Oss". Ook in 1939 kreeg de Unoxstad landelijke bekendheid. Dat was toen de uiterst succesvolle marechausseebrigade in Oss ineens werd teruggefloten door de rooms-katholieke minister van Justitie Goseling. De NSB suggereerde dat dat was omdat de marechaussee zedenmisdrijven op het spoor was gekomen begaan door Roomse priesters. Deze 'affaire-Oss' leidde tot het ontslag van de minister, en daarna het hele kabinet.

ZONSVERDUISTERING

Tegenover het Roomse Oss staat het 'Dordtse' Staphorst. Deze karaktervolle plaats in Overijssel werd 30 jaar geleden fameus in Den Haag door de 'Staphorster variant'. Een journalist van de

toen nog felrode Volkskrant introduceerde die uitdrukking voor een mogelijke coalitie van CDA en VVD gedoogd door SGP en CU (toen nog RPF+GPV). Een mooi staaltje van framing, want voor grachtengordeldieren waarvan de horizon niet verder reikt dan de stinkende coffeeshop aan de overkant van de steeg, was het weidse 'Staphorst' natuurlijk een waar schrikbeeld.

Trouwens, in Staphorst zag óók onze hoogsteigen Bisschop het levenslicht. Zoals hij er zelf altijd vol glunderende trots aan toevoegt: aan de Lichtmisweg. Je vraagt je dan onwillekeurig af of het hoofdbestuur zo'n paap erdoor heeft laten glijpen tijdens een zonsverduistering ofzo...

De geachte afgevaardigde Tot 1917 werd de Tweede Kamer nog gekozen via het districtenstelsel. Ieder district mocht om de vier jaar iemand naar 's-Gravenhage afvaardigen. Sommige districten vaardigden steevast dezelfde man (vrouwen deden nog niet mee) af naar het Binnenhof. Dat deed bijvoorbeeld ganzenstad Goes op Zuid-Beveland. Vele jaren was de oprichter van de CHU (opgegaan in het CDA), jhr. De Savornin Lohman, 'hun' man. Hij ging door het leven als "de geachte afgevaardigde uit Goes," ook al woonde hij gewoon in Den Haag...

Dan Wassenaar, het chique villadorp onder de geur van de Haagse 'kak'. Wassenaar was

De drie van Breda

en is de vaste woon- en verblijfplaats van veel vaderlandse prominenten uit heden en verleden. In 1963 werd er ten huize van de even zwijgzame als invloedrijke katholieke politicus Louis Beel ("de sfinx van Wassenaar"), op dat moment informateur, het befaamde "akkoord van Wassenaar" gesloten. Dat akkoord vormde de basis van het korte tijd later aangetreden kabinet-Marijnen.

De dijk van Maarten

En dan natuurlijk het schone Maartensdijk. Eenieder die geen vreemdeling is in het Jeruzalem van de SGP, weet dat deze plaats in het Sticht niemand minder herbergt dan ir. Van der Vlies. Voor intimi: Bas. Toelichting na zo veel jaren trouwe dienstbaarheid is overbodig. Ook onze huidige partijvoorzitter Maarten van Leeuwen resideert er trouwens. Laatst was hij een poosje op de fractie op het Binnenhof. Langs m'n neus weg vroeg ik hem: "Zeg Maarten, hebben ze Maartensdijk eigenlijk naar jou vernoemd?" Hij antwoordde per ommegaande: "Nee, dát is Sínt-Maartensdijk..."

Nou vraag ik je... ◀

▶ RONDJE BINNENHOF

Het meireces komt er weer aan. Dus ook weer een 'Rondje Binnenhof'. Op zaterdag 6 mei staat weer een van de bekende rondleidingen op de rol. Er zijn al aanmeldingen binnen, maar er is nog plaats. Zin om eens mee te gaan? Aanmelden bij voorkeur via de e-mail: mdebruyne@tweedekamer.nl Telefonisch kan ook: **06 1254 1741**

voor het
andere kuiken!

Lunteren, Holland Tel. 0342-415728

VAN DEN DIKKENBERG LAS & MONTAGE BV

Uw betrouwbare partner voor:

- Staalbouw
- Dak- en wandbeplating
- Trappen en Hekwerken
- RVS en Aluminium

Meikade 41
6744 TB Ederveen
T. 0318 589428
info@jvandendikkenberg.nl
www.jvandendikkenberg.nl

Z O M E R T E N T O O N S T E L L I N G 2 0 1 7

JUBELJAAR IN JERUZALEM

1967 50 JAAR
HERENIGD 2017

JERUZALEM ALS CENTRUM IN DE BIJBEL.
ALS BRANDPUNT VAN DE POLITIEK.
ALS STAD VAN HET GELOOF.

ELKE DAG IN MEI, JUNI, JULI EN AUGUSTUS
VAN 10:00 TOT 16:00 UUR | ZONDAG GESLOTEN
TOEGANG EN CONSUMPTIE GRATIS | AIRCO
AANWEZIG
SPECIAAL PROGRAMMA VOOR KINDEREN

KIJK VOOR MEER INFORMATIE OP ZOMERTENTONSTELLING.NL

CHRISTENEN VOOR
ISRAEL

Een ontmoeting met... RENÉ HEIJ, STAGIAIR BIJ HET WI

“SGP is vóór politiek volgens Bijbelse waarden en normen. (...) Het Woord van God is de basis van waaruit politieke standpunten worden bepaald en discussies gevoerd.” Zo wordt de missie van de SGP op onze website verwoord. Maar hoe functioneert Gods Woord nu eigenlijk als daar politieke standpunten uit worden bepaald? René Heij is de man die dat onderzocht.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Het is 2015 als het Wetenschappelijk Instituut (WI) op zoek is naar een stagiair. Jan Schippers, directeur van het WI, wil een inventarisatie van het beroep op de Bijbel in bestaande nota's van het WI. Op dat moment is René Heij (1994), theologie-student (master Religie & het publieke domein) aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG), ook op zoek naar een stageplaats. Het duurt niet lang voor ze elkaar gevonden hebben.

Hoe zijn je werkzaamheden bij het WI samen te vatten?

“In de zomervakantie van 2015 ben ik begonnen met een inventarisatie van Bijbelteksten in de nota's van het WI. Na de zomervakantie vervolgde ik met het onderzoek wat ik voor de RUG uitvoerde met het onderwerp ‘Wat is de rol van het Schriftberoep in de politiek?’ Aansluitend daarop kwam in het voorjaar van 2016 een praktijkstudie met als focus debatten over de invoering van koopzondagen bij datzelfde onderwerp. Ten slotte ben ik vanaf de zomer van 2016 nog een extra onderzoek gaan doen. Naar aanleiding van ‘Gerechtigheid verhoogt een volk’ lag

er de uitdaging om handvatten te geven bij de aanbeveling van het hoofdbestuur (zie pagina 6 en verder).”

Voor wie is het onderzoek bedoeld?

“Het onderzoek is voornamelijk voor politici op gemeentelijk en provinciaal niveau. Daar bleek de behoefte het grootst te zijn.”

Wat zijn de belangrijkste conclusies?

“Er zijn veel mensen die niet meer weten wat er in de Bijbel staat, maar ondanks dat doen de christenpolitici er toch nog een beroep op. Dat mag gelukkig, want in Nederland is daar de vrijheid voor. Politici worden hierin niet belemmerd door de scheiding van kerk en staat. Dat wordt wel te pas en te onpas aangedragen om de veronderstelde irrelevantie van Bijbel voor de politieke discussie aan te geven.

Belangrijk is de bewustheid van de manier waarop de Bijbelse boodschap gecommuniceerd moet worden. De context van het politieke onderwerp is allereerst bepalend: de Bijbelse boodschap moet aansluiten. Daarnaast moet

er ook gelet worden op de toegankelijkheid van de boodschap. Sommige politici weten nauwelijks iets van de Bijbel.”

Wat heeft je verrast?

“Waar de ‘seculiere’ argumenten worden gebruikt om politieke tegenstanders van een bepaald standpunt te overtuigen, wordt de Bijbel steeds vaker alleen gebruikt voor het getuigende deel van een bijdrage. Je zou daardoor kunnen gaan denken dat Bijbelse argumenten voor het politieke handwerk minder relevant zijn. Ik zie deze ontwikkeling gelukkig niet bij de SGP, maar we moeten er wel voor blijven waken. SGP'ers, blij de Bijbel als waardevol onderdeel van uw betoog zien! Blijf in biddend opzien zoeken naar de juiste communicatieaanpak.”

Wat kan de SGP met het onderzoek?

“Ik zou willen aanraden om de aange-reikte handvatten te gebruiken om de (aankomende) raadsleden ook in dat opzicht bewust te maken van hun verantwoordelijkheid en mogelijkheden. Het zou bijvoorbeeld in het scholingsprogramma kunnen worden opgenomen.” ◀

+ Afspraak is afspraak

Gewoon geen gedoe

RUIIM 1425 BEOORDELINGEN
QASA.NL | APRIL 2017

Zo doen wij dat

Gek dat bouwklussen vaak moeizaam gaan, want het is helemaal niet zo moeilijk om de levering en installatie van een keuken soepel te laten verlopen. Coördinatie van bestelling, levering en plaatsing voeren wij in eigen beheer uit, gedreven en met passie. Voor ons is het ook een kwestie van alléén beloftes doen als we zeker weten dat we ze waar kunnen maken. Daar kunt u ons op aanspreken!

WWW.DBKEUKENS.NL

ADEE KEUKENS RIJSEN
KEUR KEUKENS HAARLEM
PELMA KEUKENS GOES

AVANTI KEUKENS KESTEREN
ARDI KEUKENS EN SANITAIR SINT-ANNALAND
ARMA KEUKENS EN SANITAIR NUNSPEET

DE Banier

100 JAAR VRIJHEID VAN ONDERWIJS

“WE HEBBEN GOUD IN HANDEN!”

Vermijd vanzelsprekendheid
Leef uit verwondering

Vóór een
verantwoorde
vrijheid

Een nieuwe wind

Al tientallen jaren wordt gesproken over een fusie van de drie noordelijke provincies. Vlaanderen en Nederland samenvoegen, ook zo'n idee. Of de geluiden om de linkse politieke partijen te fuseren. We zien het (voorlopig) zo blijven. Vaak wordt gekeken waarom iets niet kan.

Denk Creatief, Novente vormgevers en Qompassie kijken naar wat wél kan. Daarom gaan we samen verder. Als een nieuw creatief bureau: Novente, concept en creatie. Met veertien medewerkers gaan we voor communicatie die meer resultaat oplevert. Sterker in strategie, creatiever in concept en vormgeving. Online en offline.

Benieuwd hoe we dat doen? Bel Lambert Kisteman, Theo van den Brink of Werner Dankers op (0341) 25 00 18.

PS: novus ventus = nieuwe wind

novente.nl | Hoofdvestiging: Marktstraat 17, 8071 GV Nunspeet
Nevenvestigingen: Kauwenhoven 5, Lunteren | Wethouder Ohmannstraat 5, Staphorst

novente.
concept en creatie

Wij staan voor u klaar.

KLOMP CREATIVE
bedrijfsfilms | promofilms | commercials | reportages
klompcreative.nl

Onze films
overtuigen.

INHOUD

Het Woord inscherpen	4
Voorzitter	5
Interview: Bisschop	6
Kanttekening	9
Euthanasiedocu	11
Partijrede	12
Onderwijsgelijkheid	15
Varia	16
Interview: V/d Schans	18
Program van beginselen	23
Succesvol afvalscheiden	24
Leerlingen weigeren	27
10 redenen vóór	28
Partijdag in beeld	29
Hebben debatten nut?	21

Vrijheid van onderwijs

De overheid is verplicht het bijzonder onderwijs te bekostigen. Het onderwijs naar Gods Woord en het belijden der kerk wordt tot op heden door de overheid betaald.

Dat is uniek in de wereld en het lijkt heel mooi. Maar het staat ver af van het standpunt van de SGP zoals verwoord in artikel 17 van het Program van Beginselen van de Staatkundig Gereformeerde Partij. Daarin staat: “Op de overheid rust de zorg, dat al het onderwijs overeenkomstig de norm van Gods Woord is.” Alle onderwijs dient te zijn naar de norm van Gods Woord. Het ideaal van de SGP is ‘de openbare school met de Bijbel’ of ‘de gereformeerde staatsschool’. Gaan we er gebukt onder dat er heel veel kinderen zulk onderwijs niet krijgen? Of zijn we er tevreden mee dat onze eigen gezindte haar kinderen onderwijs mag geven naar de norm van Gods Woord? Ds. Kersten had kritiek op de onderwijswet van 1920 maar heeft zich ook ingezet voor het oprichten van eigen scholen, waar

hij ouders en kerkenraden toe ocriep. In 1926 zei hij: “Wij moesten komen tot zelfstandig onderwijs. Men heeft ons gedwongen. Zolang de overheid geen gereformeerd onderwijs laat geven, moeten we strijden voor eigen scholen.” De vrijheid van onderwijs is dus niet het ideaal van de SGP, maar maakt het tot op heden wel mogelijk onze kinderen onderwijs te laten geven in overeenstemming met de doopbelofte. Er gaan steeds meer stemmen op in de politiek om de vrijheid van onderwijs af te schaffen. De vrijheid van onderwijs is dus geen vanzelfsprekende zaak. De vrijheid om onderwijs te geven naar Schrift en belijdenis wordt bedreigd. We moeten vrezen dat het niet blijft zoals het is. Waakzaamheid is dus geboden. Het is immers heel belangrijk dat er overeenstemming is tussen de opvattingen van de ouders, de kerk en de school. Het is verontrustend dat de overheid eisen stelt of gaat stellen aan het onderwijs die ingaan tegen Gods Woord. Te denken valt aan onbijbelse opvattingen over huwelijk, gezin en seksualiteit. Kent u gebed om Gods zegen over het onderwijs naar Zijn Woord? Bidt u voor hen die onderwijs geven en hen die onderwijs volgen? Het klinke door in gezin, kerk en school dat wedergeboorte, waarachtige bekering en zaligmakend geloof noodzakelijk zijn zal het wel zijn voor de eeuwigheid. ◀

DS. A. VAN HETEREN
vicevoorzitter

- “En gij zult ze uw kinderen inscherpen, en daarvan spreken, als gij in uw huis zit, en als gij op de weg gaat...”
Deuteronomium 6 :7a

Vrijheid om het Woord 'in te scherpen'

Vrijheid van onderwijs... Het recht om kinderen op school in aanraking te brengen met het Woord van God, met de zaligheid.

In ons land is dat sinds 1948 grondwettelijk verankerd. Een groot voorrecht, maar ook een heilige roeping. Steeds weer het volgende geslacht voor te houden de HEERE lief te hebben met heel het hart, met heel de ziel, en met alle kracht. Daarover te spreken; thuis, maar ook onderweg, buitenshuis. Deze roeping schuurt overigens wel met wat onze samenleving voor ogen staat: religie als hobby, 'dat doe je thuis, achter de voordeur', en daar houdt het dan op. Artikel 23 van onze Grondwet ligt behoorlijk onder vuur, als zijnde 'niet meer van deze tijd'.

DS. H. LIEFTING
Delft

En natuurlijk ligt de eerste roeping binnenshuis. Niet voor niets ben je als vader priester van je gezin. Vanuit het diepe verlangen van Jozua: "Aangaande mij en mijn huis, wij zullen de HEERE dienen."

Heel belangrijk is het echter als er vanuit het gezin een duidelijke link loopt naar kerk en school. Als men in Israël op vrijdagavond, als de sabbat wordt ingeluid, de synagogedienst verlaat, gaat men psalmzingend terug naar huis. De liturgie vanuit het Huis van God moet doorgaan in het gezin. Want de woorden, de geboden en de inzettingen van de Heere moeten worden 'ingescherpt' bij de kinderen, zoals Deuteronomium 6 dat zo mooi verwoordt. Vanuit het Hebreeuws heeft dat alles te maken met het scherp maken van wapens, spiesen en pijlen. Zodat ze diep kunnen doordringen, tot in het hart.

Dat is de bedoeling van alle godsdienstige opvoeding. Het moet een hartenzaak worden! Zodat het zaad, het nageslacht, de Heere zal dienen...

Wat een zegen dat we dit als ouders allemaal niet alleen hoeven te doen. Het Doopformulier heeft het over 'onderwijzen', maar ook over het 'doen en helpen onderwijzen'. Rijk is het als kerk en school in het verlengde van het ouderlijk huis hierin bijstaan. Een zegen is het dat we in dat opzicht al zoveel jaren een beroep mogen doen op de scholen. En laat de scholen met hun leerlingen dan ook maar 'op

de weg gaan.' Laten ze hen vanuit de concrete levenssituatie meenemen naar de Heere, om door Hem en Zijn Woord toegerust te worden, om hen vervolgens ook weer mee terug te nemen naar de maatschappelijke werkelijkheid.

In dat onderwijs mag steeds weer de Heere Jezus worden voorgesteld. Reken er maar op dat Hij thuis een godsdienstige opvoeding heeft gehad. Zijn ouders namen Hem ook mee naar het Huis van Zijn echte Vader. Op jonge leeftijd was Hij al volop bezig in de dingen van Zijn Vader. Zo kreeg Hij het Woord van God 'ingescherpt' door Zijn ouders en Zijn leermeesters. En dan lezen we dat Hij toenam in wijsheid en in grootte en in genade bij God en de mensen. Van onderwijs uit de Schiften mogen we veel verwachting hebben! Ook in het onderwijs. ◀

Beginsel en werkelijkheid

De ontstaansgeschiedenis van het reformatorisch onderwijs en die van de SGP zijn nauw aan elkaar verbonden. Op beide terreinen was ds. Kersten de stuwende kracht.

Met de grondwetsherziening van 1917, werd de financiële gelijkstelling tussen het openbaar en bijzonder onderwijs een feit. Dit baande de weg tot het stichten van scholen met als grondslag Gods Woord en de belijdenisgeschriften. In de periode daarvoor waren al christelijke scholen opgericht, waarvoor ouders zich grote financiële offers hadden getroost. Met de oprichting van een eigen scholenbond (VGS) in 1921 te Krabbendijke door ds. Kersten, werd Zeeland ook de bakermat voor het gereformeerd c.q. reformatorisch onderwijs.

SGP-VISIE OP ONDERWIJS

Ds. Kersten was niet onverdeeld verheugd over de onderwijspacificatie. Kern van de SGP-visie is immers dat alle kinderen van ons volk onderwijs ontvangen bij een geopende Bijbel. Met Groen van Prinsterer betreurde hij en betreurt de SGP het dat grote delen van de Nederlandse jeugd van dat onderwijs verstoken blijven. Anderzijds biedt de vrijheid van onderwijs ons de unieke mogelijkheid tot onderwijs en vorming op basis van Gods Woord. Dat de stichting van scholen voor bijzonder onderwijs in de eerste plaats de verantwoordelijkheid is van ouders, overeenkomstig hun doopbelofte, werd

als kernvisie in 1918 in het beginselprogramma vast gelegd. Daarnaast dat het bijzonder onderwijs regel en het openbaar onderwijs uitzondering zou zijn. Hierover ontstond in de Algemene Vergadering in 1922 discussie, omdat er afgevaardigden waren die meer nadruk wilden leggen op de taak van de overheid. Ds. Kersten verdedigde zich toen door naar Groen van Prinsterer te verwijzen, die aanvankelijk ook uitsluitend voor de kerstening van de staatsschool was, maar toen bleek dat dit onbereikbaar was geworden, zich heeft ingezet voor de vrije bijzondere school. Later werd in het beginselprogramma de taak van de overheid meer benadrukt. "Op de overheid rust de zorg, dat al het onderwijs overeenkomstig de norm van Gods Woord is." (1958; 1991)

EEN AANHOUDEnde ZORG.

Tussen de werkelijkheid van de hedendaagse seculiere samenleving en het onderwijsideaal van de SGP bestaat een steeds grotere kloof. Daarnaast wordt

de vrijheid van onderwijs in de Tweede Kamer en daarbuiten regelmatig betwist; een bron van aanhoudende zorg! Alle betrokken onderwijsorganisaties (Verus, VGS, VBSO) beroepen zich veelvuldig en terecht op art. 23 als die vrijheid ingeperkt dreigt te worden. Daarom is ook voor de SGP de onderwijsvrijheid een aangelegen punt en hoedt zij er zich voor om, door ondoordacht optreden, de vrijheidstak waarop ook het reformatorisch onderwijs rust door te zagen.

Het ideaal: de (openbare) school met de Bijbel voor alle jongeren, kan slechts gerealiseerd worden als de doorwerking van Gods Woord in brede lagen van de samenleving onder Gods zegen werkelijkheid is geworden. Intussen mag anno 2017 in ootmoedige dankerkentenis jegens de Heere herdacht worden dat we al 100 jaar in vrijheid Bijbelgetrouw onderwijs mogen geven en ontvangen. Een voorrecht en een verantwoordelijkheid! ◀

"Niet door ondoordacht optreden de vrijheidstak waarop het onderwijs rust doorzagen."

M.F. VAN LEEUWEN
partijvoorzitter

Een ongekeend groot goed

voor ons en voor de volgende generatie

Een deel van de doopbelofte: "Geliefden in de Heere Christus, (...) of gij niet belooft en voor u neemt, dit kind, als het tot zijn verstand zal gekomen zijn, waarvan gij vader (of: getuige) zijt, in de voorzeide leer naar uw vermogen te onderwijzen, te doen en te helpen onderwijzen?" Als de ouder deze vraag 'ongeveinsdelijk' beantwoord met 'ja' komt het aan op de praktijk. Na verloop van tijd zal de vraag opduiken naar welke school het kind zal gaan. Hoe zal het kind 'in de voorzeide leer' onderwezen worden?

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Elke ouder die de christelijke opvoeding van zijn kind serieus neemt, zal dus bij de vraag uitkomen hoe het kind op een school komt waar het de juiste vorming en opvoeding krijgt. Een kind zit vanaf het vierde levensjaar toch al snel 40 van de 52 weken, 5 van de 7 dagen, het grootste deel van de dag op school. Elke rechtgeaarde ouder, christelijk of niet-christelijk, neemt de keuze van een school heel serieus.

Nu is het dan zover dat er dit jaar een viering gaande is van '100 jaar onderwijsvrijheid'. Vieren geeft iets weer van de positieve waardering, de vreugde om de ontstane situatie. Nu zou je de vraag kunnen stellen of die vreugde en waardering er al is, of dat die er moeten komen dóór de viering die georganiseerd wordt. Zulke vragen leggen we

natuurlijk neer bij de onderwijsman van de SGP, Roelof Bisschop.

Een politiek antwoord volgt: "Er zal sprake zijn van beide. Er is een positieve waardering, maar die wordt niet bij ieder evenzeer gevoeld. De viering kan ook stimuleren tot het meer waarderen van de vrijheid."

Zo gaat het vaak met vrijheden: je hebt motivaties nodig om ze te waarderen vanuit een natuurlijke blindheid. Een hardhandige manier is de afwezigheid van de vrijheid, want dan wordt er verlangend terug- en vooruitgekeken naar het ideaal van de vrijheid. Maar een milde, pedagogische manier om de vrijheid van onderwijs positief te waarderen, is misschien wel herdenken en vieren van de vrijheid.

A middle-aged man with grey hair and glasses, wearing a dark blue suit jacket, a white shirt, and a bright orange tie, is speaking. He is gesturing with his right hand towards a woman whose back is to the camera. The background is a bright, indoor setting with a large floral arrangement and a framed picture on the wall.

▶ “Viering kan stimuleren tot het meer waardering van de vrijheid”

**Eerst nog maar even een basisvraag:
Wat is de vrijheid van onderwijs?**

“In mijn woorden zou ik het willen omschrijven als het recht dat ouders hebben tot stichting van een school. Ze hebben het recht om zelf de richting van de school te kiezen. Ook de inrichting van het onderwijs valt eronder. Dat wil zeggen dat ze zelf direct of indirect zeggenschap hebben over de lesmiddelen die op school worden gebruikt en het toelatingsbeleid wat er wordt gehanteerd om leerlingen toe te laten. Daarnaast heeft het ook een belangrijk effect op de benoeming van de leerkrachten. Dit is dus samen te vatten onder de trits: stichting, richting en inrichting.” Ondanks alle positiviteit van de herdenking en viering wil Roelof Bisschop toch ook een kanttekening maken. “Het is de ‘melancholische kanttekening’ dat we ondanks de vreugde en dankbaarheid toch niet ons ideaal is wat we hier vieren. Het is het noodideaal, want het ideaal is ‘de openbare school met de Bijbel’. Je zou kunnen zeggen dat het een school is met een open toelatingsbeleid. Het is een school waar alle kinderen van Nederland de Woorden van God elke dag voorgehouden krijgen. Helaas is dat niet het geval. Vandaar de melancholiek.”

Op pagina 18 en verder staat het interview met A.A. van der Schans. Hij heeft naar aanleiding van het genoemde ideaal de volgende vraag voor Bisschop:

**Zou je een weg weten waardoor dat (theo-
cratische) ideaal toch weer gaat gloriëren,
waarbij het hart van het reformatisch/
christelijk onderwijs toch bewaard blijft?
De school is dan wel geen evangelisatie-
instelling, maar Gods woord is er
toch niet alleen voor onze kinderen?**

“Het onderwijs heeft zich door de tijd heen helemaal in de huidige vorm geboetseerd. Een grote wijziging is daarom op korte termijn niet te verwachten. Ik zie dus niet helder voor me welke wegen tot dat ideaal kunnen leiden. Het uitzien is er wel en alle stappen die in die richting gaan, willen we ook toejuichen. We moeten op z'n minst alert blijven om ook dienstbaar aan de samenleving te kunnen zijn. In Jeremia 29:7 vind ik de Bijbelse lijn die me zo laat denken. Daar staat: ‘Zoekt den vrede der

stad, (...) en bidt voor haar tot den HEERE; want in haar vrede zult gij vrede hebben.”

**Kan een opener toelatingsbeleid een eerste
stap zijn om bij dat ideaal te geraken?**

“Dat is inderdaad een logische vervolgvraag. Het is in sommige situaties ook echt mooi om te zien dat de klassieke ‘School met de Bijbel’ die je her en der nog wel vindt een opener toelatingsbeleid heeft. Toch is het niet overal haalbaar om dat toe te passen. Er zijn ook risico's aan verbonden. In een stad kun je je afvragen wat het voor gevolgen heeft als de leerlingenpopulatie verschuift naar een heel hoog percentage niet-christelijke leerlingen. Ook is het bij zo'n toelatingsbeleid moeilijk om de grens te leggen. Wie laat je dan wel toe en wie niet? We lopen altijd het risico dat er juridische zaken worden aangespannen. Bij een onduidelijke grens loop je dan wel een groot risico.”

**Hoe is het in de politiek met de
waardering?**

“In elk geval met de mond belijdt men de

waarde van de vrijheid van onderwijs. De vrijheid wordt ook echt wel als een groot goed gezien, hoor. Je zou dus kunnen zeggen dat er geen frontale aanvallen op worden gepleegd, maar er wordt wel altijd aan geknabbeld. Dat komt doordat er altijd wel meningsverschil is over de interpretatie van de vrijheid en hoe de uitwerkingen ervan zijn in de praktijk. De overheid hoort zich namelijk wel met de kwaliteit van het onderwijs te bemoeien. De overheid mag en moet daar ook wel eisen aan stellen. Maar over hoe de scholen de doelen bereiken, mag de overheid niet gaan. Dat onderscheid is soms lastig te handhaven.”

**Wat is de rol van de christelijke poli-
tiek met betrekking tot deze vrijheid?**

“We proberen Beleidsmatig de zaken te regelen die voor de instandhouding en bevordering van de vrijheid zorgen. Nu die frontale aanvallen niet aan de orde van de dag zijn, hoeven we de voordeur niet zo in de gaten te houden, maar de achterdeur moeten we nog wel heel goed in de gaten houden. Het knabbelen aan de vrijheid

van onderwijs kan, zonder een alerte christelijke politiek, op termijn ervoor zorgen dat er een lege huls overblijft.”

Is er ook een taak voor de kerk?

“De taak van de kerk is er zeker, al is die wel anders dan vroeger. De rol van de kerk is nu meer van initiërend naar faciliterend verschoven. Dat houdt in dat het nu niet wenselijk meer is dat elk kerkverband zijn eigen school gaat oprichten. Dat dit in het verleden zo ging, is te begrijpen, maar nu is het alleen maar benadelend voor ons bijzondere onderwijs als iedereen zich achter zijn eigen muren terugtrekt en de verdeeldheid regeert.”

Niet in de laatste plaats: wat is de rol van het gezin?

“Eigenlijk begint het allemaal bij de ouders. Zij hebben bij de doop beloofd dat ze hun kind christelijk zullen onderwijzen en laten onderwijzen. Het is eigenlijk de taak van het hele christelijke volksdeel om alert te zijn en de waarde in te zien. Gezin, kerk en overheid moeten daarin samenwerken en een bond vormen. Het zou positief zijn als ouders de waarde van het bijzonder onderwijs inzien en daar hun steun en betrokkenheid aan blijven geven. Denk daarbij bijvoorbeeld ook aan de Reformatorische Oudervereniging (ROV). Het is een maatschappelijke en een christelijke verantwoordelijkheid.”

Zou u het 100-jarig jubileum een wonder willen noemen?

“We geloven niet in toeval. Het is wel een heel wonderlijke manier waardoor dit door vele jaren en strijd heen tot stand is gekomen. Zeker als je dat ook vergelijkt met de buitenlandse situatie. Dan blijkt dat de Nederlandse situatie uniek is. Het is zo normaal geworden dat we vergeten om er dagelijks voor te danken. Je verleert je te verwonderen. Maar dat zou niet zo moeten zijn. Het is een ongekend groot goed voor ons en voor de volgende generaties. Er is een plaats waar onze kinderen op basis van christelijke vorming en opvoeding kunnen opgroeien om hun plaats in de maatschappij te gaan innemen.” ◀

In deze rubriek leest u een reactie op het thema door **Wouter van den Berg**, fractievoorzitter Houten, bestuurssecretaris en persvoorlichter bij Verus, vereniging voor katholiek en christelijk onderwijs.

VERWORVENHEID ÉN OPDRACHT

Het zal zo'n 50 cent per persoon zijn geweest. Of misschien een gulden. We deden het met een fanatiek groepje. Allemaal inleggen en degene met het hoogste cijfer voor de toets wint de pot. Soms win je, soms verlies je. Toen, op de middelbare school, vond ik het heel normaal. Nu ik terugkijk vind ik het wat vreemder. Iedereen heeft zo zijn eigen prikkels om z'n best te doen op school. Maar een financiële prikkel? Dat staat erg ver af van de bedoeling van onderwijs.

Eigenlijk lijkt het best op de manier waarop de overheid de afgelopen jaren gestuurd heeft in het onderwijs. Rendementsafspraken, ranglijsten en benchmarks. En begrijp me goed, toetsen en meten is heel belangrijk. Maar je kunt er ook in doorslaan. Dan gaat de ziel uit de school en gaan getallen en kwaliteitsdocumenten domineren. Ook christelijke scholen zijn hier gevoelig voor gebleken. Dat is niet onbegrijpelijk.

Maar onderwijs, en zeker christelijk onderwijs, is echt meer. Ik vergeet niet snel meer hoe ik op stage bij Mannafields Christian School in Edinburgh kon merken hoe de christelijke identiteit overal in terugkwam. Niet alléén bij de dagopening, het bidden en zingen. En of dat nu kwam ondanks of dankzij het feit dat de Schotse overheid christelijk onderwijs niet subsidieert, laat ik maar even in het midden.

Mede dankzij een wetsvoorstel van Roelof Bisschop – en penvoerder Gijsbert Leertouwer! – hebben scholen nu meer vrijheid om zélf hun onderwijskwaliteit te definiëren. Dat geeft op diverse scholen best nog vertegenwoordiging. Wat is dan echt onze visie op onderwijs, nadrukkelijk gekoppeld aan identiteit? Dat zou zomaar eens een andere visie kunnen zijn dan die van een liberale, niet-christelijke overheid.

De vrijheid van onderwijs is daarmee niet alleen een kostbare verworvenheid, maar ook een opdracht. Want als we zelf die ruimte niet invullen, doet een ander dat. Of erger, dan wordt die ruimte afgenomen. Steeds maar weer zijn er stromingen in politiek en samenleving die het niet kunnen verdragen dat christelijk onderwijs gesubsidieerd wordt door de overheid. Een veelkoppig monster dat steeds de kop opsteekt.

En dat is precies de reden waarom christelijk onderwijs moet laten zien dat het die vrijheid van onderwijs waard is. Dán kunnen we best verdragen dat er groepjes leerlingen zijn die denken dat het zinvol is om voor een hoog cijfer te gaan vanwege een gevulde pot.

Wouter van den Berg

Quiks
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

**NATUURLIJK
VERS EN
SMAKELIJK**

Uw totaal aardappel leverancier

KWALITEITS
AARDAPPELEN
SINCE 1932

Controlleren | Sorteren | Wassen/verpakken | Verwerken

Vers verpakt

Voorgekookt

Voorgebakken

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks **Quiks** **QUIKS.NL**

VAN DEN BERG
verzekeringen

**'duidelijk advies
voor het MKB'**

VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

Goed voor je huis.nl

**Een helder
licht op de
zaak**

Spek | Accountants
Belastingadviseurs

Nieuwe Tiendweg 16
2923 AE Krimpen aan den IJssel
T 0180 591581
F 0180 591582
E info@spek.nl
www.spek.nl

SGP OVERWEEGT EUTHANASIEDOCUMENTAIRE

Steeds vaker wordt in Nederland de dood als 'oplossing' aangeboden aan patiënten met dementie, psychisch zieken en ouderen. En daarnaast speelt nog de dreigende toestemming voor hulp bij zelfdoding zonder leeftijdsbeperking. Het is de SGP een doorn in het oog dat het in de rest van de wereld nauwelijks bekend is hoe ver de wetgeving in Nederland inmiddels is opgerekt.

De SGP beraadt zich op plannen om

internationale druk op te bouwen tegen de euthanasiepraktijk in Nederland. Een van de opties die op tafel ligt, is het laten ontwikkelen van een korte documentaire om te tonen hoe ver de praktijk inmiddels is in Nederland.

Kees van der Staaij: "Nederland is gewend geraakt aan het oprekken van ethische grenzen rond de dood. Maar de feiten op zich zijn al genoeg om de buitenwereld te schokken. Dan denk ik aan het feit dat

steeds minder discutabele gevallen nog door een rechter worden getoetst, het doden van mensen die volledig wilsonbekwaam zijn en de komende plannen rond hulp bij zelfdoding zonder enige leeftijds-grens. Als je daarover vertelt in het buitenland, reageren mensen vaak ongelovig en geschokt. Wij willen dat er veel meer bekendheid komt in het buitenland voor de ernstige situatie in Nederland. Mogelijk dat die druk een rem zet op de voortdurende uitbreiding van de euthanasiepraktijken." ◀

VACATURE Stagiair Tweede Kamerfractie SGP (m/v)

In de Europese Unie (EU) is er een constante drang naar een Europese superstaat. Wij zoeken iemand die ons steunt in de bewaking van de Nederlandse soevereiniteit. Ben jij vanuit je hart betrokken op de christelijke politiek? En wil je graag een periode werken in de Tweede Kamer? Dan is dit je kans:

WIJ ZOEKEN:

- bij voorkeur een student rechten / Europese studie / internationale betrekkingen
- fulltime beschikbaarheid van september 2017 tot januari 2018
- goede contactuele eigenschappen
- aantoonbaar betrokken op de SGP

WIJ BIEDEN:

- een unieke werkomgeving
- samenwerking met een enthousiast SGP-team
- een passende stagevergoeding

SPREK DEZE FUNCTIE JE AAN?

Graag ontvangen we je sollicitatiebrief en cv uiterlijk donderdag 1 juni via j.djong@tweedekamer.nl.

INFORMATIE

Voor meer informatie kun je contact opnemen met Henri Krooneman, h.krooneman@tweedekamer.nl.

Tijdens de partijdag op zaterdag 22 april sprak Kees van der Staaij in zijn partijrede over de bescherming van het leven, over de islam en over de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen en het daaropvolgende formatieproces. In deze Banier leest u een samenvatting van de rede.

Partijgenoten, we leven in een wereld vol vrees. Vrees die kan verschrikken, verlammen, verstikken.

Kort na Zijn opstanding sprak de Heere Jezus echter troostvolle woorden tot verschrikte vrouwen: Vreest niet!

BESCHERMING VAN HET LEVEN

Van de week werd ik aangesproken door een jonge vrouw: "Ik volg u op Facebook", zei ze, "en ik zie jullie inzet voor de bescherming van het leven. Willen jullie daar alsjeblieft mee doorgaan? Ik heb pas een baby gekregen, en het raakte mij toen ik zwanger was dat zoveel mensen tegen mij zeiden: 'je laat toch zeker wel testen of het gezond is?' Ik moest me telkens

verdedigen voor het feit dat elk kind voor mij welkom is, ook als het een beperking zou hebben. En in mijn familie is pas ook euthanasie toegepast. Het leidde tot een nare discussie tussen voor- en tegenstanders. Die voorstanders worden steeds feller, voor mijn gevoel. Weet je, daar kan ik echt van wakker liggen. Het gaat steeds verder."

Het gaat hier om zaken van leven en dood. Gods gebod is hier in het geding: "gij zult niet doden". Gelukkig groeit er rond de Nederlandse euthanasiepraktijk nu ook weerstand, ook bij diegenen die vanuit andere principes leven.

Dit debat is niet alleen een politiek debat.

Het is ook het gesprek in de media, op de straat, in de kantine, op het werk. Dat valt niet altijd mee. De nood is groot en daarom onze verantwoordelijkheid ook. Ik doe vandaag een klemmend beroep op u allemaal. Bid om wijsheid. Dat staat voorop. Maar denk ook intensief na over de manier waarop wij als bezorgde burgers hierover met onze medeburgers kunnen spreken.

HOUDING TEGENOVER DE ISLAM

Een ander thema dat in onze tijd veel mensen bezighoudt en bezorgd maakt, is de islam. Het is een lastig thema dat eerlijk moet aangesneden worden. Daarom hebben wij daar onlangs een manifest over uitgebracht. De SGP is wel verwetend dat we goedkoop inspelen op angstgevoelens. Dat verwijt slaat de plank mis. Het is oprecht recht doen aan begrijpelijke zorgen. Stevig neerzetten dat er dreiging is van de radicale islam, maar tegelijk ook gestempeld door het besef dat we iedere naaste lief willen hebben als onszelf en Nederland ook een veilige plek moet zijn voor moslims. Ook die boodschap staat letterlijk in het manifest. Het is het verwoorden van onze vaste en consequente koers, zoals die in de afgelopen decennia al eerder verwoord is door mijn voorgangers Van Rossum en Van der Vlies.

Ik geef het grif toe: we moeten oppassen dat maatregelen tegen de islam zich ook niet tegen christenen gaan keren. Maar we moeten ons anderzijds ook niet laten verlammen door angst voor de boemering. Daarom werkt de SGP niet mee aan blind gelijkheidsdenken dat geen verschil ziet tussen Kerstfeest en suikerfeest, en de islamitische gebedsoproep op één lijn stelt met het luiden van kerkklokken. Wie dat wel doet, weet niet waar de klepel hangt. Wij willen onbevreesd naar voren blijven brengen dat christendom en islam hemelsbreed van elkaar verschillen. Onze oproep luidt daarom: zwem niet in de gelijkheidsfuik.

VERKIEZINGSUITSLAG EN FORMATIE

Partijgenoten, de Tweede Kamerverkie-

zingen liggen inmiddels al weer meer dan een maand achter ons. Bovenop de winst van 33.000 stemmen bij de verkiezingen van 2012 is er opnieuw een aanzienlijke stemmenwinst: ruim 22.000. Een prachtig resultaat! Een groot voorrecht dat de Heere ons dit weer geeft.

Achter gesloten deuren praten VVD, CDA, D66 en Groen Links nu al weer geruime tijd over de vorming van een nieuw kabinet. De liefde spat er nog niet van af... Uit de verkiezingsuitslag kun je één les trekken richting formatie: voor het vertrouwen van de burger is het wenselijk dat de partijen die de coalitie vormen, inhoudelijk zo dicht mogelijk bij elkaar liggen. Van een slecht compromis wordt niemand gelukkig.

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

De positieve uitslag van de verkiezingen voor de Tweede Kamer stemt ons hoopvol voor een gunstige verkiezingsuitslag voor de SGP bij de gemeenteraadsverkiezingen die voor volgend jaar bij leven en welzijn op de agenda staan.

De voorbereidingen zijn inmiddels in volle gang. Natuurlijk spelen niet in elke gemeente dezelfde kwesties. Nunspeet is geen Middelburg en Tholen geen Werkendam. Maar ongetwijfeld zullen ook herkenbare SGP-speerpunten door het hele land terugkomen:

De bescherming van christelijke waarden zoals de zondagsrust die krachtig tegenwicht verdient tegenover de druk van vooral grootwinkelbedrijven.

Een krachtig pleidooi voor een actief sociaal beleid, oog voor kwetsbare jongeren en ouderen, het tegengaan van eenzaamheid en armoede.

Maar ook de vasthoudende inzet voor solide gemeentefinanciën, lage lokale lasten en een lokale overheid die een steun in de rug is voor ondernemers in plaats een stok in de spaken.

VREEST NIET

Negentig jaar geleden, aan het slot van de partijrede van 1927 haalde ds. Kersten treffende woorden uit de brieven van Isaac da Costa aan. "Men vreeze dan niets, zo het beginsel van onze wijsheid in en tot alles de vreeze Gods is, men vreeze alles zo lang nog enige andere toevlucht dan deze voor de redding of bewaring van ons fel bedreigde vaderland gezocht wordt." ◀

Ik wil eindigen met dichtregels van diezelfde Reveilman Da Costa uit zijn 'Paaszangen'

*O mijn ziel, wanneer de nacht
Des vertwijfens, des bestrijdens
U bestormt en aanvecht, wacht!
't Allerdonkerst uur des lijdens
Zal in blijdschap overgaan
Want de Heer' is opgestaan!*

- Ambtskleding
- Herenkleding
- Trouwkostuums
- Casualkleding

Graag tot ziens...

Geerts
herenkleding

Dorpsstraat 229
3925 KC Scherpenzeel
033 277 88 99
info@geertsherenkleding.nl
www.geertsherenkleding.nl
gratis parkeren

VERTROUWD ADRES - DESKUNDIG ADVIES - COMPLETE COLLECTIE

Scherpenisse auto's

Saab erkend reparateur
± 100 occasions (div. merken)

Rembrandtstraat 1 | 3262 HN Oud Beijerland
Tel. 0186 - 61 91 36
www.scherpenisseautos.nl

Passie
voor vakmanschap

Spikesplinternieuwe
Quooker Flex
(nieuw in onze showroom).

SINDS 1935

HUISMAN

keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1 | 2952 AW Alblisserdam
078 69 32 541 | www.huismanalblisserdam.nl

NIET ONDERWIJSVRIJHEID IS JARIG, MAAR ONDERWIJSGELIJKHEID

Dit jaar vieren we een jubileum. In 1917 was de uitruil van het algemeen kiesrecht tegen het recht op onderwijs een feit. Voor honderd jaar onderwijsvrijheid is in de reformatorische kring volop aandacht. Deze Banier staat ook in het teken daarvan.

De vraag is alleen of we niet een beetje laat zijn...

DOOR MR. CORRY-ANNE VAN DER TANG-EVERSE

Al in 1848 werd vastgelegd dat scholen die onderwijs naar eigen opvattingen willen geven, in alle vrijheid mogen worden opgericht. Die vrijheid van onderwijs beleefde in 1948 al zijn honderdste verjaardag, iets waar ds. G.H. Kersten nog net getuige van is geweest. De onderwijsvrijheid van 1848 werd door de nieuwe Schoolwet uit 1878 alweer bemoeilijkt. De libertijnse minister Kappeyne van de Coppello bedacht allerlei strenge eisen voor het onderwijs. Zo hadden onderwijzers recht op een hoger salaris en wachtgeld. Maar het bijzonder onderwijs dat door vaak arme ouders gefinancierd moest worden, kon niet aan die eisen voldoen. Daarvoor had het simpelweg onvoldoende geld. De vrijheid van onderwijs was dan wel vastgelegd in de Grondwet, maar in de praktijk alweer een illusie geworden.

De ongelijkheid tussen openbare scholen die wel door de overheid werden gesubsidieerd en bijzondere scholen die niets kregen, werd eind negentiende eeuw des te prangerender. Dat was de inzet van de schoolstrijd die pas in 1917 resulteerde in een grondwetswijziging. Bijzondere scholen werden eindelijk "naar dezelfde maatstaf als het openbaar onderwijs uit de openbare kas bekostigd." (artikel 23 lid 7 van de Grondwet). Wat in 1917 na lang knokken werd bereikt, was dat bijzondere scholen gelijk werden bekostigd als openbare scholen. We vieren in 2017 dus honderd jaar

financiële gelijkstelling van onderwijs, geen honderd jaar vrijheid van onderwijs.

Nu denkt u misschien dat ik met dit feitenfetisjisme de vreugde van het eeuwfeest wil bederven. Niets is minder waar. Want door de gelijke behandeling kon de onderwijsvrijheid die er in principe wel was, eindelijk worden gerealiseerd. Eindelijk konden scholen de kwaliteit van hun onderwijs verbeteren en aan de eisen voldoen. Want het ontbreken van bekostiging zorgde in feite voor onvrijheid. Juist die ongelijke bekostiging is anno 2017 weer actueel. Over de kwaliteit van het onderwijs wordt in de Tweede Kamer nog steeds veel gedebatteerd. Kwaliteit wordt vaak op een lijn gesteld met 'excelleren' en 'presteren'. "Ik ben niet vies van presteren", zei VVD-Kamerlid Duisenberg tijdens een debat dat het Wetenschappelijk Instituut in april organiseerde. Presteren op hoge Citoscores kan zomaar de maat der dingen worden. Is er dan nog ruimte voor vorming van kinderen naar eigen opvattingen? In het hoger onderwijs zijn prestaties zo belangrijk dat een deel van de bekostiging daarvan afhankelijk is gemaakt. Dat kan een voorbode zijn van waarmee het lager onderwijs in de toekomst te maken kan krijgen. Wat krijg je dan? Ongelijke bekostiging. Dan zijn we weer terug bij af. Laten we daarom ook de onderwijsgelijkheid vieren en koesteren! ◀

AGENDA

WOENSDAG 14 JUNI

Tijdrede Alphen aan den Rijn

Ds. D.J. Budding uit Nunspeet

19.30 uur

Boskoop, Mendelweg 20, geb. GG,
Ichtuskerk

DONDERDAG 22 JUNI

Tijdrede Barneveld

Ds. A. Geuze uit Chilliwack (Canada)

19.30 uur

Barneveld, Vellerselaan 1, geb. GGiN

NB: Voor alle genoemde data geldt:
'Deo volente'.

De volgende *Banier* verschijnt op donderdag 29 juni. De kopij kan tot en met dinsdag 13 juni bij het partijbureau worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl.

De daaropvolgende *Banier* zal op donderdag 21 september verschijnen. In de maanden juli en augustus verschijnt er dus geen *Banier*.

BRENG MET KLAS OF GEZIN

EENS EEN BEZOEK AAN HET

onderwijsmuseum

ZIE VOOR MEER INFORMATIE

ONDERWIJSMUSEUM.NL

Koninklijk onderscheiden

J. de Jong, Hardinxveld-Giessendam

Op woensdag 26 april kreeg Jasper de Jong een koninklijke onderscheiding vanwege zijn inzet voor de gemeenschap van Hardinxveld-Giessendam en mensen elders in de wereld. Naast verschillende andere functies was hij raadslid voor de SGP. De Jong is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

De SGP van Hardinxveld-Giessendam feliciteert hem en zijn familie van harte met deze onderscheiding en wensen hem ook voor de toekomst van harte Gods zegen toe!

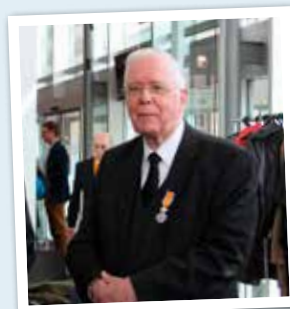
R. Bor, Rhenen

In Rhenen kreeg R. Bor een onderscheiding: Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij is meer dan twintig jaar secretaris geweest van de SGP-kiesvereniging Rhenen-Elst-Achterberg. Ook is hij actief in de provinciale afdeling Utrecht, verzette hij veel werk rond de campagnes en was hij een enthousiast ledenwerver.

J.M. Visser, Rhenen

Mede-inwoner van Rhenen J. M. Visser kreeg eveneens een onderscheiding: Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Visser kreeg de decoratie voor zijn vele werkzaamheden op verschillende gebieden. Zo was hij onder meer een aantal jaar lid van de Rhenense gemeenteraad voor de SGP.

Echtpaar Rozendaal, Reeuwijk

In Reeuwijk is het echtpaar Rozendaal – van Vreeswijk koninklijk onderscheiden. De heer J. Rozendaal en mevrouw A. Rozendaal werden beiden benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Ze hebben zich op vele terreinen van het maatschappelijk leven ingespannen. De heer Rozendaal werd onder meer geridderd voor zijn bestuurswerk bij de lokale SGP.

De SGP feliciteert de decorandi van harte met hun onderscheiding!

GUIDOCONFERENTIE

Hoeveel kan een goed geweten verdragen?

In gesprek over voltooid leven, lege tolerantie en adnere actuele kwesties

D.V. ZATERDAG 17 JUNI

met dr. M.J. Kater, dr. A.A. Kluvel, drs. P. Lieverse (arts), dr. Th.W.A. de Wit (filosoof) e.a.

9:15 uur - 12:45 uur met aansluitende lunch
GreenVillage Nieuwegein
Meer info op wi.sgp.nl/guidoconferentie

NIEUW!

Bestel nu op
www.sgp.nl/webshop

Lees onze politieke visie op vorming in het hoger onderwijs in de nieuwe publicatie!

FOTOVERANTWOORDING

Voorpagina: Roelof Bisschop, de onderwijsman van de SGP
Pagina 1,7, 8 en 27: beeld door Cees van der Wal Fotografie
Pagina 12, 13 en 29: beeld door Theo van der Elst
Pagina 15 en 31: beeld Wikimedia Commons
Pagina 16: Koninklijke onderscheiding J. de Jong \ beeld Mijndert de Jong
Pagina 16: Koninklijke onderscheiding fam. Rozendaal \ beeld RD
Pagina 18: 123RF
Pagina 19: beeld 100jaarvrijheidvanonderwijs.nl
Pagina 21: A.A. van der Schans \ beeld A. Dommerholt
Pagina 28: beeld 123RF

COLOFON

REDACTIE

M.F. van Leeuwen
(hoofdredacteur),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
drs. J.W. van Berkum,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
A. Proos

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Doeleman, W. Goudriaan,
mw. C.W. de Jong,
drs. H. Pool en
J.S. van der Ree Doolaard
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur),
mw. mr. C.A. Everse en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij, prof. dr.
E. Dijkgraaf en dr. R. Bisschop
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGS- ACTIVITEITEN OOST-EUROPA

K. Knulst
E voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot drukkerij

LEDENADMINISTRATIE

mw. S.E. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact
opnemen met Novente:
wdankers@novente.nl

100 JAAR VRIJHEID VAN ONDERWIJS

WE HEBBEN GOUD IN HANDEN!

SJON VAN DER REE DOOLAARD

“We zeggen weleens dat het vroeger allemaal beter was. Dat wordt ook gezegd over het onderwijs. Maar om te beseffen hoe ontzettend groot het goed is dat wij hebben in de vrijheid van onderwijs, wil ik het volgende zeggen: Als je als ouder of leerling vijf minuten in de 19e eeuw zou vertoeven, zou je nooit meer beweren dat het onderwijsklimaat van de 19e eeuw het ideaal is.” Wie zo hoort spreken, kan het vermoeden krijgen dat hier een historicus aan het woord is... Dat vermoeden is juist, want aan het woord is drs. A.A. (Ton) van der Schans.

Ton van der Schans werkt al jaren bij Driestar educatief in Gouda. Daar is hij én volop met onderwijs bezig én volop met geschiedenis. Het verheugt hem dat de vrijheid van onderwijs dit jaar op grote belangstelling kan rekenen. Zo zou het eigenlijk altijd moeten zijn, want het is een groot goed. Het

honderdjarig jubileum kan het besef weer dieper laten wortelen.

Hoe omschrijft u de waarde van vrijheid van onderwijs?

“De vrijheid van onderwijs is een parel die gelegd moet worden in de harten van de huidige en volgende generatie. We hebben

goud in handen! Christelijke politiek is me zeer lief, maar zonder christelijke gezinnen en scholen kunnen we zéker niet.

Hoe zouden we met die vrijheid moeten omgaan?

“Volgens mij omschreef Bas van der Vlies het onderwijs vaak (naar een lezing van

ds. A. Moerkerken) als 'een aangevochten' zaak. Daar kan ik me helemaal in vinden. Het is een groot goed, maar ook een teer, een delicaat goed. Wees er zuinig en trots op. Ga er behoedzaam mee om. Leun niet comfortabel achterover, denkend 'we hebben die vrijheid nu eenmaal en die zal er ook vast wel blijven'. Nee, waak over de eenheid van gezin, kerk en school! We moeten leren om dankbaar te zijn. De vanzelfsprekendheden moeten van ons afvallen en we zouden meer moeten leven vanuit verwondering."

Hoe uniek is onze onderwijsvrijheid?

Wij weten niet half hoe onvoorstelbaar rijk wij zijn. Nergens in de wereld hebben ze een systeem waarbij scholen van een specifieke richting mogen worden gesticht én dat ze gelijk worden bekostigd met de 'openbare scholen'. Er zijn in het buitenland wel staatsscholen die de christelijke signatuur hebben, maar het is staatsonderwijs. De overheid beslist wat er in de leermiddelen staat. De overheid beslist waar de leerkrachten aan moeten voldoen die worden aangenomen. De overheid beslist welke leerlingen wel of niet op een school toegelaten worden. Net zoals bij ons in de 19e eeuw, is er dan sprake van staatsindoctrinatie. In Frankrijk is de scheiding tussen kerk en staat ver doorgevoerd. Daar is totaal geen ruimte voor christelijk onderwijs. De breuk tussen kerk en overheid was bloedig en scherp. Het is een ander klimaat dan in Nederland waardoor

Groen van Prinsterer

daar niet de mogelijkheden zijn die er wel in Nederland zijn gekomen. In Canada is er wel bijzonder onderwijs, maar dat wordt niet bekostigd door de overheid en de eigen bijdrage van ouders is enorm hoog. Engeland en Schotland heb je natuurlijk de Anglicaanse kerk waardoor je zou kunnen zeggen dat de staatsscholen christelijke staatsscholen zijn. Door de

secularisatie is dat echter veel verwaterd.

In Duitsland en Hongarije is er wel subsidie voor christelijke scholen, maar die komt niet via de overheid, maar via de kerk. De formele positie van de kerk is in die landen anders dan bij ons."

Wat moet de SGP'er goed beseffen als het om dit onderwerp gaat?

De SGP is voortgekomen uit de boezem van de schoolstrijd. Omdat uit de Schoolstrijd de verzuiling is voortgekomen.

Om de huidige vrijheid van onderwijs te waarderen, moet je weten wat die vrijheid inhoud en om te weten waarom dat bijzonder is, moet je het verschil weten met hoe het vroeger was. Als ik onderwijsboekjes uit de 19e eeuw doorneem, geeft dat een beeld van die tijd. De wereld van de 19e eeuw is ons vreemd. Het was een tijd waarin je maar één boekje had. De lesmethode uit die tijd was doordrenkt met de verlichtingsgeest. Nederlanders moeten brave burgers worden. Christendom is

Vos CRC te Waalwijk is een landelijk opererend bedrijf gespecialiseerd in het technisch reinigen, renoveren, en conserveren van koel- en warmtetechnische installaties op een verantwoorde en milieuvriendelijke wijze, waarvoor zij dan ook VCA* is gecertificeerd.

In verband met onze bedrijfsgroei zoeken wij een:

ZELFSTANDIG TECHNISCH REINIGER

Interesse? Kijk op www.voscleaning.nl voor meer informatie

Vijzelweg 4 | 5145 NK Waalwijk | T: 0416 692775
www.voscleaning.nl | info@voscleaning.nl

Driesten Harskamp

DE VERBINDENDE BOUWER

Bouwen is samenwerken. Samen. Met elkaar, met opdrachtgevers, met anderen. Het is de kunst van verbinden: de juiste partijen bij elkaar brengen en de juiste krachten bundelen. Als verbindende bouwer doen we dat graag. Zo realiseren we uiteenlopende projecten in woningbouw en utiliteitsbouw. Van grote nieuwbouw tot kleinere onderhoudsklus.

WONINGBOUW & UTILITEITSBOUW

0318 461 651 | www.driesten.nl

- **ROOIWERK**
- **HOUTVERSNIPPEREN**
- **STOBBEREFREZEN**
- **VERKLEPELEN**

*Heeft u stamhout of snippers?
Bel voor een interessante prijs!*

Tevens afvoer takken en stobben en geschredderd hout.

Bart Kemp
T (030) 601 25 95

www.kempschalkwijk.nl
Email: bartkemp@kliksafe.nl

**LANDSCHAPSONDERHOUD
BOOMROOIERIJ
LOONWERK**

moraal. Met die methodes had je het maar te doen, ook al was je van christelijken huize. In die tijd had je nog de staatsschool en de staat bepaalde dus ook wat je aangeleerd kreeg.

De SGP'er moet ook beseffen dat er voor de 20e eeuw geen leerplicht was. Omdat er nu een leerplicht is, moet je ook voor een school kiezen.

Aan het eind van de 19e eeuw kwam er een grotere behoefte aan scholing en daardoor kwam ook de organisatie van het onderwijs op gang.

In die tijd had je ook de Afscheiding. Je ziet dat mensen uit de kerk gaan, omdat ze niet kunnen leven met 'de leer die aldaar geleerd wordt'. Zo'n dergelijke redenering vindt ook plaats bij het onderwijs. Een voorbeeld

daarvan is de uitspraak van de oerge-reformeerde boer Dirk Hoksbergen uit Wilsum Hij schrijft: "de scholen bint net so bedurven as de karken en zollen wie er uut blieven, maar sturen onse kienders der henne? De Afgescheidenen lieten hun kinderen om die reden steeds vaker thuis.

In het begin van de schoolstrijd was de strijd er niet om de financiële gelijkstelling. Dat speelde pas later, met als climax de wet die in 1917 werd aangenomen. In het begin was de strijd tussen de liberalen aan de ene kant en de confessionelen aan de andere kant nog meer over het ideaal: de vrijheid om dat onderwijs te kiezen dat aansluit op de opvoeding en de levensovertuiging. Concreet is het voor ons: dat er op school hetzelfde wordt geleerd en verteld als in de kerk en in het gezin.

Wat de SGP'er nog meer moet beseffen, is dat de schoolstrijd geen doel was, maar een middel. Als je het breder wilt zien, kom je bij de discussie die altijd weer terugkeert: wat is de verhouding tussen burger en staat? Wat is de verhouding tussen samenleving en overheid? Waar het hier dus om gaat, is dat de samenleving heeft gezegd: overheid, het onderwijs zo inkleuren en vastleggen is geen taak van jullie. Faciliteer het onderwijs zodat de kinderen de kans hebben om in de maatschappij te functioneren en controleer de kwaliteit van het onderwijs. Maar blijf af van de manier waarop wij zelf tot die kwaliteit willen komen.

Wat is de rol van Groen van Prinsterer in deze geweest?

Groen was een groot geleerde, een inclusief denker. Als het over het onderwijs gaat, was hij gericht op de ziel van het kind. Hij onderkende de tijdgeest en zag het belang van de vrijheid van onderwijs voor de toekomst van het onderwijs. Door zijn woorden, daden en geschriften mobiliseerde hij de orthodoxen, de gereformeerde gezindte. Groen wilde het onderwijs grondig aanpakken. Hij poetste geen klok op die niet meer liep, maar hij renoveerde het mechanisme waardoor de klok weer kon lopen.

Kunt u wat kruispunten in de geschiedenis noemen?

1806 De eerste landelijke Schoolwet wordt opgesteld. Deze wet was het eindpunt van een ontwikkeling vanaf 1795 waarbij het onderwijs steeds meer een taak werd van de centrale overheid.

1848 In de nieuwe Grondwet wordt het recht op vrijheid van onderwijs vastgelegd. Het zwaartepunt blijft liggen bij de door de overheid bekostigde openbare scholen.

1878 De nieuwe Schoolwet stelde strenge eisen aan onderwijssalarissen, huisvesting van de scholen en werkomstandigheden van het personeel.

1889 De Lager Onderwijswet wordt aangepast, zodat er een mogelijkheid

komt voor bijzondere scholen om subsidie te ontvangen.

1900 Door minister Goeman Borgesius wordt de leerplichtwet in de Tweede Kamer verdedigd. De confessionele partijen zijn fel tegen.

1905 Door het christelijke kabinet onder leiding van A. Kuyper wordt de subsidiëring voor bijzondere scholen uitgebreid.

1917 Bij de grondwetswijziging van 1917 werd vastgelegd dat het bijzonder onderwijs op dezelfde wijze recht had op financiële steun van de overheid als het openbaar onderwijs.

1920 Als gevolg van de grondwetswijziging in 1917 komt de nieuwe Lager Onderwijswet tot stand.

Hoe ziet u de toekomst in deze context?

"Ik ben geen pessimist. Dat is te negatief. Een optimist zou ik me met het oog op de tijdgeest en ons seculiere land ook niet kunnen noemen. Ik ben meer een hoopvolle realist. Ik zie de ontwikkelingen in de samenleving en ben me ervan bewust dat we in de toekomst veren zullen moeten laten. Ons land is in geestelijke zin arm. Laten we vanuit zegeningen die we gekregen hebben, voor anderen tot een zegen mogen zijn. Voor de eigen kring én voor het hele land. We hebben een roeping en verantwoordelijkheid. Daarom moge we bidden en werken. Onze werkplaats is beneden, onze woning is Boven!" ◀

A.A. (Ton) van der Schans

MET RECHT AAN UW ZIJDE

Ruimtelijke Ordering

- begeleiding bij beroep- en bezwaarschriften procedures
- procesvertegenwoordiging
- advisering

MR. L. BOLIER | *juridische adviezen*

Nunspeterweg 25
8075 AA Elspeet
Telefoon (0577) 49 17 54
Telefax (0577) 49 11 06

Ruimtelijke Ordering • Bestemmingsplanwijziging
Milieurecht • Arbeidsrecht • Bestuursrecht

vakkundig
Houtmanschap
sinds 1923

De Grebbe

— TIMMERFABRIEK —

KOZIJNEN

MAATWERK

DEUREN

REMMERDEN 3 3911 TZ RHENEN (0317) 61 27 34

de-grebbe.nl

“PERSOONLIJK BETROKKEN”

“De ondernemers, organisaties en particulieren die ik bedien, voorzie ik niet koudweg van de correcte cijfers. Achter de cijfers gaat een wereld schuil. Mijn klanten waarderen ons objectieve advies. Ik ben er persoonlijk bij betrokken.”

- Accountancy
- Fiscale aangiften
- Administratieve diensten
- Advisering
- Salarisverwerking

Brinkersweg 22, 8071 GT Nunspeet, T (0341) 25 62 64
E info@vandenberggaccountants.nl vandenberggaccountants.nl

Dynamisch werken...
**één van de vele oplossingen
van De kantoor specialist**

De Smalle Zijde 22
3903 LP Veenendaal
0318-551122
info@kantoor specialist.nl
www.kantoor specialist.nl

De kantoor specialist | MET VISIE
OP UW WERKPLEK

Praktische beginselen (59)

Artikel 31 (1):

De overheid heeft de plicht zorg te dragen voor een goed uitgeruste en opgeleide krijgsmacht, bestaande uit dienstplichtige en beroepsmilitairen.

De taak van de krijgsmacht is de doeltreffende verdediging van 's rijks territorium en belangen waarbij de overheid in bewapening en strategie van oorlogvoering gebonden is aan de in Gods Woord vervatte normen.

DOOR DRS. P.A. ZEVENBERGEN
Hoofdbestuurslid

Heeft de overheid wel een taak op het terrein van defensie? Paulus schrijft toch: "Want de wapenen van onzen krijg zijn niet vleselijk, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten"? (2 Korinthe 10:4) Die tekst gebruikten de wederdopers in de tijd van Guido de Brès om te bewijzen dat de overheid geen ander zwaard paste, dan alleen het zwaard des Geestes. De overheid echter "draagt het zwaard niet tevergeefs", zo schrijft Paulus in Romeinen 13. Dat zwaard legitimeert de defensietaak van de overheid.

ZWAARDMACHT

De overheid is Gods dienares en "een wreekster tot straf dengene die kwaad doet". Zij dient de ongebondenheid van de mensen te bedwingen en alles moet met orde er aan toegaan (art. 36, NGB). Gebed

voor de overheid is nodig "opdat wij een gerust en stil leven leiden in alle godzaligheid en eerbaarheid" (1 Timotheüs 2:2). Guido de Brès spreekt zich duidelijk uit tegen de wederdopers en allerlei oproerige lieden die de overheid verwerpen. Voor de bescherming van haar onderdanen en voor de handhaving van de orde hanteert de overheid haar van God gegeven zwaarmacht. Zowel bedreigingen van binnenuit, als van buitenaf, dienen te worden afgewend. Dat is de roeping van de overheid.

NOODZAKELIJK?

Is een krijgsmacht noodzakelijk? De Heere kan toch ook helpen zonder leger? Het leger van Farao ging letterlijk ten onder zonder dat het volk Israël gestreden had. Daarentegen gaf de Heere Ai in de hand van Israël, maar Hij gebruikte daartoe

dertigduizend strijdbare helden en een hinderlaag. De Heere gaf een grote overwinning door het kleine leger van Gideon (Richteren 7). Slechts één man, Simson, versloeg de Filistijnen (Richteren 16). David voerde de oorlogen des Heeren, maar de Heere streed voor Israël (1 Kronieken 14:15). Rabsaké meldde smalend zonder de Heere opgetrokken te zijn naar Jeruzalem, maar zijn leger werd verslagen door de Engel des HEEREN zonder de inbreng van het leger van Hizkia (2 Koningen 19). Uit de Bijbelse gegevens blijkt dat een leger een wettig middel is om tegen de vijand te strijden. Uit Gods Woord blijkt ook dat de Heere geen leger nodig heeft om de overwinning te geven. Hij is de Machtige Die zonder middelen de overwinning kan schenken. Het is echter Gods gewone weg de middelen te gebruiken. ◀

DOOR J.P. NEVEN
wethouder Krimpenerwaard

Succesvol afval scheiden

Om als gemeente optimaal afval te scheiden is bevoegdheid nodig bij bestuurders, gemeenteraad en het ambtelijk apparaat. Nu deed zich een ultieme kans voor na de herindeling die leidde tot de gemeente Krimpenerwaard: binnen twee jaar moest één wijze van afval inzamelen ingevoerd worden en de tarieven geharmoniseerd. Schoonhoven en Bergambacht hadden al gekozen voor het inzamelstelsel diftar. De gemeente Bergambacht – met diftar – spande de kroon: daar werd in 2014 121 kg restafval per persoon ingezameld, terwijl dat in Vlist – zonder diftar – ruim het dubbele was.

“ALS HET AFVAL GOED WORDT GESCHIEDEN, IS DIT OP LANGERE TERMIJN GUNSTIG VOOR DE TARIEVEN.”

De 'blipvert' is een prachtige manier om veel verschillende afvalsoorten te scheiden

Bij de behandeling van het raadsvoorstel was er unanimititeit: een voorstel om 1,6 miljoen euro te investeren was een hamerstuk. Voor een goede voorbereiding om diftar in te voeren is een jaar voorbereidingstijd genomen: van instemming door de gemeenteraad tot het proefdraaien van het systeem.

Zorg voor een financiële prikkel

Een financiële prikkel zorgt ervoor dat inwoners massaal gaan afval scheiden.

We gaan uit van een vast tarief voor ieder huishouden en een variabel deel. Het is mooi meegenomen als inwoners na een jaar succesvol afval scheiden geld terug krijgen, wat kan oplopen tot enkele tientjes per jaar. Mijn persoonlijke boodschap is daarbij dat als er goed wordt gescheiden, dit op langere termijn gunstig is voor de tarieven. Minder restafval brengt minder kosten met zich mee en hogere opbrengsten voor waardevolle grondstoffen.

Communiceer

Om echt succesvol afval te scheiden is een goed communicatieplan onontbeerlijk. Daarbij is de afdeling communicatie volledig betrokken en wordt er nauw samengewerkt met de mensen van het afval. Gekozen is voor inloopavonden in de kernen, waarbij uitleg plaatsvond over hoe diftar werkt bij laagbouw en hoogbouw en welke container de burger kan kiezen: 140 liter of 240 liter. Daarnaast koos de gemeente voor het

maken van een luxe huis-aan-huisfolder die met enige regelmaat verschijnt. Daarin staan goede tips over het afvalscheiden en wordt iedere keer de kernboodschap uitgedragen: afval scheiden loont.

Faciliteer de inwoner

Om de hoeveelheid PD (plastic afval en drankkartons) te verhogen is besloten tot wekelijkse inzameling daarvan. Dit wordt zeer gewaardeerd door onze inwoners. Dit is kostenneutraal ingevoerd: voor de hogere opbrengsten ontvangt de gemeente hogere inkomsten die de extra kosten volledig dekt. En als extra voordeel aan de uitgavenkant: minder restafval.

Daarnaast wordt er een extra mogelijkheid geboden tot afvalscheiding: elke kern heeft één of twee blipverts. Dit is een opvallend stuk straatmeubilair, waarin batterijen, afgedankte mobieltjes, spaarlampen, cd's, adapters en inktpatronen in geworpen kunnen worden en tevens dient als reclamezuil voor onze communicatiecampagne.

Voor heel de gemeente Krimpenerwaard geldt nu ook een takkenroute, snoeiafval kan gebundeld worden aangeboden en wordt thuis opgehaald.

Durf te innoveren

In onze gemeente zijn we sinds 1 april gestart met het project 'blik bij glas', terwijl de regiogemeenten allen PMD (plastic, metalen verpakkingen en drankkartons) inzamelen. Nu was het niet moeilijk om ook te kiezen om metaal bij

Wethouder Neven doet voor hoe het moet

plastic en drankkartons in te zamelen. Maar dit heeft een groot nadeel: bij scheiding gaat veel plastic folie verloren doordat het aan het metaal vastzit.

Daarnaast zijn de zakken in aanschaf duurder. We zijn in gesprek gegaan met afvalinzamelaar Cyclus en verwerker SUEZ en kregen groen licht voor een pilot van 9 maanden. Ook hier is een goede communicatie van belang: de campagne "Werp eens een blik in de glasbak" kreeg voldoende media-aandacht.

Zowel in de ondergrondse containers voor restafval als de glascontainers zijn 'volmelders' geplaatst. De diepte wordt gemeten en als een container voor 70 procent vol zit, krijgt de

afvalinzame-

laar een bericht. Daardoor kan efficiënt gereden worden en vindt er minder milieubelasting plaats. Het levert de eerste drie maanden dit jaar een vermindering van ritten op van bijna 46 procent.

De resultaten

De resultaten zijn hoopgevend: de hoeveelheid restafval is in het eerste kwartaal van 2017 ten opzichte van het eerste kwartaal van 2016 met maar liefst 43,89 procent gedaald, GFT met 34,99 procent toegenomen, PD met 80,39 procent toegenomen. Daarnaast wordt op de brengstations extra papier gebracht, terwijl dit ook nog door verenigingen opgehaald wordt. De ingezamelde hoeveelheid metaal bij glas is ook hoopgevend: het project draait kostenneutraal bij 25 ton inzameling per jaar. In het eerste kwartaal is bijna het dubbele ingezameld van wat er is berekend. Op basis van kwartaal 1 van 2017 komen we dit jaar al onder de landelijke doelstelling van 100 kg restafval per inwoner per jaar. Het zijn mooie resultaten waar ik persoonlijk dankbaar voor ben. ◀

“KERNBOODSCHAP: AFVAL SCHEIDEN LOONT”

Help Chikoni aan eten en (Bijbel)onderwijs!

Chikoni uit Malawi is vijf. Hij woont met zijn broer en moeder in een schamel hutje. Ze hebben het zwaar te verduren vanwege honger. Vader heeft het gezin verlaten. Chikoni moet nu meehelpen om voor het eten te zorgen. Maar hij wil graag naar school! Wilt u kinderen als Chikoni helpen? Geef voor voedsel, kleding, medische zorg en (Bijbel)onderwijs.

Kijk op stephanos.nl of maak uw bijdrage over op IBAN NL74 RABO 0335 3074 50 t.n.v. Stéphanos, Hendrik Ido Ambacht

www.stephanos.nl
Presentatie? 06 - 301 671 72
of voorlichting@stephanos.nl

Stéphanos

Betrouwbaarheid & exclusieve service

U wilt probleemloos van A naar B

Mudde Kok begrijpt dat. Ons serviceniveau om dat te garanderen is hoog. De gratis haal- en brengservice en ons vervangend vervoer onderstrepen dit. Zo hoeft u nooit stil te staan.

Ruime keuze

Mudde Kok heeft ruim 150 occasions in de showroom en op ons occasionterrein staan. Een proefrit maken, is nog altijd de beste manier om zelf te ervaren of uw favoriete auto aan uw wensen voldoet. Desgewenst kijken wij de auto op de brug met u na.

Scherpe prijzen

Mudde Kok biedt de auto's aan tegen groothandelsprijzen. Dit is mogelijk vanwege de lage kosten en de hoge omloopsnelheid. Bij Mudde Kok geen standaard afleverkosten. Dat maakt ons uniek.

De voordelen van één Mudde Kok auto

- ✓ Ruim aanbod
- ✓ Altijd scherp geprijsd
- ✓ Marktconforme inruilprijs
- ✓ Gratis haal- en brengservice
- ✓ Geen standaard afleverkosten

Kom gerust eens langs, u bent van harte welkom!

MUDE KOK AUTOMOTIVE

De Hors 8
8321 WS Urk
0527 683 388

www.muddekok.nl

Kampert
Las & Constructie

spanten | constructies | hekwerk | trappen

Broekweg 3 | 6739 GT Harskamp
tel. 0318-701055 | info@kampertlasenconstructie.nl

www.kampertlasenconstructie.nl

DE PATER
SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

SCHOLEN DIE LEERLINGEN WEIGEREN...

De in artikel 23 verankerde onderwijsvrijheid biedt bijzondere scholen de mogelijkheid het onderwijs conform hun levensbeschouwing in te richten. Dat is een groot goed waar SGP-jongeren maar wat blij mee is. Selectiebeleid van leerlingen is wat ons betreft onderdeel van de vrijheid van onderwijs. Drie veelgehoorde tegenwerpingen worden in dit stuk ontkracht.

DOOR MAARTEN VAN NIEUW AMERONGEN
Politiek secretaris SGP-jongeren

STELLING 1:

Iedereen in Nederland heeft recht op de toegang tot onderwijs, daarom mag een school niemand weigeren.

Het recht op een vrije schoolkeuze betekent niet automatisch het recht op toelating. Net zoals een school kwalitatieve eisen aan een leerling mag stellen ("Is Joep van 11 jaar klaar voor de havo-vwo 1?"), mag de school ook eisen stellen die betrekking hebben op de identiteit van ouders en leerlingen. Dit recht staat vastgelegd in zowel de Wet op het primair onderwijs als in de Wet op het voortgezet onderwijs. Leerlingen weigeren op basis van geloofsovertuiging is niet in strijd met de Algemene wet gelijke behandeling, zoals wel eens beweerd wordt. Als er eisen worden gesteld aan leerlingen die nodig zijn voor de verwezenlijking van de grondslag van de school, is er geen sprake van discriminatie.

STELLING 2:

Nieuwkomers zullen de visie en identiteit van de school vast wel respecteren.

Ongetwijfeld zullen andersdenkenden op korte termijn de visie van de school respecteren. Logisch, dit is immers in het belang van alle betrokken partijen in de school. Als de jaren verstrijken, zal er echter onherroepelijk een kantelpunt gaan komen. Bijvoorbeeld omdat het gedachtegoed van de oorspronkelijke nieuwkomers gangbaar geworden is. Of omdat de nieuwko-

mers zo groot geworden zijn, dat zij in allerlei medezeggenschapsraden machtsblokken kunnen vormen. Christelijke scholen dienen uiterst voorzichtig te zijn met het maken van uitzonderingen in hun aannamebeleid. Het is immers een zeer waarschijnlijk scenario dat de oorspronkelijke identiteit vervaagt, omdat jaren later onduidelijk is op basis waarvan er eerder uitzonderingen gemaakt zijn.

STELLING 3:

Selectie op basis van geloofsovertuiging is een gemiste kans om Jezus te laten zien.

In een ultieme poging om het debat te winnen, wordt dit argument gebruikt. Men zou het een drogreden kunnen noemen. Evangeliseren is immers niet het primaire doel van onderwijsinstellingen. Scholen kunnen echter wel op tal van manieren als middel gebruikt worden om mensen in aanraking te brengen met het geloof. Denk hierbij aan uitwisselingen, gezamenlijke excursies met openbare scholen, sportevenementen en vrijwilligerswerk. Bovendien kan hiermee sociale isolatie van de gereformeerde zuil worden voorkomen, doordat de stap naar de maatschappij bij het volwassen worden niet onnodig groot gemaakt wordt.

Uit Zweden: Tien redenen waarom we christelijke scholen moeten hebben

DOOR FRANK VAN DER MAAS

beleidsmedewerker eurofractie ChristenUnie-SGP

De onderwijsvrijheid verschilt van land tot land. In Zweden openen politici regelmatig de aanval op het bijzonder onderwijs. De Zweedse Raad voor Christelijke Scholen heeft afgelopen december tien redenen geformuleerd waarom het land christelijke scholen moet hebben:

RECHT OP RELIGIEUS ONDERWIJS VASTGELEGD IN VERDRAGEN

Mensenrechtenverdragen, zoals het Verdrag inzake de Rechten van het Kind en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, garanderen het recht op onderwijsinstellingen en het recht op onderwijs overeenkomstig de godsdienstige overtuiging.

SAMENLEVING ZONDER BIJZONDERE SCHOLEN IS GEVAARLIJK

De geschiedenis en hedendaagse voorbeelden tonen met beangstigende duidelijkheid de ontwikkelingen in samenlevingen die geen ideologische verscheidenheid in onderwijs toestaan.

CHRISTELIJKE COMPASSIE

Het christendom wordt gekenmerkt door het verlangen om de leefomstandigheden van mensen

te verbeteren, met name in zorg en onderwijs. Dit vloeit voort uit de christelijke overtuiging dat elk mens is geschapen en door God geliefd wordt.

ONVERDRAAGZAAMHEID VAN SECULARISME

Secularisme pretendeert neutraal te zijn, maar schildert godsdienst af als iets irrationeels. Godsdienstonderwijs op Zweedse scholen is niet objectief, maar gestempeld door vooroordelen en een neerbuigende houding.

AGRESSIEF SECULARISME LEIDT TOT EXTREMISME

Strikt seculiere landen die godsdienst uit het publieke leven willen bannen, hebben sterkere polarisatie gecreëerd met toegevoegde extremisme en uitsluiting.

INTEGRATIE DOOR VERTROUWEN

Christelijke scholen hebben succes met de integratie van immigranten door de godsdienstige grondslag. Die boezemt immigrantengezinnen vertrouwen in en maakt een dialoog mogelijk, terwijl veel openbare scholen hen niet bereiken.

DRAGERS VAN BASISWAARDEN

De waarden die zijn vastgelegd

in het Zweedse curriculum worden versterkt door christelijke scholen, omdat die waarden geworteld zijn in de christelijke traditie. De christelijke scholen zijn doortrokken van de waarden die alle Zweedse scholen moeten overdragen.

HISTORIE VAN BIJNA DUIZEND JAAR

In Zweden zijn christelijke scholen een geïntegreerd onderdeel van de samenleving. Ze hebben een belangrijke rol bij het bevorderen van actief burgerschap.

ALLE SCHOLEN ZIJN CONFES- SIONEEL

Alle scholen zijn gefundeerd op bepaalde waarden en daarom confessioneel. Het Zweedse curriculum begint met verschillende uitspraken met confessionele uitgangspunten.

PLAATS VOOR HERSTEL

Veel leerlingen die naar Christelijke scholen komen, hebben moeilijke ervaringen opgedaan op een vorige school. De christelijke school is voor hen een toevluchtsoord. Ze ontmoeten er respect, zodat ze weer in zichzelf en hun talenten gaan geloven. ◀

“CHRISTELIJKE SCHOLEN HEBBEN SUCCES MET DE INTEGRATIE VAN IMMIGRANTEN DOOR DE GODSDIENSTIGE GRONDSLAG.”

PARTIIDAG 2017

Op zaterdag 22 april hield de SGP haar laatste partijdag voordat het 100-jarig jubileum van de partij zal worden gevierd. Honderden bezoekers waren weer naar Hoewelaken gekomen om dit jaarlijkse hoogtepunt mee te maken. Afwisselend was er ruimte voor bezinning en ontspanning, huishoudelijke agendapunten en inhoudelijke verdieping. De SGP heeft uw en jouw komst erg gewaardeerd!

Grote gevulde koeken... Niet om de SGP'ers de mond te snoeren, maar om de sfeer nóg beter te maken.

In de ontvangsthall staan verschillende kramen met informatie en promotiemateriaal.

Verschillende media zijn ook vaste bezoekers van de partijdag. Tussendoor is er dan tijd voor een interview voor de camera's.

Het Wilhelmus, couplet 1 en 6. Dat slaan we natuurlijk niet over.

Het morgenprogramma is vooral huishoudelijk van aard. Het middagprogramma is meer inhoudelijk. Een forum laat zich uit over 'kernwaarden'. Wat houdt bijvoorbeeld 'zachtmoedigheid' in voor de SGP'er?

THEMA:

'LEERGEMEENSCHAP, TUSSEN GRENS EN GRENZELOOS'

HOE GEVEN WE HIER SAMEN VORM AAN?

**Welkom op het VGS-symposium
Kerk en School!**

Sprekers dr. B.J. Spruyt en ds. G.W.S. Mulder

DR. B.J. SPRUYT

In zijn lezing zal dr. Spruyt, vanuit zijn kennis en overzicht van de achterban, ingaan op de historie, en een analyse geven van de actualiteit en het ideaal van de gemeenschap.

DS. G.W.S. MULDER

Bijbelse kaders en lijnen zullen worden gegeven door ds. Mulder. Vanuit de kerkelijke situatie zal hij reflecteren op de leergemeenschap.

**D.V. woensdag 14 juni 2017
12.00 tot 17.00 uur - inloop met lunch**

De kosten bedragen 65 euro.
Locatie: Hervormd Centrum De Parel,
Talmastraat 9
te Hardinxveld-Giessendam

Ga voor het programma en
aanmelden naar:

WWW.VGS.NL/SYMPOSIUM

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

HEBBEN DEBATTEN NUT?

Normale mensen¹ vragen me wel eens: "Hebben de debatten in de Tweede Kamer eigenlijk wel nut?" En je hoort ze bijna denken: "Nee!" Mijn antwoord luidt dan ook altijd: "Nee!" Ik ben nu eenmaal een populist², en ik spreek graag de waarheid. Debatten hebben eigenlijk geen nut.

Daarbij past onmiddellijk een kanttekening. Want ik wil natuurlijk geen ruzie met de Kamerleden die dag in dag uit bij de debatten zitten, en ik wil al helemaal geen ruzie met de charmante Kamervoorzitter. De mensen in het land die vragen naar het nut van debatten, bedoelen daarmee: overtuigen Kamerleden elkaar weleens? Het gemene volk³ denkt namelijk dat debatten gehouden worden om anderen te overtuigen van de juistheid van jouw eigen mening.

OPRECHT

Die gedachte is zo gek nog niet. Want vroeger was dat inderdaad zo. Zelf heb ik het gelet op mijn ouderdom niet meer meegemaakt, maar in de 19e eeuw debatteerden de hoogmogende heren die het denkend deel der natie vertegenwoordigden in Die Haghe met elkaar met de oprechte bedoeling om de ander met argumenten tot nadenken te stemmen en over te halen jouw standpunt te steunen. De Tweede Kamer bepaalde haar standpunt tijdens de debatten.

Dat veranderde toen aan het eind van de 19e eeuw de eerste politieke partijen

ontstonden. De eerste partij was die van Abraham Kuyper, de ARP. Daarna volgden al redelijk snel de andere partijen. Wat we toen zagen was dat meningen niet meer in de vergaderzaal werden gevormd, maar in de fractiekamers van de partijen. De debatten veranderden dan ook van karakter. Het ging niet meer om óvertuigen, maar om gétuigen. Het nut is nú dat partijen hún geluid laten horen.

Is dat erg?
Ik denk het niet.

Dat illustreer ik graag aan de hand van een debat dat in de Tweede Kamer werd gehouden ergens in 1967 ofzo. Tijdens dat debat stonden tegenover elkaar premier De Jong, een ervaren en wijs man, en de oprichter van D'66, Hans van Mierlo, een jonge hond die nog groen achter de oren was en allerlei wilde plannen en ideeën had.

BEZONKEN

De Jong was na een carrière bij de marine 'aan lagerwal geraakt' (zoals hij het zelf zei) in de politiek, eerst als staatssecretaris, daarna als minister van Defensie, en dáár weer na als minister-president. Een man met humor ook. Toen Van Mierlo met veel omhaal van woorden betoogde dat Nederland een minister-president nodig had die zowel bezonken als voortvarend was, stak De Jong z'n vingertje op en zei bedeesd: "Maar dan hebt u aan mij een goeie,

Oud-premier P.J.S. (Piet) de Jong, hier als kapitein-ter-zee van de Koninklijke Marine

want ik ben onderzeebootkapitein geweest. Bezonken en voortvarend!"

De hele zaal lag dubbel natuurlijk.

Maar het mooist was de nuchtere opmerking van premier De Jong nadat de D'66-voorman voor de zoveelste keer met allerlei argumenten betoogde dat hij gelijk had en de rest niet. We moeten elkaar toch kunnen overtuigen? riep Van Mierlo bijna wanhopig, de handen ten hemel heffend. Waarop De Jong met een stalen gezicht zei: "Maar mijnheer de voorzitter, als de heer Van Mierlo en ik elkaar in dit debat zouden weten te overtuigen, dan zouden we toch helemaal niks zijn opgeschoten, want dan zouden we wéér tegenover elkaar staan."

Geniaal! ◀

1 De definitie van 'normale mensen' die ik hanteer is: mensen die niet aan het Binnenhof werken.

2 De definitie van 'populist' die ik hanteer is: iemand die normale mensen (zie boven) naar de mond praat.

3 De definitie van 'gemeen' die ik hanteer is een oude definitie die wat in onbruik is geraakt. Vroeger werd met gemeen bedoeld: gewoon, of ook wel: algemeen, normaal. Je vindt die uitleg nog terug in het woord 'gemenebest', het goede voor iedereen.

“Hoe komen wij aan een voordelige hypotheek?”

LET OP! Wilt u een hypotheek zonder verzekeringen? Ook dit kunnen wij voor u verzorgen.

TIP Vraag naar onze speciale rentetarieven voor nieuwbouw.

“Profiteer nu van de historisch lage hypotheekrente.”

Starter op de woningmarkt of doorstromen naar een grotere woning? Uw huis verbouwen of hypotheek oversluiten? Begin met een goed gesprek bij Van Ommeren Financieel Advies. Wij weten de weg in de financiële wereld en verzorgen graag uw hypotheek. Maak een afspraak voor een adviesgesprek.

Verantwoord en voordelig!

Hypotheek
Financieringen
Oudedags-
voorzieningen
Sparen

van Ommeren
FINANCIËEL ADVIESBUREAU

DE Banier

RENTMEESTERSCHAP IN WOORD EN DAAD

Hoe kan de SGP'er
de schepping leren
bewaren?

Vóór een
duurzame
leefomgeving

Het antwoord
op uw logistieke vragen

TRANSPORT - WAREHOUSE - VERHUIZINGEN

Postbus 57 | 3770 AB Barneveld
The Netherlands

Energieweg 31 | Barneveld
Industrieterein Harselaar-Oost

Telefoon: +31 (0)342 - 405 405
Email: info@reenen.nl

Betrouwbaar,
flexibel & accuraat

www.reenen.nl

VanWestreenen

Adviseurs voor het buitengebied

Milieu-advies

Ruimtelijk advies

Bouwkundig advies

Buiten gewoon goed geregeld

Onze adviseurs, bouwkundigen en tekenaars loodsen u door de wetten en regels van het buitengebied. Van stalontwerp en bestemmingsplanwijziging tot vergunningaanvraag en bouwbegeleiding. Altijd op zoek naar het beste resultaat voor úw bedrijf.

Barneveld 0342 47 42 55 | Lichtenvoorde 0544 37 97 37
info@vanwestreenen.nl | www.vanwestreenen.nl

WELKOM IN
ONZE GROTE
SHOWTUIN

**TOP
BUITEN
SPEELGOED**

Dé specialist op het
gebied van TOP kwaliteit!
buitenspeelgoed

☎ 033 - 303 31 07 • Woudenberg

🌐 www.topbuitenspeelgoed.nl

De aarde is des Heeren

De aarde is door de Heere geschapen. De mensen mogen op deze aarde wonen. Wij zijn dus geen eigenaar van de aarde, maar de Heere is Eigenaar.

INHOUD

5

In memoriam:
H. van Rossum

Zuchten	4
In memoriam H. van Rossum	5
Interview: A. van der Maas	6
Inspiratietour	9
Schoner en zuiniger	11
Familiedag in beeld	12
Varia	15
Interview: Woord & Daad	18
Energieneutraal	21
Minderheidskabinet	23
Radicale scheiding	24
Verdieping	27
Samenwerken in de EU	28
Terugblik	29
Haagse propjes	31

De SGP heeft tot taak dit door te laten klinken als het gaat over duurzaamheid. Het gaat niet alleen om deskundige beoordeling van adviezen, rapporten en voorstellen aangaande duurzaamheid. Ook op dit terrein is er de mogelijkheid en de plicht om principieel te spreken. De mensen hebben de aarde in bruikleen gekregen van de Schepper. De aarde mag niet uitgeput en verwoest worden door de mensen, maar dient bebouwd en bewaard te worden. Het onverantwoord omgaan met de aarde kan gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Het handelen van de mens kan ook betekenen dat de zeespiegel verder stijgt, zodat het gevaar voor overstromingen toeneemt. Als rentmeester moet de mens zorgvuldig omgaan met grondstofvoorziening, energiebronnen en met de natuur. In het laatste verkiezingsprogramma staat: "De Bijbelse opdracht

tot goed rentmeesterschap impliceert een duurzame energievoorziening. De Nederlandse regering moet daarom een stevig beleid neerzetten, dat recht doet aan de urgentie en het belang van deze opdracht. Met een duidelijk en consequent pad om 14% duurzame energie in 2020 te halen, met 100% duurzame energie in 2050 als einddoel." Interessant vond ik om te lezen dat er minder subsidie moet naar (nieuwe) windmolenparken en meer subsidie naar energiebesparing en innovatie. Duurzaamheid heeft ook te maken met landbouw, tuinbouw en visserij. Op een zo duurzaam mogelijke manier dient er voedsel geproduceerd te worden. Maar dan moeten we ook bereid zijn voor een eerlijk product een eerlijke prijs te betalen. Landbouw en tuinbouw mogen de grond niet uitputten. Het gebruik van aardwarmte is goed voor een duurzame tuinbouw. Iedereen zal beamen dat de zee niet leeggevist mag worden. Onnodige beroering van de zeebodem is schadelijk. Het is dan ook niet te begrijpen dat de duurzame pulskor door Brussel wordt tegengewerkt. Ook bij de aanlandplicht vallen vraagtekens te zetten. Wij hebben op een verantwoorde wijze om te gaan met de aarde die door God geschapen is. Maar staan we erbij stil dat we niet op deze aarde blijven? Hebben we oog gekregen voor het ene nodige? Hoe staan we tegenover onze eeuwige belangen? ◀

DS. A. VAN HETEREN
vicevoorzitter

- “En niet alleen dit, maar ook wij zelve, die de eerstelingen des Geestes hebben, ook wij ook zelve, zeg ik, zuchten in onszelve, verwach-
tende de aanneming tot kinderen, namelijk de
verlossing onzes lichaams.”
Romeinen 8:23

Zuchten

Dit nummer van *De Banier* staat in het teken van duurzaamheid.
Het gaat over ons ecosysteem, ontbossing, smeltende ijskappen...
Hoe dragen wij moeder aarde over aan onze kinderen? Goede vragen.
Toch: de Bijbel spit dieper. Paulus zegt niet ‘natuur’, maar ‘schepping’.

DE SCHEPPING ZUCHT

Ik geloof niet in moeder aarde, maar in God, de Vader, de Schepper. De schepping is een kunstwerk van God, waarin Zijn luister zich weerspiegelt (Rom. 1). Alles op aarde behoort de HEERE toe, en is voor Zijn lof bestemd (Ps. 24, 104, 148, 150). Christenen zijn dus intenser gemotiveerd om te vergroenen en te versoberen dan anderen: niet uit eigenbelang (onze kinderen...), maar vanwege de eer van God.

DS. J.A.W. VERHOEVEN
Leerdam

schepping (Kol. 1:15-20). Hij is de tweede Adam. Hij heeft de schuld gedragen. Als de opgestane Heere is Hij de Eerste van de nieuwe schepping. Zoals Hij is opgestaan, zo zullen eenmaal al de Zijnen opstaan (Rom. 8:11). Gegarandeerd! Het wachten is op de verlossing van ons lichaam. Zover is het nu nog niet. Nu nog is de wereld vol lijden. Maar dat weegt niet op tegen de heerlijkheid die aan ons geopenbaard zal worden.

GODS KINDEREN ZUCHTEN

De schepping moet bevrijd worden (Rom. 8:21), zit kennelijk gevangen. Waarin? God heeft in Zijn heilig recht de schepping aan de ijdelheid onderworpen vanwege de zonde van de mens. Wie Genesis 3 ernstig neemt, zijn zonde kent uit de wet van God en Gods oordeel vreest, kan zijn oren en zijn hart niet meer afsluiten voor het zuchten van de schepping. Kinderen Gods zuchten mee met de schepping. Dat leert ons de Heilige Geest.

ZUCHTEN IN HOOP

Maar er is meer! De Heilige Geest leert ons te geloven dat het zuchten van de schepping op het zuchten van een barendes vrouw lijkt: er is nieuw leven op komst! De Geest geeft hoop voor de toekomst. Vanwege Christus, de Eerstgeborene van de

CHRISTUS' WEDERKOMST VERWACHTEN

Wie, geleerd door de Geest, deze hoop kent, loopt voorop in de strijd om Gods recht op Zijn schepping. Christus komt om te vernietigen degenen die de aarde vernietigden (Openb. 11:18). Hij scheidt een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Zalig geworden in deze hoop (Rom. 8:24), worden wij geheiligd voor Zijn toekomst. We worden geheiligde consumenten en investeerders. De Geest oefent ons in matiging en zelfbeheersing (Gal. 5:22). Bevrijd van materialisme en egoïsme zoeken wij éérs het Koninkrijk van God. We beijveren ons om het label ‘groene kerk’¹ te bemachtigen. We steunen de Michacampagne². We realiseren ons welke ecologische voetafdruk onze vakantie achterlaat. Niet als wereldverbeteraars, maar wel als mensen die de Heere verwachten. Wordt dit aspect van het werk van de Geest wel voldoende beleefd? ◀

1 groenekerk.nl

2 michanederland.nl

IN MEMORIAM

De heer ir. H. van Rossum (1919-2017)

Zaterdagavond 17 juni bereikte ons het droevige bericht dat de Heere op het onverwachtst de heer H. van Rossum uit dit leven had weggenomen. Hoewel de heer Van Rossum de laatste tijd een broze gezondheid had, was hij 's zaterdags nog aanwezig in de kring van zijn familie. Kort na zijn thuiskomst kwam het einde. De heer Van Rossum mocht de gezegende leeftijd van 97 jaar bereiken. Een hoge leeftijd. Toch staat er in Gods Woord: "De mens, van een vrouw geboren, is kort van dagen en zat van onrust." (Job 14:1). Dat laatste heeft de heer Van Rossum ook in zijn persoonlijk leven moeten ervaren.

Bijna twintig jaar maakte de heer Van Rossum namens de Staatskundig Gereformeerde Partij deel uit van de Tweede Kamer. De heer Van Rossum was tot 1967 werkzaam als ingenieur bij het Technisch Bureau van de Unie van Waterschappen. In de tweede helft van de jaren zestig trad hij aan als Kamerlid. Bij herhaling bleek hoeveel vertrouwen de achterban in zijn persoon had. In 1981 verwisselde de toenmalige fractievoorzitter, ds. H.G. Abma, de Tweede Kamer voor de Eerste Kamer. De heer Van

Rossum nam toen het fractievoorzitterschap over en daarmee kwam een einde aan de traditie dat de partijvoorzitter ook fractievoorzitter was in de Tweede Kamer. Tot 1986 diende hij de partij in die functie. Naast zijn Kamerlidmaatschap, dat inmiddels uitgegroeid was tot een fulltimebaan, vervulde de heer Van Rossum op kerkelijk en maatschappelijk terrein tal van nevenfuncties.

De heer Van Rossum was praktisch en zakelijk ingesteld. Het politieke handwerk kreeg hij van huis uit mee. Zijn vader maakte zesentwintig jaar deel uit van de Provinciale Staten van Zuid-Holland. Principiële politiek was zijns inziens onlosmakelijk verbonden met de praktische politiek. Van het puur pragmatisch handelen moest hij niets hebben. In de politiek zocht hij telkens naar het fundament van Gods Woord. Het thema van zijn laatste partijrede ontleende hij aan 1 Petrus 3:11, "Wijk af van het kwade, doe het goede, zoek de vrede en jaag die na". Die woorden kenmerkten zijn optreden. Hij mocht het getuigenis van Gods Woord - de oproep af te wijken van het kwade en God te dienen - laten klinken in de Tweede Kamer. Tegelijkertijd moest in prakti-

sche zin de hand aan de ploeg geslagen worden. Ten slotte zocht hij de vrede. Zowel in de achterban, als daarbuiten had de heer Van Rossum door zijn principiële en nuchtere optreden een groot draagvlak. Hij was samenbindend en mocht de partij met hart en ziel dienen. Het hoofdbestuur condoleert met innige deelneming de kinderen, klein- en achterkleinkinderen van hem die ons slechts voorging. In zijn gezin en familie had hij een grote plaats. Het verlies is groot. De Heere geve troost en sterkte. Ook binnen de partij is een lege plaats gekomen. De heer Van Rossum bleef, ook na het actieve politieke leven, betrokken bij onze partij. Een roepstem gaat uit. Dat wij die allen ter harte zouden nemen: "Een stem zegt: Roep. En hij zegt: Wat zal ik roepen? Alle vlees is gras en al zijn goedertierenheid als een bloem des velds. Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest des HEEREN daarin blaast; voorwaar, het volk is gras. Het gras verdort, de bloem valt af; maar het Woord onzes Gods bestaat in der eeuwigheid" (Jes. 40:6-8).

M.F. van Leeuwen, voorzitter
Drs. P.A. Zevenbergen, secretaris

ONZE DUURZAME PLICHT

“Zo nam de HEERE God den mens, en zette hem in den hof van Eden, om dien te bouwen, en dien te bewaren.” Als Arien van der Maas deze tekst leest, is zijn gedachte dat het bouwen ons goed afgaat. Daar staat echter nog geen punt. Het bewaren is iets waar we ons veel bewuster van moeten zijn en waar we wat mee moeten doen! Dat ‘doen’ geldt voor de Nederlandse overheid, voor de plaatselijke overheid, maar ook voor elke burger.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Om voor het thema duurzaamheid een deskundige te vinden, zitten we bij Arien van der Maas wel goed. Al zo'n 35 jaar verdiept hij zich in de onderwerpen energie en techniek. De laatste twee jaar is hij senioradviseur bij de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk (BAR).

Hoe bent u bij dit vakgebied betrokken geraakt?

“Toen ik jong was, brak de energiecrisis uit (1973). De autoloze zondag was een fenomeen dat ook aan mij niet onopgemerkt voorbij is gegaan. Het zette me aan het nadenken. Kunnen we zo wel doorgaan? Vervolgens werd mijn studiekeuze daar ook door bepaald. Later ben ik afgestudeerd op energietechniek.”

Nu bent u adviseur bij gemeenten. Wat houdt dat in?

“Veel gemeenten willen een duurzaamheidsbeleid voeren. Om concrete plannen op te stellen die de gemeente en de samenleving op dit punt verder brengen, is kennis en ervaring nodig. Gemeenten zetten hiervoor interne en externe beleidsadviseurs in, die projecten opzetten om duurzaam energie gebruik te bevorderen.”

Waar hangt het vanaf of gemeenten goed bezig zijn?

“Gemeenten kunnen duurzaamheid in de praktijk brengen omdat ze de bevoegdheid hebben om energieplannen in het

landschap te verwerken en te laten uitvoeren.

Goeree-Overflakkee is een gemeente die de ruimte heeft en ook de mentaliteit van aanpakken. Zo zijn er nog wel meer te noemen.

Vanaf 2008 daagden gemeenten elkaar uit om duurzaamheidsambities uit te spreken en een stip op de horizon te zetten.

Vanaf dat moment is het wel gaan rollen. Dat betekent niet dat het overal goed wordt aangepakt, want er zijn wel veel prachtige ideeën, maar bij de uitwerking komt het eropaan dat de plannen economisch haalbaar zijn.

Het energieakkoord van 2013 bracht de bewustheid dat er echt gerichte stappen gemaakt moesten worden om de Europese afspraken voor 2020 te kunnen halen.”

EEN COMPLEXE PROBLEMATIEK

Hoe komt het dat er altijd zoveel discussie is rond het thema duurzaamheid?

“Heel veel hangt af van de vooronderstellingen die je hebt. Zie je een milieuprobleem waar iets aan moet gebeuren, of zie je dat niet? Als je het niet ziet, kun je windmolens heel gemakkelijk van de esthetische kant bekijken. Dan zijn ze gewoon niet mooi. Maar als je het vanuit de ethische kant bekijkt, zijn ze nodig en moeten ze er wél komen om ons verbruik te verduurzamen. Dan kun je ze zien als goede middelen om de schepping met haar

▶ “Als je niet in een milieuprobleem gelooft, ga je ook geen dijken verhogen en verzwaren, want dat is dan niet nodig.”

bodemschatten te bewaren tot nut van volgende generaties. Alles zo snel mogelijk opmaken kan niet de bedoeling zijn. Er is ook veel sprake van framing. 'Windmolens draaien op subsidie', hoor je bijvoorbeeld vaak. Maar dat is een halve waarheid. De uitstoot van CO₂ kost nauwelijks iets en daarom is het gebruik van fossiele energie niet zo duur in vergelijking met duurzame energie. De noodzaak van subsidie bepaalt de overheid zelf met de lage belasting op energie voor grootverbruikers."

Ook binnen onze achterban zie je soms een afwachtende houding...

"De goeden niet te na gesproken, maar behoudzucht en gemakzucht heersen ook en misschien wel vooral in onze achterban. Het is niet gemakkelijk om iets te veranderen aan je leefstijl. Daarnaast zijn de oplossingen ook best ingrijpend en dat kan mensen afschrikken en demotiveren om er concreet iets mee te doen. Dat maakt de discussie complex."

Hoe komt het dat de discussies zo complex zijn?

"Er is te veel tegenstrijdige berichtgeving. Redacteuren durven ontwikkelingen niet te duiden en dan blijven de verschillende meningen en onderzoeken maar naast elkaar staan. Om de complexiteit te verminderen, is er behoefte aan mensen die op basis van een breed inzicht richting kunnen geven aan meningsvorming rond dit thema.

Aan de andere kant zijn er ook zaken die heel duidelijk zijn. Niemand kan de aardbevingen in Groningen en de oorzaken daarvan ontkennen. De Groningers zijn wakker geschud, maar wat is er bij anderen voor nodig?"

Geloven we eigenlijk wel in een duurzame samenleving?

"Als je er niet in gelooft, ga je ook geen dijken verhogen en verzwaren. Je ziet dat veel ondernemers zich bewust zijn dat er wat moet veranderen. Zij vinden het wel verstandig om daarmee aan de slag te gaan, want ze zien er

auto-loze zondag

brood in, maar ook een mogelijkheid om hun christen-zijn daarin uit te drukken."

WERK VOOR POLITICI

Hoe moeten onze raadsleden hiermee aan de slag?

"Een raadslid zou positief moeten staan tegenover een voortvarende aanpak van een duurzamere samenleving. En om gericht aan het werk te gaan, moeten ze de nationale en internationale afspraken respecteren. In de Energieagenda van Kamp zijn deze vertaald naar de Nederlandse situatie. Net als de andere decentralisaties is dit ook bij de gemeenten terecht gekomen. Zij moeten de regie gaan voeren"

Hebt u ook advies voor de bestuurders op verschillende niveaus?

"Bestuurders van politieke afdelingen zouden ervoor moeten zorgen dat de verkiezingsprogramma's heel concreet en ambitieus zijn met betrekking tot de energietransitie. Wethouders zouden plannen moeten laten uitwerken hoe de energietransitie voor 2050 lokaal kan worden gerealiseerd. Politici van Eerste en Tweede Kamer zouden de wet- en regelgeving rond klimaat en energie veel sneller moeten innoveren; dat geldt ook voor nieuwe energiebelastingregels. Aan allen adviseer ik: lees het boek *Verbruiken of Doorgeven* van het WI-SGP¹. De ondertitel luidt: de noodzaak van een duurzaam energiebeleid"

WERK VOOR SGP'ERS

Ten slotte, wat moet het gewone SGP-lid hiermee?

"Burgers worden ook steeds dringender opgeroepen om zelf maatregelen te treffen. Het is niet uitgesloten dat de overheid meer verplichtingen gaat opleggen. Denk aan het energielabel van je huis. Nieuwe woningen moeten binnen enkele jaren 'aardgasloos' worden gebouwd.

Het is noodzakelijk om als goede rentmeesters ervoor te zorgen dat er binnen elke generatie (dus binnen 30 tot 50 jaar) niet méér vervuiling optreedt dan wat die generatie zelf veroorzaakt. Dat betekent duurzaam leven, wonen en werken. Ik zou het mooi vinden als daar meer mee gedaan zou worden. We hebben natuurlijk niet het klimaat in de hand, maar we moeten wel onze hand aan de ploeg slaan." ◀

Wat is 'energietransitie'?

Transitie is overgang. Energietransitie is de overgang van de ene soort energie naar de andere soort energie. Energietransitie is een beleidsplan van de overheid om de overgang te maken van fossiele brandstoffen naar duurzame energiebronnen. Duurzaam wil dus zeggen dat we energie gebruiken die niet opdraakt. Steenkool, olie en gas worden verbruikt, maar voor niets gaat elke dag de zon op en deze levert jaarlijks duizenden keren meer energie dan de mensheid nodig heeft.

1 Zie voor een aanbieding van deze publicatie pagina 15.

Inspiratie

SGP, uniek in de politiek. Impressie van een geslaagde inspiratietour voor de gemeenteraadsverkiezingen 2018.

Het mag weleens hardop gezegd worden: onder de inspirerende leiding van onze directeur worden er door de medewerkers mooie plannen gesmeed om afdelingen en kiesverenigingen toe te rusten en te activeren of met andere ondersteunende diensten het werk van de besturen te verlichten. Maar ook met het voorbereiden van partijcongressen en trainingen. Een breed scala van taken. Waar een klein kantoor groot in kan zijn!

EEN GESLAAGDE INSPIRATIETOUR

In de maand mei heeft het partijbureau een inspiratietour georganiseerd in een zestal bijeenkomsten verspreid over het land. Vertegenwoordigers van de lokale besturen en fracties werden in interactieve bijeenkomsten voorbereid op de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018. Deo volente. Ruim 200 SGP'ers namen deel aan de deelsessies waarin werd ingezoomd op de rol van de besturen in het voorbereiden van de campagnes, samen met de fractie en de plaatselijke SGP-jongeren. Campagnevoeren met als vierslag doel, doelgroep, boodschap en middel doe je niet zomaar!

EEN GOED DOORDACHTTE CAMPAGNE

De bijeenkomsten startten na de opening met een plenaire sessie waarin campagne

voeren werd vergeleken met de bouw van een huis. Daarvoor is een goed ingerichte bouwplaats en een goed gevulde gereedheidskist onontbeerlijk. Het partijbureau heeft daarvoor het nodige beschikbaar: het Handboek Gemeenteraadsverkiezingen 2018, het publicatieplatform, het intranet en de kadercursusdag ter voorbereiding van de verkiezingen. Daarnaast, in nauwe samenwerking met de bestuurdersvereniging, zijn er de scholingsprogramma's voor aspirant-raadsleden en -wethouders.

EEN HELDERE BOODSCHAP

De inspiratietour heeft veel waardevolle reacties opgeleverd. De voorzitter van een grote kiesvereniging, die jarenlang gemeenteraadslid geweest was, bracht het ongeveer als volgt onder woorden: "Hoewel ik niet verwachtte veel nieuws te zullen horen, ben ik hier gekomen, omdat ik het mijn plicht vond. Maar ik heb mijn gereedheidskist toch kunnen

aanvullen met waardevolle informatie, waar we onze winst mee kunnen doen. Ik vond het een inspirerende bijeenkomst met een heldere boodschap."

Die boodschap in de plenaire sessie luidde als volgt: "Ga niet bouwen op het zand. Het huis heeft een stevig fundament nodig. Geen zandgrond, geen populisme, geen makkelijke puntjes om te scoren en al helemaal geen lastercampagne. Bouw ook het SGP-huis van 21 maart 2018 op de rots. De Bijbel is de grondslag van de SGP. Blijf authentiek. Blijf standvastig. Blijf getrouw aan die boodschap vanuit beginsel. Dat is het bestaansrecht van de SGP.

Het wordt een flinke klus, die campagne. Dat huis staat er niet zomaar. Er zijn vereende krachten nodig. Met hoe meer mensen je bent, hoe sneller het huis af is en hoe beter het huis wordt. Maar vergeet één ding niet: "Zo de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan." ◀

"Zo de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan."

M.F. VAN LEEUWEN
partijvoorzitter

*Massief eiken werkblad
voor Scandinavisch
Design.*

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1 | 2952 AW Alblasterdam
078 69 32 541 | www.huismanalblasterdam.nl

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

DOOR KEES VAN DER STAALJ

SCHONER EN ZUINIGER

Goed rentmeesterschap begint met het besparen van energie. Dat is een kernboodschap in ons verkiezingsprogramma. Dit laat goed zien wat de Bijbelse opdracht is: zorgvuldig omgaan met Gods schepping. Het toont tegelijk wat onze topprioriteit is: energiebesparing.

Een groene koers is geen hyperig verschijnsel dat wel weer overwaait. Het is daarentegen harde noodzaak en Bijbelse plicht. Met recht en reden staat een goede omgang met energie bij de SGP hoog in het vaandel. We verspillen en vervuilen simpelweg veel te veel. Het is dringend nodig niet langer zo afhankelijk te zijn van olie en gas, met alle nadelen die daarbij horen: vervuilende uitstoot, aardbevingen in Groningen, en kwetsbare contacten met buitenlandse oliesjeiks.

In het speerpuntenoverzicht op de SGP-website komt de inzet voor een duurzame leefomgeving terug als een van de tien speerpunten. Als rentmeester willen we zorgvuldig omgaan met grondstoffen, energiebronnen en met de natuur. Zo'n aanduiding als speerpunt is meer dan een mooi etiket. Het concrete gevolg is bijvoorbeeld dat het onderwerp daarmee regelmatig op onze fractie-agenda terugkomt met een concrete actie: een werkbezoek in de energiesector bijvoorbeeld, een concreet initiatief in de Kamer.

Engie kolencentrale Rotterdam (sinds 2015)

SCHONER

Wij doen dat natuurlijk wel op een SGP-ma-
nier: ten onrechte wordt groen beleid vaak gekoppeld aan linkse keuzes voor draconische maatregelen of eenzijdige keuzes. Om een voorbeeld te noemen: onmiddellijk nieuwe, efficiënte kolencentrales met dwang sluiten tegen enorm hoge kosten is geen goed rentmeesterschap. Dat steunen wij dus ook niet. Waar wij wel veel energie in steken, is het bepleiten van verstandige en voortvarende maatregelen om betrouwbare en betaalbare schonere energie te krijgen. Wat moet er gebeuren? Stoppen met zwalkend beleid, waar burgers en bedrijven geen touw aan kunnen vastknopen. Een duidelijke en consequente koers volgen. Stevig inzetten op innovatie: nieuwe mogelijkheden voor schone energie:

getijdencentrales, nieuwe versies van kleine windmolens, zonnepanelen, energieopslag en zo meer. Duurzame energie moet daarom met slim beleid goedkoper gemaakt worden, en olie en gas duurder.

ZUINIGER

Maar laten we wel bij het begin beginnen: energie die je niet gebruikt, hoef je ook niet op te wekken. Er is nog veel winst te behalen in het zuiniger omgaan met energie. Energiebesparing is daarom topprioriteit. Het moet veel aantrekkelijker worden gemaakt om te investeren in energiebesparende maatregelen, zoals isoleren van huizen. Huizenkopers die binnen een jaar aantoonbaar flink geld steken in energiebesparende maatregelen moeten hun overdrachtsbelasting terug kunnen krijgen. Maar ook bijvoorbeeld voor schoolgebouwen moet het aantrekkelijker gemaakt worden om werk te maken van energiebesparing. Trouwens, als we de miljarden euro's die Nederland nu betaalt aan oliesjeiks en kolenboeren zouden investeren in energiebesparing profiteren juist onze bouw- en installatiebedrijven daarvan. ◀

FAMILIEDAG 2017

Meer dan 3000 SGP'ers bezoeken de familiedag.

Locatie: Ouwehands Dierenpark in Rhenen.

Roelof Bisschop voert de ezels.

Een welwillend oor voor de bezoekers.

Wie heeft alle vragen van de WI-quiz goed?

Met gulle hand bedient Elbert Dijkgraaf de jak.

Na veel slenteren, is het goed uitrusten.

Loslopende Kamerleden!

De zeeleeuwshow zorgt voor een spetterende dag.

Het welkomstwoord door Arnoud Proos

Kan deze politicus eerlijk delen? Vandaag is er controle.

Kees van der Staaij kwam hier vroeger wel vaker.

Quiks
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

**NATUURLIJK
VERS EN
SMAKELIJK**

Uw totaal aardappel leverancier

KWALITEITS
AARDAPPELEN
SINDS 1932

Controleren Sorteren Wassen/verpakken Verwerken

Vers verpakt

Voorgekookt

Voorgebakken

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks **Quiks** **QUIKS.NL**

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Viscount
Hauptwerk**
(Mixtuur)

In onze winkel is een ruim assortiment bladmuziek aanwezig (ook klavar).

"Naast een complete collectie nieuwe orgels hebben wij ook een zeer divers aanbod occasions en showroom-modellen, tegen aantrekkelijke prijzen!"

Industrielaan 26, Veenendaal, T. 0318 - 50 50 63
kijk voor meer info op www.andanteorgels.nl

Hoe lief hebt ú de zondag?

Wij beschouwen de zondag als een rijke zegen. We zouden, uit eerbied voor Gods instellingen, de rustdagviering graag op alle terreinen van het leven in ere hersteld zien. Daarom zien wij het als onze taak en roeping om onze medemens te wijzen op het gebod van de Heere inzake de wekelijkse rustdag.

Word vandaag nog lid en geef zo blijk dat u de doelstelling van de vereniging onderschrijft en de zondagsrust en zondagsheiliging u alles waard is. Al vanaf 1 euro per jaar bent u lid van onze vereniging! U kunt zich opgeven via info@verenigingzondagsrust.nl of door te bellen naar (0317) 61 43 98. Ons kantoor is bereikbaar op werkdagen tussen 9.00 en 16.00 uur.

Fred. van de Paltshof 15 3911 LA Rhenen T. (0317) 61 43 98 F. (0317) 61 60 44 E. info@verenigingzondagsrust.nl IBAN NL98INGB0000878628

AANBIEDING: nú slechts € 5,95

VERBRUIKEN OF DOORGEVEN.

DE NOODZAAK VAN EEN DUURZAAM ENERGIEBELEID

De wereld is verslaafd aan olie. De reserves aan olie worden minder. Maar nauwelijks iemand laat er de auto voor staan of verruilt de vliegvakantie voor een fietsvakantie. In Groningen worden de gevolgen van het leegraken van het aardgasveld voelbaar en zichtbaar. Maar in Den Haag lijkt de politiek onverstoort op de oude voet voort te gaan. Willen we dan echt afhankelijk worden van de grillen van islamitische oliesjeiks en de Russische tsaar? Er is nog een ander probleem: we verstoken met z'n allen zoveel brandstof dat de temperatuur op aarde langzaam maar zeker toeneemt, de zeespiegel stijgt en het klimaat veran-

dert. Dat brengt allerlei grote risico's met zich mee. Kortom: ons intensieve energieverbruik heeft zoveel onwenselijke gevolgen dat we er goed aan doen daarmee te stoppen en ons gedrag te veranderen. Maar het energiebeleid zwalkt en hinkt teveel op twee gedachten. De auteurs in dit boek bepleiten daarom een stevige inzet voor energiebesparing en een krachtige bevordering van het benutten van bronnen voor hernieuwbare energie. We moeten niet langer energie verbruiken, maar doorgeven. Dan is er genoeg voor iedereen, ook voor toekomstige generaties.

Publicatie Guido de Brès-Stichting (WI-SGP) i.s.m. Uitgeverij De Banier BV
Paperback - omvang 231 blz. - prijs slechts € 5,95 (excl. evt. verzendkosten)
Bestel nu via webshop.sgp.nl/producten/aanbiedingen of telefonisch 010 - 7200 785

400 SGP-leden in Sliedrecht

In mei werd in Sliedrecht de grens van de 400 leden geslecht. René van de Bos werd vanwege dit gelukkige feit meteen gefeliciteerd en een taart overhandigd. Ronald van der Velde, ledenwerver ter plaatse, brengt het ene na het andere lid aan. Een prestatie!

VAN HET PARTIJBUREAU

Per 1 mei is Nelleke van Veen uit Hazerswoude benoemd als secretarieel-administratief medewerkster. Nelleke werkt vier dagen per week (maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag) en zal zich vooral bezighouden met de leden- en abonnementenadministratie. Daarnaast is ze één van de telefonistes. Wanneer u telefonisch contact opneemt met het partijbureau is de kans dus groot dat u haar aan de telefoon krijgt.

Per 1 december 2016 is Kees Knulst uit Sint Maartensdijk werkzaam voor de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa (VOE). Binnen de SGP houdt VOE zich bezig met het organiseren van politieke bewustwordingsactiviteiten in Oost-Europa, het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Kees coördineert de werkzaamheden van de Stichting en is de opvolger van Jacques Bazen, die dit werk jarenlang heeft gedaan. Hij heeft een aanstelling voor 0,4 fte.

We wensen Nelleke en Kees een goede en gezegende tijd toe bij de SGP!

Kadercursusdag voor gemeenteraadsverkiezingen

Op zoek naar een verdiepende en intensieve voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018? Kom naar de SGP-kadercursusdag.

ZATERDAG 23 SEPTEMBER

in Amersfoort (Hoornbeek College).

ZATERDAG 30 SEPTEMBER

in Gorinchem (Gomarus Scholengemeenschap).

Tijdens deze kadercursusdag kunt u twee keer een cursus van drie uur volgen. De cursussen zijn interactief, worden op maat gemaakt en geven alle ruimte voor de vragen van deelnemers. Welke cursussen biedt de SGP aan?

VAARDIGHEDEN POLITICI

Debatteren als lijsttrekker (door Debat.NL)

Een sterk betoog (door Debat.NL)

Goed onderhandelen (door Harmen Akkerman en Jan Luteijn)

Klaar voor de media (door Debat.NL)

VAARDIGHEDEN CAMPAGNECOMMISSIE

Een strategische campagne ontwerpen (door Henri Pool en een ervaren sidekick)

De laatste weken van de campagne (door Henri Pool en een ervaren sidekick)

Jong en enthousiast. Jongeren bij de campagne (door Maarten van Nieuw Amerongen, SGP-jongeren)

KENNIS POLITICI

Schriftberoep in de politiek (Jan Schippers en Rene Heij)

Investeren in de energietransitie (Cees Verloop en Arien van der Maas)

Op weg naar de omgevingswet (Aart de Kruijf en een externe deskundige)

Meld u aan op www.sgp.nl/kadercursusdag. De kosten bedragen € 95,- inclusief lunch. Deadline aanmelden: 19 september (Amersfoort) en 26 september (Gorinchem).

SGP NAJAARS CONGRES

In samenwerking met de SGP-bestuurdersvereniging organiseert het SGP-partijbureau het SGP-najaarscongres. Noteer alvast de datum in uw agenda: **vrijdagmiddag 24 november**. Meer informatie over het programma, et cetera, volgt nog.

Van harte welkom!

FAMILIEDAG

De panda's waren dan wel in quarantaine, maar de Kamerleden niet. Dan kun je mooi met hen op de foto. Verschillende kinderen óf hun (groot)ouders namen die kans waar.

AGENDA

WOENSDAG 5 JULI

Tijdrede afdeling Middelburg

Ds. C.J. Meeuse

19.30 uur

Zuiderkerk Middelburg

WOENSDAG 9 AUGUSTUS

Tijdrede kiesvereniging Harskamp

Ds. A.J. Britstra uit Maartensdijk

19.30 uur

Harskamp, Harderwijkerweg 11, geb.

HHG

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *Banier* verschijnt op donderdag 21 september. De kopij kan tot en met dinsdag 5 september bij het partijbureau worden ingestuurd.

U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl. De daaropvolgende *Banier* zal op donderdag 19 oktober verschijnen. In de maanden juli en augustus verschijnt er geen *Banier*.

MAANDAG 18 SEPTEMBER

Residentie Pauzedienst

"Vrucht van de Geest: getrouw zijn"

Ds. W. Harinck, predikant te Moerkapelle

Peter Schalk, lid van de Eerste Kamer

Jan van Westenbrugge (orgel) en

Nicolien van Deursen (fluit)

12.30 – 13.10 uur

Den Haag, Noordeinde 25, Waalse Kerk

Zomerperiode

Het partijbureau is in de zomerperiode verminderd bereikbaar. In de komende twee maanden zult u geen Banier op de mat krijgen. Die gaat er even tussenuit. Misschien doet u dat ook wel. Hoe het ook zij, wij willen u allen een goede vakantie toewensen!

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: Elbert Dijkgraaf bij de ingebruikname van de zonnepanelen op het partijbureau in Rotterdam. Het gebruik van zonnepanelen is met oog op de toekomstige generaties. \ beeld door Cees van der Wal Fotografie

Pagina 4: beeld Reprovinci

Pagina 7: Wind turbines, Amsterdam \ beeld Wikimedia Commons

Pagina 8, 11, 24 en 31: beeld Wikimedia Commons

Pagina 12 en 13: beeld Cees van der Wal Fotografie

Pagina 18 en 19: beeld Woord & Daad

Pagina 23: beeld rtlnieuws.nl

Pagina 28: beeld Pixabay

COLOFON

REDACTIE

M.F. van Leeuwen
(hoofdredacteur),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
drs. J.W. van Berkum,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
A. Proos

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Doeleman, W. Goudriaan,
mw. C.W. de Jong,
drs. H. Pool en
J.S. van der Ree Doolaard
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur),
mw. mr. C.A. Everse en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij, prof. dr.
E. Dijkgraaf en dr. R. Bisschop
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGS- ACTIVITEITEN OOST-EUROPA

K. Knulst
E voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot drukkerij

LEDENADMINISTRATIE

mw. S.E. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact
opnemen met Novente:
wdankers@novente.nl

GEEFT ONS 'LEEFGEDRAG' EEN BLIJK VAN RENTMEESTERSCHAP?

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Bij elk glas dat we naar de glashak brengen, denken we... niets meer. Dat is logisch, natuurlijk. Voor velen van ons is het scheiden van afval de gewoonste zaak van de wereld en het is in onze routines opgenomen. Toch zijn er anderen die het maar een bezoeking vinden: al die verschillende categorieën. Als ze het dan toch volhouden om dat afval te scheiden, zijn ze er in elk geval bewust mee bezig geweest. In beide gevallen zijn we op de goede weg, zo blijkt als ik in gesprek ben met Els Hogendoorn van Woord & Daad. Zij is Medewerker bewustwording en is er daarom volop mee bezig om (voornamelijk vrouwen, studenten en jongeren) bewust te maken van hun houding en gedrag.

Als ik aan Woord & Daad denk, zoals het een paar decennia geleden was, denk ik vooral aan het collecteren voor minderbedeelden in derdewereldlanden. In 1973 is Woord & Daad ook met die intentie opgericht. Het begon allemaal met een kindertehuis in India en daar was geld voor nodig. Dat was de tijd waar we vooral werden aangesproken op ons 'geefgedrag'.

Rond 2010 is er echter iets bijgekomen. Naast het 'geefgedrag' kwam men er hoe langer hoe meer achter dat het 'leefgedrag' minstens zo belangrijk

is. Ook de spellingscontrole van de tekstverwerker moet er trouwens nog aan wennen. 'Geefgedrag' wordt herkend, maar bij 'leefgedrag' komt er steeds een rood golflijntje onder. Dat is ook precies wat de ontmoeting met Woord & Daad moet doen. Het moet een alarmerend rood golflijntje aanbrenge. Het moet ons bij onszelf doen afvragen: gaat dat eigenlijk wel goed? Klopt ons 'leefgedrag' eigenlijk wel? Leven we wel met hart voor de schepping?

“Het is een blikverruiming geweest”, zegt Els Hogendoorn. Het gaat én om geld geven én om een andere verantwoordelijkheid: het rentmeesterschap.” “we hebben juist vrouwen als een belangrijke doelgroep gekozen, want als het om voedsel, het behoud ervan en het tegengaan van verspilling gaat, vinden we bij vrouwen toch de meeste aanspraak. Zo traditioneel zijn we nog wel... Dat jongeren en studenten ook belangrijke doelgroepen zijn, heeft te maken met dat het mede om hun toekomst gaat. Studenten beginnen net voor zichzelf te zorgen met hun aankopen van onder meer voedsel. De jongeren, ten slotte, zijn de toekomstige generatie. Als we hen de bewustheid kunnen bijbrengen, kunnen ze dat weer gemakkelijker aan een volgende generatie doorgeven. Het moet er met de paplepel in de opvoeding worden ingebracht.”

“Als het gaat om bewustheid bijbrengen, is de praktijk weerbarstig. Ten onrechte wordt het als ‘linkse hobby’ afgedaan. Dat tij is wel aan het keren. Maar het is niet gemakkelijk om je leven zomaar te aan te passen. Dat moet je wel met overtuiging doen. Als ik dan bezwaren hoor, wijs ik meestal op de ongelooflijke hoeveelheid mogelijkheden om dat te doen. Want als het een je moeilijk afgaat, is het ander misschien weer veel bereikbaar.”

DE PRAKTIJK

Sommigen zullen het misschien als linkse hobby zien, maar voor ons is het veel te serieus voor een hobby. Het gaat er natuurlijk om hoe we met de schepping omgaan¹. Daarom is het wel belangrijk om eens te kunnen putten uit die ‘ongelooflijke hoeveelheid mogelijkheden’. Zelf zou ik namelijk mijn volgende interview willen verwerken, fietsend op een hometrainer, waarbij ik de gegenereerde energie kon opslaan en omzetten naar energie om de computer te laten werken. Die mogelijkheid heb ik nog nergens gezien. Maar, niet getreurd, want er blijven nog voldoende mogelijkheden over om mijn leven te verduurzamen en te versoberen.

WERK

- Thuiswerken om uitstoot te verminderen
- Niet onnodig lampen aanlaten
- Niet onnodig printen
- Materialen die over zijn recycleren

REIZEN

- Meer fietsen naar werk, school, winkel en kerk
- Openbaar vervoer zorgt voor minder weggebruikers.
- Hybride of elektrisch rijden
- Minder vliegvakanties

VOEDSEL

- Geen eten weggooien
- Minder vaak vlees eten

HUIS

- Hoogrendementsglas
- Vloer-, wand en dakisolatie
- Zonnepanelen op het dak monteren
- Warmteterugwinning uit warm afvalvoerwater
- Elektrische apparaten met een groen (zuinig) label
- De verwarming een graatje (of twee) lager
- Niet overbodig heet wassen met de wasmachine
- Afval scheiden
- Groene stroom gebruiken
- Waterbesparende douchekop

WINKEL

- Geen plastic tasjes uit de winkel meenemen
- Eerlijke (fair trade) producten kopen
- Niet onnodig vaak nieuwe kleding aanschaffen
- De kringloopwinkel als optie zien

DURE PLICHT

Wat zou uw reactie zijn als u wist dat uw onchristelijke burens een lager energieverbruik hebben met een vergelijkbaar huishouden? Zou die onchristelijke buur uit ons leefgedrag de eerbied voor de schepping en de Schepper kunnen ontwaren?

Misschien hebben we die verduurzamende maatregelen tot nu toe nog vaak als extraatjes gezien, extra goede werken, zeg maar. Moeten we het echter niet zien als onze dure plicht? Dat we dan doen wat we schuldig zijn om te doen? Wees niet te snel gerust, maar blijf van uw leefgedrag bewust! Ja, er staat nog steeds een rood golflijntje onder...

FAIR TRADE

Fair trade is het Engels voor ‘eerlijke handel’. Het begrip wordt in de handel gebruikt om aan te geven of productie in en de export uit de armere landen ook voor eerlijke opbrengsten in die landen zorgt en dat de rijke landen niet de grote winsten en beloningen opstrijken.

¹ Zie de meditatie van dominee J.A.W. Verhoeven op pagina 4.

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.
Weihoek 6
4416 PX Kruiningen

E-mail : verkoop@technowestservices.nl
Tel. : +31 (0) 113 312 186
Mob. : +31 (0) 654 774 755
Fax : +31 (0) 113 313 075

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

www.harkesbegraffenissen.nl

Dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begrafenissen

0172 - 21 21 22

**OOK ADVERTEREN
IN DE BANIER?**

Neem contact op met Werner Dankers van Novente

Bel 085 - 489 03 22 of mail werner@novente.nl

Tussen landmeten en landmeten zit een verschil. Wilt u dat ervaren? Van Steenberg en Kas verzorgt uw landmeetkundige inmeet- en uitzetwerkzaamheden, als ook AutoCadtekenen. Dit doen wij voor:

- (Landschaps)architecten
- Projectontwikkelaars
- Gemeenten
- GWW
- Bouwbedrijven
- Recreatie(parken)
- Ingenieursbureau's
- Waterschappen
- Constructiebedrijven
- Tuinbouw
- Particulieren

van steenberg kas
landmetenuitzetten

Newtonstraat 19A | 3902 HP Veenendaal
E info@vansteenbergen-kas.nl
I www.vansteenbergen-kas.nl

SGP'ERS EN DUURZAAMHEID, GAAT DAT SAMEN?

Zo heet het onderzoek van het WI in opdracht van de Tweede Kamerfractie. door het WI-SGP werd uitgevoerd. De Tweede Kamerfractie wilde meer informatie krijgen over de houding en het gedrag van de achterban op het terrein van duurzaamheid. Ook wilde de fractie graag weten welke belemmeringen SGP'ers ervaren om duurzaam gedrag te vertonen. De insteek van het onderzoek was de praktische kant van duurzaamheid. Het ging daarbij om het duurzaam invullen van het alledaags gedrag, zoals dat ook op de voorgaande bladzijden is opgesomd.

De resultaten zijn nog maar een paar jaar oud, maar ook nu zullen er al wel veranderingen te bespeuren zijn. De vraag "Hoe vaak weigert u plastic tasje in winkels?" werd door nog geen dertig procent met 'altijd' of 'meestal' beantwoord. Door de nieuwe wetgeving zal dat percentage al wel gestegen zijn. De stelling "Het hele probleem van het milieu wordt wel wat overdreven." Werd door zo'n 50% van de respondenten beaamd. Sindsdien is de berichtgeving over de aardbevingen in Groningen frequenter geworden. De sjoemelsoftware bij Volkswagen kwam aan het licht. De zwakke schakels in Zuid-Hollandse kust waren nog niet allemaal voldoende versterkt. Dat zal allemaal z'n invloed hebben op hoe er over duurzaamheid wordt gedacht.

AANBEVELINGEN

- SGP'ers verwachten vooral een heldere visie van de SGP. Ze willen de vaak ontbrekende duiding en richting krijgen.
- De Kamerfractie moet het belang van duurzaamheid erkennen, vertalen naar concrete standpunten en dat ook communiceren met de achterban. De SGP kan, met de middelen die zij daarvoor krijgt, duurzaam gedrag stimuleren en belemmeringen daarvoor wegnemen.
- Een derde aanbeveling houdt vooral in dat er naar middelen moet worden gezocht om duurzaam gedrag te bevorderen en onduurzaam gedrag ontmoedigd of veranderd kan worden.

CONCLUSIES

Gaat het nu samen? De meeste SGP'ers zien de problemen met het milieu wel in. Ook erkennen ze hun verantwoordelijkheid wel, maar de factor 'gemakzucht' speelt enerzijds een rol. Anderzijds zijn er ook nog heel wat belemmeringen die ervoor zorgen dat duurzaam gedrag gewoon niet van de grond komt. Duurzame alternatieven zijn soms erg duur, of slecht beschikbaar. Daar is werk aan de winkel!

ENERGIENEUTRAAL WONEN EN LEVEN

Er zijn vele vormen van energie en energieverbruik, maar in deze bijdrage wil ik me richten op het gebruik van elektra, gas en (motor)brandstof. We zouden een discussie kunnen gaan voeren over klimaatverandering, zeespiegelstijging, luchtkwaliteit en of daar nu sprake van is, of niet. Maar als we nu gewoon eens kijken naar de huidige mogelijkheden die er reeds zijn om minder energie te gebruiken en schone energie te benutten, dan verminderen we de belasting van de aarde en de uitputting van natuurlijke hulpbronnen.

De politiek praat en schrijft plannen, net als de grote(re) energiebedrijven. Wereldmachten kijken naar elkaar, maar wie gaat nu daadwerkelijk over tot handelen? Want voor mij staat één ding vast: met praten en schrijven worden we niet energieneutraal. Mijn oproep is aan particulieren en bedrijven: ga gewoon aan de slag en neem je verantwoordelijkheid!

Van het particulier energiegebruik is circa 80% voor verwarming van de woning (veelal gas) en de niet elektrische auto (motorbrandstof). Daar valt dus de grootste slag te maken. Laten we beginnen met de woning. Verminderen van energieverlies door isolatie (spouw, glas, dak en kruipruimte) en bewuster verwarmingsgedrag (graadje lager, selectief ventileren). Alle beetjes helpen maar als we echt meters willen maken dan vervangen we de cv-ketel door een duurzaam apparaat, bijvoorbeeld een warmtepomp. Een tussenstap is de zonneboiler waarmee ook veel gas wordt bespaard. Voor een bestaande woning zijn er wel wat meer aanpassingen nodig, maar een nieuwe woning kan tegenwoordig energieneutraal worden gebouwd (met nauwelijks meerkosten). Zonder gasaansluiting, met zonnepanelen en warmtepomp, is er per saldo over het gehele jaar geen energie-inkoop meer nodig. En dan nog de auto. Ook hier geldt, laat hem gerust eens staan, pak de fiets, ga lopen of neem het openbaar vervoer. Als we dan toch een auto nodig hebben, kies dan voor de hybride of elektrische auto. Maar de eerlijkheid gebied te zeggen dat daar prijstechnisch nog wel een uitdaging ligt.

Als we de aarde leefbaar willen houden, is het echter meer dan tijd dat ieder zijn eigen verantwoordelijkheid neemt. Energieneutraal leven is zeker onderdeel van onze taak als rentmeester op deze aarde.

ACCOUNTANTS,
MAAR ANDERS DAN DE REST.

BENIEUWD?
WE ONTMOETEN U GRAAG.

www.schipperpaul.nl
070 - 260 00 08

Verkoop | Verhuur | Leasing | Service

Gebr. Weststrate B.V.

Landbouwmachines - Intern transport

Meclean veeg- en
schrobmachines,
stofzuigers en
hogedrukreinigers

meclean®

Veiligheids-
keuringen
volgens de
VeBIT-
voorwaarden.

Nieuwe Toyota vorkheftrucks,
BT elektropallettrucks
en handpallettrucks

Zuidweg 13-15
Postbus 52
4413 ZH Krabbendijke

T 0113 - 50 26 10
F 0113 - 50 61 46

www.gebrweststrate.nl
info@gebrweststrate.nl

 TALLEN
MACHINES

AFZUIGINSTALLATIES

Oosterparallelweg 41 • 7951 DD Staphorst (NL)
t +31 (0) 522 - 46 14 02 • www.talenmachines.nl

J. Bisschop
Installatiebedrijf

Punthorst - tel. 0529 - 48 13 63

Allround installatiebedrijf in woningbouw,
utiliteit en agrarische sector.

Met een specialisatie in zonneboilers, warmtepompen,
LED-verlichting, warmteterugwinning en zonnepanelen

www.bisschop-techniek.nl

www.zongoedidee.nl

ANTWOORD DOOR **WILLEM POS**

“Waarom heeft SGP-jongeren aangifte gedaan tegen een Haags gemeenteraadslid?”

“Wij hebben aangifte gedaan tegen het Haagse gemeenteraadslid Abdoe Khouli vanwege zijn antisemitische uitspraken. Hij noemde Israëlische scholieren ‘Zionistische terroristen’, ‘toekomstige kindermoordenaars’ en ‘bezitters’, alleen maar omdat deze jongeren in de staat Israël geboren zijn. Dat is discriminatie. Daarom wilden wij een signaal afgeven en ons publiekelijk verzetten tegen het idee dat dit normaal is, want helaas is Khouli niet de enige die zo over Joden en Israël denkt. Jodenhaat mag nooit normaal worden en moet krachtig worden bestreden. SGP en SGP-jongeren doen er dan ook alles aan om dat voor elkaar te krijgen!”

De meerderheid is 76 zetels (de helft plus één), maar VVD, CDA en D66 komen maar aan 71 zetels.

POLITIEK VOOR DUMMIES

In de vorige rubriek Politiek voor dummies ging het over de kabinetsformatie. Het artikel sloot af met de zin dat het nog wel even kon duren voordat de bewindspersonen op het bordes staan. Maar wat als er geen meerderheidskabinet gevormd kan worden? Daarover gaat het in dit artikel.

DOOR WILLEM GOUDRIAAN

Het formeren van een nieuw kabinet is in de afgelopen weken niet veel verder gekomen. Nog steeds (stand van zaken 16 juni) wordt er geprobeerd om zo'n kabinet te vormen nadat de twee pogingen om GroenLinks bij de formatie te betrekken zijn mislukt. Maar wat als de politieke partijen er toch niet uitkomen? Als er geen andere opties zijn om een meerderheidskabinet te vormen, zijn er twee andere mogelijkheden: of er wordt geprobeerd een minderheidskabinet te vormen of er worden nieuwe verkiezingen uitgeschreven.

MINDERHEIDSKABINET

Wat is dat? Eigenlijk zegt het woord het al. Bij onderhandelingen voor een nieuw kabinet wordt eerst geprobeerd een kabinet te vormen dat op een meerderheid kan rekenen in de Tweede, en liefst ook in de Eerste Kamer. Als je als betrokken partijen met elkaar in zowel de Eerste als Tweede Kamer een meerderheid

hebt, werkt dat veel prettiger dan wanneer je geen meerderheid hebt. Een minderheidskabinet heeft dus automatisch geen meerderheid in de Tweede Kamer. Wanneer zo'n kabinet met een voorstel wil komen moet het, wil het vooraf weten of er een meerderheid is die het steunt, eerst met andere politieke partijen gaan praten om te kijken of zij het voorstel willen steunen.

Een minderheidskabinet biedt voor de oppositiepartijen kansen. Oppositiepartijen kunnen er wat voor terugkrijgen en dat kan doordat het voorstel aangepast wordt. Zij kunnen door voorstellen van een minderheidskabinet te steunen hun eigen punten toevoegen. Voor de bewindspersonen is het lastig om bij het doen van voorstellen elke keer aan oppositiepartijen te moeten vragen of zij het willen steunen. De huidige premier, Rutte, heeft inmiddels ervaring met een minderheidskabinet.

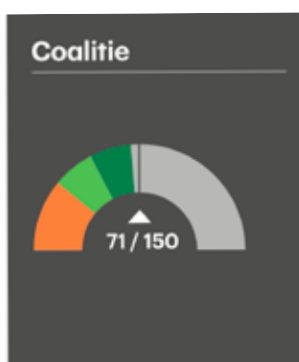
NIEUWE VERKIEZINGEN

Als er geen nieuw kabinet of een minderheidskabinet gevormd kan worden, zijn nieuwe verkiezingen de enige optie. Dan mogen we opnieuw naar de stembus. Hopelijk lukt het partijen dan wel om met elkaar een kabinet te vormen. ◀

Zetels

VVD	33
CDA	19
D66	19
PVV	20
SP	14
GL	14
PvdA	9
CU	5
PvdD	5
50+	4

Coalitie

DOOR WILHELM DOELEMAN & HENRI POOL

Radicale scheiding

Steeds vaker bemoeit de lokale overheid zich met het beleid in kerken. Nu alleen nog in de grote steden, maar wanneer bereikt dit de biblebelt? Er is alle reden voor raadsleden, wethouders en bestuursleden om zich in hun eigen gemeente te bezinnen op de scheiding van kerk en staat.

Een duidelijk onderscheid tussen kerk en staat is van belang voor een samenleving. Kerk en staat hebben elk bevoegdheid op hun eigen terrein. De staat is niet onderworpen aan de kerk en de kerk is niet onderworpen aan de staat. Ze hebben geen inhoudelijke zeggenschap over elkaar. De ene mag niet het beleid van de andere bepalen. Niet dat kerk en staat geen boodschap aan elkaar hebben of zich niet kritisch over elkaars handelen mogen uiten. Maar ze treden niet in elkaars verantwoordelijkheid.

RUIMDENKEND

Steeds vaker gaat het mis. Neem nu Eindhoven. De pastoor van de Catharinakerk is nogal conservatief. Een uitvaart zonder kerkelijke accenten zou hij weigeren. De jaarlijkse carnavalsmis en de oecumenische viering op Roze Zaterdag moesten uitwijken naar een andere kerk. Dat is tegen het zere been van D66-wethouder Schreurs. Ze greep de subsidie voor de restauratie van het orgel aan om het huurcontract open te breken. Alleen als kerk en pastoor toleranter worden, stelt ze geld beschikbaar voor het monumentale orgel. Met een huurcontract dat aangepast is aan de huidige tijd „wordt de kerk voor iedereen toegankelijk (ook voor homo's)”, aldus Schreurs. De wethouder bepaalt wel even wat de kerk moet vinden.

Eindhoven is ver weg voor de SGP. Maar voor u het weet staat dit vraagstuk voor de deur. Want stel dat net als in Rotterdam de gemeente niet langer ruimte wil geven aan kerkdiensten in

Catharinakerk, Eindhoven

buurt- of dorpshuizen, wat doet u dan? Volgens CDA-wethouder De Jonge zijn kerkdiensten niet in overeenstemming met het open karakter van een 'huis van de wijk'. Wijkcentra worden gesubsidieerd, zegt de wethouder, wat er op neerkomt dat de gemeente Rotterdam meebetaalt aan het houden van erediensten. Wat doet u als lokale SGP dan met die Hersteld Hervormde Gemeente die nog steeds geen eigen kerkgebouw heeft en in een dorpshuis bijeenkomt?

DOORDENKING

Deze concrete casussen maar ook het hele vraagstuk van die radicale scheiding van kerk en staat vragen verdere doordinking. Is het immers niet zo dat de gemeente slechts pas een rol hierin heeft als wordt opgeroepen tot geweld? Dat gebeurt door jihadistische predikers in moskeeën. Zou, zoals artikel 1 van de Grondwet zegt, in overheidsruimten niet iedereen welkom moeten zijn, ongeacht achtergrond of denken? Welke andere wetten en goede Nederlandse gewoonten zijn hier in het geding?

Fracties en besturen hebben lokaal iemand nodig die dit thema goed door-denkt. Diegene kan de recent verschenen studies *Tolerantie in balans* en *Gewetensvrijheid in het geding* erbij pakken. Inventariseer ook de risico's in de eigen gemeente: in welke situaties zou de radicale scheiding van kerk en staat kunnen gaan spelen? Is er een organisatie of stichting op christelijke grondslag die subsidie krijgt van de gemeente?

Maak als lokale SGP hier een speerpunt van voor de komende jaren. Zet een eerste aanzet in het verkiezingsprogramma en werk dat de komende periode verder uit. Laat het een jaarlijks terugkerend punt worden op de fractie- en bestuursvergaderingen! Ga hierover het gesprek aan met de kerken waar, door de lokale overheid, steeds meer naar gekeken wordt sinds de decentralisaties van de Jeugdzorg en de WMO. Want juist de SGP kan, met 99 jaar ervaring, de samenleving vooruit helpen als het gaat om kerk en staat. ◀

Gewetensvrijheid en tolerantie staan onder druk

GEWETENSVRIJHEID IN HET GEDING

Er ligt een belangrijke taak voor de SGP om haar oude rol als beschermer van de gewetensvrijheid weer op te pakken. Dit is een van de aanbevelingen die voortvloeit uit de publicatie *Gewetensvrijheid in het geding*, geschreven door historica dr. Amanda Kluvel, verbonden aan de Universiteit Maastricht. In haar boek vraagt zij aandacht voor de pioniersarbeid van SGP-oprichter ds. G.H. Kersten (1882-1948). Aan de hand van actuele rechtszaken laat Kluvel zien dat de polarisatie rondom het beroep op het geweten toeneemt en dat rechters vaker meer gewicht toekennen aan het non-discriminatiebeginsel.

TOLERANTIE IN BALANS

Parallel hieraan deed de theoloog dr. Maarten Kater, verbonden aan de Theologische Universiteit Apeldoorn, een diepteboring naar het begrip tolerantie. In de gangbare opvattingen wordt tolerantie

misvormd tot onverschilligheid. In SGP-kring is tolerantie vaak geassocieerd met slappe toegeeflijkheid. In zijn boek *Tolerantie in balans* betoogt dr. Kater dat echte verdraagzaamheid gaat over manieren van denken en leven die tegenstrijdig zijn aan de eigen opvattingen. Tolerantie vraagt dus om inspanning en uithoudingsvermogen.

OVER DE AUTEURS

Dr. M.J. Kater (1962) is als hoogleraar praktische theologie verbonden aan de Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken te Apeldoorn. Dr. A.A. Kluvel (1968) is historica en als universitair hoofddocent geschiedenis verbonden aan de Universiteit Maastricht. Ten behoeve van het onderzoekswerk voor deze publicatie ontvingen de auteurs in 2012 een studiebeurs van de Guido de Brès-Stichting, het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP. U kunt de boeken bestellen via de webshop.

BOUWBEDRIJF

W. van Beek

Nieuwbouw Verbouw Onderhoud

Otterloseweg 42B
6733 AN Wekerom

T: 0318 462037
M: 0612960658

info@bouwbedrijfwanbeek.nl
www.bouwbedrijfwanbeek.nl

Dé specialisten in dak- en gevelbeplating

UTILITEITSBOUW
AGRIBOUW
RENOVATIE
TAXATIE
SCHADEHERSTEL

Volg ons
ook via:

Hardeman | van Harten

Dak & wandbeplating

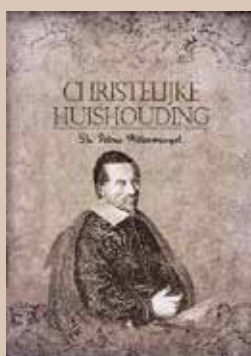
www.hardeman-vanharten.nl

T 0318 46 15 51 | E info@hardeman-vanharten.nl

LEERZAME UITGAVEN

Het gruwelijke Sodom gestraft van ds. Conrad Mel (1666-1733). Deze heruitgave in het hedendaags Nederlands bestaat uit negen boet- en bidagpredicaties die de omkering van Sodom en Gomorra tot thema hebben. Mels waarschuwende en ontdekkende toepassingen zijn hoogst actueel! Harde kaft, stevig ingebonden, 200 pagina's, prijs: € 12,50 (excl. € 3,50 porto). Ook in boekhandel te koop (ISBN 9789077530252).

Bestel nu de vijfdelige serie van de *Christelijke huishouding* van ds. Petrus Wittewrongel in het hedendaags Nederlands voor een totaalprijs van slechts € 199,- (incl. porto). Een standaardwerk voor de gezinsopvoeding en de gezinsreformatie. Zeer leerzaam! Harde kaft en stevig ingebonden, ca. 580 pagina's per deel. Alleen per serie verkocht. *Niet verkrijgbaar in de boekhandel!*

Voor het bestellen of voor meer info, bel: 06 - 22 62 61 40 (b.g.g.: 0416 - 693844) of mail: inhetspoor@kliksafe.nl. Of bestel online via: www.inhetspoor.nl.

DE KRUIF MACHINES.NL

SCHRANKLADERS

VERREIKERS

HEFTRUCKS

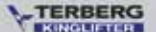
TRILPLATEN

VERKOOP

VERHUUR

SERVICE

 Bobcat

 TERBERG
KINGLIFTER

 MOFFETT.NL

 BOMAG
KING GROUP

 Atlas Copco

Stroe (Gld)

T 0342 - 443 129

info@dekruifmachines.nl

www.dekruifmachines.nl

VIJF HOOFDPUNTEN VOOR ENERGIEK BELEID

De komende decennia stijgt de wereldwijde vraag naar energie met 70 procent. Het aanbod van duurzame energie groeit ook, maar lang niet genoeg. Tot nu toe kan slechts een kwart van de nieuwe vraag met hernieuwbare bronnen worden ingevuld. 'Een ongemakkelijke, maar harde waarheid.' Het beleid moet anders en beter. Maar hoe dan?

DOOR JAN SCHIPPERS

Uitgangspunt voor energiebeleid is het bijbels rentmeesterschap. Dit betekent dat mensen behoedzaam dienen om te gaan met deze wereld. Wij hebben de aarde in bruikleen gekregen van God onze Schepper. 'Wij zijn hier gasten en vreemdelingen op aarde', zo staat in de Hebreeënbrief te lezen. Fatsoenlijke gasten zullen uit dankbaarheid geen schade veroorzaken, laat staan dat ze na hun verblijf een puinhoop achterlaten. Helaas tonen veel orthodoxe christenen hierover weinig bekommernis. Ook op dit punt dringt Gods Woord aan tot bekering: een draai van 180 graden in ons denken en doen is nodig.

Dit principiële appel wordt versterkt met andere overwegingen. Onze volksgezondheid vermindert door de uitstoot van schadelijke stoffen. Het risico op overstromingen door niets te doen tegen een stijgende zeespiegel kunnen we niet blindelings negeren. Ook is het ongewenst dat we voor onze energievoorziening steeds afhankelijker worden van dubieuze regimes in het Midden-Oosten. Indirect spelen we zo het gewelddadige moslimfundamentalisme in de kaart. Daarnaast dreigt de situatie waarin Europese landen een speelbal worden van Russische oligarchen.

Een behoedzame schatting wijst uit dat Nederland in 2023 slechts 14 procent 'duurzame energie' zal halen en in 2050 een aandeel van 45 procent. Met het huidige, zwalkende Nederlandse overheidsbeleid lukt het zelfs niet om dit te realiseren. Wat moet er anders en beter? In vijf hoofdpunten vatten we dit samen.

1. Meer inzet voor energiebesparing is nodig. Energie die je niet (meer) gebruikt, hoef je ook niet te 'vergroenen'. Het terugdringen van de warmtevraag, o.a. door gebouwen beter te isoleren, heeft hierbij de hoogste prioriteit.
2. Belastingen hervormen en schade door fossiel energiegebruik fiscaal verrekenen. Dit zet aan tot gedragsverandering

- bij burgers en bedrijven. Het stimuleert ook tot energiebesparing. Snel stoppen met de subsidiëring van fossiele energie maakt duurzame energie financieel aantrekkelijker.
3. Overheidssubsidies moeten worden ingezet voor innovatie, het ontwikkelen van nieuwe energieopslag-technieken en het in de markt zetten van nieuwe, duurzame technologieën. Geen subsidies voor langdurige exploitatie. Wel is een stimuleringsregeling voor energiebesparing in de gebouwde omgeving gewenst.
 4. Meer decentrale energieopwekking is de trend, dus moeten (lagere) overheden belemmeringen in regelgeving wegnemen en vergunningprocedures stroomlijnen voor het lokaal opwekken of benutten van hernieuwbare energiebronnen.
 5. Bestrijding van energiearmoede vereist bescherming van de positie van huishoudens die nauwelijks financiële mogelijkheden hebben om woningisolatie of bijv. zonnepanelen te betalen.

KERNBEGRIPPEN VOOR HET ENERGIEBELEID

Beschikbaarheid - Het energievoorzieningssysteem voorziet in een voldoende hoeveelheid energie op de juiste tijd en op de juiste plaats.

Betaalbaarheid - Het energievoorzieningssysteem is zo ingericht dat ieder de minimaal benodigde energiebehoefte kan betalen zonder andere basale levensbehoeften te verdringen, zoals voedsel, kleding en onderdak.

Betrouwbaarheid - Het energievoorzieningssysteem functioneert zonder onderbrekingen onder wisselende omstandigheden en voorziet in de juiste kwaliteit.

Duurzaamheid - Het energievoorzieningssysteem veroorzaakt geen schade aan de natuurlijke leefomgeving en beperkt niet de mogelijkheden van toekomstige generaties om in hun basale energiebehoefte te voorzien.

Veiligheid - Het energievoorzieningssysteem functioneert met acceptabele risico's voor mens, maatschappij en leefomgeving. ◀

Door samenwerking is energie gegarandeerd!

In februari 2016 presenteerde de Europese Commissie een energiezekerheidspakket. Het doel: de burger verzekeren van betaalbare, schone en vooral betrouwbare energie. Onderdeel van dit pakket is een voorstel voor een verordening die de risico's in de elektriciteitsvoorziening van lidstaten moet aanpakken.

DOOR LEONARD DEN BOEF

Beleidsmedewerker van Bas Belder

De reden hiervoor is dat er grote veranderingen plaatsvinden op de Europese elektriciteitsmarkten. Mede door de vergroening van de elektriciteitsmarkten maken lidstaten steeds vaker gebruik van elkaars zonne- en windenergie. Elektriciteit wordt via interconnectoren onder andere getransporteerd van Duitsland naar Nederland en vice versa. Dat is echter geen vanzelfsprekendheid. Door extreme weersomstandigheden of (cyber)aanvallen vanuit landen buiten Europa kunnen crisissituaties ontstaan. Hierdoor kunnen elektriciteitsmarkten en systemen van lidstaten

tot stilstand komen en grensoverschrijdende leveringen gevaar lopen. Wanneer er een crisissituatie ontstaat bij het opwekken en/of transporteren van elektriciteit, gaan lidstaten, bij het bestrijden hiervan, op zeer uiteenlopende manieren te werk. Hierbij wordt echter het belang van de energielevering aan naburige lidstaten onderschat en worden zij te laat of niet goed ingelicht. Voor de energiezekerheid van Nederland is het daarom van groot belang dat een crisissituatie in bijvoorbeeld Duitsland tijdig en correct wordt doorgegeven. Dat gebeurt nu onvoldoende en op een onge-

coördineerde wijze. Het wetgevingsvoorstel van de Europese Commissie heeft daarom als doel tekortkomingen bij de aanpak van een crisis met een grensoverschrijdend karakter te verbeteren. Voor een goede aanpak van het probleem is samenwerking tussen lidstaten onderling en coördinatie op Europees niveau cruciaal. De Europese Netwerken van Transmissienetbeheerders voor Elektriciteit (ENTSB-E) is een organisatie die is opgezet door de Commissie om lidstaten te ondersteunen tijdens een crisis. De ENTSB-E zal een belangrijke rol gaan spelen bij het opstellen van gemeenschappelijke normen en procedures. Bij een crisis waarbij grensoverschrijdende leveringen van elektriciteit in het gedrang komen, is het de taak van deze organisatie om te coördineren dat belangrijke informatie wordt verstrekt en gedeeld aan lidstaten in de betreffende energieregio. Lidstaten worden dus verplicht om buurlanden tijdig en adequaat op de hoogte te brengen van een crisis in de elektriciteitssector. Bij dit proces vervult de ENTSB-E een sleutelrol en wordt de transparantie vergroot. Dat lidstaten het eigenbelang vooropstellen is niet vreemd als het gaat om een crisis in de elektriciteitsvoorziening. Lidstaten moeten zich echter realiseren dat zonder goede samenwerking en coördinatie vanuit 'Brussel' het eigenbelang uiteindelijk ook geschaad kan worden. Dat is nou niet bepaald in het belang van land en volk. ◀

HAAGS GEMEENTERAADSLID:

'ISRAËLISCHE SCHOLIEREN ZIJN KINDERMOORDENAARS IN WORDING'

Abdoe Khouhani, gemeenteraadslid in Den Haag voor de Partij van de Eenheid, heeft onlangs een groep scholieren uit Israël uitgemaakt voor 'zionistische terroristen in wording'. "Dit zijn toekomstige kindermoordenaars en bezetters", schreef het raadslid op Facebook.

De groep van 30 scholieren was hier op bezoek in het kader van een leiderschapstraining georganiseerd door het Israëlische Center for Young Leaders (ICYL). Als onderdeel van hun rondreis door Nederland brachten zij ook een bezoek aan de SGP-fractie in de Tweede Kamer.

Kees van der Staaij plaatste op social media een groepsfoto met een positief bericht daarbij, waarna het raadslid uithaalde.

Van der Staaij is vooral geschrokken dat een politicus zich zo uitlaat. "Dit is een vorm van antisemitisme waar we gewoon strijd tegen moeten voeren.

Jodenhaat mag in Nederland - zeker niet vanuit de politiek - nooit normaal gevonden worden."

Khouhani kwam eerder in opspraak door zijn steun voor terreurorganisatie ISIS. "Leve ISIS en in shaa Allah op naar Bagdad om dat schorem aldaar aan te pakken", schreef de fractievoorzitter op Facebook. Daarvoor bood hij later zijn excuses aan. "Iedereen kan wel eens een uitglijder maken", zei hij toen.

Voorzitter Willem Pos gaat namens SGP-jongeren aangifte doen vanwege de uitlatingen van Khouhani: "Het is absurd dat een gemeenteraadslid zulke uitspraken doet, waar de Jodenhaat van afdruipt. Terwijl antisemitisme een oprukkend probleem is in de samenleving, besluit dit raadslid

een bijzonder slecht voorbeeld te geven door voorop te gaan met deze antisemitische teksten." ◀

Tweede Kamer steunt SGP-voorstel voor meer lokale recherche

De Kamer debatteerde vorige week over de georganiseerde misdaad in Noord-Brabant. Eén van de pijnlijke conclusies uit een onderzoek naar de strijd tegen georganiseerde criminaliteit blijkt het gebrek aan recherche in de basisteams.

Wijkagenten concluderen tot hun grote frustratie dat het agenderen van georganiseerde misdaad geen zin heeft. Hun signalen hierover worden keer op keer niet opgepakt. Kees van der Staaij

wil dat de regering meer inzet toont om dit probleem aan te pakken en zo het opsporingswerk meer slagkracht te geven. Daar zijn meer rechercheurs in de basisteams voor nodig. Hij diende daar een motie voor in, mede namens ChristenUnie, SP en PvdA. Een Kamermeerderheid steunde dat plan bij de stemmingen. De SGP is blij met deze stap.

Van der Staaij: "Het is slecht en ontmoedigend voor de strijd tegen de misdaad wanneer er zelfs geen onderzoek wordt

ingesteld als er duidelijke aanwijzingen zijn. Het is onacceptabel als criminelen vrij hun gang kunnen gaan. De SGP vindt het belangrijk dat er op lokaal niveau ook echt wat gebeurt met de signalen van wijkagenten van concrete, georganiseerde criminele activiteiten. De lokale rechercheur verdient daarom een stevige plek in de politieorganisatie. Wijkagenten moeten weten bij wie ze terecht kunnen als zij georganiseerde misdaad op het spoor zijn. Wij zijn tevreden dat de Kamer haar steun hiervoor geeft." ◀

SAMEN MAKEN WE HET VERSCHIL

WORD AL VANAF 5 EURO PER MAAND
PARTNER VAN WOORD EN DAAD

WORD DEELGENOOT EN PARTNER

Voor (minimaal) € 5,- per maand steunt u onze wereldwijde partners en programma's. Jaarlijks kunnen wij dankzij uw bijdrage een groot aantal projecten steunen. Wilt u deelgenoot en vriend worden van Woord en Daad, omdat u het belangrijk vindt dat het werk door blijft gaan? Steun ons dan met PartnerPlan.

Meld u vandaag nog aan! Vul uw gegevens in via
www.woordendaad.nl/wordpartner.

Samen naar school

Samen water tappen

Echte partners
werken samen!

Samen haardhout halen

Samen op de foto

Samen een klus doen

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

EN DE KABINETSFORMATIE SLEEPT ZICH VOORT ...

Mensen die me hoger inschatten dan ik mezelf inschat, vragen dezer dagen nog wel eens: "En, wanneer hebben we een nieuw kabinet meneer De Bruyne?" Meestal zeg ik dan twee dingen. 1. "Ik heet geen Meneer, maar gewoon Menno." 2. "Ik zou het niet weten."

Tóch heb ik me dit keer gewaagd aan een voorspelling. En wel deze: deze kabinetsformatie zou wel eens in de top-3 kunnen belanden van langste formaties. Dat leidde bij deze en gene tot een bewonderende blik, zo van: "Die durft!" Maar laat ik eerlijk zijn, erg gedurfd is deze 'voorspelling' niet. Om in de top-3 te komen, hadden we toen ik de 'voorspelling' deed (13 juni) nog 37 dagen te gaan, een ruime maand dus. Het moet al gek gaan willen we dat niet halen.

We spreken elkaar, als alles goed gaat, op 20 juli nader.

VISITE

Overigens las ik dat informateur Tjeenk Willink de onderhandelaars ook een paar te zijnen huize aan de lommerrijke Pompstationsweg in Den Haag heeft ontvangen. Buren klaagden in De Telegraaf dat in de tuin van huize-Tjeenk Willink inderdaad rare geluiden te horen waren geweest. Maar eventjes eruit, buiten het zicht van de Binnenhofpapparazzi, kan op zich geen kwaad. Eerdere informateurs gingen net zo te werk.

De leukste formatie was wat dat betreft die van 1948. De man die tot taak had gekregen om de partijen bij elkaar te brengen, was de Rooms-katholieke Kamer voorzitter Van Schaik. Om het journaal om de tuin te leiden, bedacht hij allerlei trucjes.

Zo geschieden de onderhandelingen met de kersverse VVD in het diepste geheim.

Belangrijkste liberale kandidaat voor een ministerspost was de bierbrouwer mr. D.U. Stikker. Deze werd tot zijn niet geringe verbazing door de formateur opgebeld met de opdracht dat hij zijn opwachting moest maken in het Roomse ziekenhuis aan het Haagse Westeinde. Daar, afgescheiden van al te opdringerige schrijvers werd operatie een van de formatie voltooid.

MOM

Het tweede onderhoud had plaats bij de christelijk historische politica freule Wttewaal van Stoetwegen. Zij woonde vlak om de hoek bij Van Schaik aan de Laan van Meerdervoort. Om alle argwaan de kop in te drukken verzon Van Schaik de smoes dat de freule die dag jarig was. Onder het mom van een verjaardagspartijtje zouden de onderhandelaars elkaar dan bij de CH-politica ontmoeten.

Zo gezegd zo gedaan. Stikker meldde zich op het afgesproken tijdstip bij de freule en tien minuten later stonden de heer en mevrouw Van Schaik op de stoep - compleet met een bos

anjers voor "de jarige". Eenmaal verwelkomd door de jonkvrouw werden de beide heren getraceerd op de grondwet, twee blocnotes, een doos sigaren en een kop koffie. Fase twee van de formatie kon beginnen.

STRIKVRAAG

Maar één verslaggever vertrouwde het zaakje niet. Toen hij lucht kreeg van de samenspraking bij de freule, belde hij haar op met een strikvraag: "Freule, mag ik u even komen opzoeken?" "Nee", antwoordde ze, "ik heb bezoek voor mijn verjaardag."

Maar de journalist bleek niet voor één gat te vangen. Een nader onderzoek naar de geboortedatum van de freule leverde op dat zij niet de eerste augustus, maar op een eerste januari voor het eerst het levenslicht had gezien. Daarom belde hij haar andermaal op, zeggend: "We hebben het even nagezocht, en u bént helemaal niet jarig." Even bleef het stil aan de andere kant van de lijn. Totdat de jonkvrouw zich vermande, en zei: "Waarom denkt u er niet aan dat Van Schaik mij kan vragen als minister?"

Drie weken later maakte het kabinet-Drees-Van Schaik z'n entree in de Tweede Kamer. Doch hoe goed de fotografen ook tuurden, achter de regeringstafel was tussen alle heren niet één vrouw te ontdekken... ◀

▶ RONDJES BINNENHOF

De komende zomer staan er weer een aantal 'rondjes Binnenhof' op het programma. Nieuw is de heringerichte Gerrit Kasteinkamer, vernoemd naar de verzetsstrijder die in dat kamertje z'n laatste uren doorbracht. Opgeven kan via mdebruyne@tweedekamer.nl en 06 1254 1741. Gereserveerd zijn de zaterdagen 15 juli, 5 en 26 augustus. Wie zelf een groep (minimaal 8 personen) om zich heen verzamelt, kan zich ook aanmelden voor een zelfgekozen dag.

+ Service zit in onze genen

Alles voor een tevreden klant

RUIM 1485 BEOORDELINGEN
QASA.NL | JUNI 2017

Zo doen wij dat

Wij zien service voor en met name na de koop niet als kosten, maar als reclame. Want, juist door bestaande klanten in de watten te leggen, verhogen wij onze klanttevredenheid. Hierdoor bouwen wij aan relaties voor de lange termijn. Als familiebedrijf zit het verlenen van service er bij ons ingebakken. Het in ons gestelde vertrouwen waarmaken geeft ons échte voldoening. Hoe blijer u bent, hoe meer werkplezier wij hebben.

DBKEUKENS.NL

DE Banier

DIGITALE VEILIGHEID

een onderschat probleem

Vermijd risico's op de digitale snelweg.

Vóór de veiligheid

Wij staan voor u klaar.

KLOMP CREATIVE
bedrijfsfilms | promofilms | commercials | reportages
klompcreative.nl

Onze films overtuigen.

DE VGS BRENGT SCHOLEN TOT BLOEI!

Financieel management, personeelsmanagement en belangenbehartiging. Als kenniscentrum wil de VGS scholen van dienst zijn. [Kijk op www.vgs.nl](http://www.vgs.nl) hoe wij dit vormgeven.

VGS vereniging voor
gereformeerd
schoolonderwijs

Veiligheid

We worden door vele gevaren omringd.

INHOUD

Internet: gevaar op de digitale snelweg

De mus, de zwaluw en ik	4
Het Jubileum komt eraan	5
Thema: digitale veiligheid	6
Euthanasiebeleid	11
Week van het leven	12
Terugblik: Israëls reis	13
Gezond online met Yona	15
Varia	16
Interview: Lenard Prins	18
Kanttekening: filtering	21
Uitleg: Klimaatakkoord	23
Alcoholmisbruik	24
Kwetsbaar weerbaar	25
Europese aanpak	27
Reisverslag: Irak	28
Van een ander: Churchill	31

Denk aan de gevaren op de weg. Met die gevaren wordt terecht gerekend. Allerlei wettelijke maatregelen zijn van kracht om weggebruikers tegen zichzelf en tegen anderen te beschermen. Bijvoorbeeld het verplicht omdoen van gordels in de auto. Er kan ook gedacht worden aan het dragen van een helm. Onze gezondheid kan gevaar lopen. Denk aan de gekkekoeienziekte en gif dat in voedsel zou kunnen worden aangetroffen. De overheid neemt ook in dit opzicht soms (te?) vergaande maatregelen. Maar de genoemde gevaren zijn niet de enige bedreigingen waarmee we te maken hebben. In onze tijd zijn er gevaren die er vroeger niet waren: digitale gevaren. We vrezen dat hier veel minder oog voor is dan de gevaren die ons bedreigen in het verkeer of de gevaren die onze gezondheid bedreigen. Welke gevaren zijn er dan op digitaal gebied? Waar moeten we aan denken?

Hackers zouden bijvoorbeeld waterkeringen en sluizen kunnen manipuleren. Als dat zou gebeuren, zouden de gevolgen voor ons land desastreus zijn. Grote delen van Nederland zouden onder water komen te staan. Het zou ook ingrijpende gevolgen hebben als het elektriciteitsnet of het bankwezen ontregeld zou worden. Het economische leven zou er grote schade van ondervinden. Via de sociale media komt er heel veel op ons af dat een bedreiging voor ons vormt, dat gif is voor onze ziel. Het is een goede zaak dat er filters zijn die zondige dingen tegenhouden. Maar die filters kunnen omzeild worden. Het beste filter is een hart en geweten bearbeid door Gods Geest. Dan wordt iets beleefd van de heiligheid, de rechtvaardigheid en de alwetendheid van God. We zingen het vaak: "Niets is, o Oppermajesteit, bedekt voor Uw alwetendheid." Maar leven we er ook bij? Wordt het niet vaak gedachteloos gezongen? Bedenk dat we rekenschap moeten afleggen voor de Heere over alles wat we geplaatst hebben op de sociale media en wat we tot ons genomen hebben via de sociale media. Ook voor zonden op dit gebied is er vergeving door het werk van de enige en volkomen Zaligmaker. Hij heeft voor al de zonden der Zijnen volmaakt voldaan en heeft Zelf nooit enige zonde begaan. De Heere geve te leven bij Zijn alwetendheid en geve te strijden tegen zonden en ongerechtigheden op digitaal gebied. ◀

DS. A. VAN HETEREN
vicevoorzitter

- “Zelfs vindt de mus een huis en de zwaluw een nest voor zich, waar zij haar jongen legt, bij Uw altaren, HEERE der heirscharen, mijn Koning en mijn God. Welgelukzalig zijn zij die in Uw huis wonen, zij loven U gestadiglijk. Sela.”
Psalm 84:4-5

De mus, de zwaluw en ik

Elk jaar doet weekblad *Elsevier* een onderzoek naar de beste plekken in Nederland om te wonen. Maar elke keer zit de *Elsevier* er naast. De beste plek is niet Haren of Bloemendaal - de beste plek waar een mens kan zijn is het huis van God.

Het huis van God is de plek waar je God kunt ontmoeten. En daarom heeft een gelovige het huis van God lief. In Psalm 84 horen we liefde en verlangen. De dichter kan zich geen betere plaats voorstellen dan daar te zijn. Hij benijdt degenen die daar wonen en werken: de priesters, de Levieten: “Welzalig zijn zij die in Uw huis wonen” (5). Wie daar ook zijn? De vogels! Zonder zich ergens aan te storen vliegen de musjes en de zwaluwen daar zomaar binnen! Ze bouwen er zelfs hun nestjes! Vlak bij de altaren. Ze strijken zomaar neer op die heilige plaats. O, de dichter benijdt hen. Hij zou daar ook wel willen zijn – zo dicht bij God. Altijd in en uit kunnen gaan...

Wat zit er achter dat verlangen? Daar zit de overtuiging achter dat er geen plek is waar je beter kunt zijn, dan in Gods huis. Vindt u dat ook? Laten we maar eerlijk zijn: vinden we het vaak niet heel gewoon om in Gods huis te zijn? Maar dat is niet waar. Als je begrijpt wie jezelf bent – een door en door zondig mens – en je begrijpt wie God is – heilige en almachtige – dan is dat niet vanzelfsprekend meer. Liefde voor het huis van God kan er alleen maar zijn als je beseft hoe ongewoon, hoe onvanzelfsprekend het is dat God contact met ons wil hebben. Toch is het zo. De tempeldienst was één stuk evangelieprediking. God zei als

DS. M. KLAASSEN
Arnemuiden

het ware: “Ik maak een plek waar Ik Mijn volk wil ontmoeten. Waar Ik vergeving wil schenken. Waar je de gemeenschap met Mij kunt ervaren, waar je de vrede en de zegen kunt ontvangen”. Dat hadden de Israëlieten niet verzonnen. Dat deed Hij! Hij zorgt ervoor dat er een plaats is waar je Hem kunt ontmoeten – en Hij zorgt er ook voor dat die ontmoeting mogelijk is. Want Hij zorgt voor verzoening. Als dat er niet was, dan was die ontmoeting helemaal niet mogelijk. Dan zou je alsnog verteren en verschroeien. Maar Hij

plaatst het altaar. Hij zorgt voor verzoening en vergeving! En dat doet Hij nog!

Alles wat de dichter in de tempel vond, kunnen wij vinden in Jezus. Hij is de Weg waarlangs wij tot de Vader mogen komen. Zijn kruis is het altaar waar wij volkomen vergeving van al onze zonde mogen vinden. Er is plaats bij God, omdat er voor Hem geen plaats was. De enige plaats die ze Hem gunden – was het kruis. Zo hing Hij daar, tussen hemel en aarde. Verstoten van de aarde – geweigerd door de hemel. Er was geen plaats voor Hem. Dankzij Jezus mogen wij, net als de musjes en de zwaluwen, schuilen bij God. En is dat niet een veel groter wonder? Want musjes en zwaluwen hebben niet gezondigd – maar wij wel. Wie dat beseft kan zich alleen maar verwonderen. “Heere, wat een wonder dat ik bij U mag komen – dat er zelfs plaats voor zo een als ik ben.” ◀

Een 100-jarige in beeld

We staan aan de vooravond van een uniek gebeuren in onze partijgeschiedenis; het 100-jarig bestaan van de SGP. Er is geen politieke partij in Nederland die kan bogen op zo'n lange bestaansgeschiedenis.

Op 24 april 1918 vond in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Middelburg een historische gebeurtenis plaats: de oprichting van de Staatkundig Gereformeerde Partij. De initiator was ds. G.H. Kersten, die toen tot voorzitter werd gekozen, wat hij is gebleven tot 1946. Onder zijn bezielende leiding waren er al voor de bijeenkomst in Middelburg kiesverenigingen opgericht op de Zeeuwse eilanden. De start van onze partij is daarom ook vooral een Zeeuwse aangelegenheid geweest. Spoedig daarna werd het een landelijke beweging.

BEZIELING TOEN

Ds. Kersten was tot de innerlijke overtuiging gekomen dat de kerkelijke kring waarin hij verkeerde te veel naar binnen was gericht. "Wat deden wij, zo schreef hij, voor de kerk, voor de school, voor de zending, voor de maatschappij en voor de Staat? Onverschillig of u nu gemeentelid, dan wel ouderling of predikant bent, u moet in de wereld getuigen van het Woord en van het werk Gods; van gerechtigheid en barmhartigheid. Onttrokken zich Jozef, Daniël met zijn vrienden, Mordechaï of wie dan ook hieraan toen God hun weg zo leidde dat ze aan een heidens hof

verkeerden? Doordat wij niet deden waartoe we geroepen waren, kreeg de wereld de overhand. 't Is onze schuld; het oordeel begint bij het huis Gods. Komt mannenbroeders ontwaakt!" Bezielende woorden, van een predikant die vervolgens opriep de krachten te bundelen om zo een krachtig en overkort Bijbels getuigenis te laten horen tot volk en overheid.

De wilskracht en de stuwkracht van ds. Kersten lag niet in zijn ambitie, maar in de opdracht waar hij zich van Godswege toe geroepen voelde. Dat drong hem tot het oprichten van de Staatkundig Gereformeerde Partij.

Ds. Kersten doorzag daarnaast dat door invoering van de grondwetswijziging van 1917, waarbij het algemeen kiesrecht werd ingevoerd, het voor het eerst ook voor kleine partijen mogelijk werd kanshebber aan de verkiezingen deel te nemen.

BEZIELING NU

De oproep van ds. Kersten van toen is een actuele boodschap voor nu. Wat doen wij voor de kerk, voor de school, voor de zending, voor de maatschappij en voor de staat?

Gelukkig zijn er velen die zich ervoor inzetten. Maar vergis ik me, als ik constateer dat de bezieling van toen toch wat tanende is? Hoeveel moeite kost het soms om bestuursfuncties vervuld te krijgen! Hoe komt het toch dat het hier en daar moeilijk wordt om voldoende kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen te vinden, die bereid zijn en er alleszins van overtuigd zijn dat het juist nu onze verantwoordelijkheid is in het publieke domein het heilzame van Gods geboden uit te dragen!

Soms zou je meer SGP willen...

Daarom: de hand aan de ploeg; op hoop van Gods zegen! ◀

NB: In het oktobernummer leest u meer over de jubileumactiviteiten.

M.F. VAN LEEUWEN
partijvoorzitter

Internet: gevaar op de digitale snelweg!

Internet is niet meer weg te denken uit ons leven. We appen, e-mailen, uploaden, downloaden, streamen, internetbankieren en nog veel meer. Ook bedrijven, de medische wereld en de overheid werken steeds meer digitaal.

Internet geeft veel mogelijkheden, maar aan het gebruik ervan kleven ook risico's. Criminelen en vijandelijke regimes maken er immers ook gebruik van.

Juist omdat we bijna niet meer zonder kunnen, is het belangrijk om na te denken wat er gedaan kan worden om veilig online te kunnen zijn. We zetten een aantal maatregelen op een rij.

DOOR **QUINTIJN AMAN** EN **LIANNE RUITENBEEK**
SGP-JONGEREN, COMMISSIE BINNENLAND

RISICO'S

Er zijn veel risico's aan te wijzen in het digitale verkeer. Bovendien duiken er continu nieuwe gevaren op. Een voorbeeld hiervan zijn zogenoemde DDoS-aanvallen. Hierbij wordt er zo veel internetverkeer naar een website gestuurd, dat deze overbelast raakt. Verschillende overheidswebsites werden in het verleden door zo'n aanval getroffen en waren enige tijd offline. Dat is hinderlijk voor mensen die gebruik willen maken van diensten als DigiD, maar toont ook aan dat overheidswebsites onvoldoende beveiligd zijn.

Menselijke fouten, maar ook hacken en gebrekkige communicatie tussen systemen zijn er vaak de oorzaak van dat gegevens in verkeerde handen vallen. Privacyexperts hebben hier jarenlang voor gewaarschuwd, maar helaas zijn de overheid en het bedrijfsleven er niet in geslaagd om hier voldoende op te anticiperen. Bij het lekken van persoonlijke gegevens is de schade vaak nog te overzien, maar als het gaat om informatie van inlichtingendiensten is dit een directe bedreiging voor de veiligheid van een samenleving als geheel.

Voorzitter van SGP-jongeren Willem Pos overhandigt het hangslot.

BIG BROTHER IS WATCHING YOU!

De overheid en bedrijven verzamelen actief (persoons)gegevens. Dit jaar namen de Eerste en Tweede Kamer nog een wet aan die het mogelijk maakt dat de AIVD en de MIVD (meer) gegevens uitwisselen met inlichtingendiensten uit het buitenland. Het doel van deze wet is het tegengaan en voorkomen van terrorisme en cybercriminaliteit. Gegevens van burgers mogen voor dat doel drie jaar worden bewaard. De spanning in de nieuwe wet zit hem in het feit dat het delen van deze informatie ook mogelijk is als burgers geen verdachte zijn. Computers, telefoons, maar ook al je documenten in the cloud gelezen worden door de overheid.

Ook bedrijven als Google en Facebook zorgen ervoor dat de privacy van burgers steeds verder onder druk komt te staan. Denk maar aan de advertenties die je te zien krijgt als je op internet surft: vaak hebben die te maken met je eerdere gedrag op internet. En als jij je locatie op je telefoon aan hebt staan, weten sociale media ook nog eens waar je geweest bent. Er wordt weleens gezegd dat Google meer over jou en je interesses weet dan jijzelf. Google is de schaduw die je de hele dag volgt. Google kan met locatiebepaling precies zien waar jij je bevindt, waar je werkt, waar je boodschappen doet, een ijsje eet en ga zo maar door. In Googleresultaten van kerken wordt vaak vermeld dat bezoekers daar gewoonlijk anderhalf uur besteden – rond 11 uur zondagmorgen is een piek te constateren in het aantal (geregistreerde) bezoekers.

ZIJN ER VOORDELEN VAN EEN OPEN INTERNETCULTUUR?

Natuurlijk hebben de mogelijkheden om anderen te volgen voordelen. Op maandag 14 augustus werd een van de meest gezochte criminelen, Hektor Mahmutaj, aangehouden. Een Flexibel Interventie Team heeft hem bij Rotterdam aan de kant gezet na het checken van het kenteken van het voertuig waarin hij reed. Door het checken van de kentekens kunnen deze speciale teams zien of een auto gestolen is of door een verdacht bedrijf verhuurd wordt. Ook door financieel onderzoek worden veel criminelen opgepakt.

GEGEVENS ACHTER SLOT EN GRENDEL

SGP-jongeren maakt zich zorgen om het lekken van persoonlijke gegevens, zeker als dat gevoelige, medische informatie betreft. Daarom hebben we vorig jaar bij wijze van statement een hangslot aangeboden aan het Ikazia Ziekenhuis in Rotterdam. Medische gegevens horen achter slot en grendel. Patiënten zouden met een gerust hart informatie moeten kunnen delen met de zorgverzekeraar of het ziekenhuis, zonder daarbij bang te hoeven zijn dat deze zomaar op straat belanden.

Zo kan de politie bankzaken nakijken van vermeende criminelen, waarbij wordt gekeken naar de officiële bankzaken en de levensstijl. Iemand die leeft van een uitkering, maar tegelijkertijd de duurste auto's rijdt, kan op deze manier relatief eenvoudig doorgelicht worden.

In de strijd tegen terreur worden telefoontaps, het uitlezen van internetverkeer en het registreren van verplaatsingen van mensen gebruikt. Afgelopen juli vierde de politie een groot succes: het was ze gelukt om een criminele website over te nemen en op eigen servers verder te laten draaien zonder dat de bezoekers dit door hadden. Duizenden drugstransacties konden worden geregistreerd en de namen van drugshandelaren worden ontcijferd. Zonder kennis en mogelijkheden in het cyberdomein zou dit onmogelijk zijn geweest.

DRUKTE OM NIETS?

Bescherming van privacy is allemaal drukte om niets, zal je wellicht denken. Je bent immers geen crimineel en hebt niets te verbergen voor de buitenwereld. Je kunt je surfgedrag verantwoorden en kunt iedereen over je schouders laten meekijken omdat je geen foute websites bezoekt. Maar let op! Zoals net al genoemd weet Google haast meer over jou dan jijzelf. Wil jij dat iedereen van je weet waar je woont? Wil je dat iedereen zomaar kan weten waar en wanneer je op vakantie gaat? En wat dacht je van je bankgegevens? Je foto's met vrienden en familie? Allemaal informatie waarmee kwaadwillende mensen je schade

Het kantoor van de AVD in Zoetermeer

kunnen toebrengen, het zij financieel of psychologisch.

DE ROL VAN DE OVERHEID

De overheid heeft een belangrijke taak in het beschermen van de privacy van burgers. Zo moet de uitholling van het medisch beroepsgeheim worden tegengegaan. Dit kan door het stellen van strengere wettelijke kaders zodat informatie van patiënten niet doorgespeeld kunnen worden naar commerciële partijen. Zo wordt voorkomen dat de gevoelige en persoonlijke informatie in de verkeerde handen terecht komt. Burgers kunnen makkelijk overgehaald worden om dergelijke

informatie te delen in ruil voor kortingen op verzekeringen of andere producten. Maar veel mensen zijn niet bewust van de risico's die hiermee gepaard gaan, zoals de verregaande inbreuk op privacy. Het is belangrijk dat de overheid goed voorlicht over de gevaren hiervan en dat zij, door middel van de wetgeving, dergelijke privacy schendende praktijken aan banden legt.

De overheid dient ook middelen vrij te maken voor de bescherming van belangrijke overheidswebsites waar mensen in kunnen loggen. Als een DigiD-nummer op straat komt te liggen vanwege een gehackte website, kan dit buitengewoon

schadelijk zijn voor burgers. Ook moeten websites bestand zijn tegen aanvallen van hackers en ransomware. Dit geldt ook voor digitale systemen van Defensie die nog te vaak onvoldoende beveiligd zijn en daarmee een groot risico vormen voor de veiligheid van burgers in Nederland en daarbuiten. Volgens experts op het gebied van cyberveiligheid is Nederland kansloos bij een eventuele hack van een vijandig regime. Het is van levensbelang dat er in de aankomende kabinetsperiode voortdurend aandacht en budget is voor cyberveiligheid. Anders hebben investeringen in materieel en opleiding van veiligheidsdiensten weinig zin. ◀

WAT KUN JE ZELF DOEN VOOR JE EIGEN CYBERVEILIGHEID?

Veel dingen lijken heel logisch: een sterk wachtwoord kiezen, voorzichtig zijn met het doorgeven van je persoonlijke gegevens... Maar de meeste gegevens deel je onbewust. Denk aan het accepteren van privacyovereenkomsten. In het Windowsstelsel en bij veel apps veranderen deze automatisch mee als je een update installeert. Het checken daarvan kost vaak veel minder tijd dan je denkt en kan je een hoop opleveren.

Op 28 juli 2017 publiceerde de politie een tool om je gegevens te checken. Hier kun je testen of jouw e-mailadres in handen is van criminelen. Hiermee kunnen burgers weerbaarder gemaakt worden, bewuster van het risico van het delen van je gegevens op internet. Ook krijg je tips hoe te handelen.

Zelf de digitale stand van zaken controleren?

- <https://www.politie.nl/themas/controleer-of-mijn-inloggegevens-zijn-gestolen.html>

- <https://computertotaal.nl/online-veiligheid/>

Gezocht: nieuwe collega's!

Wij zijn dé Haardenexpert van Nederland! Haardenexpert is gevestigd in Apeldoorn en is gespecialiseerd in het leveren en installeren van kachels, haarden en schouwen door heel Nederland.

Door een enorme groei is Haardenexpert continu op zoek naar nieuwe collega's om het team mee uit te breiden. Wij zijn op zoek naar enthousiaste, deskundige mensen die ons serviceniveau willen verhogen. Word jij warm van ons bedrijf? Kijk dan op onze website voor alle vacatures.

> werkenbijhaardenexpert.nl

Een frisse kijk op úw cijfers.

Hoe goed bekijkt u uw organisatie? Welke ontwikkelingen houden u bezig? Welke cijfers vragen om uw aandacht? Van Ree Accountants kijkt graag met u mee. Natuurlijk, als accountant zorgen we ervoor dat u over de juiste cijfers beschikt. Maar dat zoveel bedrijven en non-profitorganisaties al 50 jaar met ons samenwerken, heeft een andere reden. Het is onze frisse kijk op de cijfers die verrassende inzichten oplevert. Opmerkelijke trends. Ontwikkelingen in het resultaat. Veranderende prestaties. Groeiende kansen. Met een frisse kijk zie je zoveel meer.

VAN REE. EEN FRISSE KIJK OP CIJFERS.

ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | DOORN | GELDERMALSEN | ZWOLLE
WWW.VANREAEACC.NL

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

DOOR KEES VAN DER STAALJ

ONTSPORDE EUTHANASIEPRAKTIJK

De mailboxen van de SGP konden de enorme vloedgolf van reacties nauwelijks aan. De meeste reacties op ons artikel in de *Wall Street Journal* over de Nederlandse euthanasiepraktijk waren heftig en emotioneel. Wat zit daar nu achter?

Natuurlijk was het zo dat de suggestieve kop die de krant had gekozen, "In the Netherlands, the doctor will kill you now", voor de hand liggende kritiek opriep. Alsof de artsen het probleem zijn. Iedereen die even verder leest dan de kop, ziet gelijk dat dit ons punt niet is.

Sterker nog: ik leg er de vinger bij dat juist onder artsen de kritiek toeneemt.

Denk alleen maar aan de grote krantenadvertenties waarin honderden artsen hun zorgen uitten over euthanasie bij demente mensen: www.nietstiekembijdementie.nl. Zij maken zich zorgen over druk op artsen om een zelfgekozen dood als recht op te eisen.

In politiek en samenleving werd hierop tam gereageerd. Net zoals het eerder al zo stil bleef na de afschuwelijke uitzending over de levenseindekliniek. Zoveel gezapigheid rond een ontspoorde en uitdijende euthanasiepraktijk zetten ons aan tot een prikkelende actie: via buitenlandse kranten het debat over de Nederlandse euthanasiepraktijk nieuw leven inblazen.

VENIJNIGE KRITIEK

Na de storm van kritiek vroegen wij ons wel af: waarom roept bezwaar tegen de euthanasiepraktijk zoveel intense woede op? Emeritus-hoogleraar psychiatrie prof. Koerselman weet hierover mee te praten. Hij gaf pittig commentaar op de levenseindekliniek en kreeg emmers bagger over zich heen. In zijn boek *Wie wij zijn* betoogt hij dat meer dan ooit autonomie heilig wordt verklaard en een zelfgekozen dood wordt verheerlijkt. De moderne burger wil zelf bepalen hoe zijn levenseinde eruitziet. Een rake analyse: een stroomversnelling over het zelf beslissen over goed en kwaad, dat ons sinds de zondeval al zo in het bloed zit. Mijn levenseinde? Daar ga ik zelf over, en niemand anders. Geen dominee, geen dokter en al helemaal geen politicus. Als dat 'heilig' is, dan is verzet tegen euthanasie niets minder dan heiligschennis...

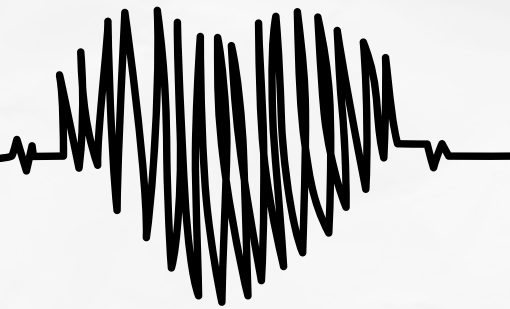
VOORWAARTS

Natuurlijk krab je je dan wel eens even achter de oren. Met zoveel kritiek en zoveel weerstand, heeft dan de strijd

tegen euthanasie wel zin? We hebben ons als fractie daarop ook uitdrukkelijk bezonnen bij het begin van het nieuwe parlementaire jaar. Onze conclusie is helder en eenduidig: jazeke! Het is onze plicht om met klem en kracht op te komen voor het leven als een geschenk en een opdracht. De druk op oude en kwetsbare mensen neemt toe. En palliatieve zorg wordt soms nauwelijks meer als alternatief gezien. Ieder mensenleven is kostbaar en waardevol, een geschenk van God. Wij mogen dat niet doden, maar moeten met liefde en zorg nabij zijn, juist ook als het leven zwaar valt. Moedig voorwaarts dus! ◀

WANNEER BEGON JOUW HART TE KLOPPEN ?

zorg voor de allerkleinsten
weekvanhetleven.nl

BESTE SGP'ER,

Wist u dat een babyhartje drie weken na de bevruchting al klopt?
Op dat moment weten veel vrouwen nog niet eens dat zij zwanger zijn.
Maar het kindje leeft dus al.

En terwijl we kinderen na de geboorte tegen van alles beschermen. We schaffen veilige autostoeltjes aan en met traphekjes voorkomen we dat ze van de trap vallen. De duizenden ongebooren kinderen zijn echter...
weerloos!

Ook de allerkleinsten verdienen bescherming en zorg.
Daarom organiseert het platform Zorg voor Leven dit jaar opnieuw een Week van het Leven en stelt daarbij de vraag:

Wanneer begon jouw hart te kloppen?

Met radiospotjes, posters in bushokjes en op stations en reclames op de sociale media hopen we dat mensen over deze vraag gaan nadenken. Want abortus stopt een kloppend hart!

Wij zijn een crowdfundingactie gestart, maar zonder uw hulp lukt het ons niet.
Hoe meer geld er wordt gegeven, hoe meer reclame we kunnen maken tijdens de Week van het Leven.

Laat u uw hart spreken door een gift te geven op weekvanhetleven.nl?
En zorgt u ervoor dat mensen die u kent de actie ook een warm hart toedragen en geld geven?
Direct overmaken kan natuurlijk ook op NL07 RABO 0382 2947 77 t.n.v. Stichting Platform Zorg voor leven.

Namens de allerkleinsten: heel hartelijk dank!

Kees van der Staaij

VOOR UW AGENDA

- De Week van het Leven vindt plaats van **4 tot en met 9 december**.
- De Week van het Leven wordt afgesloten met de jaarlijkse **Mars voor het leven op 9 december** in Den Haag. Komt u ook?
- Houd de website www.weekvanhetleven.nl in de gaten voor themabijeenkomsten en andere acties die de deelnemende organisaties door het hele land organiseren.

NEDERLAND KAN PROFITEREN VAN ISRAËLISCHE LANDBOUWINNOVATIES

9 AUGUSTUS 2017

Het is een zinderend hete dag in Israël en de temperatuur komt ruim boven de 30 graden. Een groepje Nederlanders gaat kibboets Shefayim binnen. Zodra de bezoekers echter onder de brede daken van de stallen komen, voelt de lucht ineens koel en fris aan. Water wordt verneveld en rijen ventilatoren blazen de nevel over de ruggen van de Israëlische koeien.

Nederland heeft een melkveesector waar we trots op kunnen zijn. Maar er is nog een land dat het uitstekend doet: Israël. Ondanks het hete klimaat geven de koeien in dit land gemiddeld 30 procent meer melk dan de Nederlandse koeien. Afgelopen zomer brachten SGP en LTO Nederland gezamenlijk een bezoek aan de Israëlische melkveesector.

Elbert Dijkgraaf: "Israëliërs zijn altijd bezig met innovatie en hightech. Dat passen ze ook toe op de melkveehouderij. Dankzij

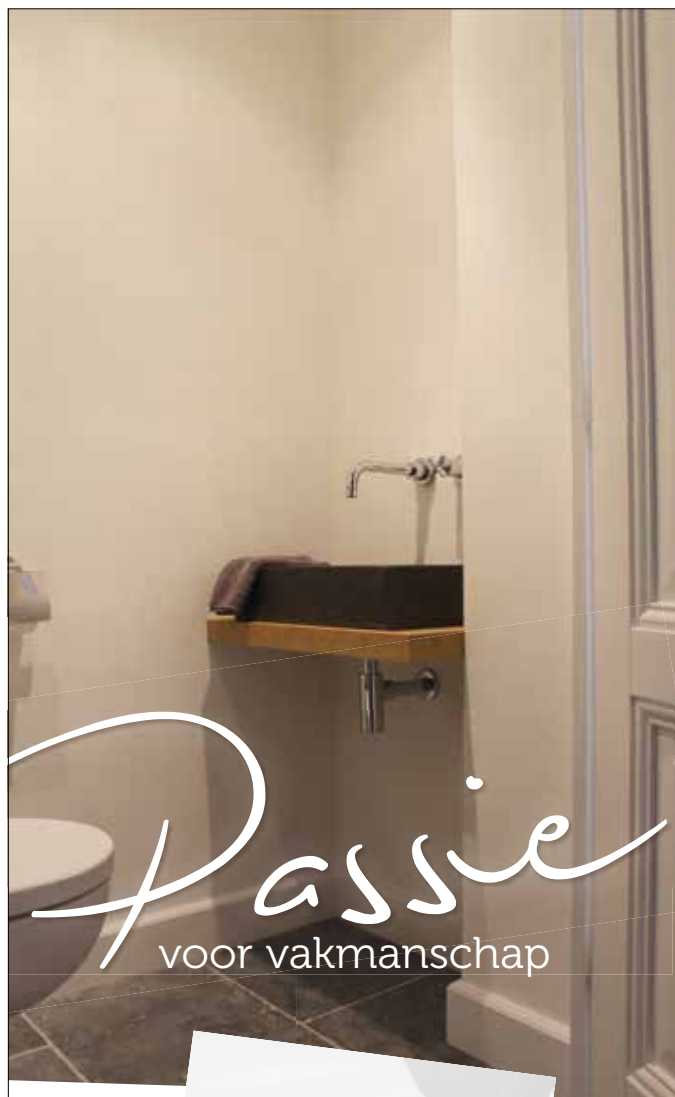
slimme polsbandjes voor elke koe wordt op een eenvoudige manier data verzameld. Door deze data, goede fokprogramma's en een uitgekiend dieet heeft Israël een uitstekende opbrengst in de melkveesector waardoor het land zelfvoorzienend is. Dat moet ook, want in tijden van oorlog kan het land een lange periode onbereikbaar zijn via land, lucht en zee.

Wij moedigen graag meer samenwerking en kennisuitwisseling met Nederland aan, omdat we daar simpelweg ons voordeel mee kunnen doen. Daarbij is de SGP wel van mening dat we geen kopie willen maken van de Israëlische situatie. In Nederland speelt dierenwelzijn een grotere rol dan in Israël, waar de melkveehouderij veel 'technischer' is ingesteld en is gericht op maximale productie. In Nederland hebben koeien daarom ook een langere levensduur. Die Hollandse aandacht voor dierenwelzijn houden we graag vast."

Naast de bezoeken aan melkveebedrijven bezocht de delegatie ook veredelaars, voedselproducenten, het betreffende ministerie en de Nederlandse ambassade. De Nederlandse melkveehouderij staat onder druk. Naast de fosfaatproductie, zal ook de CO₂- en methaanemissie onder vuur komen te liggen. Om niet (opnieuw) achter de feiten aan te lopen, is het van belang te kijken wat de knelpunten en mogelijkheden zijn. Omdat de CO₂-uitstoot van de melkveehouderij in Israël veel lager is, ging de interesse van LTO en SGP daar ook naar uit.

Vanwege alle interessante informatie wordt inmiddels onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een nieuwe reis. Ondernemers uit de melkveehouderij, met alle bedrijfstakken er omheen, hebben veel belangstelling om zelf in Israël te kijken. De SGP is daar blij mee: elke versterking van de banden tussen Israël en Nederland is waardevol. ◀

Passie
voor vakmanschap

*Nieuw in onze showroom
de Geberit AquaClean
Sela doucheWC
(werkend te zien).*

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1 | 2952 AW Alblisserdam
078 69 32 541 | www.huismanalblisserdam.nl

Heeft u uw doel
scherp voor
ogen?

Ondernemen is net als vliegen: je moet voortdurend inspelen op veranderingen - maar wel constant het doel voor ogen houden. Van Harberden helpt je met het bepalen én behalen van je doel. Maak eens een vrijblijvende afspraak: 0318 - 559 500

VAN HARBERDEN
accountants en adviseurs

www.vanharberden.nl
Landjuweel 12 | Veenendaal

'eerlijk advies
voor particulieren'

VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

Investeren in gezonde online lifestyle

Men noemt hen Smombie's. Passanten die op straat hun smartphone checken en alles om zich heen vergeten. Een samentrekking van 'zombie' en 'smartphone'. Onderzoek toont aan dat smartphones negatieve impact hebben op ons gedrag en welbevinden. Is daar wat aan te doen?

DOOR STEVEN MIDDELKOOP
PROGRAMMA MANAGER / WOORDVOERDER

OVERMATIG

Verslaafd raken, betekent dat je een onweerstaanbare behoefte hebt om bepaalde middelen te gebruiken. Veelal begint het met incidenteel gedrag en wordt dit uiteindelijk gewoontegedrag. Dit lijkt in toenemende mate van toepassing op overmatige smartphonegebruikers.

Het geluksgevoel (aangewakkerd door dopamine) dat online surfen met zich meebrengt, wordt versterkt door de zogenaamde 'pavloreactie'. Het rinkeltje van de smartphone roept het gevoel op dat er wellicht iets leuks te zien is. Je grijpt naar je telefoon en verdwijnt in de online werkelijkheid. Dat laatste is prima, zolang het niet hindert in zaken die er in het echte leven toe doen. En dat doet het al snel.

YONA

De initiatiefnemers van Yona namen toenemende impact waar van smartphones op het welbevinden van jongeren. Met name ten aanzien van gokken, porno en gamen. In toenemende mate raakt echter het ook het gewone leven ontregeld door overmatig smartphonegebruik. Denk aan het leerwerk van tieners, de sociale communicatie in gezinnen en stelsmatige verstoring van nachtrust.

Yona wil investeren in een gezonde online lifestyle, door jongeren aan te moedigen online doelen te delen met een buddy. Dit betekent dat ze via de

Yona-app in kunnen stellen hoelang ze online willen zijn voor bijvoorbeeld 'nieuws', 'social media' of 'multimedia'. Realtime blijven beide buddy's op de hoogte van de status, waarbij ze elkaar aanmoedigen de zelf gestelde doelen te behalen. Samen sta je immers sterker.

Sinds enkele maanden draait de Yona-app live op tal van Smartphones. De reacties zijn positief. Zo deelde een 18-jarige jongen: "Sinds ik de Yona-app op mijn telefoon heb staan, kijk ik geen porno meer." Anderen geven aan dat zij niet onder willen doen voor hun buddy en daarom de Smartphone

vaker wegleggen. Dat levert offlinetijd, een toenemende terugkeer in de echte werkelijkheid.

UITDAGINGEN

Yona wilde een app bouwen die voldoet aan maximale privacy-normen. Zo is het voor Yona onmogelijk om te objectiveren welk onlinegedrag bij een specifieke gebruiker hoort. Dit maakt het tot een veilige app, maar wel complex om te bouwen. Zo'n anderhalf jaar werkte een team van specialisten in Nederland, Canada en India aan het product. Inmiddels draait de techniek en performance stabiel en komen er positieve reviews van de Yonatesters binnen.

POLITIEK

De negatieve impact van overmatig onlinegedrag tekent zich steeds scherper af. Recent onderzoek van Jean Twenge (iGen: Why today's super-connected kids are growing up less rebellious, more tolerant, less happy – and completely unprepared for adulthood – and what that means for the rest of us) toont dat aan.

In plaats van te investeren in gratis smartphones (1000 brugklassers in Den Haag), dient de overheid geld te steken in mediabewustwording. Laat internetgedrag daarbij de beweging maken van 'ik' naar 'ons'. Dat is waar Yona in investeert. Samen online doelen stellen, omdat overmatig internetgedrag meer kapotmaakt dan ons lief is. ◀

VERSCHIJNT BINNENKORT

Hoe brengt een SGP'er de Bijbel op een verantwoorde manier in het publieke debat ter sprake? Dit boek is daarvoor een handreiking en hulpmiddel.

227 blz - prijs € 11,95

Te bestellen in de webshop van de SGP of via 010 7200 785

J.N. ROZENDAAL BURGEMEESTER ELBURG

Op woensdag 5 juli besloot de gemeenteraad van Elburg dat Jan Nathan Rozendaal (40) bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werd aanbevolen als nieuwe burgemeester van Elburg.

Nu ook demissionair minister Plasterk akkoord is, kan de beëdiging op 13 oktober doorgang vinden. Rozendaal meegerekend, zijn er nu tien burgemeesters van SGP-huize. Tot op heden was hij sinds 2014 wethouder in de gemeente Papendrecht.

De SGP wenst burgemeester Rozendaal een goede tijd toe in Elburg!

6de Internationale Conferentie

**Church, State and Society:
clash or cooperation?**

	<p>13:30 Inloop</p> <p>14:00 Opening</p> <p>Lezing prof. dr. H. van den Belt</p> <p>Workshops</p> <p>Statement drs. Bas Belder</p>
	<p>17:30 Diner</p> <p>19:00 Inloop</p> <p>19:45 Opening</p> <p>Lezing dr. Bart Jan Spruyt</p> <p>Paneldiscussie</p> <p>Statement dr. Henk Massink</p>
	<p>21:45 Borrel</p>

Locatie:
Wartburg College
locatie Guido de Bres
Smeetslandseweg 127
3079 CR Rotterdam

Voertaal is Engels, vertaling naar het Nederlands aanwezig.
Kijk op wi.sgp.nl/internationaleconferentie voor meer informatie en aanmelden.

Stichting
Vormingsactiviteiten
Oost-Europa

Guido de Brès-Stichting
Wetenschappelijk Instituut SGP

SGP

Geen aardse macht?

Over de krachtmeting tussen democratie en rechtsstaat

door mr. J.P.H. Donner

D.V. donderdagavond 16 november 2017

Kasteel Woerden

Guido de Brès-Stichting
Wetenschappelijk Instituut SGP

www.wi.sgp.nl

AGENDA

VRIJDAG 22 SEPTEMBER

100 jaar SGP Veenendaal

Kees van der Staaij e.a.
19.45 uur
Veenendaal, Vondellaan 4,
Ichtus College

Thema-avond afd. Beekbergen 100 jaar vrijheid van onderwijs

P.W. Moens en W.B. Kranendonk
19.45 uur
Beekbergen, Dorpstraat 34,
De Hoge Weye

NB: Voor alle genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De volgende *Banier* verschijnt op donderdag 19 oktober. De kopij kan tot en met dinsdag 3 oktober bij het partijbureau worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl.

De daaropvolgende *Banier* zal op donderdag 23 november verschijnen.

WOENSDAG 4 OKTOBER

"Kernwaarden en drijfveren SGP-politici"

Burgemeester J.J. Luteijn
19.45 uur
's Gravendeel, Rijkestraat 8

WOENSDAG 11 OKTOBER

Tijdrede afd. Nederhemert

Ds. A.A. Egas
19.30 uur
Nederhemert, Kapelstraat 3, geb. HHG

NAJAARSCONGRES 24 NOVEMBER

"De boze burgers en het Bijbels beginsel"

Verontwaardiging versus verant- woordelijkheid

Locatie:

NBC; Blokhoeve 1 te Nieuwegein en
begint om 15.00 uur (vanaf 14.30 uur
inloop met koffie & thee).

Meer info en aanmelden:

www.sgp.nl/najaarscongres

BEELDMATERIAAL GEZOCHT!

In 2018 herdenkt de SGP D.V. haar 100-jarig jubileum. Voor het jubileumboek zijn we op zoek naar foto's uit de beginjaren van de SGP. Als u beelden over de landelijke SGP uit die tijd beschikbaar wilt stellen, kunt u dit sturen naar acweerheim@sgp.nl

COLOFON

REDACTIE

M.F. van Leeuwen
(hoofdredacteur),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
drs. J.W. van Berkum,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
A. Proos

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Doeleman, W. Goudriaan,
mw. C.W. de Jong,
drs. H. Pool en
J.S. van der Ree Doolaard
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur),
mw. mr. C.A. Everse en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij, prof. dr.
E. Dijkgraaf en dr. R. Bisschop
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E belderbastiaan@gmail.com
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGS- ACTIVITEITEN OOST-EUROPA

K. Knulst
E voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot drukkerij

LEDENADMINISTRATIE

mw. S.E. van der Elst
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact
opnemen met Novente:
wdankers@novente.nl

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: Een cyberanalist beheert de vele processen \ flickr.com, PNNL

Pagina 7: 123rf.nl

Pagina 8a: SGP-jongeren

Pagina 9, 18, 19b, 24 en 31: Wikimedia Commons

Pagina 27: Pixabay.com

Een van de 'mainports', de vitale infra is Schiphol.

Nederland, neem je cyber security serieus!

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

De voordeursleutel was eerst een andere dan de achterdeursleutel, maar dat begon op den duur wel vermoeiend te worden. Telkens had je de verkeerde sleutel te pakken. Het is veel eenvoudiger om beide sloten met één sleutel te kunnen openen. Zo gezegd, zo gedaan, want nu zijn de voor-, de achter- en de garagedeur heel gemakkelijk met één sleutel open te maken.

Wat dan ook gemakkelijk is: om in de buurt van de deur, onder de rand van de bloembak, of onder die overhangende tak een sleutel op te hangen zodat je nooit voor een dichte deur hoeft te staan.

Iedereen zal de risico's van de voorgaande gedachtegang onderkennen. Voor de digitale variant van die gedachtegang struikelen we echter maar al te gemakkelijk. De fysieke inbreker verslaat zijn duizenden, maar de digitale inbreker verslaat zijn honderdduizenden!

Over deze en andere valkuilen spreek ik met Lenard Prins (57). In het dagelijkse leven is hij directeur/eigenaar van Restment BV. Restment is een specialist in (recherche-)onderzoeken en veiligheid. Zij opereert wereldwijd en is zowel preventief als repressief gericht. Restment is tevens een van de zes partners die samen de Cyber Security Keten Nederland vormen.

Zie voor meer informatie:
restment.com
cybersecurityketen.nl

Hoe verstrekkend is het terrein van digitale veiligheid?

"Welk terrein beslaat het eigenlijk niet? Alles wordt steeds meer papierloos en gaat digitaal. Maar ook de (cyber)criminaliteit neemt toe en veel mensen, bedrijven en instellingen zijn niet of onvoldoende beveiligd. Het 'internet of things' breidt steeds meer uit en hier slaat juist de misdaad toe. Via speelgoed (barbiepop), games en andere op wifi aangesloten (huishoudelijke)apparaten kunnen criminelen relatief eenvoudig inbreken op het wifi thuis en zo de computer en andere datadragers van betrokkenen binnendringen."

Welke belangrijke adviezen kunt u ons (burgers enerzijds en de politiek anderzijds) geven als het om dit thema gaat?

"De politiek moet eerst de digitale veiligheid in Nederland beschouwen als een domein en daarbinnen de veiligheid laten regelen door Nederlandse(!) bedrijven. Daarnaast moet de vitale infrastructuur geborgd zijn, maar ook moet de data van de Nederlandse overheid veilig in Nederland opgeslagen zijn. Dit moet gebeuren onder Nederlandse versleuteling en Nederlandse jurisdictie. Verder moet ernaar gestreefd worden dat alle burgers hun applicaties en data in de cloud kwijt kunnen. Professionele (Nederlandse) bedrijven moeten voor de beveiliging hiervan zorgen."

Wat zijn de belangrijkste bedreigingen voor burgers, bedrijven, maatschappij en politiek?

"Nagenoeg dezelfde als in de echte (fysieke) wereld; misleiding, oplichting, diefstal, chantage, gijzeling en sabotage."

Cybercrime (cybercriminaliteit), wat is dat eigenlijk?

"Dan hebben we het over de volle breedte. Van kattenkwaad tot criminaliteit, van georganiseerde criminaliteit tot interstatelijke criminaliteit zoals hacken en andere soorten aanvallen."

Wat zijn de doelen die cybercriminelen nastreven?

"Bij hen gaat het voornamelijk om diefstal van waardevolle zaken. Ze willen belangrijke (kwetsbare) data in hun bezit krijgen en streven naar het verwerven van macht (belangen)."

Zijn we eigenlijk wel veilig in de digitale wereld?

"De bewustwording (awareness) loopt erg achter en de beveiliging ervan is niet het meest voor de hand liggend. Bijvoorbeeld het gebruik van wifi en bluetooth zijn dusdanig ingeslepen dat

MOLEN
VAN DER
ELEKTROTECHNIEK

'Met Van der Molen blijft uw installatie draaien!'

- Bedrijfsinstallatie.
- Industriële automatisering.
- Woonhuisinstallatie.
- Buiteninstallatie met tuinverlichting.
- Led verlichting en Zonnepanelen.
- Keuren van uw installatie en gereedschap.

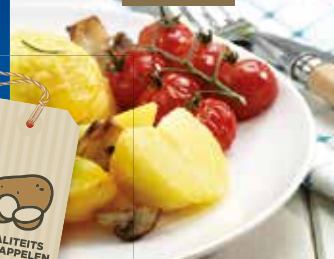

 Buurtlaan West 82
  0318 - 51 86 71
 3905 JT Veenendaal
  www.molenelektra.nl

Quiks
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

**NATUURLIJK
VERS EN
SMAKELIJK**

Uw totaal aardappel leverancier

Controleren

Sorteren

Wassen/verpakken

Verwerken

Vers verpakt

Voorgekookt

Voorgebakken

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks
AARDAPPELEN

Quiks
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

Techno West Services
vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.
Weihoek 6
4416 PX Kruijningen

E-mail : verkoop@technowestservices.nl
 Tel. : +31 (0) 113 312 186
 Mob. : +31 (0) 654 774 755
 Fax : +31 (0) 113 313 075

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

In deze rubriek vindt u de ervaringen van **Bert Jan Peters**, directeur bij Kliksafe

er vaak niet over de veiligheidsconsequenties wordt nagedacht. De digitale wereld staat nog ver van de 'gewone' fysieke wereld. Als je in een restaurant of zelfs in de file bluetooth opent, zie je wat er om je heen wordt gesignaleerd aan toegankelijke datadragers, waarvan een groot deel nog steeds onbeveiligd is."

Restment®

Hoe schat u de digitale vaardigheden in? Zijn we te naïef?

"De vaardigheden zijn heel verschillend. Ouderen zijn hierin erg kwetsbaar, maar bij jongeren zie je dat ze ermee zijn opgegroeid en feilloos weten wat de risico's zijn. Zij zijn juist weer kwetsbaar door gemakzucht en naïviteit."

Wat is de taak van de overheid als het gaat om het beschermen van burgers op dit terrein?

"De Nederlandse overheid zou een veilige cloud onder Nederlandse jurisdictie moeten faciliteren/initiëren. Daarnaast zou de overheid moeten zorgen dat ze digitale kennis in huis houdt en niet laat weglopen richting bedrijfsleven."

Zijn de vitale maatschappelijke en militaire doelen van Nederland goed beveiligd?

"Op papier doet Nederland het erg goed in Europa, maar dan gaat het hoofdzakelijk over beleid. In de praktijk laat de beveiliging van vitale infra te wensen over."

Hoe zou de grondhouding van de SGP het beste kunnen zijn als het gaat om dit thema?

"De SGP staat midden in de wereld en voor haar standpunten. Dat maakt kwetsbaar en geeft verantwoordelijkheid naar de organisatie en de mensen die daarbij betrokken zijn. Deze verantwoordelijkheid vraagt ook om stappen op dit (digitale) gebied. Als het winter wordt, moet je een jas aantrekken en als het nog kouder wordt moet je een muts opzetten. Maar we gaan zo'n winter wel in met het vertrouwen dat God regeert!" ◀

Het (on)wijze en (on)logische van een overheidsfilter VEILIGHEID OF CENSUUR?

Als je, als directeur van een provider die zich profileert door filtering, gevraagd wordt iets te schrijven over een overheidsfilter, dan heb je best een uitdaging. Ik ben van mening dat het gebruiken van een internetfilter in combinatie met veilig gedrag je beschermt tegen een hoop troep, variërend van ongewenste beelden tot illegale sites en phishing. Maar wie dat filter beheert – dat maakt nogal een verschil.

kliksafe
iedereen veilig online

In Engeland zijn providers verplicht om een internetfilter aan hun klanten aan te bieden. Het is de keuze van de klant om dat toe te passen. Het is in Engeland als school verplicht een internetfilter te hebben. De overheid bepaalt niet welk filter, maar zegt 'slechts': jongeren moeten in ieder geval op school beschermd worden tegen online porno, geweld en phishing. Inhoudelijk houden zij zich echter niet bezig met de filtering.

In sommige islamitische landen en andere totalitaire regimes is de internettoegang dermate gereguleerd dat er van vrije informatievoorziening geen enkele sprake is. Censuur van alles wat maar enigszins de overheid onwelvoeglijk is, is daar de norm. De overheid oefent informatiedwang uit.

In Nederland waait de wind uit een heel andere hoek. Ook in Nederland is sprake van informatiedwang maar dan in de zin dat iedereen alles moet kunnen zien en lezen ook als hij dat helemaal niet wil. Enkele jaren geleden was er een initiatief om internetproviders te verplichten om de toegang tot kinderporno zo veel mogelijk te beperken. De Tweede Kamer reageerde in meerderheid negatief. Te betuttelend!

Laat duidelijk zijn: een filter alleen is niet genoeg, zoals een hek om je balkon niet genoeg is. Allereerst is het belangrijk (voor iedereen!) om te leren hoe je veilig over het internet beweegt. Want met een internetfilter kun je alsnog in contact komen met een groomer (online kinderlokker) via social media. En met een internetfilter kan je alsnog iets kopen op een malafide website. Ook kinderporno-netwerken roeien we niet uit met een internetfilter.

Het is inmiddels een gegeven dat bijna iedereen continu online is. Dat feit vraagt om het maken van keuzes. In de overvloed aan informatie die met een simpele muisklik of veeg over het scherm beschikbaar is, zit veel wat schadelijk of bedreigend is. Dat mensen zich daartegen willen beschermen zou door de overheid gestimuleerd moeten worden. Het komt het welzijn van de burgers en de sociale cohesie zeker ten goede.

Dat je het beheer van het zo'n internetfilter niet in handen moet leggen van de overheid is evident. Het risico van overheidsensuur is dan wel heel groot. Onze maatschappij is gebaseerd op het dragen van verantwoordelijkheden door burgers. Het zelf kunnen kiezen voor een internetfilter past daarbij. Laten mensen die verantwoordelijkheid massaal nemen. ◀

**Onze advocaten zetten uw belangen op scherp.
Met ondernemerschap en passie. Om u te dienen.**

Advies nodig?

www.bvd-advocaten.nl

Barneveld | Hardinxveld-Giessendam | Veenendaal | Werkendam

MERWESTREEK

“Ontwikkelen van bijzondere producten die passen bij de wensen van morgen”

> Projectontwikkeling > Bouwmaatschappij > Metselwerken

Betrokken bij het resultaat

☎ 0184 - 61 23 47 | merwestreek.nl

SCHIPPER & PAUL
accountants

ACCOUNTANTS,
MAAR ANDERS DAN DE REST.

BENIEUWD?
WE ONTMOETEN U GRAAG.

www.schipperpaul.nl
070 - 260 00 08

ANTWOORD DOOR HANS MALJAARS

JOANNE:

“Wat moet er volgens de SGP met het klimaat-akkoord gebeuren nu de VS eruit zijn gestapt?”

▶ Onlangs reageerde ons Kamerlid Elbert Dijkgraaf via Twitter zo toen de VS officieel te kennen gaf uit het klimaat-akkoord te stappen: “Slechte zaak VS uit klimaat-akkoord. Duurzame energieaanpak vergt deelname alle landen. Stap terug, ook voor VS. Innovatie heeft toekomst.” De SGP is tegen een eventuele Nederlandse terugtrekking uit het klimaat-akkoord. We hebben te maken met klimaat- verandering en schaarse fossiele energiebronnen. Uit voorzorg moeten we daarom inzetten op verduurzaming van onze energievoorziening. We moeten niet doen alsof de mens het klimaat naar zijn hand kan zetten. Maar zonder internationale afspraken gaat het niet. Dan krijg je een water- bedeffect. Wat de SGP betreft gaan we dus verder met het klimaat-akkoord. Ook al dreigt een van de grootste vervuilers van de wereld af te haken.

POLITIEK VOOR DUMMIES

In veel gemeenten doet de SGP mee aan de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018. Veel afdelingen (afd.) en plaatselijke kiesverenigingen (pkv) hebben ervaring met campagnevoeren voor de gemeenteraadsverkiezingen. Maar wat als er voor het eerst aan de verkiezingen wordt deelgenomen?

DOOR WILLEM GOUDRIAAN

Er zijn best wel overeenkomsten te noemen als het gaat om een afd. of pkv die het eerst of voor de zoveelste keer aan de gemeenteraadsverkiezingen meedoet. Denk bijvoorbeeld aan het opstellen van een kandidatenlijst, het vormen van een campagnecommissie of het schrijven van een verkiezingsprogramma. Toch zijn er verschillen.

ONDERSTEUNINGSVERKLARINGEN

Als de SGP in een gemeenteraad geen zetel heeft en mee wil doen aan de verkiezingen, moet de partij in de desbetreffende gemeente ondersteuningsverklaringen inleveren. Ondersteuningsverklaringen zijn schriftelijke, persoonlijk afgelegde verklaringen van kiezers die binnen de betreffende gemeente wonen. Zij geven daarmee aan dat zij de lijst ondersteunen. Afhankelijk van de grootte van de gemeente moeten er 10, 20 of 30 ondersteuningsverklaringen worden ingeleverd. Dit moet op het gemeentehuis gebeuren tussen vrijdag 19 januari en maandag 5 februari. Uiteraard mogen deze personen bestuurslid of kandidaat zijn voor de SGP.

WAARBORG SOM

Een ander verschil is dat bij de eerste keer deelnemen er ook door de afd. of pkv een waarborgsom betaald moet

worden. Dit moet ook gebeuren als de vorige keer ook aan de verkiezingen is deelgenomen en er toen geen zetel is behaald. De waarborgsom voor gemeenteraadsverkiezingen is €225,- en moet voor vrijdag 19 januari betaald worden.

CAMPAGNEVOEREN

Ervaring hebben met campagnevoeren of dat voor het eerst gaan doen, is best een verschil. Als SGP-partijbureau ondersteunen we graag onze afd./pkv's. We hebben onder andere verschillende handleidingen opgesteld die nuttig zijn in aanloop naar de verkiezingsdag: hoe stel ik een kandidatenlijst op, wat is de rol van het bestuur tijdens de campagne, hoe kom ik tot een verkiezingsprogramma? Dat soort vragen. Er zijn prachtige voorbeelden te noemen waarbij bij eerste deelname zetel(s) behaald werden. En wat dacht u van Amsterdam? Er wordt daar, en ook in andere gemeenten, hard gewerkt om aan de verkiezingen deel te kunnen nemen. Het is het zeker waard om het SGP-geluid op nog meer plaatsen te laten klinken. Iedereen kan een bijdrage leveren: meldt u zich vandaag nog bij uw afd./pkv aan als vrijwilliger!

Voor alle mensen die mogen stemmen is er de taak om op 21 maart 2018 hun stem uit te brengen. Niet vergeten! ◀

DOOR HENK VAN DEN BERGE
SGP-FRACTIE APeldoORN

Politie moet dronken jongeren filmen

Het alcoholgebruik door minderjarigen moet beter worden aangepakt. Daarom vindt de SGP-fractie in Apeldoorn dat de politie dronken tieners moet filmen. Als de jongeren nuchter zijn kunnen ze via de beelden met hun eigen (wan-)gedrag worden geconfronteerd. Een dergelijke aanpak blijkt effect hebben.

In enkele gemeenten zoals Amersfoort en Zwolle worden dronken minderjarige jongeren al langer door de politie gefilmd. Na enkele dagen worden de tieners en hun ouders door de politie opgeroepen om de beelden te bekijken. De confrontatie werkt ontvullerend, zo blijkt uit gesprekken die het in verslaving gespecialiseerde Trimbos-instituut voerde met de gefilmde jongeren. De tieners vonden de beelden van hun vreemde gedrag tijdens de dronkenschap ingrijpend. De schrikreactie was zo groot dat zij de eerste tijd niet weer dronken over straat zwalkten.

Wat het effect op langere termijn is, is nog onduidelijk, maar volgens het Trimbos-instituut is het werken met de video's in ieder geval een stap in de goede richting. Deze positieve reactie was voor de SGP in Apeldoorn de aanleiding om het college van burgemeester en wethouders te vragen om ook in deze gemeente een proef met het filmen van dronken minderjarigen door de politie te laten doen.

ONGELUKKEN

Al veel langer benadrukt onze fractie dat het drinken van alcohol door minderjarigen beter moet worden aangepakt. Het is slecht voor de ontwikkeling van de hersenen en bovendien kan het leiden tot ongelukken, overlast, verslaving, het

overschrijden van (seksuele) grenzen en alcoholvergiftiging. Zo werden in het Gelre Ziekenhuis in Apeldoorn zowel in 2015 als in 2016 ongeveer twintig minderjarigen hiervoor opgenomen. Gezien de gevaren, uitwassen en risico's voor de gezondheid is het van groot belang om het alcoholgebruik door jongeren terug te dringen. Dat sluit nauw aan bij Gods Woord. Het is op grond van de Bijbelse beginselen duidelijk dat het overschrijden van grenzen en verslaving moet worden tegengegaan.

Bij het beter aanpakken van de alcoholproblematiek hebben niet alleen de jongeren en hun ouders een grote verantwoordelijkheid, maar ook scholen, (sport-)verenigingen en de overheid. Dat betreft ook de gemeenten, want die hebben bij de invoering van de nieuwe Alcoholwet in 2014 extra taken gekregen. Zo moet worden gecontroleerd of er geen alcohol aan minderjarigen wordt verkocht.

Op dat vlak moet er nog veel gebeuren. Weliswaar is het gebruik van alcohol onder jongeren gedaald, maar toch wordt er nog stevig gedronken. Uit gegevens van STAP, het Nederlands instituut voor alcoholbeleid, blijkt dat de gemiddelde leeftijd waarop jongeren alcohol gaan drinken 13,2 jaar is. Rond hun zestiende jaar gaan jongeren meer drinken. Bovendien blijkt dat jongeren die alcohol drinken ook veel drinken.

CONTROLES

Onze fractie vindt het daarom belangrijk dat de gemeente haar verantwoordelijkheid bij het terugdringen van het alcoholgebruik nadrukkelijker oppakt. Wij dringen er regelmatig op aan dat er bij de horeca, supermarkten en evenementen beter wordt gecontroleerd dat er geen alcohol aan tieners wordt verkocht. Om de controles te verbeteren, hebben wij samen met de ChristenUniefractie het initiatief genomen voor het aanstellen

van extra buitengewone opsporingsambtenaren (de zogenoemde boa's). Verder is onze fractie betrokken bij de werkgroep Jongeren in het Apeldoornse dorp Uddel, waarin vertegenwoordigers zitten van alle kerken, scholen en verenigingen. Deze werkgroep probeert de problemen rond alcohol en seksualiteit op verschillende manieren onder de aandacht te brengen van jongeren en ouders.

VAGE REACTIE

Het Apeldoornse college van B&W reageert tot nu toe terughoudend op voorstellen om het alcoholgebruik onder jongeren steviger aan te pakken. Dat blijkt ook uit het antwoord op ons verzoek om dronken jongeren te filmen. Het college schrijft dat dit idee zal worden betrokken bij "de afweging welke maatregelen in het nieuwe Preventie- en Handhavingsplan Alcohol opgenomen worden." Een vrij vage reactie, terwijl vanuit ambtelijke kring juist positief was gereageerd.

Steviger ingrijpen heeft in Apeldoorn geen hoge prioriteit en ligt bovendien gevoelig. "Gun ook jongeren voldoende vrijheid om te proeven van het leven", is veelal het devies. Maar ondanks de terughoudende opstelling van het college blijft de SGP zoeken naar mogelijkheden. De jongeren zijn het waard. ◀

“DE SCHRIK-
REACTIE WAS
ZO GROOT
DAT ZIJ DE
EERSTE TIJD
NIET WEER
DRONKEN
OVER STRAAT
ZWALKTEN.”

Van kwetsbaar naar weerbaar

KOPLOPER

Wereldwijd loopt ons land voorop in digitalisering en heeft het een na grootste internetknooppunt ter wereld, de Amsterdam Internet Exchange. Wij hebben razendsnelle, breedbandige telecomnetwerken, en we zijn ondertussen een van de meest ICT-intensieve economieën van Europa. (Nederland digitaal droge voeten – september 2016). Onze digitale infrastructuur vormt, naast Schiphol en de Rotterdamse haven het derde economische knooppunt (mainport) van ons land. Prachtig voor onze inwoners, voor inkomen en welvaart.

PACEMAKER

De vraag voor een bestuurder is of het allemaal wel veilig is en veilig blijft. Kunnen we vertrouwen hebben en houden in de digitale wereld? De cybercriminaliteit groeit en vormt een steeds grotere bedreiging voor onze veiligheid en voor onze economie. Het versterken van digitale veiligheid is pure noodzaak. Het bedrijfsleven moet goed zaken kunnen doen en van de overheid mogen we waarborgen voor die veiligheid verwachten. Maar ook burgers moet veilig en vertrouwd kunnen leven in een digitale wereld. Tijdens een conferentie in 2011 wist de hacker Barnaby Jack de insulinepomp van een vriend te manipuleren. De complete bediening nam hij over. Hij was in staat een fatale hoeveelheid insuline toe te dienen. Een jaar later liet hij zien dat het mogelijk was om een pacemaker volledig te hacken! Laten we er als bestuurders niet al te gerust op zijn, zou ik willen zeggen.

BIJBELS

Nederland blijkt een populair doelwit voor cyberaanvallen. Dat moet anders. Meer aandacht voor digitale veiligheid is nodig, zeker ook bij onze regering. Waarom trekken we ons geld uit voor een bizar zebrapad met alle kleuren van de regenboog, zolang de noodzakelijke veiligheid van onze digitale omgeving niet op orde is? Goed om het verkiezingsprogramma van de SGP er nog eens op na te lezen: "We zijn steeds meer afhankelijk van erg kwetsbare digitale systemen. Cyberveiligheid is daarom van het allergrrootste belang. Om die te verbeteren zal extra geld moeten worden uitgetrokken". Prima. Geen uitbundig en kleurrijk gedoe aan onze 'normale wegen', maar meer geld voor verantwoord onderhoud aan onze digitale infrastructuur. Echt SGP! Geen gedoe aan de pacemaker van mijn buurman of de insulinepomp van mijn buurvrouw. En ook niet aan de systemen van onze ziekenhuizen en overheden. Omdat het internet van niemand is en dus van iedereen, hebben we een gedeelde verantwoordelijkheid om het veilig te houden. Het goede bevorderen en het kwade tegengaan, is ook in een 'digitale wereld' voluit naar Gods Woord. Als SGP-bestuurder zijn we daarvan overtuigd. ◀

DE PATER
SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING
BOREN & ZAGEN

RENOVATIESLOOP
AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

vakkundig
Houtmanschap
sinds 1923

De Grebbe

— TIMMERFABRIEK —

KOZIJNEN

MAATWERK

DEUREN

REMMERDEN 3 3911 TZ RHENEN (0317) 61 27 34
de-grebbe.nl

Vergroot uw woonplezier met een woonkelder

Met de maatwerk **prefab woningcasco's** van MBS Kelderbouw realiseert u snel en voordelig uw droomwoning. En met onze **prefab kelders** vergroot u niet alleen uw woonruimte maar bovenal uw woonplezier. Van parkeerkelder en wijnkelder tot kelder met inpandig zwembad, wij leveren het woningcasco inclusief de kelder die u wenst.

MBS MBS Kelderbouw

Bel ons om uw wensen te bespreken.
035 - 588 1888

Energieweg 2 Soest 035 - 588 1888 info@kelderbouw.nl www.kelderbouw.nl

CYBERONVEILIGHEID

EUROPEES AANGEPAKT

DOOR LEONARD DEN BOEF

BELEIDSMEDEWERKER VAN EUROPARLEMENTARIËR BAS BELDER

Hoe meer de digitale wereld zich ontwikkelt, hoe duidelijker het wordt dat deze wereld ook steeds kwetsbaarder is voor cyberaanvallen. Ransomware, virussoftware waarbij bestanden gestolen worden, is een van de bekendste voorbeelden hiervan.

Het aantal aanvallen van criminelen en landen buiten de Europese Unie blijft toenemen. Daar komt bij dat deze steeds geraffineerder worden en veelal landsgrensoverschrijdend zijn. De schade voor de samenleving als geheel neemt daardoor ook toe. Een gedegen aanpak door én voor alle betrokken partijen is dan ook onontbeerlijk.

Daarom heeft het Europees Parlement in juli 2016 een richtlijn van de Europese Commissie goedgekeurd wat dit urgente probleem aanpakt. De Netwerken- en Informatiebeveiligingsrichtlijn (NIB-richtlijn) heeft als doel netwerken en informatiestromen veilig te houden en daarmee cyberonveiligheid te bestrijden.

Lidstaten worden verplicht om bij een cyberaanval de aanpak te coördineren en onderling beter met elkaar samen te werken. Ook bedrijven met een kritieke infrastructuur (energiebedrijven, internetdiensten en de gezondheidszorg) en aanbieders van digitale services, zoals online marktplaatsen en zoekmachines, worden verplicht adequate maatregelen te nemen om voorbereid te zijn op veiligheidsrisico's. Daarbij moeten zij ernstige incidenten met een

grote impact melden aan de daarvoor bevoegde nationale autoriteit. De netwerk- en informatiebeveiligingsautoriteit (NIB-autoriteit) van een lidstaat is verbonden met een samenwerkingsnetwerk van lidstaten en de Europese Commissie. Op deze manier kunnen risico's en cyberincidenten vroegtijdig gemeld worden aan alle betrokken partijen. De Commissie speelt in dit hele proces van voorkomen en aanpakken van cyberdreiging een coördinerende en faciliterende rol.

Omdat het een richtlijn betreft, kan Nederland de regels eenvoudig omzetten in nationale wetgeving. Een richtlijn geeft een staat ook de vrijheid om zijn eigen aanpak te ontwikkelen tegen cyberaanvallen, zonder dat de Commissie daar veel invloed op uitoefent. Voor Neder-

land is er met de komst van de NIB-richtlijn niet veel veranderd omdat ons land al een Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) heeft en een meldplicht bij cyberaanvallen kent.

Kortom, het was noodzakelijk dat de lidstaten en het Europese bedrijfsleven samen met de Commissie de handen ineen hebben geslagen om zichzelf en de burger adequater te beschermen tegen online bedreigingen. Landsgrenzen bestaan niet in de onlinewereld, evenmin stopt een cyberaanval bij de grens. Het blijft dus van belang dat de Commissie, lidstaten en het bedrijfsleven in Europa continu hun eigen aanpak moeten verbeteren en daarin ook blijven investeren. Daarom is samenwerking met, en vertrouwen tussen lidstaten cruciaal voor een veiliger onlinewereld. ◀

HOOP TE MIDDEN VAN DE PUINHOPEN

DOOR KEES KNULST EN PETER DEN BOEF

In mei 2017 bezocht een delegatie van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa (VOE), de buitenlandstichting van de SGP, de stad Erbil in Irak. Peter den Boef, lid van het hoofdbestuur en bestuurslid van de stichting, en Kees Knulst, coördinator, namen deel aan een door christenen georganiseerde politieke conferentie in Erbil en hielden lezingen over het thema 'State-building and democratization'. In dit korte verslag delen zij hun ervaringen.

Geknars van puin onder onze voeten. Een verwrongen stopcontact, dat als kauwgom op de muur lijkt te zijn geplakt. Het dak zwartgeblakerd, banken en stoelen achteloos in het rond geslingerd. Haattekst op de muren en pilaren; in rood aangebracht, als om de suggestie te wekken met bloed te zijn geschreven. De lege hulzen op de vloer en de kogelgaten in

de muur verraden de aanwezigheid van mensen, die hier niet kwamen om te bidden. Buiten de kerk zet het spoor van vernielingen zich voort. Bakhdida (ook Qaraqosh genoemd), een stad in het noorden van Irak, biedt een troosteloze aanblik.

Tot 6 augustus 2014 was de stad een relatief veilige haven voor christenen. Op die dag viel Islamitische Staat (IS) de stad binnen. De christelijke inwoners waren enkele uren daarvoor massaal gevlucht naar Erbil en omgeving, evenals de vluchtelingen uit het nabijgelegen Nineveh (Mosul) die zich in de stad bevonden. In Erbil, hoofdstad van de Koerdische Regio, en in de overwegend christelijke voorstad Ankawa vonden zij onderdak bij familie of in vluchtelingenkampen. Daar proberen ze de draad van hun leven weer op te pakken, voor zover dat gaat. Na twee dagen conferentie brengen we op zaterdagochtend 13 mei een bezoek aan een vluchtelingenkamp in Ankawa en zijn

we te gast bij een gezin. Vader, moeder, vier kinderen en oma leven samen in een tijdelijk onderkomen met een oppervlakte van circa 3 bij 8 meter. Het is er krap en erg warm, maar de gastvrije, vriendelijke bewoners maken de ruimte licht. Op tafel een overvloed aan eten, waar het gezin meerdere dagen van zou kunnen eten. Het weinige dat ze hebben, wordt ruimhartig gedeeld met de gasten uit Nederland. Het Kruis van Jezus Christus is wat ons verbindt.

De ontmoetingen met de christenen in Irak maken indruk op ons. Net als de complexiteit van de problemen waarmee deze mensen te maken hebben. Hoe voorzie je in je levensonderhoud als je geen baan meer hebt? Bakhdida is sinds november 2016 bevrijd van IS, maar waarom zou je terug gaan als je huis in puin ligt en de overheid niet kan garanderen dat je er veilig bent? En een vraag die steeds weer wordt gesteld: kun je je moslimbuurman of -buurvrouw nog vertrouwen na wat er is gebeurd? Het wantrouwen richting moslims is groot, en niet zonder reden.

Veel christenen zijn in de afgelopen jaren tot de overtuiging gekomen dat er in Irak voor hen geen toekomst meer is. Onder het bewind van Saddam Hussein genoten christenen een voorkeurspositie met bijbehorende (voor-)rechten. Sinds de val van

“HET WEINIGE
DAT ZE HEBBEN,
WORDT
RUIMHARTIG
GEDEELD MET
DE GASTEN UIT
NEDERLAND.”

dat regime is het aantal christenen in Irak afgenomen van circa 1,5 miljoen in 2003 tot naar schatting 100.000 - 400.000 in 2017.¹ Dat is schrijnend. Vanwege het persoonlijke leed dat erachter schuilt en vanwege de onvermijdelijke teleurstellingen die samenhangen met te hooggespannen verwachtingen van een leven in het 'vrije Westen'. Maar vooral ook vanwege het dreigende verdwijnen van de oeroude Assyrische beschaving² en – wat erger is – van de aanwezigheid van het christendom in een gebied waar al sinds de tijd van de Vroege Kerk christenen leven.

Wat zeg je dan, als Nederlander? Je probeert als SGP'er inzicht te geven in het functioneren van de democratie in Nederland, in de rechtsstatelijke principes die daaraan ten grondslag liggen, in hoe we met elkaar behoren om te gaan en dat Gods Woord leidend is in al ons politieke doen en denken. Mensen luisteren aandachtig, zijn geïnteresseerd. Vroeg of laat komt echter toch de vraag: hoe krijgen we dat wat jullie hebben in Nederland, hier, in Irak van de grond? Een vraag waarop geen pasklaar antwoord voorhanden is.

Toch is er hoop. Hoop die uit tot uiting komt in de veerkracht van enkele teruggekeerde gezinnen in Bakhdida, die samen de ravage te lijf gaan. Op straat worden schoonmaakmiddelen en bezems verkocht, zowat de enige handel die nog een beetje verkoopt. Hoop die zich ook manifesteert in de wilskracht van jonge christenen. Zij zijn niet van plan zijn hun land op te geven. Zij zien, in tegenstelling tot veel ouderen, waar het anders moet en kan. Ze zoeken naar kansen en laten zich niet leiden door wanhoop. Hoop die gevonden wordt in de belofte van Jezus Christus, “want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten.” (Hebr. 13:5) ◀

Inmiddels ligt er alweer een volgend verzoek voor ondersteuning door de SGP klaar, dit keer vanuit Hilla (vlakbij het oude Babylon). In december D.V. hoopt een nieuwe delegatie van de SGP af te reizen naar Irak.

¹ G. van Langendonck, 'Geweld leidt tot exodus van christenen in het Midden-Oosten', in: NRC (27 april 2017).

² Volgens sommigen is Bakhdida de stad die in Genesis 10:11-12 Resen wordt genoemd en die gesticht werd door Nimrod, kleinzoon van Cham.

Volg nu een training bij SDP | ADVIES

Coachen is een kunst

Tijdens de trainingsdagen groei je door tot een zelfbewuste coach die vaardigheden en kennis in huis heeft om coaching tot op een professioneel niveau aan te pakken. Je maakt intensief kennis met de verbluffend pragmatische en effectieve methodiek: de oplossingsgerichte benadering (Solution Focused Approach). Dit zal je helpen in het begeleiden van medewerkers, studenten, cliënten, collega's, leerlingen en natuurlijk van mensen in je omgeving.

Gevalideerd voor Register Leraar

Effectief bemiddelen

Wat moet je doen als je betrokken raakt bij een conflict. Hoe vermijd je dat je partij wordt als je gaat bemiddelen? In deze training leer je tijdens een interactief programma de do's en de dont's.

Zo voorkom je als manager, bestuurder, toezichthouder of commissaris dat een conflict in jouw organisatie uitgroeit. Bij deze training krijg je het boek, Beter Bemiddelen gratis.

Human Dynamics Basiscursus

Door Human Dynamics ontdek je opnieuw jezelf en vandaar uit ook de mensen in je directe omgeving. Het leidt tot een basale zelf-acceptatie. Daarnaast zie je na het volgen van de training ook helder waar je groeimogelijkheden liggen.

Die ontwikkelpunten zullen er voor zorgen, dat je beter tot je recht komt en beter kunt samenwerken met je collega's.

Gevalideerd voor Register Leraar; Gevalideerd voor Herregistratie Schoolleider.

Schrijf je snel in op www.sdpadvies.nl

GOEDGELOVIGEN EN KWAADWILLENDEN

De beroemde oorlogsleider Sir Winston Churchill schreef na de tweede wereldoorlog tien dikke delen met daarin zijn herinneringen aan de oorlog. Hij kreeg er in 1953 de Nobelprijs voor de literatuur voor, zó goed waren ze geschreven. En inderdaad, het is meeslepende lectuur, vol waardevolle informatie en wijze lessen.

Zelf was ik het meest onder de indruk van deel 1, dat gaat over de periode 1919-1939. Daarin beschrijft Churchill hoe het, na de getekende vrede in 1918 toen de Eerste Wereldoorlog werd beslecht, zó ver heeft kunnen komen dat in 1939 opnieuw een nog veel verwoestender wereldbrand uitbrak. Hij gaf dat deel het veelzeggende motto mee: "Hoe de Engelsprekende volken ten gevolge van hun onverstand, zorgeloosheid en goedaardigheid de kwaadwillenden toestonden zich weer te bewapenen."

KIM JONG-UN

Dit schoot me de laatste weken te binnen naar aanleiding van wat er nu gebeurt in Noord-Korea. Al vele jaren zit daar een extreem gevaarlijke 'kwaadwillende' die keer op keer alle veroordelingen en sancties aan zijn laars lapt. Het enige wat er door de 'Engelsprekende' en andere volken tegenover gesteld wordt, zijn nieuwe sancties en veroordelingen. Totdat Kim Jong-Un op 3 september een waterstofbom tot ontploffing bracht. Alle deskundigen concluderen nu: het is te laat om nog in te grijpen...

Kern van Churchills betoog is dat de Tweede Wereldoorlog gemakkelijk te voorkomen was geweest, namelijk door consequent en vastberaden optreden van de geallieerden. Maar ingegeven door 'onverstand, zorgeloosheid en goedaardigheid' gebeurde dat niet, waardoor de kwaadaardige Adolf Hitler zich oppermachtig voelde. Hij kreeg vier volle jaren lang de kans om zich nog sterker te bewapenen en zich ook nog eens van zijn binnenlandse tegenstanders te ontdoen. Het gruwelijke resultaat

van deze appeasement-politiek kennen we. Grote verwoestingen wereldwijd en, het ergst van allemaal, ruim 50 miljoen (50.000.000!) doden. Wie om der lieve vrede wil een dictator z'n gang laat gaan, krijgt gegarandeerd oorlog.

WIJSHEID ACHTERAF?

Nu zou je Churchills stelling af kunnen doen als 'wijsheid achteraf'. Maar niets is minder waar. In de door hem beschreven jaren had Churchill himself onophoudelijk gewaarschuwd voor de zijns inziens kortzichtige politiek van pappen en nathouden, voor het grote gevaar van totalitaire leiders. Hij baseerde zijn waarschuwingen op informatie van een uitgebreid netwerk, ook in Duitsland.

Hij las bovendien Hitlers Mein Kampf, en nam het boek serieus. Terwijl zijn tegenstanders dachten: "Het zal allemaal wel meevallen", concludeerde de conservatieve vechtjas: "Dit is de nieuwe koran (!), vol blind geloof in de oorlog: gezwollen taal, breed-sprakig en vormloos – maar onheilspellend!" Alles had Hitler aangekondigd: het programma, de plannen, de opbouw van de nazistaat en de superioriteit van het Duitse volk.

Churchill: "We hebben gezien hoe de boosaardigheid der slechte mensen werd aangewakkerd door de slapheid van de goede. (...) We hebben gezien hoe beslissingen, ingegeven door bedachtzaamheid en zelfbeperking, een dodelijk gevaar in de hand kunnen werken en hoe de middenweg,

die men bewandelt uit verlangen naar een leven van rust en veiligheid, regelrecht op een ramp kan uitlopen." ◀

► RONDJE BINNENHOF

Het komende herfstreces staat er weer 'rondje Binnenhof' op het programma. De datum is zaterdag 21 oktober. Nieuw is de Gerrit Kasteinkamer, vernoemd naar de verzetsstrijder die in dat kamertje z'n laatste uren doorbracht. Opgeven kan via mdebruyne@tweede-kamer.nl en 06 12 54 17 41.

D.V. zaterdag 30 september **Open Huizendag**

Op deze dag zijn wij speciaal voor u geopend
van 9.30 - 16.00 uur!

U kunt op deze dag vrijblijvend bij ons binnenlopen voor een gratis gesprek. Wij informeren u dan kort over de mogelijkheden voor uw hypotheek. Stel ons gerust al uw vragen! Wij zijn deze dag ook telefonisch bereikbaar.

“ Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld? ”

Starter op de woningmarkt, huis verbouwen of uw hypotheek oversluiten? Begin met een goed adviesgesprek bij ons. Wij helpen u graag bij het vinden van de hypotheek die bij u past. Maak snel een afspraak en vraag naar onze scherpe rentes.

LET OP!

Wilt u een hypotheek zonder verzekeringen?
Ook dit kunnen wij voor u verzorgen.

TIP!

Minimaal 1 jaar zelfstandig ondernemer?
Vraag ons naar de mogelijkheden voor een hypotheek.

Albert Plesmanstraat 2 | 3772 MN Barneveld
0342 - 42 16 53 | info@vanommeren-fa.nl | www.vanommeren-fa.nl

DE Banier

VÓÓR HET TRADITIONELE GEZIN

Gezinsleven onder spanning. Soms lijkt het op een hotel.

Vóór het gezin

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Nieuwe jeugdboeken

Ditteke Klaasse-den Haan

Maarten Luther

Illustraties:

Ella van der Bas-Bakker

Om voor te lezen vanaf ca. 6 jaar.

Om zelf te lezen vanaf ca. 7 jaar.

BK71 – 80 blz., € 14,95

prentenboek

Ditteke Klaasse-den Haan

De Bijbel in de muur

Een ontroerend verhaal over Antonio, een metselaar in Zwitserland.

BK72 – vanaf ca. 7 jaar 54 blz., € 6,25

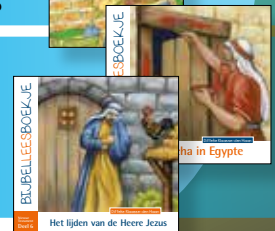

Ditteke Klaasse-den Haan

OT deel 6: **Pascha in Egypte**
 NT deel 6: **Het lijden van de Heere Jezus**

BLBOT6 / BLBNT6 – vanaf ca. 5 jaar

44 blz., € 4,50 p/st

gereformeerde
BIJBELSTICHTING

Nijverheidstraat 21 • Postbus 168, 4140 AD Leerdam
 T (0345) 61 01 55 • info@gbs.nl • www.gbs.nl

**NATUURLIJK
 VERS EN
 SMAKELIJK**

Uw totaal aardappel leverancier

Qik's
 QUALITY POTATOES
 SINCE 1952

Controleren

Sorteren

Wassen/verpakken

Verwerken

Vers
verpakt

Voorgekookt

Voorgebakken

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Qik's
 QUALITY POTATOES

Qik's
 QUALITY POTATOES

QUIKS.NL

Het gezinsleven in 2017

Het gezin is niet door mensen ingesteld of uitgedacht. Het gezin is een instelling van God en wordt terecht een scheppingsordening genoemd. God heeft Adam en Eva geschapen en aan elkaar verbonden. Eén man en één vrouw. Uit Adam en Eva is de hele mensheid voortgesproten.

INHOUD

22

Gereedheidskist voor het betere raadswerk

Dat kan nooit meer...?	4
Binnenhof: betutteling?	5
Niet meer van deze tijd?	6
Verschil maken	10
'k Zal gedenken, 100 jaar	12
Terugblik	15
Varia	16
Interview: Lenard Prins	18
Van een ander: Elsevier	21
Gereedheidskist raad	22
Europese superstaat	25
De Bijbel naast de tablet	27
Najaarscongres	28
Burgers zijn we allemaal	29
Gemurmureer	31

De praktijk van het gezinsleven in het oude Oosten was heel anders dan het gezinsleven in de Bijbel. De vrouw is in de Bijbel echt niet het slavinnetje van de man zoals dat in het oude Oosten wel het geval was. Luther heeft benadrukt dat het huwelijk een trouwverbond is. Luther onderstreepte ook het gezag dat ouders dienen te hebben over hun kinderen. Kinderen hebben hun ouders te gehoorzamen.

Huisvaders hebben de plicht hun kinderen te onderwijzen in de leer die naar de godzaligheid is. Luther schreef zijn Kleine Catechismus om als leerstof te dienen voor de jeugd. Hoeveel tijd besteden wij in het gezin aan het onderzoek van Gods Woord? Leven we in het algemeen gesproken niet al te gejaagd? Wordt er niet te veel tijd opgeslokt door de moderne media? In

onze tijd worden er veel aanvallen op het gezin gedaan. Het aantal echtscheidingen is groot.

Het woord 'trouw' staat niet hoog aangeschreven. Heel wat jongeren willen geen vaste verbinding aangaan en leven samen zonder getrouwd te zijn. Als je getrouwd bent, gaat scheiden gemakkelijk. Hoe denken wij over echtscheiding? Worden we niet beïnvloed door de tijdgeest? Zeggen we ook niet te gemakkelijk: het is toch maar beter dat ze uit elkaar zijn, want zo ging het toch ook niet? Klinkt hier geen aanpassing door aan de hedendaagse denkwijze? Laten we bedenken dat het gebod van God onveranderlijk is en ook in onze tijd geldt: "Gij zult niet echtbreken." Het gezinsleven staat onder spanning. Soms lijkt het gezin op een hotel waar iedereen eet, drinkt en slaapt wanneer het hem of haar uitkomt, zonder dat er sprake is van een echt gezinsleven. In het gezin leren we als het goed is wat delen en geven is zonder dat er direct gevraagd wordt naar wat ontvangen wordt.

Laat Gods Woord richtsnoer zijn voor het gezinsleven. Het gezin dient niet een wereldje in de wereld te zijn, maar dient een kerkje in de kerk te zijn. Terecht heeft de Nadere Reformatie benadrukt: Samen in het gezin Gods Woord lezen, Psalmen zingen, bidden en naar de kerk gaan. ◀

DS. A. VAN HETEREN
vicevoorzitter

► "Zou iets voor de HEERE te wonderlijk zijn?"
Genesis 18:14a

Dat kan nooit meer...

In de tent van de Abraham en Sara is het al zo lang stil. In het verleden is er hoop geweest, dat het kindergeschrei gehoord zou worden. Want de Heere zou toch Abrahams huis bouwen. Dat had Hij beloofd als de Waarachtige en Getrouwe. En bij zijn uitzien gaat het Abraham niet slechts om de kinderzegen, maar nog sterker om hét Zaad, de Christus, door en in Wie alleen de zaligheid er is voor al het geestelijk zaad van Abraham.

Maar deze innige zielewens van Abraham om de Zaligmaker te mogen aanschouwen, wordt maar niet vervuld. Zijn eigen zaligheid en die van Sara was ten nauwste met de kinderwens verbonden. De kinderzegen als teken van Gods trouw en waarheid voor heden en toekomst. Maar hoe moet dat ooit? De weg wordt steeds smaller, de poort steeds nauwer. Gods genadewerk wordt immers altijd door het onmogelijke heen verheerlijkt. Als Gods levendmakende Geest dit uitwerkt, komt pas openbaar wie een méns is. Wat wordt er dan veel zelf geprobeerd.

DS. G.J. VAN AALST
Klaaswaal

van Abraham geeft weinig hoop, laat staan het lichaam van Sara. Die moeder is 'verstorven', wat het medisch dus onmogelijk maakt. Naar menselijke berekening kan het dus nooit meer...

"Zouden Gods beloftenissen, verder haar vervulling missen, vruchteloos worden afge wacht...?" Dat is de praktijk in de tent van Abraham, de vader van alle gelovigen.

ONVERWACHT

Dan, midden op de dag dat onverwachte bezoek. Ongevraagd bezoek van de hemel met een zo gepast woord voor een duistere, smach-

ZO NIET

De belofte van het Zaad zal dan wel op een andere wijze vervuld. Niet meer door middel van Lot, want die is vrijwillig vertrokken uit de tent. Dat was Gods weg duidelijk niet.

Door middel van Hagar dan? In die tijd was het heel gebruikelijk. De huisslavin is je eigendom en dus haar kinderen ook. Iedereen doet dat toch zo? Iedereen vindt hoererij gewoon. En

Sara vindt het ook goed. Het blijkt allemaal nog voorspoedig te gaan ook. Abraham heeft een bloedeigen zoon, Ismaël. Wij zullen de Heere wel 'helpen' bij het vervullen van Zijn belofte-woord. En toch is dit niet naar Gods wil en wet. Het is en blijft duidelijk hoererij, kwaad in Gods ogen. Daarom verbergt Hij Zich dertien jaar. Akelig donker is het in Abrahams ziel tijdens het opgroeien van Ismaël.

NOOIT MEER

Deze eigentijdse mogelijkheid tot vervulling van de kinderwens was het dus ook al niet. Maar hoe moet het dan? De leeftijd

tende ziel: Abraham, "zou iets te wonderlijk zijn voor Mij?" Durft ge dat te denken: De zegen van het Kind, om zalig te worden, dat kan nooit meer? Werkelijk niets is te onmogelijk, te zeer verzondigd voor Mij! Want Ik ben de HEERE, Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen het werk Mijner handen. Ik zorg voor Mijn eigen eer en voor de heerlijkheid van Mijn Gezalfde.

Weet ge niet hoe ooit het Zaad geopenbaard zal worden tot uw onuitsprekelijke troost in leven en sterven? Volk van de smalle weg, van de enge poort, weet u welke naam de Zoon uit Abraham, Izak en Jacob straks zal dragen? "Wonderlijk, Raad, sterke God!" Zoals Hij heet, zo is Hij ook. Wonderlijk!

Al is het nog zo onmogelijk en verzondigd: Zijn naam was én is Wonderlijk! Uw ogen zullen de zaligheid aanschouwen. Buiten uzelf in Abrahams grote Zoon. Door al de onmogelijkheden heen wordt dit beloftewoord van Genesis 18 waar: "Zou iets... voor de HEERE..." Ja, noemt u eens iets... ◀

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

BETUTTELING OF BESCHERMING?

Wat moet je vinden van een zogenaamde datingsite “Rich Meet Beautiful” die rijke ouderen wil koppelen aan leuke studentes die op deze manier wat willen bijverdienen? In België stak een storm van verontwaardiging op toen een ondernemer met prikkelende billboards hiervoor reclame maakte. Ook in Nederland was dit het gesprek van de dag.

Wie verder kijkt dan zijn neus lang is, merkt dat het hier in feite gaat om een ordinair prostitutieplatform. Dat staat totaal haaks op de Bijbelse visie op huwelijk en seksualiteit. Seksualiteit is geen handelswaar, maar een goede gave van God die onlosmakelijk verbonden is met liefde en trouw in de veilige bedding van het huwelijk. In dit licht bezien, is deze datingsite een walgelijk initiatief waarvoor geen enkele ruimte geboden zou moeten worden, en al helemaal geen reclame voor gemaakt mag worden.

VERWARRING

Maar hoe kijkt seculier Nederland hier nu tegenaan? Er blijkt vooral verwarring. Het valt mij op dat veel seculiere jongeren en ouderen er een slecht gevoel bij hebben, maar het lastig vinden hierover openlijk een afwijzend standpunt in te nemen. Moeten volwassen mensen dit eigenlijk niet zelf weten? Is het geen betutteling

“Bij ongezond eten kan het wel!”

om hier tegen te zijn? Is het niet ouderwets om hier stevige bedenkingen bij te hebben? Dit soort overwegingen zijn voor veel mensen de reden om er maar liever over te zwijgen.

Gelukkig klonken hier en daar toch ook de bezwaren en risico's door. Is het niet raar dat er geen enkele controle is op de mannen die zich aanmelden? Zijn jonge meiden ook niet vaak kwetsbaar, juist als ze last hebben van studieschulden of psychisch niet goed in hun vel zitten? Leidt het niet gemakkelijk tot misbruik en uitbuiting? En als je eerlijk bent: wat zou je tegen je eigen dochter zeggen, als een oudere man flink wil

betalen voor haar gezelschap? Zou je haar niet dringend adviseren dat niet te doen?

DUBIEUZE RECLAME

Wat zou het waardevol zijn als de commotie rond zo'n datingsite zou leiden tot een aanscherping van de waarden en normen, tot een breed besef

dat onbegrensde vrijheid bepaald geen blijheid brengt.

De discussie over zo'n datingsite gaat echter alle kanten op en laat weer pijnlijk zien hoe Nederland moreel in verwarring is. Op elke mogelijke inperking van vrije seksualiteit wordt soms allergisch gereageerd. In Amsterdam is het per 1 januari op metrostations verboden om reclame te maken voor ongezond voedsel. Bij ongezond eten kan het wel! Bescherming van de jeugd, is het motief.

Het wordt hoog tijd om op het terrein van huwelijk, seksualiteit en gezin minder bang te zijn voor betutteling, en meer werk te maken van bescherming. ◀

Een traditioneel huwelijk en gezin:

niet meer van
deze tijd?!

Een vader en een moeder, getrouwd in gemeenschap van goederen. Je zou bijna geloven dat dit gezinsplaatje volstrekt achterhaald is. Iets van lang vervlogen tijden. Het klassieke gezin is in de beeldvorming 'uit'. Dat zien we onder andere bij meerouderschap en gemeenschap van goederen terugkomen. Verzakelijking van relaties en vermeerdering van ouders lijken de nieuwe norm. De normale en meest voorkomende situatie wordt gemakkelijk tot een uitzondering gemaakt.

DOOR WILLEM DE WILDT

BELEIDSMEDEWERKER TWEEDE KAMERFRACIE

Verreweg de meeste kinderen in Nederland wonen in een gezin met een vader en een moeder. In ruim tweederde van de huishoudens was in 2014 sprake van kinderen die wonen bij gehuwde ouders. Nog eens 17% van de kinderen groeit op bij samenwonende ouders. De overige gevallen betreft grotendeels eenoudergezinnen (14,73%). Gezinnen met twee vaders of twee moeders vormen met 0,27% een klein aandeel. Nu zijn dat niet in alle gevallen de eigen ouders. Maar meer dan 95% van de kinderen woont bij de beide 'juridische' ouders of in

ieder geval de (alleenstaande) moeder of vader.

DRIE OF VIER OUDERS

Wel is het aandeel ongebruikelijke gezinssituaties wat groter geworden. Bij bijzondere gezinsvormen zijn er vaak meer ouders bij de opvoeding betrokken dan alleen de biologische ouders. Daarom bepleit de Staatscommissie Herijking Ouderschap verandering. Ook verzorgende ouders moeten een officiële status krijgen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de nieuwe partner van een van de biologische ouders, maar ook om twee

vrouwen die via zaadceldonatie een kind hebben gekregen. Zij willen dan aan de biologische vader, die geen partner is van de vrouw, ook een bepaalde rol en zeggenschap toekennen.

Om dat te bereiken stelt het rapport van deze commissie een aantal nieuwe regelingen voor:

- Maximaal vier ouders uit maximaal twee huishoudens mogen het juridisch ouderschap krijgen. De commissie: "Voor de conceptie van het kind moeten de ouders aan de rechter een meerouderschapsovereenkomst

overleggen waarin afspraken zijn gemaakt over onder meer de zorg- en opvoedingstaken, de hoofdverblijfplaats van het kind, de verdeling van de financiële lasten en de geslachtsnaam. Voor het toekomstige kind zal een bijzondere curator worden benoemd, die de rechter moet adviseren over de zorgvuldigheid van het traject.”

- Ook moeten maximaal vier ouders het gezag over de kinderen krijgen.
- Er moet een wettelijke regeling voor (commercieel) draagmoederschap komen. Daarbij moet één ‘wensouder’ een genetische band met het kind hebben. Naast een onkostenvergoeding zou een draagmoeder maximaal 500 euro worden gegeven.
- Het kind moet recht krijgen op informatie over de onstaansgeschiedenis. Die informatie moet in een register worden opgenomen, zodat het kind later altijd – onder voldoende sociale en psychologische begeleiding - vast kan stellen waar het vandaan komt, wie betrokken waren bij zijn totstandkoming en aan wie het verwant is.

BELANG VAN HET KIND?

De commissie benadrukt steeds dat het belang van het kind hierbij centraal staat. Maar feitelijk heeft de commissie vooral oog voor de belangen van de wensouders. Heeft de zoon of dochter er dan geen recht op om op te groeien in een zo normaal mogelijke context? Wat betekent het voor de identiteit van een kind als hij erachter komt dat de ouders bij wie hij of zij woont eigenlijk niet zijn biologische ouders zijn? Om hieraan tegemoet te komen, komt de commissie met een ‘recht op informatie over de onstaansgeschiedenis’. Ook moet er voor kinderen die er kennis van nemen hoe hun afkomst is ‘voldoende sociale en psychologische begeleiding’ zijn. Ook wil de commissie kinderen vanaf acht (!) jaar belasten met het geven van toestemming rond de aanvaarding van het ouderschap. Met alle goede bedoelingen laten deze voorstellen wel zien dat uiteindelijk het kind de problemen ondervindt van de bijzondere wensen van de ouders.

Ook is de kans op problemen tussen de ouders levensgroot. Twee personen kunnen soms al een enorm gevecht aangaan over een echtscheiding en de belangen van hun kind. Bij drie of vier ouders is de kans dat discussies tussen de partners en de andere ouders over de rug van het kind worden uitgevochten natuurlijk alleen maar groter.

Ook maatschappelijk geeft het problemen. Wanneer een kind naar het ziekenhuis moet, zijn de ouders verantwoordelijk voor het geven van toestemming. Maar met welke ouder moet het ziekenhuis contact hebben over een medische behandeling? Wat als de vier ouders het totaal niet eens zijn? Vergelijkbare vragen kunnen spelen op scholen en bij andere maatschappelijke instelling.

“UITEINDELIJK MOET
NIET WAT ‘NORMAAL’ IS
ONZE NORM ZIJN”

BOEKHOUDERSHUWELIJK

Omkering van de werkelijkheid zien we ook bij de gemeenschap van goederen. De meeste Nederlanders zijn gehuwd in gemeenschap van goederen. Vanaf de huwelijksdag zijn de bezittingen en schulden gemeenschappelijk. Dat is een logische gedachte voor wie niet trouwt om te scheiden en zijn eigen ‘aandeel’ te behouden. Slechts een klein deel van de paren maakt huwelijkse voorwaarden. Voor stellen die na 1 januari 2018 trouwen, wordt het juist de nieuwe norm dat bezittingen en schulden van voor het huwelijk persoonlijk blijven. Wie uitdrukkelijk in volledige gemeenschap van goederen wil trouwen, moet voortaan naar de notaris om dit te regelen. Ook bij de indieners van dit wetsvoorstel – afkomstig uit D66, PvdA en VVD – was deze keuze ingegeven door de ‘maatschappelijke ontwikkelingen’. In feite dus een ideologische keuze. Het veronderstelt dat echtgenoten tijdens hun huwelijk precies bijhouden of bijvoorbeeld een

auto, meubels of de vakantie betaald worden uit persoonlijk of gemeenschappelijk vermogen.

Slechts wie een verzakelijkt boekhoudershuwelijk heeft zal hier in de praktijk uitkomen. En dan nog zal het vaak de sterkste partner zijn die aan het langste eind trekt. De huidige praktijk rond huwelijkse voorwaarden is dat mensen helemaal geen goede administratie bijhouden. En zij kiezen er dan nog bewust voor. Op het moment van de scheiding wordt het vermogen dan alsnog gelijk verdeeld over de twee echtgenoten. Dat zal voor mensen die er níét bewust voor kiezen dan zeker het geval zijn.

OMKERING REGELS

De discussies over meerouderschap en gemeenschap van goederen hebben in ieder geval één punt gemeenschappelijk. Onder verwijzing naar soms vage maatschappelijke ontwikkelingen moet de hoofdregel aan de kant. Puur vanuit de gedachte dat het niet meer van deze tijd is om anders te denken. Intussen is er weinig oog voor de schaduwkanten en praktische problemen van zulke ontwikkelingen.

Wie uitgaat van de Bijbelse en gezonde visie op huwelijk en gezin heeft reden te over om alert te zijn. Uiteindelijk moet niet wat ‘normaal’ is onze norm zijn, maar wat op grond van Gods Woord norm is. Het huwelijk is niet bedoeld als een zakelijke relatie waarbij ieder angstvallig zijn eigen aandeel in de gaten houdt. En hoezeer je ook het belang van het kind voorop wilt stellen, uiteindelijk is datzelfde kind het beste af met één vader en één moeder die onvoorwaardelijk van hun eigen zoon of dochter houden.

Wie hoofdregel en uitzondering omkeert, creëert chaos. In sommige gevallen zal de uitwerking in de praktijk gelukkig nog meevallen, maar met name ook de gevolgen voor kinderen vragen de uitdrukkelijke aandacht. Hopelijk is het nieuwe kabinet zo verstandig om geen voorstellen te doen richting meerouderschap. De overheid hoeft niet alles te faciliteren wat in de samenleving opborrelt. ◀

Passie
voor vakmanschap

*Massief eiken werkblad
voor Scandinavisch
Design.*

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1 | 2952 AW Alblisserdam
078 69 32 541 | www.huismanalblisserdam.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Viscount
Hauptwerk**
(Mixtuur)

*In onze winkel is een ruim
assortiment bladmuziek
aanwezig (ook klavar).*

*"Naast een complete
collectie nieuwe orgels
hebben wij ook een zeer
divers aanbod occasions
en showroom-
modellen, tegen
aantrekkelijke prijzen!"*

Industrielaan 26, Veenendaal, T. 0318 - 50 50 63
kijk voor meer info op www.andanteorgels.nl

**'passend advies
voor ZFP-ers'**

VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZFP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergnl.nl - kantoorvandenbergnl.nl

Wat zegt de Bijbel over genderverschil?

Geformeerd uit het stof der aarde, als het werk van een pottenbakker

In juni was ds. P.F. Bouter genodigd als spreker voor een selecte groep SGP'ers in de Tweede Kamer. Het onderwerp "Verschil maken (m/v). Het genderverschil in de samenleving." Is heel toepasselijk voor dit themanummer van De Banier. Graag wil ik een deel van zijn lezing met u delen.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Dominee Bouter heeft zich vanuit zijn ambtelijk werk al een tijd lang verdiept in het onderwerp. De maatschappij reageert namelijk haast allergisch als er over 'manlijk en vrouwelijk' wordt gerept. Het wordt aangevoeld als discriminatie. Is er dan eigenlijk nog wel ruimte voor het genderverschil? Ds. Bouter stelt de vraag of we, met deze maatschappij als referentie, dit man-vrouwonderwijs van de Bijbel niet binnen de kerkmuren moeten houden. Of is het toch zo belangrijk dat we moeten blijven zoeken naar manieren waarop we dit onderwerp positief over het voetlicht kunnen brengen?

SCHEPPINGSORDE

"Grondlegend zijn Genesis 1-3. Daarin vinden we het licht van de Schepper op de bedoeling die Hij heeft met Zijn schepselen. Al het verdere in de Bijbel wordt hieraan toegevoegd. (...)

In Genesis 2 wordt de man eerst geschapen, maar dan maakt God een ander mens, die als hulp tegenover hem zal zijn. Hulp wijst op terzijde staan, aanvullen, steunen; toegewijd zijn. 'Tegenover' wijst op iemand die je in het gezicht kunt kijken en met wie je kunt spreken. God maakt de vrouw uit de rib van de man. Het is altijd wat Matthew

Henry zegt: 'Niet uit het hoofd van de man om te overheersen, niet uit zijn voeten om door hem vertreden te worden. Maar uit zijn zijde om zijn gelijke te zijn. Onder zijn arm om door hem beschermd te worden; nabij zijn hart om door hem bemind te worden.'

De man geeft de vrouw haar naam: teken van zijn waardigheid en gezag. Als je Genesis 1 en 2 verbindt, komt naar voren: man en vrouw zijn beiden wonderlijke scheppingen van God. Samen gemaakt in Gods beeld, om gezag over de schepping te hebben. Maar daarbinnen heeft de man de eerste roeping en verantwoordelijkheid gekregen en de vrouw is gesteld naast hem om hem ter zijde te staan en haar leven dus in te richten op hem gericht. Ze is er voor hem.

“DE DISCUSSIE MOET GAAN OVER DE BIJBELSE ROEPING.”

OMKERING VAN GODS ORDE

In Genesis 3 zien we de omkering van Gods orde. De vrouw staat niet haar man terzijde, maar volgt de slang. En haar man volgt dan haar. De man geeft zijn vrouw de schuld in plaats dat hij zichzelf verwijten maakt. De vrouw krijgt smart bij het baren en krijgt de man die zal heersen. De man krijgt doornen en distels. Dat de man zal heersen, is in zekere zin een zegen: God verbiedt de man zijn vrouw te verstoten. Ze moeten samenblijven. Maar het 'heersen' klinkt toch heel wat kouder dan het mooie van Genesis 2. Dat betekent wel dat we vanaf dat moment met een ontwrichting van de man-vrouwverhouding van doen hebben.

Hoe gaat het verder in het Oude Testament? Als God Zijn belofte geeft, dan loopt dat via de man (Abraham, Izak en Jacob), maar de vrouwen van hen zijn er volop bij betrokken. De vrouw mag geen priester zijn; wel een enkele keer een profetes. In Spreuken 31 vinden we de lof op de deugdelijke vrouw: ze drijft handel, een groot bedrijf. Tegelijk is ze de steun en toeverlaat van haar man die zijn roeping verstaat in de landspolitiek. Want we lezen dat hij in de poorten met de oudsten van het land is. Een politicus die een vrouw heeft die het hem mogelijk maakt het land te besturen, heeft het getroffen.

In het Nieuwe Testament valt op dat Jezus zowel met mannen als met vrouwen spreekt, genade uitdeelt, vergeeft en roept. Zonder onderscheid. Hij wil beiden evenzeer zalig maken. Maar Hij roept geen vrouw tot apostel. Ook in Handelingen: man en vrouw ontvangen de Heilige Geest, maar niet beiden een ambt. In de brieven van Paulus komt dat terug. Je ziet dat met het Evangelie er een soort terugkeer is naar de bedoeling van Genesis 1 en 2. Man en vrouw

zijn gelijk delend in Gods genade om Zijn beeld te worden, maar wel verschillend van positie en roeping. Paulus werkt dat uit voor het huwelijk in Efeze 5. Hij houdt de man voor om, zoals Christus zich overgaf voor Zijn gemeente, zo als man alles over te hebben voor je vrouw. En hij houdt de vrouw voor: zoals de gemeente zich toevertrouwt aan Christus en hem in liefde dient, dat de vrouw zich aan haar man overgeeft en hem gehoorzaam erkent.

HET GEZIN

In het gezin is op zich alle ruimte om als man en vrouw met elkaar om te gaan zoals de Bijbel ons voorhoudt. Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat ook in Reformatorische kring de huidige cultuur opgesnoeven wordt. De blik op man en vrouw is hierdoor sterk beïnvloed. (...)

Jarenlang was er de discussie over de werkende vrouw. Maar men had wellicht niet moeten focussen op de werkende vrouw, maar op de positie van de vrouw. In de Bijbel zien we geen discussie over wat voor soort werk een vrouw mag doen. We zien een roeping: God geeft een vrouw die Hem dient en de roeping om een hulp als tegenover haar man te zijn. En dat betekent dat je de ontplooiing van jezelf en je talenten verbindt aan je man en op hem gericht bent om je roeping te vervullen. En dan kan een christen-vrouw en -man in onze seculiere samenleving de roeping gestalte geven. Maar zo, dat je je man in je hart hebt als degene aan wie je toegewijd bent, op wie je gericht bent. Van daaruit zal het gezin een grote plek innemen. Van daaruit volgen weer werk en talenten, die soms leidend-gevend zijn in een bepaald opzicht. Maar het gaat Gods Woord erom dat de vrouw er in diepere zin is voor haar man. Wat daar achter zit in Genesis 2 is natuurlijk de diepe eenheid die de Schepper tussen man en vrouw wil. Onverbreekelijk. (...)

STANDVASTIGHEID VEREIST

Hoe moeten we dan vanuit de Bijbelse man-vrouwvisie een politiek positie innemen? Als je dan kijkt naar de situatie, moet je zeggen: zij die het bijbelse ideaal van man en vrouw kennen en voorstaan, zijn in de politiek een kleine minderheid. Nu is dat niet beslissend voor je inbreng. Er zijn onderwerpen waar onze standvastigheid wordt vereist, ongeacht het getal. (...)

ds. P.F. Bouter

'k Zal gedenken,

Een 95-jarige Veenendaalse in de lokale jubileumvideo: "Ik stem SGP omdat die partij voor alle mensen de vraag stelt: Heere wat wilt Gij dat we doen zullen."

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de SGP in Veenendaal belegde het bestuur van de afdeling een jubileumavond op vrijdagavond 22 september. Het thema voor deze avond was: "SGP, getuigen met Woord en daad!?"

Ds. Ten Hove opende de avond vanuit het Bijbelboek Daniël en stelde Daniël's getuigenis met Woord en daad ten voorbeeld!

Vervolgens werd er een jubileumvideo vertoond, waar de SGP-wethouder Marco Verloop en fractievoorzitter Dick Both op mochten reageren, waarna zij op hun politieke voorkeuren werden bevraagd. Daarna volgde een muzikale bijdrage van het gemengd koor Met Hart en Stem.

Na de pauze was het woord aan onze politiek leider Kees van der Staaij en de bekende docent/publicist Bart Jan Spruyt. Beiden gaven hun visie op het thema "Getuigen met Woord en daad" en dat in een post-christelijke samenleving. Tot slot heeft uw partijvoorzitter de felicitaties van het hoofdbestuur overgebracht met de oproep, in het verlengde van de bijdrage van beide voorgaande sprekers, geloofwaardig en verstaanbaar Bijbels genormeerde politiek te blijven bedrijven. Om zo in

afhankelijkheid van Gods zegen nog vele jaren dienstbaar te mogen zijn in de Veenendaalse samenleving. Een waardevolle avond met een grote opkomst, mede vanwege een afwisselend programma met inhoud voor SGP'ers en Veenendaalse politici!

DE DADEN DES HEEREN GEDENKEN

We staan aan de vooravond van 2018, een eeuw na het oprichtingsjaar van de Staatkundig Gereformeerde Partij. Een gedenkwaardige gebeurtenis. Dan gaat het niet allereerst en allermeeft om het herdenken van ónze daden, maar de daden van de Heere God. De Heere gaf in die jaren velen die het als hun roeping zagen de staatkundig gereformeerde beginselen uit te dragen in het publieke domein om vandaaruit, waar mogelijk, bestuurlijke verantwoordelijkheid te dragen. Hij gaf dat door de

SGP in al die jaren het goud van Gods Woord en de reformatorische belijdenisgeschriften omgesmeed werd tot politieke speerpunten die getuigden van Bijbelsgenormeerde politiek. Dit deed hij in weerwil van de grote maatschappelijke veranderingen en van de zondige tekorten binnen de partij en bij haar vertegenwoordigers.

Jubilieren is dan ook Gods goedheid herdenken in ootmoed en verwondering. Hij heeft, ondanks onze tekorten en een seculariserende maatschappij, toch de wijsheid gegeven om het heilrijke van Gods geboden uit te dragen in het midden van de samenleving.

Niet ons, o HEER!, niet ons, Uw naam alleen

Zij, om Uw trouw en goedertierenheên, All' eer en roem gegeven.

Ps. 115:1

Verloop en Both ontvangen het jubileumglossy.

100 jaar SGP

JUBILEUMCOMMISSIE

Een jubileum hoort ook in de goede zin van het woord 'gevierd' te worden. Een commissie, samengesteld uit vertegenwoordigers van het hoofdbestuur en de geledingen van onze partij, is al enige tijd geleden begonnen met de voorbereidingen voor het jubileumjaar. Over enkele voorgenomen activiteiten moet nog besluitvorming plaatsvinden. In vogelvlucht laten we u nu al iets zien van de activiteiten die al in een gevorderd stadium van voorbereiding zijn en waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden.

JUBILEUMACTIVITEITEN

De partijdag zal op D.V. 21 april 2018 plaatsvinden in het NBC-congrescentrum in Nieuwegein, een representatieve accommodatie passend bij een 100-jarige partij. We hopen op die dag niet alleen onze vele trouwe partijleden welkom te heten, maar ook vertegenwoordigers van de participerende kerken, verwante maatschappelijke organisaties en overheidsvertegenwoordigers. Het ochtendgedeelte zal met een waardig en afwisselend programma geheel in het teken van het jubileum staan.

Op 24 april zal op een nog nader te bepalen plaats een bezinnende bijeenkomst plaatsvinden met een programma dat gericht is op de verschillende doelgroepen binnen de partij. In het verlengde daarvan zullen er wellicht ook enkele regionale bijeenkomsten worden georganiseerd. De Zeeuwen voelen zich schatplichtig en zijn zich al, in overleg met ons, aan het oriënteren. Zeeland is immers de bakermat van de SGP! Natuurlijk mag een jubileumboek niet ontbreken. Maar de jubileumcommissie heeft nadrukkelijk gekozen voor een opzet die afwijkt van het vorige jubileumboek Van goedertierenheid en trouw, waar de partijgeschiedenis al uitvoerig in beschreven is. Gekozen is voor een thematische opzet van 100 jaar (partij)geschiedenis, met veel foto's en een goed leesbare tekst, waar de auteur, dr. W. Fieret, borg voor

staat. Later meer hierover.

De SGP-jongeren zorgen voor een kinderboek en een glossy (tijdschrift met luxueuze uitstraling) voor de jongeren.

Het jubileumjaar zal ook in het teken staan van de SGP-familie met als basis het gezin. Het WI organiseert een pro-familycongres en het partijbureau organiseert weer een prachtige familiedag! In een jubileumvideo reflecteren bekende SGP'ers vanuit verschillende invalshoeken op de positie van de SGP in de huidige samenleving. Ten slotte wordt er creatief gebrainstormd over een kunstwerk dat vanuit historisch perspectief de SGP-boodschap voor nu en de toekomst in beeldende taal en vormgeving tot uitdrukking brengt. Dat kunstwerk zal in het Haagse centrum van overheid en volksvertegenwoordiging een blijvende herinnering zijn aan 100 jaar SGP! ◀

“Een jubileum hoort in de goede zin van het woord 'gevierd' te worden.”

M.F. VAN LEEUWEN
partijvoorzitter

Een noodkreet uit Malawi!

Help de allerarmsten!

Timotheos is een initiatief van de Reformed Presbyterian Church of Malawi.

Meld u aan als donateur of steun ons werk door een gift over te maken op ons rekeningnummer.

Adopteer een:

- groep kleuters
- (wees)kind
- scholier

Timotheos investeert in:

- Onderwijs
- Weezenzorg
- Zorg voor voeding en gezondheid
- Evangelisatie

GIFTEN

NL57 RABO 0161 4855 02
t.n.v. Stichting Timotheos o.v.v. 'Help de allerarmsten'

ANBI

Kijk voor meer informatie op onze vernieuwde website www.timotheos.nl of neem contact met ons op.

Timotheos

W www.timotheos.nl
E voorlichting@timotheos.nl
M 06-54205245

Comite van aanbeveling mevr. S.M. Aleman - van Herpen | prof. dr. A. Baars | ds. R. Bakker | ds. G. Beens | dr. R. Bisschop | ds. J.G. Blom | ds. J. den Boer | ds. A.J. Britstra | drs. T. Dorresteyn | dr. W. Fieret | ds. E. Hakvoort | prof. dr. W.J. op 't Hof | ds. C.L. Onderdelinden | ds. A. Schot | ds. A.C. Uitslag | ds. K. Veldman | ds. A. Vlietstra | mr. L. Vogelelaar | ds. J.A. Weststrate

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.
Weihoek 6
4416 PX Kruiningen

E-mail : verkoop@technowestservices.nl
Tel. : +31 (0) 113 312 186
Mob. : +31 (0) 654 774 755
Fax : +31 (0) 113 313 075

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

EVANGELIE VOOR DE TWEEDE KAMER

Sinds enkele weken staat er op woensdagmiddag en -avond een jongeman voor de ingang van de Tweede Kamer. In zijn hand heeft hij Engelstalige traktaatjes over onze eeuwige bestemming. Toen een van onze medewerkers hem aansprak, kwam er een bijzonder verhaal. Het laat zien dat betrokkenheid bij de christelijke politiek meer is dan het voorbereiden of uitvoeren van debatten.

"Mijn naam is Cian en ik kom uit Ierland. Sinds mijn tienerjaren mag ik de Heere dienen. In het dagelijks leven ben ik werkzaam bij een internationale bank. Enkele maanden geleden ben ik op tijdelijke basis in Nederland gedetacheerd. Afgelopen zomer las ik het artikel van Kees van der Staaij in de Wall Street Journal.

Over de misstanden bij de euthanasiepraktijk in Nederland en hoe die wet steeds verder wordt opgerekt. Het artikel eindigde met een oproep aan mensen in andere landen om hier wat mee te doen en hun stem te laten horen. Dat liet me niet los. Ik vind het zo erg hoe Nederland met abortus en euthanasie omgaat. Ierland is ook niet in alles goed, maar daar is het menselijk leven wel veel beter beschermd door de wet. Toen bedacht ik: het hart van mensen moet veranderd worden, wil er een omkeer ten goede komen in Nederland. Het is namelijk ook een geestelijke strijd. En dan gaat het dus ook om de harten en zielen van politici.

Het verlangen kwam dus in mijn hart om het evangelie te brengen aan de mensen die in de Tweede Kamer werken. Ik heb een vergunning aangevraagd om voor de

ingang van het Parlement te mogen staan. Die is toegewezen, maar ik moet hem wel elke week opnieuw aanvragen. Nu deel ik christelijke traktaatjes uit aan iedereen die mijn foldertje wil aannemen. Ook Pechtold heb ik aangesproken, en gezegd: 'weet dat ik voor u bidt.' Dat vond hij niet erg. Hetzelfde heb ik gedaan met minister Ploumen, die bezig is met een internationaal abortusfonds.

Hoe lang ik nog in Nederland blijf voor mijn werk, weet ik niet. De christenen die ik in Nederland ontmoet zijn erg vriendelijk voor me. Soms neem ik een of twee andere jongeren mee van mijn kerkelijke gemeente. Zij helpen dan met het aanbieden van de foldertjes. Ik hoop vooral dat God het wil zegenen, en dat hij Kees van der Staaij zal zegenen." ◀

STRIJDEND TEN ONDER

Defensie minister Hennis moest tijdens een debat op 3 oktober het veld ruimen.

Het mortierongeluk in Mali, waarbij twee militairen zijn omgekomen en één zwaargewonde is gevallen, was te ernstig om aan te kunnen blijven als minister. Ook de hoogste militair, Tom Midden-dorp, heeft zijn verantwoordelijkheid genomen en is - twee dagen vóór zijn al geplande en eervolle vertrek - met stille trom vertrokken. Minister en generaal toonden zich tot aan het einde toe strijdbaar en namen het op voor Defensie.

Oorzaak van hun beider aftreden was de publicatie van een kritisch onderzoeksrapport naar de interne veiligheid in ons leger. Veiligheidsvoorschriften worden volgens het rapport onvoldoende nageleefd. En mortiergranaten blijken onbedoeld tot ontploffing te kunnen komen. Eerder bleek ook bij een schietoefening-

incident in Ossendrecht van alles mis te zijn. Volgens de rapporteurs ligt het aan de cultuur binnen de Defensietop. De nieuwe top moet daar verandering in brengen.

Als het aan de SGP ligt, dan krijgt Defensie er direct 3 miljard euro bij. Want het kan niet zo zijn dat we wereldwijd willen deelnemen aan allerlei missies, en tegelijkertijd bezuinigen op Defensie. Onder het bewind van Hennis is dat tijdsgekeerd. In plaats van extra bezuinigingen, is er een klein beetje meer geld voor Defensie bijgekomen. Dat was voor een niet onbelangrijk deel mede te danken aan de inzet van de SGP toen we mee onderhandelden over het beleid. Hopelijk zet de nieuwe regering deze stijgende lijn voort. ◀

DOORGEVEN E-MAILADRES

In verband met de digitale contributie-inning van afdelingsleden beschikken wij graag over zoveel mogelijk e-mailadressen. U zult dan per e-mail een verzoek ontvangen om uw contributie te betalen. Indien wij nog niet over uw e-mailadres beschikken, kunt u dit doorgeven via: administratie@sgp.nl onder vermelding van uw naw-gegevens. Wie niet beschikt over internet en e-mail, krijgt de factuur nog steeds per post toegezonden. Dit bericht is niet van toepassing op leden die lid zijn van een plaatselijke kiesvereniging, omdat die contributie-inning door het bestuur van de kiesvereniging gebeurt. Bij vragen kunt u ons bereiken via info@sgp.nl.

Geuze koninklijk onderscheiden

Vrijdag 1 september ontving dhr. A. Geuze uit Werkendam een Koninklijke Onderscheiding uit handen van wethouder M. de Gelder, en werd hij Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Naast vele andere werkzaamheden waardoor Geuzes inzet niet te miskennen was, is hij voorzitter geweest bij SGP-kiesvereniging Werkendam 'Vreest God, eert de Koning'. Hij is daar actief geweest van 1997 tot en met 2015.

De SGP wil hem van harte feliciteren met dit heugelijke feit!

CAMPAGNE- CARAVAN TE KOOP

SGP-afdeling Sliedrecht is hard bezig met de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen van volgend jaar. Allerlei nieuwe attributen worden aangeschaft, maar de caravan die tot nu toe dienstdeed, willen we echter van de hand doen. Is er een andere SGP/CU-fractie die hem wil overnemen, of is er een plaatselijke SGP die hem na te 'strippen' zelf kan gebruiken? Laat het ons weten! Informatie: sgp.sliedrecht@gmail.com

Uitnodiging internationale conferentie 27 oktober

6de Internationale Conferentie

**Church, State and Society:
clash or cooperation?**

13:30 Inloop
14:00 Opening
Lezing prof. dr. H. van den Belt
Workshops
Statement drs. Bas Belder

17:30 Diner
19:00 Inloop
19:45 Opening
Lezing dr. Bart Jan Spruyt
Paneldiscussie
Statement dr. Henk Massink
21:45 Borrel

Locatie:
Wartburg College
locatie Guido de Bres
Smeetslandseweg 127
3079 CR Rotterdam

Voertaal is Engels, vertaling naar het Nederlands aanwezig.
Kijk op wi.sgp.nl/internationaleconferentie voor meer informatie en aanmelden.

Stichting
Vormingsactiviteiten
Oost-Europa

Guido de Brès-Stichting
Wetenschappelijk Instituut SGP

SGP

Guido Lezing

Geen aardse macht?

Over de krachtmeting tussen democratie en rechtsstaat

door **mr. J.P.H. Donner**

D.V. donderdagavond 16 november 2017

Kasteel Woerden

Guido de Brès-Stichting
Wetenschappelijk Instituut SGP

www.wi.sgp.nl

AGENDA

DINSDAG 21 NOVEMBER

Residentie Pauzediens

Kees van der Staaij & Ds. M.A. Kempeneers
Orgel: Frans van Riessen
12.30 – 13.10 uur
Den Haag, Noordeinde 25, Waalse Kerk

MAANDAG 30 OKTOBER

Ledenvergadering afd. Sliedrecht

“Stroomopwaarts in politiek en samenleving”
Dr. Ewald Mackay
20.30 uur (besloten deel start 20.00 uur)
Sliedrecht, Scheldelaan 15, Johannes Calvijnschool

WOENSDAG 22 NOVEMBER

Tijdrede pkv Scherpenisse

ds. A.T. Huijser uit Sliedrecht
19.30 uur
Scherpenisse, Schoolstraat 4, geb. GG

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: ‘Deo volente’.

De volgende Banier verschijnt op donderdag 23 november. De kopij kan tot en met dinsdag 7 november bij het partijbureau worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl.

De daaropvolgende Banier zal op donderdag 21 december verschijnen.

DONDERDAG 23 NOVEMBER

Najaarsbijeenkoms Geldermalsen

“Voltooid leven”
Esmé Wiegman, dir. NPV
19.30 uur
Geldermalsen, De Wieken 11, zorgcentr.
Ravestein

VRIJDAG 8 DECEMBER

SGP Tholen

“Abortus, einde verhaal?”
Kees van der Staaij & org. Er is Hulp
19.30 uur
Tholen, Zoekweg 8, gem. centrum Meulvliet

MAANDAG 4 DECEMBER

SGP Zederik

Thema-avond “Leven”
Kees van der Staaij
19.45 uur
Leerbroek, Raadhuisplein 1, De Schakel

WOENSDAG 24 JANUARI

Tijdrede Uddel

Ds. A. Schultink uit Rhenen
19.30 uur
De Beek-Uddel, Paleisweg 214, geb. GGiN

COLOFON

REDACTIE

M.F. van Leeuwen
(hoofdredacteur),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
drs. J.W. van Berkum,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
A. Proos

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Doeleman, W. Goudriaan,
mw. C.W. de Jong,
drs. H. Pool en
J.S. van der Ree Doolaard
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur),
mw. mr. C.A. Everse
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij, prof. dr.
E. Dijkgraaf en dr. R. Bisschop
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN

OOST-EUROPA

K. Knulst
E voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot drukkerij

LEDENADMINISTRATIE

mw. S.E. van der Elst en
mw. N. van Veen
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden en
tarieven kunt u contact opnemen
met Novente:
wdbankers@novente.nl

FOTOVERANTWOORDING

Voorpagina: familie Roseboom uit Kesteren \ Cees van der Wal

Fotografie

Pagina 5, 18, 21 en 29: Wikimedia Commons

Pagina 10, en 27: 123rf.nl

Pagina 11: pasfoto RD

MOGEN KINDEREN OOK EEN ECHTE VADER HEBBEN?!

DOOR JAN SCHIPPERS

DIRECTEUR WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR DE SGP

Afgelopen zomer lanceerde de Stichting Ideële Reclame (SIRE) de campagne: "Laat jij jouw jongen genoeg jongen zijn?" SIRE wil graag alle Nederlandse opvoeders aan het denken zetten over hun gedrag ten aanzien van jongens. De reden áchter deze campagne is dat jongens gemiddeld lager op de eindtoets in het basisonderwijs scoren, vaker de diagnose ADHD krijgen, meer spijbelen, vaker op het speciaal onderwijs zitten en voor hetzelfde gedrag vaker dan meisjes worden bestraft in de klas.

SIRE geeft opvoeders allerlei tips. U kunt ze vinden op de campagnewebsite. Maar opmerkelijk genoeg staat daar geen enkele specifieke tip voor vaders (noch voor moeders). Een flagrante misser! Wat mij betreft komt SIRE volgend jaar met de campagne: "Mogen kinderen ook een echte vader hebben?"

WAT IS HET PROBLEEM?

Wist u dat maar liefst een derde van alle kinderen en jongeren in ons land praktisch door hun moeder wordt opgevoed zonder betrokkenheid van hun vader? Een op de zeven kinderen groeit op in een eenoudergezin. In Rotterdam ligt het aandeel eenoudergezinnen het hoogst: twee op de zeven gezinnen; in Staphorst is dat het laagst: een op de vijftientig. Wat doet het met kinderen als zij zonder vader opgroeien? De laatste decennia was de opvatting gemeengoed dat de moeder het beste de kinderen kon opvoeden. Gelukkig treedt de laatste tijd een kentering op: het inzicht dringt door dat het wel degelijk verschil maakt of kinderen door hun moeder en vader worden opgevoed, of alleen door de moeder.

WAT ZIJN DE GEVOLGEN?

Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat kinderen in vaderloze gezinnen een groter risico lopen om in armoede te leven. Ook hebben vaderloze kinderen een hogere kans op fysiek, emotioneel en seksueel misbruik. Verder hebben ze hogere gezondheidsrisico's, vaker problemen op school en grotere moeite in de omgang met andere mensen. Tieners zonder vader belanden relatief vaker in de criminaliteit, zijn vaker verslaafd aan alcohol, drugs en roken, meisjes lopen meer risico op een tienerzwangerschap. Zelfdoding komt ook vaker voor onder jongeren zonder vader.

Niet alleen jongeren persoonlijk, maar ook de samenleving als geheel ondervindt negatieve gevolgen van vaderloosheid. Zo leidt de afwezigheid van vaders in het

leven van jongeren tot een toename van geweld en criminaliteit. Eenoudergezinnen hebben minder mogelijkheden om een bijdrage aan de samenleving te leveren, waardoor de hechtheid van gemeenschappen in buurten, wijken en dorpen afneemt. We zien een groter beroep op gezondheidszorg, met name ggz-jeugd-zorg, ten gevolge van (v)echtscheidingen. Eenoudergezinnen doen vaker beroep op bijstand en andere sociale zekerheidsregelingen en ze zijn vaker aangewezen op sociale huisvesting en/of huurtoeslag.

Ook al wordt een deel van de problematiek door echtscheidingen veroorzaakt, er is alle reden om ons te herbezinnen op de brede maatschappelijke en politieke onderwaardering van goed vaderschap.

OORZAAK ZIT VEEL DIEPER

In 1984 publiceerde Lex van der Does de Willebois (psychiater) zijn studie *Het vaderloze tijdperk*. Hij schetst de vaderloosheid van onze tijd als een religieus-cultureel probleem. De teloorgang van de vaderpositie uit het gezin zou nog te herstellen zijn, als het vaderlijk principe niet zou zijn opgegeven. Want de stem van de traditie, de band tussen de generaties, de drager van het gezag, de vertegenwoordiger van het geweten is vandaag de dag niet meer van belang. Dat is al begonnen toen vaders het gezag van de hemelse Vader niet meer erkenden, hun eigen vaderschap absoluut stelden en op brute wijze gehoorzaamheid eisten van vrouw en kinderen. Deze vaderheerschappij is terecht verworpen. Maar in plaats daarvan kwam er een antiautoritaire overleg- en zorgcultuur in Nederland. Hierin worden vrouwelijke eigenschappen overgewaardeerd. De vader is op z'n best nog een tweederangsmoeder: een 'metro-seksueel' of 'mappie' (een papa die niet vadert, maar moedert).

Zonder moreel kompas wordt een jongere uitgeleverd aan de willekeur van een bestaan waarin hij op eigen houtje zijn weg moet zien te vinden. Daarom zijn echte vaders onmisbaar voor de samenleving. Vanuit christelijke grondwaarden leert een vader zijn kinderen de werkelijkheid te inter-

preteren en brengt hun bij wat de zin van het leven is. Jongeren leren zo inzien dat zij een schakel vormen in de keten van generaties. Dit schraagt hun persoonlijke vorming. Maar dat niet alleen; de innerlijke kracht van een samenleving wordt uiteindelijk bepaald door de waarden die we bereid zijn te verdedigen en over te dragen, met inzet van eigen leven. Wanneer een vader zijn kinderen steunt en richting geeft, verkleint dat de angst van het kind voor de macht van de groep. Het belang hiervan is in een seculiere maatschappij groot, omdat de levensovertuiging van jeugdige christenen in sterke mate afwijkt van de gewoonten van leeftijdsgenoten, waarmee ze van tijd tot tijd zullen omgaan.

WAT KAN DE POLITIEK DOEN?

Allereerst mogen politici kinderen niet in de steek laten. Ieder kind wenst van huis uit een intensieve en liefdevolle relatie met zijn vader en moeder. Dit wordt bij de handen afgebroken als de individuele zelfbeschikking en keuzevrijheid leidend zijn. In plaats van de moraal van het contract 'voor zolang als het duurt', moet weer de moraal van het huwelijk als verbond voor het leven komen.

Daarnaast speelt de eenzijdige focus op welvaartsgroei ons parten. Die leidt tot onderwaardering van zorgtaken, vorming en opvoedingsarbeid. De anomalie is dat de overheid afziet van een effectieve ondersteuning van het natuurlijke gezin, maar tegelijk bakken met geld uitgeeft aan kinderopvang (surrogaatmoeders), jeugdzorg (gevolgen echtscheidingen en tweeverdienersgezinnen), gerechtelijke procedures (vechtscheidingen, radeloze vaders), ziekte-uitkeringen voor overspannen vrouwen met burn-outklachten etc. Het is dweilen met de kraan open.

Daarom is het hoog tijd voor beleid op basis van goede principes en gezond verstand. Geef vader de ruimte om echt vader te kunnen zijn, en laat moeder ook echt moeder mogen zijn. ◀

Guido de Brès-Stichting
Wetenschappelijk Instituut SGP

TEGEN DE STROOM IN IN HET VADERLOZE TIJDPERK VAN DE 21^E EEUW.

MOREE GELDERBLOM

ADVOCATEN

Toegankelijk & persoonlijk.

Moree Gelderblom Advocaten is ruim 32 jaar gevestigd in Rotterdam. Wij bieden toegankelijke, praktische en persoonlijke dienstverlening, waarbij wij streven naar een zo optimaal mogelijke prijs-kwaliteitverhouding.

Onze rechtsgebieden

Algemene voorwaarden
Ambtenarenrecht
Arbeids- en ontslagrecht
Bestuursrecht
Ruimtelijke ordeningsrecht
Bouwrecht

Contractenrecht
Faillissements- en insolventierecht
Familierecht
Huurrecht
Incassozaken
Letselschaderecht

Vastgoedrecht
Sociale zekerheid
Strafrecht
Verzekeringsrecht

Neem contact met ons op

In Rotterdam
T 010-4776777
E infobalie@mglaw.nl
Heemraadssingel 157
3022 CE Rotterdam

In Hendrik-Ido-Ambacht
T 078-6814414
E infobalie@mglaw.nl
Het Tasveld 1
3342 GT Hendrik-Ido-Ambacht

www.mglaw.nl

"Ontwikkelen van bijzondere producten die passen bij de wensen van morgen"

> Projectontwikkeling > Bouwmaatschappij > Metselwerken

Betrokken bij het resultaat

☎ 0184 - 61 23 47 | merwestreek.nl

Voorofscheweg 15a, 2771 MA Boskoop
harkesbegraffenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

OOK ADVERTEREN IN DE BANIER?

Neem contact op met Werner Dankers van Novente

Bel 085 - 489 03 22 of mail werner@novente.nl

OLLI EN DE SCHIPHOLGANS

DOOR MENNO DE BRUYNE

Het behoeft geen nader betoog dat ik van dieren houd. Mijn Turkse vriendin is algemeen bekend. En voordat ik mijn Turkse vriendin asiel verleende had ik ook een Hollandse herder, een kortharige Duitse staander, een Schot en eentje van het ras vuilnisbelt. Een dierenvriend dus.

Gek genoeg heb ik dan weer niks met Marianne Thieme en haar Dierenpartij. Hoe dat komt? Wel, heel eenvoudig. Dierenvrienden hebben nogal eens de neiging om heel erg bijterig te zijn, op het agressieve af. Ze draven vaak zó door, dat een paard er de hik van krijgt. Dat geldt natuurlijk niet voor alle exemplaren van de Dierenpartij, maar die

uitzonderingen bevestigen de regel. Ter illustratie hierbij een stuk uit de Elsevier. Het is geschreven door de bekende columnist Gerry van der List. Hij schreef zijn stukje naar aanleiding van de promotie van de dierenrechtenactiviste Eva Meijer aan de universiteit van Amsterdam. Titel van haar proefschrift: Political Animal Voices.

ELSEVIER
WEEKBLAD

OLLIE

“Eva is een veelzijdige vrouw. Beeldend kunstenaar, singer-songwriter, romancier en ook nog eens filosoof. In de laatste hoedanigheid neemt ze het op voor het dier. Zij doet dit op een opmerkelijke manier. Zo is haar proefschrift mede gebaseerd op haar ervaringen met de Roemeense ex-straathond Olli. Met dit beest voerde de promovendus hele conversaties. Een van haar beweringen is dat niet-menselijke dieren (dat wil zeggen in gewoon spraakgebruik: dieren) over een door menselijke dieren (dat wil zeggen: mensen) sterk onderschat taalvermogen beschikken.

Een tweede case study in het proefschrift gaat over ganzen. Tot grote verontwaardiging van Meijer schiet Schiphol deze beesten af en toe dood als gevaar voor een vliegtuig dreigt. Helemaal fout. Wij moeten, zo staat in Political Animal Voices te lezen, ganzen als politieke wezens beschouwen. Het is nodig om met hen in gesprek te gaan om een diervriendelijke oplossing te vinden voor mogelijke problemen op het vliegveld.

CUM LAUDE

Wie zou denken dat de Amsterdamse promotiecommissie de promovendus hinnikend van het lachen aanhoorde, heeft het mis. Meijer promoveerde zelfs cum laude. Curieus. Zeker omdat de taalkundige ideeën in Political Animal Voices vooral zijn geïnspireerd door wensdenken en de genoemde voorbeelden absoluut geen aanleiding geven tot de conclusie dat er met een gans ooit een fijn gesprek valt te voeren. Met serieuze wetenschap heeft het activisme van de veganistische filosoof Meijer niets te maken. (...)

Meijer krijgt op veel plaatsen in de media een podium. Zelfs De Telegraaf biedt haar de gelegenheid haar Jiskefet-achtige teksten uit te spreken. Ze was bij de laatste verkiezingen lijstduwer van de Partij voor de Dieren, die al vijf zetels in de Kamer heeft.

TAALVERMOGEN

Gezien de academische en politieke opmars van dierenactivisten blijft het noodzakelijk uit te leggen dat zij zich vaak door wanen laten leiden. Nee, dieren kunnen echt niet praten en

zullen altijd het superieure taalvermogen van de mens missen. Dit ligt niet aan onwil van mensen. Miljoenen kattenliefhebbers in heel de wereld zouden dolgraag beter met hun mysterieuze huisdierje communiceren. Maar dat lukt maar niet. Een kat is en blijft een tamelijk stom beest. Katten kunnen ook niet tot morele verantwoordelijkheid worden opgevoed. Zij mogen nog zoveel fictieve rechten krijgen toebedeeld, ze zullen genadeloos op arme vogeltjes blijven jagen. Bij rechten horen plichten. Een van zijn ketenen bevrijde menselijke slaaf kan die vervullen, een ‘bevrijd’ dier nooit.

Tot welke inzichten het intellectuele dierenactivisme leidt, bleek onlangs in een artikel van Roos Vonk. De Nijmeegse hoogleraar vergeleek de bio-industrie met de Holocaust. In het dierenrechtendenken bestaat er tussen kippen en Joden immers in moreel opzicht geen wezenlijk verschil. Een even ijzeren als ijzingwekkende logica.” ◀

DOOR HENRI POOL

Gereedschapskist voor het betere raadswerk

Een handig en handzaam zakboek voor raadsleden. Dat stond Peter van den Berg, raadslid voor de PCW-fractie in Waddinxveen, een jaar geleden voor ogen. Op 6 september presenteerde hij het boek in het raadhuis van Oudewater aan Willibrord van Beek, Commissaris van de Koning in Utrecht.

Het Zakboek voor raadsleden; gereedschapskist voor het betere raadswerk biedt raadsleden handvatten bij het uitvoeren van hun taken en verantwoordelijkheden. Handige checklists, praktische tips van ervaren raadsleden, raadsgriffiers en bestuurders en een

uitgebreide begrippenlijst maken dit boek tot een unieke gereedschapskist waarmee zowel de net gekozen volksvertegenwoordiger als een ervaren raadslid aan de slag kan. Een must dus! Bestellen kan op www.berghauserpont.nl/product/zakboek-raadsleden.

Van den Berg staat bekend als denker en als doener. Binnen de PCW-fractie, een samenvoeging van ChristenUnie, Hervormde Kiesvereniging en SGP, waren ook zijn schrijverscapaciteiten al langer bekend. Jarenlange ervaring met het verzorgen van websiteartikelen, opstellen van communicatieplannen, het maken van checklists en het schrijven van jaarverslagen, hebben uiteindelijk geresulteerd in het Zakboek voor raadsleden; gereedschapskist voor het betere raadswerk.

“DE GEMEENTERAAD IS
STEEDS INGEWIKKELDER
GEWORDEN”

INGEWIKKELD

De locatie waar Van den Berg het boek presenteerde, was illustratief: het oude stadhuis van Oudewater. Ooit rechtszaal en stadsbestuurscentrum. Ondanks het nieuwe gemeentehuis vergadert de gemeenteraad van Oudewater nog altijd in deze zaal.

‘Al vanaf 1588’ meldde burgemeester Pieter Verhoeve, niet zonder trots.

Bij het in ontvangst nemen van het boek, benadrukte de Commissaris van de Koning, Willibrord van Beek, het belang om te zoeken naar verbetering van de kwaliteit van het openbaar bestuur. “Steeds vaker komen raadsleden in een kleine fractie terecht, waardoor ze minder tijd hebben om te leren en zich minder kunnen specialiseren. En de gemeenteraad is steeds ingewikkelder geworden. Terwijl raadsleden zo belangrijk zijn tussen volk en bestuur in. We moeten er alles aan doen om steun te geven waar mogelijk. Ik hoop dat veel nieuwe en zittende raadsleden van dit boek gebruik maken.”

GEKOZEN BURGEMEESTER

Van Beek maakte meteen gebruik van de mogelijkheid om iets te roepen over de gekozen burgemeester, het zogenaamde kroonjuweel van D66. “We zien dat een burgemeester in de huidige situaties boven de partij staan. Zijn functie is niet-politiek, hij is onafhankelijk en heeft vaak grote steun van de bevolking. Tegelijk lopen we tegen het feit aan dat politici een heel slechte naam hebben. Ze hebben hetzelfde imago als tweedehandsautoverkopers. Maak daarom van die burgemeester als onafhankelijke persoon geen politicus.”

Dat is wel waar het naar toe lijkt te gaan in Nederland. Van Beek kijkt daarom met spanning uit naar het regeerakkoord. “Ik hoop dat het wat betreft het inrichten van de democratie niet alleen gaat over de aanstellingswijze van de burgemeester. Maar dat we fundamenteel willen praten over hoe we onze democratie willen inrichten. Als we daarover willen praten, dan wordt het ook helder wat de plek in dat systeem is van de burgemeester. Als je dat eenmaal weet, is zijn benoeming een afgeleide. Het zou heel jammer zijn als we aan de achterkant van de discussie beginnen, namelijk of de burgemeester benoemd moet blijven of gekozen moet worden.” ◀

▶ Hoe werd het boek ontvangen?

- Jeroen van Gool, plaatsvervangend directeur Wethoudersvereniging: “Het raadsliedmaatschap is een voorportaal naar een baan als wethouder of burgemeester. Er zijn geen formele toelatingseisen. Dit zakboek is als naslagwerk een goede bijdrage.”
- Bert Cremers, burgemeester Waddinxveen: “Raadsleden kunnen met dit boekje tot de kern van het werk komen. Vaak doen ze er lang over om te begrijpen welke instrumenten ze hebben om hun volksvertegenwoordigende rol te vervullen. Dat is een belemmering. Met dit boek op zak kunnen we het hebben over wat er besloten moet worden, in plaats van dat we discussieren over welk instrument we moeten gebruiken.”
- Mark de Boer, voorzitter Raadslied.NU: “Het moment is heel goed. Er komen weer heel vele nieuwe raadsleden. De helft was de vorige keer nieuw. Ze worden overladen met inhoud en met grote, complexe thema’s. Ik ben blij met dit boek en hoop dat heel veel raadsleden er profijt van hebben.”

“Israël moet nog steeds
iedere dag vechten
voor zijn bestaan”

RD

WOORD IN
UW WERELD

ACTIE

2 WEKEN
GRATIS

Alles is in beweging. Gebeurtenissen buitelen over elkaar heen. Maar wat zijn de feiten en wat meningen? Is twijfel de maatstaf? Of mag dé waarheid ook nog bestaan? Houd uw blik fris. Lees een krant die de Bijbel, hét Woord, als ijkpunt heeft. Een krant die met beide benen op de grond én in uw wereld staat.

Probeer het RD 2 weken gratis. Ga naar rd.nl/banier of bel 055-5390498

Volle kracht vooruit naar een Europese superstaat

DOOR ELISE ABBEY - VAN DOORN

BELEIDSMEDEWERKER BAS BELDER

Afgelopen september sprak Jean-Claude Juncker, voorzitter van de Europese Commissie, in Straatsburg zijn 'Staat van de Unie' uit. Deze jaarlijkse speech wordt gebruikt om de plannen van de Commissie voor het komende jaar uiteen te zetten. Altijd een interessant moment dus. En met een Groot-Brittannië dat zich door de Brexitonderhandelingen stuntelt terwijl de onderhandelaars elkaar via de media in de haren vliegen, de winst van de pro-Europese Macron in Frankrijk en het uitblijven van een anti-Europese revolutie in de lidstaten, ziet Juncker zijn kans schoon. Juncker is ervan overtuigd dat de EU de wind weer in de zeilen heeft en pleitte in zijn speech dus om volle kracht vooruit te gaan.

Daarvoor leverde hij een flink aantal suggesties aan. Zo pleitte Juncker voor uitbreiding van de EU, uitbreiding van de eurozone en een 'single speed Europe' waarbij geen ruimte is voor verschillen in de mate van Europese integratie. Tel daar nog een Europese minister voor Financiën en een Europees ministerie voor Defensie bij op. Verder wenst Juncker legale migratiaroutes voor vluchtelingen om naar Europa te komen. Ook zou Juncker graag het vetorecht van lidstaten in de Raad beëindigen. Dit vetorecht is een doorn in het oog van de Commissie omdat lidstaten daarmee in bepaalde gevallen wetgeving kunnen blokkeren. Het einde van dit vetorecht zou volgens Juncker de Europese besluitvorming versnellen, maar zal vooral het

einde van een machtig wapen van de lidstaten betekenen. Een ander voorstel is het samenvoegen van de functie van voorzitter van de Raad en voorzitter van de Commissie. Dit om de efficiëntie te bevorderen. Daarbij zou hij ook graag transnationale lijsten zien met 'spitzen kandidaten' vanuit de diverse politieke stromingen. Vanuit lidstaten kwam direct kritiek op dit idee. Een president met een dubbele hoed - sinds een aantal jaar heeft Europa die reeds op het gebied van buitenlandse zaken. Federica Mogherini is Hoge Vertegenwoordiger bij de Raad en vicevoorzitter van de Commissie. In de praktijk komt het er op neer dat zij vooral haar eigen gang gaat. Een gecombineerd presidentschap zal de institutionele balans verstoren en de Commissie meer macht geven. Juncker wil volle kracht vooruit naar een Europese superstaat. Hij negeert daarmee de grote eurosceptische en eurokritische stromingen in lidstaten. Sterker nog, hij is ervan overtuigd dat een meerderheid in Europa voorstander is voor meer Europese integratie. "Ik zie overeenkomsten tussen de kapitein van de Titanic en de heer Juncker", waarschuwde een Europarlementariër. "U ziet de ijsbergen niet, u wilt volle kracht vooruit. En u weet hoe het met de Titanic eindigde..." ◀

“EN U WEET
HOE HET MET
DE TITANIC
EINDIGDE...”

Vitters Shipyard

Grondslag

Huls Architecten | Bergerslag 3 | 7951 DR Staphorst
T (0522) 46 15 67 | F (0522) 46 20 24 | E info@hulsarchitecten.nl | I www.hulsarchitecten.nl

Plezier in ondernemen!

Maar die boekhouding...

Jij bent ondernemer omdat je graag doet wat je passie is. Maar de boekhouding moet ook gebeuren. Van Harberden ontzorgt je graag op dit gebied. Onze voortvarende accountants denken mee in de sturing van je bedrijf, zodat jij warme broodjes bakt!

VAN HARBERDEN
accountants en adviseurs

www.vanharberden.nl
tel: 0318 - 559500

2007
10 jaar!
2017

AL 10 JAAR UW REISORGANISATIE

10-DAAGSE REIS ISRAËL

Met deze reis gaat mee Ds.A. van Heteren (Urk)

Voor degenen die al eens in Israël zijn geweest en graag een keer terug willen. Voor hen die nog nooit in Israël zijn geweest, maar zo graag dit een keer willen doen. We bezoeken deze reis de belangrijkste plaatsen van het Beloofde land en kiezen hierbij comfortabele hotels. Voor het complete programma zie onze website.

DINSDAG 22 T/M DONDERDAG 31 MEI

Margrietstraat 30, 4401 EZ Yerseke | Tel. 0113-573681 | Mob. 06-22296733
info@burgtours.nl | www.burgtours.nl | **Voor alle reizen geldt: Deo Volente**

DE BIJBEL NAAST DE TABLET

“Mam, ik heb even een nieuwe app op de tablet gedownload”. Zomaar een zin van mijn vijfjarige anno 2017, waar kinderen eerder leren swipen dan kleuren. De tijd waarin je ‘genderneutraal’ moet uitleggen als je samen met je dochter naar de HEMA gaat. Waar gezinsplanning met behulp van abortus mogelijk is en waar het opgroeien met gescheiden ouders normaal wordt.

DOOR RIANNE MULDER
COMMISSIE ZORG

HET GEZIN ONDER DRUK

Het gezin is de hoeksteen van de samenleving. De waarde van het klassieke gezin staat echter onder druk. Niet alleen door de steeds uitbreidende mogelijkheden van verschillende gezinsvarianten, maar ook door maatschappelijke druk op allerlei vlak. We leven in een samenleving die verder seculariseert en waar het individualisme hoogtij viert. Mede door de beeldcultuur zijn we fragmentarischer ingesteld en hebben we veel prikkels te stroomlijnen. Zelfregulering en kritisch denken zijn nieuwe vaardigheden die jongeren in deze huidige tijd nodig hebben.

KLEINE BEDRIJFJES

Twintig jaar geleden was ik zeven jaar. Mobiele telefoons waren eerder uitzondering dan regel, draadloos internet was er nog niet. Een grote niet al te snelle computer op zolder was de eerste media-entree en het nieuws kwam alleen via de krant. Geweld was iets van het schoolplein. Nú leg je kinderen uit waarom dat betonblok op de weg ligt met Prinsjesdag; hebben we Kliktime en maken we onze kinderen mediawijs. De complexiteit is vele malen groter geworden. Binnen het gezin zijn taken en verantwoordingen toegenomen. Moeder die naast haar huishouden met kinderen buitenshuis

werkt, vrijwilligerswerk in kerk of politiek doet en verschillende verplichtingen op clubs en verenigingen heeft, maken het gezinsleven tot kleine bedrijfjes.

CHRISTELIJKE OPVOEDING

Opvoeden is van alle tijden, maar in de huidige tijd kent het nieuwe dimensies. Soms is de praktijk weerbarstig maar tegelijkertijd is er meer dan ooit aandacht voor wetenschappelijk onderzoek, opvoedingsadviezen en pedagogische handreikingen om ouders te ondersteunen bij deze taak. Regelmatig worden onze gezinnen onder de loep genomen. In krant of tijdschrift worden destructieve invloeden van bijvoorbeeld media beschreven. Terecht wellicht. Echter, we leven in een tijd die geen rekening meer houdt met God en Zijn gebod. In deze wereld staan, maar niet van deze wereld zijn, vraagt veel van jonge gezinnen. Gezinnen waarin Gods Woord dagelijks opengaat, maar waar de wereld waarin we leven mijlenver afstaat van de inhoud van de doopbelofte. Vaak gaat het goed, soms gaat het mis. Bent u trots op ze? Mag ik eens pleiten voor waardering voor de gezinnen van nu? Wilt u ze meenemen in gebed?

DE BOZE BURGERS EN HET BIJBELS BEGINSSEL

Verontwaardiging versus verantwoordelijkheid

In het lokale politieke landschap verandert er veel. Gevestigde partijen verliezen steeds meer terrein aan lokale partijen. Er heerst ontevredenheid onder de Nederlandse burger. Er is weinig vertrouwen en veel boosheid. In het uiten van die boosheid schuwt men het niet om vergaande middelen of zelfs geweld te gebruiken. Denk aan geweld tegen het gemeentebestuur bij een discussie over de eventuele komst van een asielzoekerscentrum.

De vraag is hoe je als SGP omgaat met het onbehagen, met de boosheid en het gebrek aan vertrouwen dat burgers hebben in de politiek. Welke positie neem je daarbij in? Daarover willen we met elkaar nadenken tijdens het SGP-najaarscongres op vrijdagmiddag **24 november 2017**. Het thema is

Twee hoofdsprekers zullen het thema voor ons inleiden. Een daarvan is mevrouw G.A. (Gerdi) Verbeet. Mevrouw Verbeet is ruim 20 jaar in de landelijke politiek werkzaam geweest, waarvan een aantal jaren als voorzitter van de Tweede Kamer. Na haar Kamervoorzitterschap heeft ze tal van (bestuurs)functies opgepakt. Zij is onder andere voorzitter van het Nationale Comité 4 en 5 mei en secretaris van de Nederlandse Bachvereniging. Vervolgens is er een debat waaraan naast mevrouw Verbeet en de tweede hoofdspreker ook de heer C. (Chris)

Stoffer deelneemt. Hij is fractievoorzitter van de SGP in Nunspeet.

Daarna kunt u een van de volgende workshops volgen:

- Profilerings door SGP'ers: Welke positie neemt een SGP'er in ten opzichte van opkomende lokale partijen?
- NIVEA (Niet In Voor- En Achtertuin): Laat je als SGP'er je mening volledig afhangen van de mening van de bevolking of neem je op grond van argumenten je positie in, ook al krijg je de bevolking tegen je in?
- Godsdienst in openbare ruimte: Godsdienst verdeelt mensen. Religieus geweld maakt mensen bang. Vandaar het pleidooi om godsdienst uit de publieke ruimte te verbannen. Hoe reageer je als SGP'er op deze ontwikkeling?
- Energie en klimaat: Populisme komt van twee kanten. Klimaatverandering is een fabeltje of we moeten vandaag nog over

op duurzame energie om de aarde te redden. Welke positie neemt de SGP in?

Het najaarscongres vindt plaats in het NBC; Blokhoeve 1 te Nieuwegein en begint om 14.45 uur (vanaf 14.15 uur inloop met koffie/thee). Het programma eindigt om 17.45 uur. Na afloop kunt u gebruik maken van een maaltijd.

Iedereen is van harte welkom. Meld u zich vandaag nog aan! Dat kan via www.sgp.nl/najaarscongres ◀

C. STOFFER

G.A. VERBEET

BOOS, BEDROEFD, BANG OF BEZORGD?

Burgers zijn we allemaal!

De beelden van de gewelddadige protesten rondom de komst van azc's in een gemeente staan bij veel mensen nog op het netvlies. Boze burgers lieten luidkeels hun mening horen en verstoorden informatiebijeenkomsten, soms zelfs raadsvergaderingen. Maar de boosheid gaat niet alleen over asielzoekers.

Ook de locatie van windturbines in de omgeving leidt tot weerstand. Op allerlei onderwerpen kunnen verontruste burgers een actie organiseren en zo een poging doen om de lokale besluitvorming direct te beïnvloeden. Hoe gaat de SGP met dit verschijnsel om? Een vraag die van betekenis is voor iedere SGP'er, voor boeren, burgers en buitenlui!

NIET ALLEEN BLANK EN BOOS

Soms ontstaat de indruk dat het boze blanke burgers zijn die van zich laten horen. Dat is niet zo. Het gaat om een zeer gevarieerde groep. Daarom is de volgende indeling nuttig:

- Er zijn *bedroefde burgers* die de problemen signaleren, maar hierin lijken te berusten en de neiging hebben zich terug te trekken in een zelfgekozen isolement.
- Er zijn *bezorgde burgers* die hun ongenoegen laten merken door een pittige ingezonden brief in een krant, door het woord te voeren tijdens een raadsvergadering of informatiebijeenkomst, waarbij ze stevige taal gebruiken en hun weerzin tegen de politiek ten toon spreiden.
- Er zijn *boze burgers* die bezorgd, ontevreden of erg kwaad zijn, vaak poli-

tici de schuld geven van de problemen of hun woede richten op een bepaalde groep, zoals migranten, jongeren, criminelen, bankiers, de elite of experts.

Overigens zijn de grenzen tussen deze drie categorieën niet heel scherp te trekken. Maar het onderscheid kan wel gehanteerd worden bij het kiezen van een benadering. Hoe ga je als lokale bestuurder om met burgers die hun ongenoegen laten merken of heel cynisch zijn over democratie en openbaar bestuur?

GOED LUISTEREN EN ZICHTBAAR HANDELEN

Al die boosheid komt niet zomaar uit de lucht vallen. Burgers zitten vaak al een tijdje met een probleem en uiten hun bezorgdheid. Heeft de overheid wel aandacht voor onze zorgen? Positief is dat ze hun betrokkenheid bij het wel en wee van de samenleving tonen. Een goede bestuurder sluit hierbij aan, geeft hen aandacht door te luisteren. Maar naast woorden zijn ook daden van belang: kies voor een zichtbare aanpak!

EMPATHISCHE POLITICI

Politici moeten zich goed kunnen verplaatsen in de zorgen, angsten en

problemen van burgers. De denk- en leefwereld van bestuurders en volksvertegenwoordigers is vaak heel anders. Gevoelens van onveiligheid zijn geen verzinsels. Wie open grenzen alleen maar ziet als kansrijke uitdaging, leeft waarschijnlijk in een bubbel. Want niet weinig Nederlanders voelen zich daardoor in hun veilige bestaan bedreigd. Polen en Bulgaren komen banen inpikken. En een groep radicale islamieten heeft zo meer kans om een aanslag te plegen.

HOOPVOL PERSPECTIEF BIEDEN

SGP-politici bedrijven politiek vanuit het beginsel dat God de overheid heeft ingesteld opdat het onder de mensen in goede orde toe zal gaan. De overheid staat ten dienste van de burgers, maar heeft daarbij haar eigen roeping en verantwoordelijkheid. Boosheid aanwakkeren en de scheidslijnen tussen mensen verscherpen, past daar niet bij. Evenmin een neerbuigende benadering: "We zullen het u nog eens uitleggen zodat u het beter snapt.". Herstel van vertrouwen tussen overheid en burgers begint bij goed luisteren. En het cynisme tegengaan, door mensen een hoopvol perspectief te bieden. ◀

“Uw hypotheek ook *goed, snel en voordelig* geregeld?”

LET OP! Wilt u een hypotheek zonder verzekeringen? Ook dit kunnen wij voor u verzorgen.

TIP Vraag naar onze speciale rentetarieven voor nieuwbouw.

“Profiteer nu van de historisch lage hypotheekrente”

Hypotheken
Financieringen
Oudedags-
voorzieningen
Sparen

Starter op de woningmarkt of doorstromen naar een grotere woning? Uw huis verbouwen of hypotheek oversluiten? Begin met een goed gesprek bij Van Ommeren Financieel Advies. Wij weten de weg in de financiële wereld en verzorgen graag uw hypotheek. Maak een afspraak voor een adviesgesprek.

Verantwoord en voordelig!

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

GEMURMUREER

Van een journalist van het Reformatorisch Dagblad vernam ik onlangs dat hem ter ore was gekomen dat er in de SGP-achterban over mij gemurmureerd wordt. Sterker nog, dat er zelfs klachten zijn geuit over mijn slechte functioneren.

Eerlijk gezegd verbaasde mij dat enigszins. Volgens mij kun je pas slecht functioneren als er ten minste een begin van functioneren is. Welnu, van dat laatste is geen sprake. Ik functioneer al jaren niet, en als je niet functioneert kun je dus ook niet slecht functioneren. Toch?

De klacht was overigens dat ik minder onzin in De Banier schrijf dan voorheen. Nu zal ieder fatsoenlijk en weldenkend mens redeneren: minder onzin in De Banier is geen reden tot klágen, maar eerder reden om de vlag uit te steken. En eerlijk gezegd, ben ik het daar ook wel me eens. Ik ben per slot van rekening een fatsoenlijk en weldenkend mens.

ELFSTEDEN

Dit gezegd zijnde, zou ik de volgende vraag op willen werpen: stel, de Friezen zouden voor zichzelf willen beginnen. De Friese Staten in Ljouwert zouden besluiten om een referendum te houden over een afscheiding van Neder-

land. Zouden wij Nederlanders dan een enorme politiemacht sturen naar Franeker, Sneek, Stavoren, Leeuwarden, Dokkum, IJlst, Sloten, Hindeloopen, Workum en Harlingen en de andere acht steden alsmede de vele grietenijen die Friesland rijk is om te voorkomen dat de Friezen 'ja' zouden zeggen tegen een eigen winkeltje?

Ik geloof er dus niks van. De Friezen zijn sowieso nuchter genoeg om niet voor een 'Alleingang' te kiezen, en ik denk niet dat er ook maar één Hollandse diender bereid is om een Friese oude baas die met z'n hondje in Tietjerksteradeel in de rij staat voor een stem-bureau in met de lange lat weg te meppen. En als onze Friese medelanders écht een eigen staat zouden willen starten, van mij mogen ze. Ik zou er geen glaasje Plantinga, Boomsma, Meekma, Oenema, Sonnema of Weduwe Joustra Berenburg minder om drinken.

Ik drink namelijk geen Berenburg, dus kan ik ook moeilijk een glaasje Berenburg minder drinken...

RECORD

Het lijkt erop dat als deze Banier verschijnt, Nederland een nieuw kabinet heeft. Maar nú reeds staat vast dat het kabinet-Rutte 3 in ieder geval al

een record op haar naam heeft staan. Het record namelijk van de langste kabinetsformatie aller tijden.

Als de langste kabinetsformatie ook garant zou staan voor een kabinet dat de rit uitzit, zit het wel snor met de VVD-CDA-D66-CU-coalitie. De langste formatie tot nu toe was die van het kabinet-Van Agt-Wiegel in 1977. Vrijwel iedereen voorspelde dat die coalitie, die in de Tweede Kamer een minimale meerderheid had en veel tegenwind kreeg uit en in het land, het niet lang zou maken. Tegen al die verwachtingen in hielden premier Van Agt en vicepremier Hans Wiegel het scheepje ruim vier jaar lang op koers. Uiteindelijk bereikte het veilig de haven.

Oké, bewezen resultaten zijn geen garantie voor de toekomst. En zeker in Den Haag weet je maar nooit. Maar een oude Haagse wijsheid is: zeg nooit 'nooit' in de politiek. Anders gezegd (nu volgt een hersenkraker): in de voorgaande drie zinnen staat, als je ze in samenhang en in de volgorde waarin ze staan leest, echt he-le-maal niks.

Waarmee ik weer terug ben aan het begin van mijn verhaal, te weten dat minder onzin in De Banier geen reden is tot klágen, maar eerder een reden om de vlag uit te steken... ◀

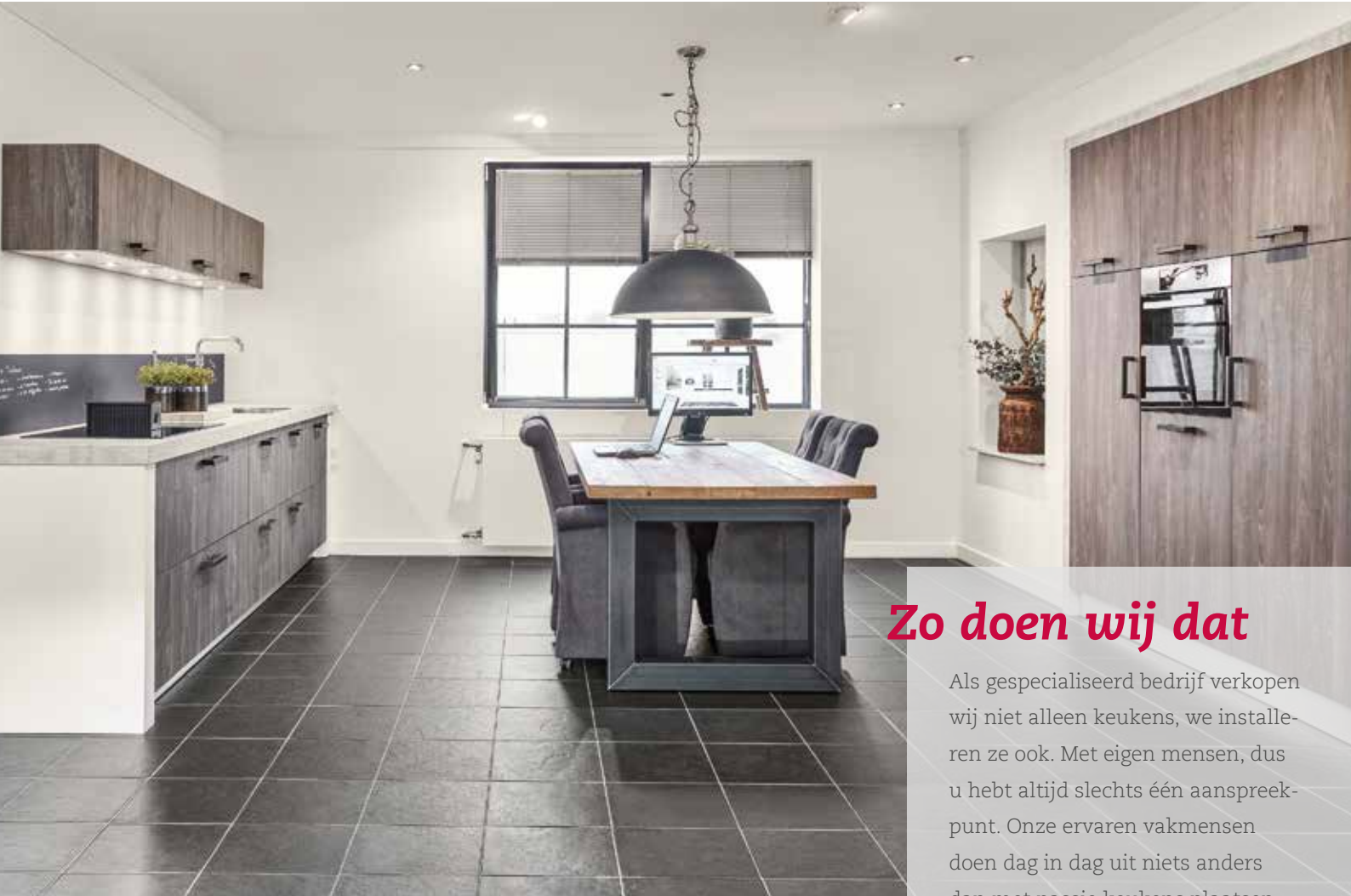
"MINDER ONZIN IN DE BANIER IS GEEN REDEN TOT KLÁGEN, MAAR EERDER REDEN OM DE VLAG UIT TE STEKEN."

+ Een eigen montageteam

Met de garantie die daar bij hoort

RUIJ 1565 BEOORDELINGEN
QASA.NL | OKTOBER 2017

Zo doen wij dat

Als gespecialiseerd bedrijf verkopen wij niet alleen keukens, we installeren ze ook. Met eigen mensen, dus u hebt altijd slechts één aanspreekpunt. Onze ervaren vakmensen doen dag in dag uit niets anders dan met passie keukens plaatsen. Ze hebben hart voor de zaak en zien het als een erekwesitie om een keuken met topkwaliteit afwerking te monteren. Vandaar dat wij gerust 10 jaar garantie durven geven op onze montage.

DBKEUKENS.NL

DE Banier

REFORMATIE & FORMATIE

“Reformatie heeft
alles met onze
politiek te maken.”

Vóór
een christelijk
Nederland

Made in Germany

Een echt veilig thuis!

Je hebt houten kozijnen, kunststof kozijnen en Gayko kozijnen. Deze laatste zijn ontwikkeld en gemaakt in Duitsland volgens de hoogste kwaliteitsnormen. Dankzij een uniek veiligheidssysteem zijn ze extreem inbraakwerend en houden ze inbrekers buiten de deur. Daarnaast besparen ze energie en zijn onderhoudsvriendelijk. Ervaar het zelf bij uw dichtstbijzijnde dealer.

GAYKO
BETERE RAMEN EN DEUREN

• Veilig • Isolerend • Energiezuinig
• Onderhoudsvriendelijk • Duurzaam

ALFA RAMEN EN DEUREN
Hoogeveenenweg 81
Nieuwerkerk a/d IJssel
Tinstraat 99
Ridderkerk

van ESSEVELD
Rijksstraatweg 233
Elst (Rhenen)
0318 47 21 14
Oud Loosdrechtsedijk 69e
Loosdrecht
www.esseveld.nl

ASCO
A. v. Leeuwenhoekweg 38
Alphen a/d Rijn
0180 32 18 18
Darwinstraat 12
Zoetermeer
www.alfaramen.nl
Mortiereboulevard 40
Middelburg
0118 44 19 44
www.ascozeeland.nl

Wij staan voor u klaar.

KLOMP CREATIVE
bedrijfsfilms | promofilms | commercials | reportages
klompcreative.nl

Onze films overtuigen.

Cedrah smienk punttuit Hoornbeek College SDOK

Reformatie

De Reformatie mocht herdacht worden. De Heere heeft Luther en andere reformatoren als instrumenten willen gebruiken. Laten we echter niet vergeten dat reformatie van het hart noodzakelijk is.

INHOUD

18
"We moeten Luther maar weer eens gaan lezen"

Reformatie onder Josía	5
Interview: Bisscho	6
Nieuwe afdeling	9
Een nieuw kabinet	12
Impressie vanuit senaat	14
Varia	16
Interview: Selderhuis	18
Terugblik: APB	21
Uitleg: Wet Hillen	23
Halloween	24
Reformatie elan	25
Haagse propjes	26
Het regeerakkoord	27
Reformatie in de Elzas	28
Dames en heren	29

Voor de zondeval behoefde het hart van Adam en Eva niet gereformeerd te worden. Door de zondeval is het hart gedeformeerd. Wij komen allen met een onrein, gedeformeerd hart op aarde. De Heere heeft het hart van Luther gereformeerd. Maar dat betekende niet dat zijn hart daardoor volkomen rein was geworden. Luther zei dat hij banger was van zijn hart dan van de paus en al zijn kardinalen. Dat getuigt van ware zelfkennis. Luther verstond de klacht van Paulus: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" Bent u ook bang van uw eigen hart? Verstaat u de vrees van Luther en de klacht van Paulus? David was de man naar Gods hart. De Heere had hem een nieuw hart gegeven. Maar dat betekende niet dat David geen last meer had van de onreinheid van zijn hart. Daar heeft hij

heel zijn leven last van gehad. Daarom smeekte David in Psalm 51:12a "Schepp mij een rein hart, o God." Dat reine hart is door Christus verworven voor al Gods kinderen. Christus heeft de onreinheid der Zijnen op Zich genomen. Hij wilde en moest gerekend worden als een onreine om reinheid voor de Zijnen te verwerven. Hebt u nog nooit last gekregen van de onreinheid van uw hart? Bent u daar nog nooit aan ontdekt? Smeek om ontdekkende genade. Vindt u dat u in vergelijking met anderen rein genoeg bent? Hebt u uw leven aan de buitenkant keurig netjes opgeknapt? Zonder reformatie van het hart ligt u onder het rechtvaardig oordeel van God. Smeek om de reformatie van uw hart. Gaat u gebukt onder de onreinheid van uw hart? Smeek met David: "Schepp mij een rein hart, o God." Gods kinderen kennen dit gebed en bidden steeds opnieuw dit gebed van David. Zij gaan gebukt onder de overblijvende onreinheid. Steeds is er een struikelen en vallen in de zonde. Dat brengt tot de smeking: "Schraag op dat spoor mijn wankelende gangen." Er wacht Gods kinderen een heerlijke toekomst. Eenmaal zal alle onreinheid voorbij zijn. Naar ziel en lichaam zal de volkomen zaligheid eeuwig hun deel zijn. Daarvan geldt: "Door U, door u alleen, om 't eeuwig welbehagen." ◀

DS. A. VAN HETEREN
vicevoorzitter

Winter
campagne
2017/2018

Wij letten op
de kleintjes

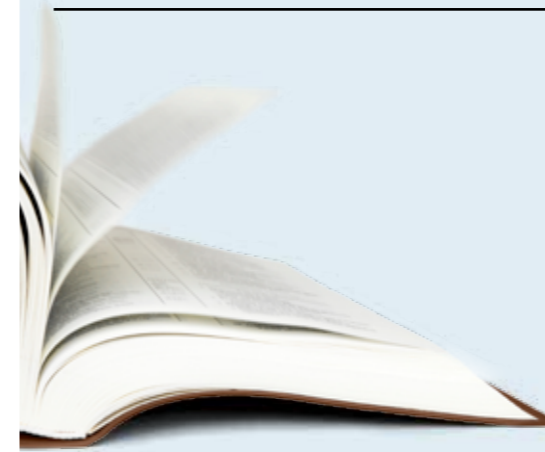
U ook?

Voor € 12 per maand zorgt u ervoor dat een kind
in Moldavië in de koude wintermaanden dagelijks
een warme maaltijd en onderwijs krijgt.

Doneer nu op

komoverenhelp.nl

Kom
over
en
help

► “Voorts gaf Safan, de schrijver, de koning te kennen, zeggende: Hilkia de priester, heeft mij een boek gegeven. En Safan las daarin voor het aangezicht des konings. Het geschiedde nu, als de koning de woorden der wet hoorde, dat hij zijn klederen scheurde.”

2 Kronieken 34:18 en 19

Reformatie onder Josía

Er is een wetboek, een gedeelte van Gods Woord vervat in de wet van Mozes, verloren gegaan en weer gevonden, zo lezen we. Hoe kan dat zo maar?

WIJLEN DS. R.T. HUIZINGA

Een gedeelte van Gods Woord kan zoekraken. Van Deuteronomium weten we dat het bij de ark des verbonds bewaard moest worden. De overlevering zegt, dat toen Achaz de tempel had laten sluiten en de boeken wilde verbranden, het onder boek een hoop stenen verborgen was.

Nu wilde Josía de godsdienst weer zuiveren van de sedert Achaz overal verbreidde Assyrische afgoderij.

Achaz had immers het land politiek maar ook geestelijk aan Assyrië uitgeleverd. Bij de restauratiewerkzaamheden aan de tempel wordt het boek Deuteronomium gevonden.

Maar hoe kon het dan dat men al die tijd dit boek niet miste?

Israël was toch met de wet van Mozes groot geworden?

Hoe kon het dat men vóór de hervorming de Bijbel niet miste en Luther die weer moest herontdekken? Hoe kan het dat in een christelijk land als Nederland Gods Woord zo op de achtergrond is geraakt? Dat in maatschappij zo weinig meer met de wetten van dat Woord wordt gerekend? Ja, we zijn weleens zelfs nog min of meer kerkelijk meelevende gezinnen tegengekomen waar men geen Bijbel bezat.

En wij die de Bijbel wel lezen, hoe lezen wij die? Wordt die wel recht gelezen, of is het nog een dorre sleur, zodat het dezelfde weg zal opgaan en mettertijd ook in onbruik zal raken? Toen Josía de Bijbel hoorde lezen, scheurde hij zijn klederen. Het was een herontdekking van de Bijbel niet alleen, nee, tegelijk drong het Josía de reeds begonnen kerkhervorming met nog

meer kracht ter hand te nemen. Als de Bijbel recht ontdekt en erkend wordt, kunnen wij niet blijven die we zijn. Dan komt er altijd hervorming. Dan is het: Uw Woord is de waarheid. U spreekt recht, U vraagt niets ongerijms. Hoe kostelijk zijn mij God Uw gedachten. Maar bij ons is het bedenken des vleses en redeloze vijandschap tegen U en niet dan de beschaamdheid der aangezichten.

Hebt u de Bijbel zo al nieuw ontdekt?

Het recht ontdekken van de Bijbel brengt altijd bekering en hervorming met zich mee.

Zo was het in Luthers dagen. De Bijbel werd herontdekt, maar ook werden er mensen hervormd. Dat waren mensen die niet alleen van de nieuwe leer waren, maar die zelf vernieuwd, hervormd en wederom geboren waren. Die wisten dat Jezus hun Zaligmaker was en zelfs hun tegenstanders verwonderden door hun bereidheid om hun belijdenis met hun bloed te verzegelen. Bij Josía was het ook zo. Toen de Bijbel herontdekt werd, gebeurde er iets. Koning en volk gingen zich nader reformeren. Herontdekking bracht hervorming met zich mee.

Men kwam in de schuld voor God. De koning scheurde zijn klederen en schaamde zich niet het volk in ootmoedige schuldbelijdenis voor te gaan.

O, bidt om de Heilige Geest. Dat zo de Bijbel moge worden herontdekt, en dat er ontdekkend licht en alzo hervorming bij land en volk en kerk wezen moge. ◀

De gereformeerde partij herdenkt de Reformatie

“De satan dacht door de zondeval alles in zijn klauwen te hebben. Destructie en chaos zullen nu de overhand hebben. God heeft in Zijn goedheid echter twee regimenten ingesteld. Het geestelijk regiment, waarin de kerk met Gods Woord strijdt tegen de kwade machten en het burgerlijk regiment, waarin de overheid moet ijveren voor goede wetten, veiligheid, orde en recht. Zo is de overheid een weerhouder van destructie en chaos.” Dat is hoe Calvijn denkt over de rol van de staat, zegt Roelof Bisschop. Zo zie je maar hoeveel Reformatie met politiek te maken kan hebben.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Wat hebben Reformatie en politiek met elkaar te maken?

“Alles, zou ik zeggen. De Reformatie binnen het christendom had niet of nauwelijks zijn voortgang en doorwerking kunnen hebben als er geen overheden en vorsten waren geweest die hun invloed hebben gehad. Dat is natuurlijk heel menselijk beredeneerd, want Gods hand is ook hierin in de geschiedenis op te merken.

Van de andere kant bezien, heeft de Reformatie gezorgd voor een vernieuwde politieke orde. Als eerste en belangrijkste heeft het zogenoemde ‘moedergrondrecht’ hierdoor voet aan de grond gekregen: de vrijheid van geweten. Voor die tijd was er de Spaanse inquisitie. Die onderzocht, zoals de naam als zegt, letterlijk het geweten. Als

je verkeerd denkt, kan dat de doodstraf betekenen.

Iets anders was de plaats van de vorst. Eens was het al zo dat de vorst er was voor het volk en niet het volk voor de vorst. Langzaam is dat steeds meer verstoofd en was er sprake van soevereine vorsten die heersten over hun onderdanen. Door de Reformatie is de oude positie van de vorst weer onder het stof vandaan gehaald.”

Hoe is het tegenwoordig met deze verworvenheden?

“De rechtspraak heeft niet de bevoegdheid om de gewetens te onderzoeken, maar door de discussie over de gewetensbezwaarde ambtenaar is het weer buitengewoon actueel geworden. Het domi-

▶ “Het erfgoed van de Reformatie is geen statisch bezit, maar een voedende bron.”

nante recht van gelijkheid wil graag voordringen. Vanuit de Reformatie is ook het 'recht van verzet' belangrijk geworden, want wat gebeurt er als de overheid ons gaat dwingen om tegen ons geweten in te handelen, omdat het niet meer van deze tijd is? Is gewetensvrijheid dan achterhaald in ons staatsbestel, of is er ruimte voor tolerantie?"

Wat zegt het dat de naam van onze partij de 'Staatkundig gereformeerde partij' is?

"Wij zeggen nadrukkelijk dat we ons op de Reformatie baseren. In de tijd van de oprichting dweept de ARP met Calvijn en daarom was 'calvinistisch' niet geschikt. 'Reformatorisch' kwam pas in de jaren 70 in zwang. Denk maar aan het *Reformatorisch Dagblad* (sinds 1 april 1971). Als we onze naam tegenwoordig in het Engels vertalen, kom je ook uit op 'Reformed Political Party', dus dat maakt niet zoveel uit."

Wat herdenken we nu eigenlijk precies, een moment in de geschiedenis, of de start van een reformatieproces?

"Het kiezen voor 1517 als beginjaar voor de Reformatie is een gekozen moment. Het aanslaan van stellingen was in die tijd een manier om het wetenschappelijk debat op gang te brengen en het was dus op zich niet heel bijzonder, maar door de publiciteit die Luthers 95 stellingen kregen, werd het een breed en diep kerkelijk, maatschappelijk en politiek debat. De tijd was er ook rijp voor.

Reformatie gaat nog steeds door en het moet ook door blijven gaan. In het persoonlijke leven is dat uiteraard zo, maar ook in ons politieke leven kunnen we het niet bij de herhaling van de geschiedenis laten. We moeten de reformatoren en oudvaders bestuderen en hun gedachtegoed grondig doordenken. Dat betekent niet dat het een-op-een gekopieerd kan worden naar het heden, maar we moeten het in praktische standpunten voor de context van deze tijd vertalen. De heer L.M.P. Scholten verwoordde dat mooi met 'het oude goud moeten we ommunten naar pasmunt voor deze tijd'. Dat is dus nodig!"

Kunt u daar voorbeelden van geven?

Het eerst komt een taalkundig voorbeeld in me op. Als je in die tijd sprak over 'dat is een ordinair wyf', zei je niet hetzelfde als wat het in deze tijd zou betekenen. (Vroeger: 'dat is een gewone vrouw', tegenwoordig: 'dat is een platvloerse, akelige vrouw'.)

Een politiek voorbeeld: in 1932 stemde de SGP tegen het verbod op smalende godslastering. Toentertijd deed de SGP dat vanwege de te ruime omschrijving van het verbod. Niet lang geleden stemden we tegen het schrappen van datzelfde verbod! Oppervlakkig gezien heeft de SGP dan een draai van 180° gemaakt. Maar dat is niet het geval. De context is veranderd, en de reformatorische gedachte van de SGP is hetzelfde gebleven. Een soortgelijk voorbeeld gaat over de afschaffing van het gezantschap bij de paus. Daar wilden we 90 jaar geleden niet voorstemmen om de macht van de paus niet als zodanig te eren, maar in het heden willen we het niet afschaffen om de plaats van religie niet verder uit te wissen. Het erfgoed van de Reformatie is geen statisch bezit, maar een voedende bron."

Ziet u het politieke werk van de SGP in de Tweede Kamer als een uitwerking van diezelfde Reformatie?

"Ik denk dat een van onze bekende eigenschappen is: een constructieve houding. Ik vind dat niet zo'n gelukkige omschrijving, want het komt niet voort uit de houding om constructief te willen zijn. Het komt voort vanuit de vraag

waartoe wij als politici er zijn. We zijn er om bij te dragen aan het bestuur van het land. We zijn medebestuurders en volksvertegenwoordigers en daar is geen plaats voor botte oppositie. Jeremia 29 staat voor ons centraal. Het zoeken van de vrede voor de stad en voor het land. Dat zie ik gelukkig vaak terug als ik naar de SGP'ers in den lande kijk."

Kunt u een aantal centrale reformatorische principes voor goed bestuur noemen?

Het begint vanuit jezelf de vraag te stellen: waartoe is er een overheid op aarde? Om de doorwerking van het kwaad tegen te houden en om ruimte te bieden aan het Evangelie. Dan kom je als het gaat om goed bestuur uit bij 'gerechtigheid', 'machtsspreiding', 'zorgen voor orde en rust' et cetera."

Speelt de kerk hierin nog een rol?

"Ik zou erop willen aandringen om de positie van de kerk in onze samenleving te versterken.

In gesprek gaan is het belangrijkste. De burgemeester komt in sommige gemeenten een paar keer per jaar bij de kerken op bezoek."

Is er in de huidige maatschappij ruimte om zo met de kerk om te gaan?

"Ja, dat is een kwestie van politieke wil. Iedereen wil wat goed is voor de samenleving, toch? Zo kan de reformatiegedachte ook in de huidige tijd zijn eigen loop hebben." ◀

Reformatiemonument Genève

BIJBELS GENORMEERDE POLITIEK IN HARDENBERG

De SGP is een afdeling rijker. Op vrijdag 13 oktober richtte partijvoorzitter de heer M.F. van Leeuwen namens het hoofdbestuur van de SGP een afdeling in Hardenberg op. De Hardenbergers hebben meteen een duidelijk doel voor ogen: een SGP-raadszetel in de gemeente op 21 maart 2018.

DOOR HENRI POOL

Het waren Psalm 127 en het laatste gedeelte van Mattheüs 7 waar voorzitter Van Leeuwen mee opende. Wie bouwt, moet ervan overtuigd zijn Gods zegen nodig te hebben. "Bouwen is niet bouwen voor mijn ego. Dat is bouwen op zandgrond. Dat stort in elkaar. Bouwen voor een politieke partij is dienstbaar zijn aan de samenleving."

Daar zit volgens de SGP-partijvoorzitter wel een vraag aan vast: "Van waaruit denk je als je bouwt? Gods Woord biedt een uitweg in de doodlopende weg van de samenleving die los van Gods Woord het eigen ik, het individu als norm stelt. Het gaat om politiek vanuit de Bijbel. Het gaat om Bijbelse speerpunten uitdragen met woord en daad."

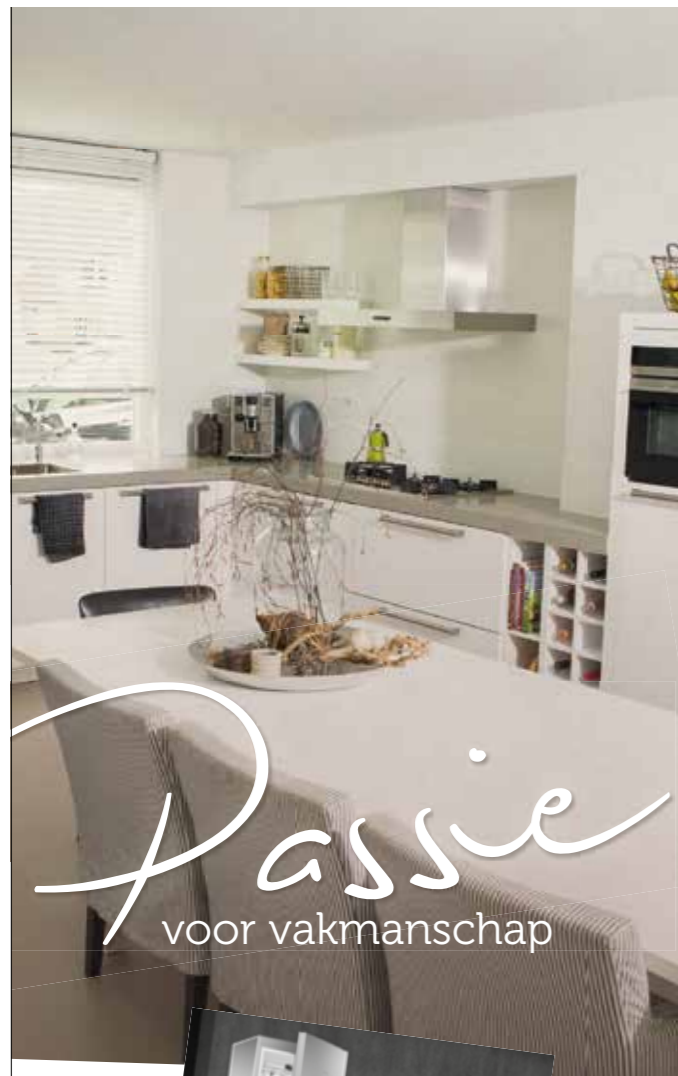
Volgens Van Leeuwen kan het een daarbij niet zonder het ander. "Elke SGP'er dient een integer bestuurder te zijn. Door gedegen en goed doordenkend bestuurlijk handelen, kan het Woord landen. Zonder de daad is het Woord ijdel."

STAP VOORUIT

Ook Eerste Kamerlid Peter Schalk leverde een bijdrage aan de oprichtingsvergadering. In zijn statement over het thema 'Bijbels genormeerde politiek maakt het verschil' wees hij er allereerst op dat de Heere regeert: over de politiek, over het maatschappelijk leven en over de economie.

Hoe je je als SGP'er opstelt, luistert wel nauw volgens de senator. "We hebben op het juiste moment iets door te geven. We moeten niet elke keer met de Bijbel naar voren komen als het geen functie heeft. Juist met Gods Woord moeten we heel zorgvuldig omgaan."

De grondhouding van een SGP'er is daarbij belangrijk. Schalk: "We hebben de houding van een Gideon nodig. Hij ging niet zelf zijn eigen weg, maar wist zich geroepen: "Ga heen in deze uw kracht; heb Ik u niet gezonden?" Dat is ook het geval bij SGP'ers die geroepen worden in een functie. Om naar

Siemens HomeConnect:
apparatuur bedienen met
smartphone (werkend te zien).

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1 | 2952 AW Alblasserdam
078 69 32 541 | www.huismanalblasserdam.nl

Stichting China
Veenendaal

Donkere wolken boven christenen in China!

De overheid wil controle over alles wat met godsdienst te maken heeft. Kwetsbare kinderen krijgen een maaltijd op school De Kandelaar.

Stort uw gift op:
NL 02 INGB 0000 320 666 t.n.v. Stichting China

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

Quiks
QUALITY POTATOES SINCE 1932

**NATUURLIJK
VERS EN
SMAKELIJK**

Uw totaal aardappel leverancier

Controleren Sorteren Wassen/verpakken Verwerken

Vers verpakt

Voorgekookt Voorgebakken

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks **Quiks** **QUIKS.NL**

voren te stappen en iets uit te dragen. Ook al is dat niet altijd even gemakkelijk."

Dat de SGP in Hardenberg dat niet alleen hoeft te doen, werd duidelijk in de forumbespreking. In de voorbereidingsfase van een jaar hebben de plaatselijke kiesvereniging Twente-rand en de provinciale afdeling Overijssel er alles aan gedaan om samen met het partijbureau de werkgroep te ondersteunen. Dankzij hun kennis en ervaring staat SGP-afdeling Hardenberg waar ze nu staat.

DEELNAME VERKIEZINGEN

Namens het hoofdbestuur reikte de heer Van Leeuwen aan de vier bestuursleden Harm Spiker, Martin Venema, Harm Jan Brouwer en Gerco Zagers de nieuwste publicatie van het Wetenschappelijk Instituut uit, *Politiek met de Bijbel*. Daarbij noemde hij het een vreugdevol moment als een zowat 100-jarige partij een nieuwe afdeling mag starten die echt zelfstandig een positie gaat innemen. Het bestuur heeft daarbij een duidelijke visie. Secretaris Martin Venema gaf antwoord op de vraag die veel aanwezigen hadden: gaat de SGP meedoen aan de gemeenteraadsverkiezingen? Het antwoord dat Venema gaf was een duidelijk 'ja'. "Maar er moet nog wel veel gebeuren. Het

verkiezingsprogramma moet worden afgemaakt. Er moet een kandidatenlijst worden vastgesteld. Er moet campagne gevoerd worden. Daar hebben we veel mensen voor nodig, dus meldt u aan."

FELICITATIE

Aan Kees van der Staij zal het niet liggen. Door middel van een videoboodschap bracht hij zijn felicitaties over aan de afdeling in Hardenberg. En hij stak de kersverse afdeling meteen een hart onder de riem als het gaat om een nieuwe verkiezingsdeelname van de SGP als er al christelijke partijen zijn in een gemeente. Van der Staij: "Je hoort weleens zeggen: als je niet aanwezig bent als SGP, kun je dan niet beter van verkiezingsdeelname afzien? Gaat dat niet ten koste van andere christelijke partijen? Onze ervaring is een andere. De afgelopen keer zagen we in Bunschoten dat het CDA gelijk bleef, de ChristenUnie zetels won en de SGP van nul met twee zetels binnenkwam. Er is ruimte voor meer SGP in de gemeente."

En daarmee werd de wens om tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 in Hardenberg op de SGP te kunnen stemmen, alleen maar groter. ◀

DOOR KEES VAN DER STAALJ

EEN NIEUW KABINET

Bij de nationale reformatieherdenking op 31 oktober in de Domkerk van Utrecht werd gebeden voor het nieuwe kabinet. Om Gods zegen, wijsheid en doortastendheid. Het was een bijzondere samenloop dat het nieuwe kabinet zich de dag erna, te weten: op dankdag, aan het parlement presenteerde.

GEBED ZONDER END

Het bood ons de mogelijkheid om tijdens dit debat aandacht voor dankdag te vragen. Daarbij verwezen we naar een schilderij van Nicolaes Maes: "Als het aan het nieuwe kabinet ligt, gaan leerlingen straks massaal naar het Rijksmuseum. Laat die leerlingen dan vooral even gaan kijken bij het beroemde schilderij van Nicolaes Maes, een van Rembrandts talentvolste leerlingen. Ik doel op het schilderij dat bekend is als Het gebed zonder end. Een oude vrouw bidt vol overgave voor ze aan haar maaltijd begint. Ze laat zich niet afleiden door de bedelende kat die ongeduldig aan het tafelkleed trekt."

Op de werkkamer van Roelof Bisschop hangt een mooie replica van dit schilderij. Die hebben wij tijdens het debat over de regeringsverklaring bij de

"TUSSEN HET GEDULDIGE PAPIER EN DE PRAKTIJK ZITTEN NATUURLIJK NOG WEL HEEL WAT HOBBELS EN KUILEN."

plenaire zaal tentoongesteld. Daarnaast hebben wij alle Kamerleden en bewindspersonen ook een miniatuurafbeelding van dit schilderij gegeven. Op de achterkant stond uitleg over het schilderij en over de betekenis van Dankdag. Dit beeld van de biddende oude vrouw is een oproep tot dankbaarheid tegenover God en te horen naar Zijn Woord. Ook voor dit kabinet geldt dat aan Zijn zegen alles gelegen is.

FAIRE KANS

Hoe kijkt de SGP naar de nieuwe ploeg? Wij willen dit christelijk-liberale-sociale kabinet een faire kans geven. Wij steunen liever goede plannen dan dat wij plezier beleven aan het afschieten daarvan. Onder het motto 'tel uw zegeningen' noteren wij positieve punten waar ook wij in de afgelopen jaren vaak voor gepleit hebben, zoals de steun in de rug voor gezinnen, de investeringen in wijkagenten, het extra geld voor defensie. Denk ook aan de terugkeer van een ministerie van Landbouw. Dat is een opsteker voor boeren, tuinders en vissers.

Wij zijn ook dankbaar voor de extra aandacht voor hulp voor vrouwen die ongewenst zwanger zijn, voor extra inzet voor de bestrijding van pijn bij

zieken en stervenden, voor tegengaan van eenzaamheid waaronder zoveel oudere mensen dagelijks te lijden hebben. Ongelooflijk belangrijk!

Waardering hebben wij ook voor de dikke streep onder de onderwijsvrijheid, en voor de ambities op het terrein van klimaat en energie.

"WIJ STEUNEN LIEVER GOEDE PLANNEN DAN DAT WIJ PLEZIER BELEVEN AAN HET AFSCHIETEN DAARVAN."

Tussen het geduldige papier en de praktijk zitten natuurlijk nog wel heel wat hobbels en kuilen. Wij zullen de uitwerking daarom ook nauwlettend volgen.

KOERSWIJZIGINGEN NODIG

Natuurlijk hebben wij ook kritiek. Verbetering van koopkracht van de eenverdiener is zeer welkom. Maar er is echt meer nodig om de gapende kloof in belastingdruk te verkleinen. Iemand die als alleenverdiener 40.000 euro in de gezinsportemonnee legt, moet elk jaar 8500 euro meer aan de belasting betalen dan de burens die samen die 40.000 euro in hun portemonnee stoppen. Dit kan écht niet! Wij zullen ons blijven inzetten om hierin verandering te krijgen.

De grootste zorgpunten van de SGP zitten niet op het terrein van geld en goed. Die gaan veel meer over fundamentele waarden en normen. Dan denk ik bijvoorbeeld aan het aangekondigde experiment van gedoogde teelt ten behoeve van coffeshops. Juist afschaffing van het gedoogbeleid is nodig.

Een koerswijziging is dringend nodig in de bescherming van kwetsbaar leven. Dat gaat over het begin van het leven, het feit dat één op de 7 zwangerschappen in

Het gebed zonder end van Nicolaes Maes (1634-1693)

Nederland eindigt in een abortus. Maar evenzeer schokkend zijn ook de ontwikkelingen rond het levensende: euthanasie en hulp bij zelfdoding. Het leven is een geschenk van God, en geen bezit. Eerbied voor het leven moeten we koesteren, het is niet iets waar je al dan niet voor kiest. Die beschaving staat op het spel.

De SGP verzet zich tegen de tendens om het belang van het natuurlijke gezin te relativiseren, de begrippen vader en moeder uit onze wetgeving te weren, en om in naam van genderneutraliteit overdreven allergisch te reageren op het man-vrouwonderscheid.

EUROPA

Belangrijk is ook hoe Nederland zich opstelt binnen de Europese Unie. Wij zien een concreet programma voor meer Europa, maar weinig concreets over versterking van de nationale zeggenschap. We hebben op dit punt

met succes een motie ingediend die van de regering verlangt zich ervoor in te zetten dat kleine bedrijven minder hinder ondervinden van knellende Europese regels.

VLAG IN DE KAMER

Het debat in de kamer ging over geld en goed, waarden en normen, maar ook over onze Nederlandse identiteit. Het nieuwe kabinet wil dat leerlingen het volkslied leren en meer van de geschiedenis weten. Een goede zaak. Maar die aandacht voor onze nationale symbolen bracht ons op het idee te pleiten voor een Nederlandse vlag in de Tweede Kamer. Ik heb in de loop van de tijd heel wat parlementen over de hele wereld mogen bezoeken, en bijna altijd in de grote vergaderzaal de nationale vlag van dat land aangetroffen. Daarom heeft de SGP samen met de PVV daarvoor een concreet voorstel gedaan, waar bijna de hele Kamer zich achter stelde. Een mooie symbolische afsluiting van dit debat. ◀

DOOR PETER SCHALK
FRACTIEVOORZITTER SGP EERSTE KAMER

IMPRESSIE VANUIT DE SENAAAT

Ervaren leden van de Eerste Kamer verwonderen zich over de relatieve rust in de laatste maanden. Totdat zij zich realiseerden dat het al heel lang geleden is dat een kabinet de rit heeft uitgezet. Rutte II heeft dat wel gehaald, en kreeg er nog eens 225 dagen bij voordat er een nieuw kabinet op het bordes stond. Rutte III is van start. Dat zal merkbaar zijn.

De parochiekerk in Tilburg

OPSCHONEN

Direct na de verkiezingen van 15 maart werd door de Tweede Kamer ongeveer alles controversieel verklaard. In de praktijk betekent dat een stilstand in het wetgevingsproces. Natuurlijk stond de wagen niet direct stil, want er zat nog genoeg in de pijn tussen de Tweede en de Eerste Kamer. Maar in het najaar droogde het wel op. Vervolgens was dat een mooi moment om eens op te schonen. Allerlei oude toezeggingen, soms van jaren geleden, kregen plotse aandacht in de commissies van de Eerste Kamer.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

Daarnaast is de Eerste Kamer zich aan het voorbereiden op de Algemene Politieke Beschouwingen (APB). Normaal

gesproken worden die ongeveer een maand na Prinsjesdag gehouden. Dit jaar is besloten dit uit te stellen en de APB te koppelen aan een debat over de regeringsverklaring. Zoals bekend is, laat de Eerste Kamer als Chambre de Reflexion (Kamer van Reflectie) zich niet opjagen. Vandaar dat deze APB gehouden zullen worden op 4 en 5 december D.V.. Via de vernieuwde website van de Eerste Kamer is het

heel gemakkelijk om maandagavond 4 december eens mee te kijken naar de inbreng vanuit de Kamer. En dinsdag 5 december vanaf 's ochtends half 10 staat de minister-president zijn nieuwe kabinet te verdedigen. Die dag wil iedereen rond eind van de middag stoppen. U mag raden waarom...!

COMFORT

Hoe dan ook, tijdens die APB zal de SGP zich ook uitspreken over de nieuwe situatie. Een kabinet dat steunt op de kleinst mogelijke meerderheid is op zich wel bijzonder. In de Tweede Kamer tellen de fracties van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie op tot 76 zetels. In de Eerste Kamer gaat het om 38 van de 75 zetels. Oftewel, er moet niemand ziek worden, de trein missen, onwel

raken of op reis gaan, zonder zich te vergewissen dat er voldoende voorstemmers in het parlement aanwezig zijn. Bovendien is het voor een kabinet wel comfortabel als er iets bredere steun is dan precies de helft +1. Vandaar dat er ook gekeken wordt naar de fractie van de SGP.

GEWOON DOEN

De vraag is natuurlijk wat onze fractie gaat doen. Het antwoord is net zo simpel als voorspelbaar: wij gaan gewoon doen. Gewoon ons werk doen, dat wordt van ons gevraagd. Gewoon wetten beoordelen, gewoon in gesprek met andere politici, gewoon debatteren met bewindspersonen van dit nieuwe kabinet. Natuurlijk met in het achterhoofd vooral de uitgangspunten van de SGP. En natuurlijk in de wetenschap dat ook de nieuwe coalitie heel goed kan weten wat voor de SGP van belang is. Wat dat teweegbrengt is nu nog niet te zeggen. Want juist als het om elke stem draait, kan er zomaar 'gewoon' iets opduiken waar de SGP bij nodig is. Dat kan tot bijzondere uitkomsten leiden. En juist dan is het bijzonder om gewoon het werk te doen!

WERKWIJZE

Intussen lopen er natuurlijk wel andere zaken. Zo is er een Tijdelijke Commissie Werkwijze geweest. Die heeft de werkwijze van de Eerste Kamer onder de loep genomen. Naast enkele algemene punten heeft de fractie van de SGP erop gewezen dat de werkwijze van de Kamer gehinderd werd door het zogenoemde raadgevend referendum. Vandaar dat de fractie van de SGP het toejuicht dat het nieuwe kabinet dit wil afschaffen. Bovendien, de SGP is toch al niet voor referenda, omdat onze democratische rechtsstaat voldoende waarborgen heeft voor adequate volksvertegenwoordiging en omdat de vraagstukken voor een referendum vaak veel te complex zijn. Maar daarmee is niet alles gezegd. Hoezeer het afschaffen van het referendum ook onze instemming heeft, de fractie van de SGP sluit haar ogen niet

Het Binnenhof vanuit de lucht

voor het feit dat velen in ons land zich niet goed vertegenwoordigd voelen. Blijkbaar is een referendum niet het antwoord op de zorgen van de burger over onze democratische rechtsstaat. Wat dan wel? Er is vertrouwen nodig!

VERTROUWEN

Welnu, het vertrouwen van de samenleving organiseren we niet door ons Reglement van orde nog eens op te poetsen, want de samenleving tast dieper. Daarom is een politieke cultuur van belang, die gestoeld is op waarden. Voor deze Kamer dienen die waarden aan te sluiten bij de toetsing van wetten op 'rechtmatigheid, uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid'. Bij rechtmatigheid hoort de waarde 'rechtvaardigheid'. Bij uitvoerbaarheid past de waarde van 'integriteit', want er mag verlangd worden dat er geen addertjes onder het gras zitten. Bij handhaafbaarheid komt 'transparantie' om de hoek kijken, omdat glashelder moet zijn dat wetten uitgevoerd kunnen en zullen worden. Rechtvaardig, integer en transparant: zomaar drie waarden waarop politici mogen worden aangesproken bij de uitoefening van het hoge ambt waaraan zij zich met een eed of belofte hebben verbonden. Daar mag men ook ons als fractie van de SGP in de Eerste Kamer op aanspreken.

AANPAKKEN

Dat vraagt ook alert reageren op maatschappelijke ontwikkelingen. Vandaar dat de SGP-fractie schriftelijke vragen heeft gesteld over het feit dat het Openbaar Ministerie geen gehoor gaf aan de klacht over misbruik van een kerkgebouw. Onvoorstelbaar dat er filmmakers zijn die de serene rust van een kerk durven te misbruiken om een pornofilm te maken. Weerzinwekkend, vooral ook voor de pastoor en zijn parochiegenoten in Tilburg. Een afschuwelijke ervaring. Zeker ook toen hun klacht niet ontvankelijk werd verklaard. Diederik van Dijk heeft deze kwestie aan de kaak gesteld en vanuit de commissie Justitie en Veiligheid vragen gesteld aan de minister. We wachten de antwoorden af!

AFWISSELEND

Zo is er elke week wel iets bijzonders aan de hand. Soms door een inbreng van onze kant, soms omdat stemmingen op een vreemde manier verlopen. Dan weer omdat er een nieuw kabinet aantreedt en er allerlei nieuwe wetten aankomen. En altijd zijn we op zoek naar een inbreng die getuigt van wat ons drijft: Gods goede geboden, die heilzaam zijn voor de samenleving. Daar werken we aan, daar werken we voor. Op hoop van zegen! ◀

“WE MOETEN LUTHER MAAR WEER EENS GAAN LEZEN.”

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Op het moment van contact met professor H.J. Selderhuis reist hij rond in het Verre Oosten. Korea ligt net achter hem en een bezoek aan de ex-gouverneur Ahok in Jakarta ligt voor hem. De rechters in de Indonesische hoofdstad hebben de gouverneur die vooral bekend staat onder de naam Ahok in mei van dit jaar ‘schuldig bevonden aan godslastering’. In een land als Indonesië is de scheiding duidelijk niet aan de orde en dat heeft in dit geval een verregaande uitwerking op het leven van de christelijke gouverneur in een voornamelijk Islamitisch land. “Over de relevantie van de Reformatie gesproken!”

Wat herdenken we precies met 500 jaar reformatie?

“We staan stil bij het feit dat Luther 500 jaar geleden met een nieuwe visie op de verhouding tussen God en mens kwam en dat die visie de basis legde onder een hervorming van kerk en samenleving.”

Is het de herdenking van een moment, of van een in gang gezet proces?

“Het bekendmaken van de stellingen was een moment, maar wel een moment dat een proces in gang zette. De stellingen werkten als de eerste dominosteen die vervolgens vele andere omverhaalde en ruimte maakte voor vernieuwing en verandering.”

Wat is het doel van de herdenking en hoe denkt u dat dat in post-christelijk Nederland te bereiken is?

“Voor ons als Refo500 is het doel de relevantie van de Reformatie voor vandaag onder de aandacht te brengen. Wij proberen dat te bereiken door op klassieke en op moderne manieren de zaak en de thema’s van de Reformatie onder de aandacht te brengen.”

Als u de tijd van de Reformatie en de tegenwoordige tijd naast elkaar legt, welke overeenkomsten en verschillen vallen dan op?

“Dat zijn er vele en dus noem ik er een paar. Wat we zowel destijds als nu tegenkomen is: een ethische desoriëntatie, klachten over misbruik van geld en macht bij politieke en kerkelijke leiders, discussie over religieuze tolerantie, discussie over de relatie tussen kerk en politiek, religie als tophema, verval van de kerk, verslapping van het geloofsleven, gebrek aan kennis van de Bijbel, theologie die van de Schrift afdwaalt, en vooral ook het bezig zijn met schuld, vergeving en verzoening, zowel maatschappelijk als persoonlijk. Overeenkomsten genoeg om de verbinding te leggen.”

Hoe is de doorwerking van de reformatie in de politiek te zien? Wat zijn de belangrijkste politieke gevolgen van de reformatie (in Nederland)?

“De scheiding van kerk en staat is een belangrijk gevolg van de Reformatie,

maar ook het inzicht dat ook politici dienaren van God zijn. Volgens Luther staan geestelijken niet hoger dan leken en daarmee hebben ook mensen die in de politiek werkzaam zijn een directe verantwoordelijkheid tegenover God. Luthers uitwerking van de visie van Augustinus dat er twee rijken zijn en dat je die twee niet moet gaan vermengen zoals de doopsgezinden in Münster deden, is een heel belangrijk inzicht.”

Wat was de houding van de grote hervormers t.o.v. de overheid? Op welke manier hebben zij die overheid beïnvloed?

“Luther deed een beroep op de overheid in zijn bekende geschrift *Aan de christelijke adel*. Als de kerk het erbij laat zitten, moet de overheid als lid van de kerk maar actie ondernemen. Luther wees overheden op hun verantwoordelijkheden inzake onderwijs en schreef daar dingen over die vandaag weer net zo relevant zijn. Aan het einde van zijn leven kwam bij hem ook de vraag op naar het recht van verzet, maar dat is een thema dat Calvijn zou uitwerken.”

U schrijft in uw Lutherbiografie dat de vernieuwde theologische gedachten leidden tot een herbezinning op het hele leven en dus ook op het politieke bestel. Er moest een nieuw gebouw ontworpen worden. Hoe zag ‘architect’ Luther dat voor zich?

“Luther zag slechts het raamwerk maar legde wel het fundament. Voor de jaren na 2017 heeft Refo500 nu het ‘Coram Deo Program’ ontwikkeld. In dat begrip zit eigenlijk al dat hele gebouw. Wij leven ‘coram Deo’, dat is: voor Gods aangezicht en dat betekent rust maar ook verantwoordelijkheid. Dat geldt voor zakenmensen, voor bestuurders, voor leerkrachten, ouders enzoovorts. Onder Gods hoede en zegen leven, betekent ook dat we bewust en dienend omgaan met mensen, geld en goed. Dat is het materiaal van de architect en hoe dat als gebouw vorm krijgt, hangt van de tijd en de omstandigheden af.”

Wat kunnen wij leren van hoe Luther zich voor de overheden verdedigde van de waarheden waar hij voor stond?

“We kunnen leren dapper te getuigen. Dat is achter de overheid gaan staan, maar er soms ook pal tegenover te staan. Daarbij leert Luther wel een, volgens mij, al te sterk besef van gehoorzaamheid aan de overheid. Maar goed, de man kon ook niet in alles een gezonde visie hebben.”

Hoe zouden christelijke politici en burgers dat in deze tijd het best kunnen naleven?

“Ik denk dat het goed is dat politici en burgers eerst maar weer eens Luther gaan lezen en ons door hem en andere reformatoren laten inspireren. Dat hebben ook mensen als Martin Luther King jr. en Angela Merkel gedaan en dat niet tevergeefs.” ◀

CONNECTING YOU,
THEN AND NOW

Prof. dr. H.J. Selderhuis is onder meer hoogleraar Kerkgeschiedenis en kerkrecht aan de Theologische Universiteit Apeldoorn, directeur van Stichting Refo500 en de auteur van biografieën over Luther en Calvijn.

NIEUW VERSCHENEN

Bewerkingen van geestelijke liederen voor fluit en orkest van Marco den Toom

€16,90

€16,90

Wouter Harbers - piano
Ars Musica Orkest

€12,90

Hoogtepunten kerstconcerten JK Jigdaljahu

€14,90

Jan Loosman | Urker Mannenkwartet e.v.a.

Toonaangevend
Gerenommeerde artiesten

Gratis verzenden
Bij aankoop vanaf € 20,00

Geluidsopnames
Kwaliteit & Ervaring

Webshop
Mp3's CD's Bladmuziek

Contactgegevens

sthrecords.nl

ADRES Bijdorp-west 74

TEL. 0180 - 760999

2992 LC Barendrecht

EMAIL info@sthrecords.nl

'duidelijk advies voor het MKB'

VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

UW ZWITSERLAND EXPERT

Bel 033 - 277 22 66 of mail info@dimetra.nl

- ✓ Koel- en Vriesgroupagevervoer
- ✓ Containertransport
- ✓ Volumetransport
- ✓ Machinetransport
- ✓ Op- en Overslag
- ✓ Douaneloods
- ✓ Eigen in- en uitklaring

BREDE KAMERMEERDERHEID STEUNT ISRAËLVOORSTEL SGP

De regering moet actief stelling nemen tegen het anti-Israël-sentiment dat aanwezig is bij VN-organisaties zoals Unesco en de Mensenrechtenraad. De Kamer nam bij het debat over het regeerakkoord een motie van die strekking aan. De motie werd ingediend door SGP, PVV en Forum voor Democratie (FVD).

Eerder dit jaar stelde de UNESCO dat de Tempelberg alleen voor moslims een heilige plek is, iets wat voor Joden en christenen een klap in het gezicht was. Ook al eerder deed de UNESCO

van zich spreken met uitspraken en resoluties die uiterst eenzijdig, en soms onjuist waren. Voor Amerika was dat de aanleiding om uit de Unesco te stappen. Ook de Mensenrechtenraad van de VN heeft, nu Saoedi-Arabië daar lid van is geworden, haar geloofwaardigheid verloren.

Tegen die achtergrond vindt de SGP dat Nederland weerwoord moet geven tegen de opstelling van landen als Qatar, Egypte en Soedan binnen VN-organisaties. De motie werd aangenomen met de steun van SGP, PVV,

CDA, FVD, 50+, D66, VVD en de ChristenUnie.

Kees van der Staaij is daar blij mee: "Dit is een mooi begin van het nieuwe kabinet. Organisaties in VN-verband moeten onpartijdig zijn, zeker in de zeer gevoelige kwesties in het Midden-Oosten. Elk land heeft recht op een eerlijke behandeling; Israël dus ook." Ook organisaties die betrokken zijn op Israël reageerden positief. Zelfs in de Israëlische krant *The Jerusalem Post* verscheen een artikel over het aangenomen voorstel. ◀

DEBAT REGEERAKKOORD RUTTE III IN TEEN TWEETS

Kees van der Staaij @keesvdstaij

"Nota bene de SGP, als oudste partij van Nederland (anno 1918), gaf de rest van de Kamer een lesje debatvernieuwing én directe democratie ineen", schreef het Financiële Dagblad over de

bijdrage van Kees van der Staaij aan het debat over het regeerakkoord. Van der Staaij baseerde zijn toespraak op tien Twitterberichten. U kunt zijn hele toespraak nalezen op de SGP-website. ◀

1. Een regeringsverklaring op dankdag! Het is overigens niet zo dat de kerken vanwege nieuwe kabinet een dankdag uitroepen.
2. Dankdag is een oude traditie, vroeger zelfs door de Staten-Generaal aangemoedigd.
3. De SGP pleit voor het neerzetten van de Nederlandse vlag in het parlement. Dat zou nét zo vanzelfsprekend moeten zijn als aanleren van het volkslied.
4. Wij zijn voor veel dingen dankbaar: o.a. meer geld Defensie, wijkagenten, geld gezinnen, bestrijding eenzaamheid en groene agenda.
5. Ik wijs met spijt op de gapende kloof in belastingdruk tussen #eenverdieners en tweeverdieners. Wanneer wordt dit onrecht aangepakt?
6. De SGP wil weten of regering gaat optreden tegen Australische ex-arts dr. Death die vanuit Amsterdam zijn zelfmoordhandboek verkoopt.
7. Wij zijn zeer belangstellend naar de koers van kabinet rond Israëlbeleid en Europese Unie. Allebei aangelegen thema's voor de SGP.
8. Ik weet waarom CDA en CU een wietwet gunnen aan Pechtold. Ze voorzien een referendum-scenario: bezit van de zaak is 't einde van vermaak...
9. Vertrouwen is een sleutelwoord. Danken voor het goede schept meer vertrouwen in toekomst, dan blindstaren op wat je mist.
10. Ik sluit af met schilderij van Maes: gebed zonder end. Het beeld van de biddende vrouw is een aanmoediging tot zelfbeheersing & dankbaarheid naar God.

DE PATER
SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING RENOVATIESLOOP
BOREN & ZAGEN AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

Lunteren, Holland Tel. 0342-415728

KWALITEIT EN SERVICE STAAN BIJ ONS BOVENAAN!

ROEST & MOREE B.V.

<p>Automatisering Het automatiseren van processen d.m.v. robots</p> <p>Licht- en krachtinstallatie Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden (LED) verlichting</p> <p>Fabricage / montage Kleine staalconstructies, frames, hekwerken, verdiepingsvloeren, transportbokken e.d.</p> <p>Draai- en freeswerk Assen, poelies, bussen, e.d.</p>	<p>Persluchtinstallatie Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden</p> <p>Lassen RVS, staal, ijzer, gietijzer, aluminium</p> <p>Machinerie reparatie Aanpassen, uitbreiden, repareren, opheffen van storingen (elektrisch, pneumatisch, mechanisch)</p> <p>Excenter- of frictiepersen Repareren of reviseren</p>
--	--

Wij denken graag met u mee!
Neem vrijblijvend contact met ons op.

Transportstraat 21 - 23, 2861 DX Bergambacht
Tel.nr: 06-50298488, fax: 0182-350096

VRAAG
BAAK

ANTWOORD DOOR ELINE VAN DEN BOSSE

MARIEN:

“Wat vindt de SGP van het voornemen van het nieuwe kabinet om belasting te heffen op koopwoningen zonder hypotheek?”

In het regeerakkoord staat opgenomen dat het kabinet de Wet Hillen af wil schaffen. De Wet Hillen houdt in dat er geen eigenwoningforfait betaald hoeft te worden als er geen hypotheekrenteaf trek meer is. Het plan ligt inmiddels in de Tweede Kamer en zal voor het einde van het jaar behandeld worden. De wet was bedoeld om aflossen van de hypotheek te stimuleren. De SGP staat volledig achter dat doel. Daarnaast mogen burgers ervan uitgaan dat de spelregels niet zomaar veranderd worden. Betrouwbaarheid van de overheid is van groot belang. Het is vreemd om eerst te stimuleren de hypotheekschuld af te lossen om daarna belasting te heffen. De SGP zal zich daarom verzetten tegen het afschaffen van de Wet Hillen.

POLITIEK VOOR DUMMIES

Er is dan eindelijk een nieuwe regering. Begin deze maand was er in de Tweede Kamer een debat over de regeringsverklaring. Maar wat is regeringsverklaring? En wat gebeurt er die dag nog meer?

DOOR WILLEN GOUDRIAAN

Op 1 november was het dan eindelijk zover. Na een lange tijd van onderhandelen, zat er een nieuwe ploeg bewindlieden in de Tweede Kamer. Het is een kabinet van VVD, CDA, D66 en de ChristenUnie. Na het sluiten van het regeerakkoord is Mark Rutte aan de slag gegaan met het samenstellen van de groep bewindspersonen. En woensdag 1 november kon premier Rutte de regeringsverklaring voorlezen. Het was de derde keer dat hij dat deed.

Het voorlezen van de regeringsverklaring gebeurt altijd in de plenaire zaal van de Tweede Kamer. De premier doet dat vanuit vak K. Vak K is het gedeelte in de plenaire zaal waar het Kabinet zit, de ministers en de staatssecretarissen. Alle bewindspersonen zijn bij het afleggen van de regeringsverklaring aanwezig.

PLANNEN

In de regeringsverklaring staat wat het nieuwe kabinet de komende regeringsperiode van plan is. Je zou kunnen zeggen dat het een samenvatting is van wat er in het regeerakkoord staat. Maar omdat het regeerakkoord van dit kabinet erg dik is, en daarom niet in zijn geheel kan worden voorgelezen, haalt de premier de belangrijkste dingen

eruit en zet die in zijn regeringsverklaring.

DEBAT

Na de regeringsverklaring gaan de fractievoorzitters van de politieke partijen met de premier in debat. Dat is niet een debat waar een middagje voor uitgetrokken wordt. Het duurt twee lange dagen. De eerste dag zijn alleen de fractievoorzitters aan het woord. Waarna de tweede dag voor het overgrote deel in beslag wordt genomen door premier Rutte die reageert op de bijdragen van de fractievoorzitters. Aan het einde van het debat wordt er nog gestemd over de moties die zijn ingediend.

SUCCESS

Er waren voor de SGP-Tweede Kamerfractie twee successen aan het einde van de lange vergaderdagen. Daarover kan gelezen worden in de rubriek Terugblik.

Linksboven: vak K

DOOR JACQUES ROZENDAAL
SGP-RAADSLID TE GOUDA

Halloween is geen verrijking van de Nederlandse cultuur

In Nederland wordt Halloween steeds groter en massaler gevierd. Nog nooit werden er zoveel evenementen en feesten rondom dit thema georganiseerd als dit jaar volgens Ineke Strouten, deskundige op het gebied van tradities en volkscultuur.

“IN NEDERLAND IS EEN MERKWAARDIG PARADOX ZICHTBAAR”

Als een feest inburgert in ons land, is het nuttig om de aard en impact ervan te overzien. Zeker als je bijvoorbeeld onze cultuur wilt uitleggen aan nieuwe Nederlanders. Het feest Sint-Maarten op 31 oktober waarbij kinderen met kaarsjes in lampionen langs de deur gaan voor snoep, evolueert naar een – op Amerikaanse leest geschoeid – griezel- en gruwelfeest. Een ding blijft hetzelfde: het kind viert dit feest. Kinderen zijn kwetsbaar en moeten gevormd worden. Dus alertheid is geboden. Het thema griezelen en gruwelen stond dit jaar niet alleen centraal bij Halloween. De Kinderboekenweek had als thema:

‘Gruwelijk eng’.

In Nederland is een merkwaardig paradox zichtbaar: de secularisatie neemt toe, maar de aandacht voor geesten en de donkere kant van het leven wordt steeds groter. De commercie heeft Halloween ook ontdekt. Steeds meer winkels en bedrijven verbinden reclame aan dit thema. De reclame van een pretpark (Walibi Flevo) op om bezoekers naar ‘Halloween fright nights’ te lokken, spannende de kroon. Op een negatieve manier welteverstaan. In het filmpje is te zien dat een vrouw door een clown overgoten wordt met benzine en in de brand wordt gestoken. Met dit beeld word je

opgeroepen om naar dit park te komen, waarbij de boodschap is: het is gruwelijker dan ooit. Waar Nederland – terecht - op de achterste benen staat als IS het verbranden van mensen als pr-methode inzet, wordt in ons eigen land een vergelijkbaar idee gebruikt om mensen te lokken om naar een pretpark te komen. Deze ontwikkeling was reden om me uit te spreken over dit ‘feest’. Het CDA heeft, naar aanleiding van IS-geweld, voorgesteld om geweldsverheerlijking strafbaar te stellen. In mijn ogen kunnen dergelijke uitwassen als hierboven daar ook onder vallen. Ik had die constatering gedaan op Twitter en dat leidde tot een interview met het

Algemeen Dagblad. Waarbij de toonzetting van het artikel ook was: SGP’er wil een feest verbieden. Dat soort intonaties zijn een garantie voor media-aandacht. Een aantal programma’s en kranten heeft er vervolgens aandacht aan besteed. Daar zijn voor jezelf met betrekking tot een mediaoptreden wel een paar lessen uit te trekken:

Zorg dat je een genuanceerde tekst achter de hand hebt, waarnaar je kunt verwijzen. Publiceer deze tekst op een plek die voor iedereen toegankelijk is. Bij media worden vaak flarden van je hele verhaal meegenomen. Zelf had ik dit niet vooraf paraat en ik heb dat wel als een gemis ervaren. Formuleer een kernboodschap die positief is: kinderfeestjes moeten positief zijn en gericht op het vormen van stabiele en gezonde mensen. Het risico van een frame: ‘SGP’er wil feest verbieden’ is dat je altijd vanuit de verdediging een standpunt moet uitleggen.

Kom met voorbeelden die een breder publiek aanspreken. Ik had gehoord van een situatie waar kinderen naar school omfietsen vanwege de enge kostuums die in een etalage hingen. Als kinderen zich niet veilig voelen op een fietsroute naar school is dat een verschijnsel waar veel meer mensen dan alleen SGP’ers zich in herkennen als ongewenste ontwikkeling. Het leidde er zelfs toe dat een tv-programma bij deze etalage opnames is gaan maken en met het winkelpersoneel het gesprek aanging. Diverse media zijn enkel op zoek naar ophef. Ook dat is goed om te beseffen. Als je op een dergelijk thema je uitspreekt, leidt dit altijd tot veel (negatieve) reacties op sociale media. Persoonlijk neem ik dat dan met een korreltje zout, maar het is wel een vervelend bijverschijnsel.

Voor een volgend jaar zou ik graag eens willen kijken of een kwaliteitskrant in de periode van Halloween een opinieartikel wil plaatsen over dit thema. Daardoor kan het gesprek over dit feest verschuiven van ‘ophef’ naar ‘inhoudelijk’. Het kan dan bijvoorbeeld gaan over welke meerwaarde het voor onze cultuur heeft als we een dergelijk ‘feest’ in Nederland tot onze cultuur laten behoren. ◀

Reformatorisch elan

Soms moet je snoeihard ingrijpen. Pappen en nathouden werkt niet meer. Zo was Luther. Met de publicatie van zijn 95 stellingen ontkende hij een totale hervorming van de theologie van zijn tijd. De Thesenanschlag corrigeerde rechtstreeks en robuust het denken over zonde, boetedoening en vergeving.

Zelf was ik met mijn vader op 31 oktober bij de Slotkapel. Een indrukwekkende ervaring... 500 jaar later waren duizenden mensen uit de hele wereld aanwezig om de Reformatie te herdenken op de plek waar het allemaal begon. Kerkdiensten in de open lucht, straatevangelisten en overal Luthermerchandise. Behalve sokken, waren er zelfs Lutherbadeenden te koop.

Helaas konden we de slotkapel niet in. Talloze agenten hadden de straten afgezet. Er was hoog bezoek onderweg. De bondskanselier, de bondspresident en de voorzitter van de bondsdag zouden de officiële herdenkingsdienst bijwonen. Pers en publiek hadden zich massaal verzameld. Een indrukwekkende ervaring.

In Worms had de Duitse keizer Luther vogelvrij verklaard. Iedereen mocht hem doden, zonder te vrezen voor straf. Vijf eeuwen verder lag de situatie gans anders. Angela Merkel zou je kunnen zien als een rechtsopvolger van Karel V. De Lutherse domineesdochter, nu Bundeskanzlerin, liet zich uitgebreid fotograferen voor de deur van de Slotkapel, waar de 95 stellingen inmiddels in het brons vereeuwigd zijn. De Bundesregierung deelde gratis tasjes uit vanuit een fraaie en glimmende Reformatie-promotiebus. Het kan verkeren... SGP’ers gedragen zich doorgaans keurig. Prima vanzelf. Bestuurders die lid zijn van de SGP zijn welhaast diplomaten. Dat is vaak ook effectief. En tegelijk: tegendraadsheid mag. Het is soms juist geboden. Bij flagrant onrecht dien je op te staan. Dat mag dan ook met gevoel voor timing en mediastrategie. Dat had Luther ook.

In Worms had de Duitse keizer Luther vogelvrij verklaard. Iedereen mocht

met gevoel voor timing en mediastrategie. Dat had Luther ook.

Pieter Verhoeve
Voorzitter SGP-bestuurdersvereniging

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

GOOTSTEENONTSTOPPER

Bijna geruisloos heeft Kamervoorzitter Arib afgerekend met een van de lelijkste voorwerpen in de hele Tweede Kamer. En dat verdient een lintje – maar daar ga ik niet over. Jaaaaaarenlang moest de ganse natie aankijken tegen een oerlelijke en ergonomisch onverantwoorde gootsteenontstopper op het bureau van voorzitter. Dat moest een hamer voorstellen. Een onding. Mevrouw Arib heeft daarom besloten de oude voorzittershamer weer in ere te herstellen.

Eindelijk.

Wat wil het geval. Tot de ingebruikname van de nu al weer verouderde nieuwbouw van de Tweede Kamer in 1992, hadden de Kamervoorzitters een echte voorzittershamer tot hun beschikking. Een echte, waarmee eminente voorgangers van mevrouw Arib als Vondeling, Dolman en Van Thiel de vergaderingen konden openen en sluiten, stoute ministers tot de orde roepen en Kamerleden die over de rooie gingen konden afhameren.

RIJKSWAPEN

Die voorzittershamer voldeed prima. Het was een mooi exemplaar, in 1956 aan de Tweede Kamer cadeau gedaan door de aannemer die de oude Grote Vergaderzaal in 1956 tiptop renoveerde. Op de hamerkop zat een plaatje dat hieraan herinnerde. Verder was de hamer verrijkt met aan de ene kant het Rijkswapen, en aan de andere zijde het wapen van de stad 's-Gravenhage. De Nederlandse leeuw en de Haagse ooievaar hielden samen de vaderlandse volksvertegenwoordigers in toom.

Sommige Kamervoorzitters waren erg bedreven met de hamer. De voorzitter

die daarin het best was, was 'mijn' eerste voorzitter, dr. D. Dolman. Hij ontwikkelde een soort hamertaal. En wee het Kamerlid of de minister die die taal niet verstond! Niet slechts sloeg hij de laatste slag, ook tikte hij stilletjes tientallen stukken weg. Woede uitte zich in een draconische dreun, 's Voorzitters ongeduld in voorzichtig vermanend geklop. Hield hij z'n hamer verticaal, dan wist degene die aan het woord was dat zijn geduld op was en de hamer spoedig zou vallen.

Een van Dolmans voorgangers was Frans Joseph van Thiel, een aimabele, bourgondische Brabander. Van Thiel zwaaide van 1963 tot 1972 de hamer over de Kamer. Hij werd zozeer met het symbool van zijn macht vereenzelvigd, dat hij "de man met de hamer" werd genoemd. Het verhaal gaat dat de als de vriendinnetjes van het kleindochtertje van Van Thiel aan haar vroegen: "Wat doet je opa?", ze ten antwoord kregen: "Die timmert in Den Haag."

PLOPPER

Maar ja, toen de Tweede Kamer in 1992 weer werd heropend na een forse bouwkundige operatie, dacht het de bouwer of architect (weet ik veel) goed om de nieuwe grote vergaderzaal te verrijken met een nieuwe 'hamer'. En aldus geschiedde. De oude vertrouwde voorzittershamer verdween in het archief, en ervoor in de plaats kwam een apparaat dat er uitzag als een gootsteenontstopper, of, zoals ik een bode ooit in de wandelgangen tegen een collega hoorde zeggen: "Zeg Piet, heb je de pleeplopper al opgeborgen?"

Het ding zag er niet alleen onmogelijk uit, het wás ook onmogelijk om te hanteren.

Door het gewicht van wat de hamerkop moest voorstellen, kregen ettelijke voorzitters na de stemmingen problemen met hun polsgewricht. Praktisch bezwaar was óók dat de voorzitter de hamer niet makkelijk naast zich neer kon leggen, want door de ronde kop rolde het ding iedere keer weg. Daarom stond ie ook altijd op z'n kop op het bureau van de voorzitter.

Het is aan Kamervoorzitter Arib te danken dat de oude hamer weer is afgestoft en nu in ere is hersteld. Daarmee slaat ze de spijker op de kop. Bravo! ◀

SGP-JONGEREN EN HET REGEERAKKOORD

VVD, CDA, D66 en CU zijn eindelijk toegekomen aan regeren na ruim drie maanden onderhandelen. Het regeerakkoord is een brug tussen conservatief en progressief. Hoewel SGP-jongeren bedenkingen heeft bij bepaalde plannen, staat zij gematigd positief tegenover het nieuwe regeerakkoord. Een aantal aspecten uit het akkoord zullen worden uitgelicht.

DOOR MAARTEN VAN NIEUW AMERONGEN
EN LENNART OUWENDIJK

VEILIGHEID

Met het regeerakkoord krijgt Defensie er 1,5 miljard euro bij. Hoewel dit bedrag nog lang niet genoeg is om de NAVO-norm te halen, is het een begin. Naast geldelijke investeringen, is het van levensbelang dat aanbevelingen uit rapporten van onder meer de Onderzoeksraad voor Veiligheid ter harte worden genomen. Defensie verdient onze onvoorwaardelijke steun, maar moet als organisatie meer zelfreinigend vermogen ontwikkelen. De komende jaren wordt er door Rutte III verder structureel 267 miljoen euro geïnvesteerd in de Nationale Politie en wordt er 95 miljoen voor cybersecurity beschikbaar gesteld. SGP-jongeren is blij met deze duidelijke keuze vóór veiligheid en hoopt dat de regering middelen vrij blijft maken voor veiligheids- en inlichtingsdiensten de komende jaren.

BELASTINGHERZIENING

De komende jaren worden de lasten op arbeid verlaagd en het belastingstelsel vereenvoudigd door het terug gaan naar twee schijven. Daarmee gaat een lang gekoesterde wens in vervulling. Naar verwachting zal de voorgenomen belastingherziening voor meer werkgelegenheid en een lagere marginale belastingdruk zorgen. De btw-verhoging van 6% naar 9% is in dat licht goed te verdedigen, al treft die gezinnen relatief hard. Gelukkig wordt de kloof tussen één- en tweeverdieners mede dankzij inspanningen van de ChristenUnie iets kleiner, al blijft dit een aandachtspunt. Om de kloof tussen één en tweeverdieners te verkleinen had Rutte-III voor een splitsingsstelsel kunnen kiezen, zodat men slechts eenmaal gebruik kan maken van de belastingvrije voet.

EUROPESE UNIE

SGP-jongeren kan zich daarentegen niet vinden in de visie die het nieuwe kabinet op de Europese Unie heeft. De EU-paragraaf van het regeerakkoord lijkt regelrecht uit het D66-verkie-

zingsprogramma gekopieerd te zijn. De EU wordt enkel positief geduid in het licht van economische en politieke samenwerking, die de Nederlandse welvaart en veiligheid ten goede komen. Nergens worden ook maar kritische kanttekeningen geplaatst bij bijvoorbeeld de machtsuitbreiding van de Europese Commissie of de geldoverdracht naar wankele economieën in Zuid-Europa. Het lijkt een vast patroon te worden dat partijen als het CDA en de VVD zich in verkiezingscampagnes opwerpen als eurokritisch, om uiteindelijk bij het kruisje standaard te tekenen voor meer Europese integratie.

ONBENOEMDE ZAKEN

Behalve de kritische noot wat betreft de EU-paragraaf, mist SGP-jongeren nog een aantal zaken in het regeerakkoord. Zo wordt voltooid leven überhaupt niet genoemd, terwijl dit toch prominent onderwerp van maatschappelijk en politiek debat geweest is. Evenzo verbazingwekkend is het dat het aantal hoge echtscheidingen als gevolg van vreemdgaan niet benoemd wordt. Er wordt weliswaar geld vrijgemaakt om zogenaamde echtscheidingen te voorkomen, maar dat kan gezien worden als symptoombestrijding omdat het achterliggende probleem niet aangepakt wordt. Tenslotte is het opvallend dat het woord 'islam' geen enkele keer genoemd wordt. De islam simpelweg negeren is naïef en doet geen recht aan internationale spanningen en het gevoel van onveiligheid in de Nederlandse samenleving.

VERTROUWEN BETEKENT BOUWEN

In dit regeerakkoord zitten prachtige plannen, maar ook plannen die SGP-jongeren afkeurt. Of ál de plannen van het nieuwe kabinet daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden, is nog maar de vraag. Niets is zo veranderlijk als politieke plannen. Het kabinet zal moeten bewijzen dat het echt waarde hecht aan het motto door daadwerkelijk aan de slag te gaan.

Reformatie in de Elzas

De hoofdstad van de Elzas in het historisch omstreden Frans-Duitse grensgebied heeft een belangrijke rol gespeeld tijdens de Reformatie. Een korte schets van het hervormingsverleden van Straatsburg.

DOOR WALTER VAN LUIK

de Eglise Saint Thomas in Straatsburg

Het handelscentrum werd in 923 onderdeel van het Romeinse Rijk. Een conflict tussen het volk en de bisschop leidde in 1262 tot een veldslag die erin resulteerde dat Straatsburg de status van vrije rijksstad kreeg. Straatsburg werd een centrum van de mystiek en van het humanisme, getuige het hoge aanzien dat Erasmus genoot

binnen het literaire genootschap van de stad.

BOEKDRUKKUNST

Beïnvloed door de vroege geschriften van Luther kreeg de hervorming in de Elzas snel voet aan de grond. De uitgevers van Straatsburg verspreidden de nieuwe ideeën door het publiceren van pamfletten en boeken van hervormers. Gutenberg, de uitvinder van de boekdrukkunst, heeft in Straatsburg de boekdrukkunst geperfectioneerd, wat van groot belang geweest is voor de voortgang van de Reformatie.

BUCER

In 1523 kwam Martin Bucer naar Straatsburg. Aanvankelijk zeer geboeid door Erasmus was hij voor de zaak van Luther gewonnen nadat hij Luthers verdediging in Heidelberg had bijgewoond. Bekende actieve theologen als Matthieu Zell, Wolfgang Capito en Caspar Hedio versterkten de hervorming, die vooral groeide vanuit de mensen zelf. Vanaf 1523 nam de regering van Straatsburg, de Magistraat, grotendeels de verantwoordelijkheden over van de kerk. In 1529 stemde deze, gesteund door de bevolking, ervoor dat de mis moest worden afgeschaft. Zowel Luther als Zwingli hadden grote invloed in de stad. Bucer probeerde een middenweg te vinden die leidde

tot de Tetrapolitane Confessie. Overigens onderschreef de stad later ook de Augsburgse Confessie.

CALVIJN

Het protestantisme van Straatsburg was invloedrijk. Bucer werkte mee aan kerkordes en belijdenissen elders in Europa. De stad was zeer gastvrij jegens politieke vluchtelingen. Calvijn verbleef er van 1538 tot 1541 na zijn verbanning uit Genève, was er predikant en had goed contact met Bucer die van grote invloed is geweest op zijn theologische werk. Ondanks dat de keizer in 1548 de terugkeer naar de katholieke traditie eiste, slaagde de Elzas erin om de meeste van zijn evangelische voorrechten te handhaven. Aan het eind van de 16e eeuw, onder leiding van Jean Marbach, heeft de Elzas relatief orthodoxe Lutherse ideeën aangenomen.

NU

Sporen van de Reformatie zijn nog altijd aanwezig in de stad. Naast straatnamen die heenwijzen naar de reformatoren zijn er de St. Thomaskerk waar Bucer en Calvijn preekten en de Eglise Saint Pierre-le Jeune. De Lutherse Wereldbond heeft er zijn oecumenisch onderzoekscentrum gevestigd, wiens directeur medio november de Ratzingerprijs ontvangt. De grootste protestantse (vooral lutherse) minderheid in Frankrijk is te vinden in de Elzas. ◀

DAMES EN HEREN

DOOR MENNO DE BRUYNE

Wie de oude en vertrouwde media volgt, krijgt een heel bekrompen wereldbeeld. Neem de *NRC* en de *NOS*. Als je die leest en bekijkt zou je de indruk kunnen krijgen dat het feit dat Nederland tot 1975 Suriname bestuurde en tot 1949 heer en meester was in Nederlands-Indië, ons allemaal een schuldcomplex heeft bezorgd van Amsterdam tot Paramaribo en Batavia. En dat de gouden koets en zwarte piet moeten worden afgeboend met een wc-eend om de herinnering aan ons koloniale verleden uit te wissen.

BEDRIEGLIJKE 'WAARHEID'

Wat een onzin. Maar in de grachtengordel van Amsterdam en delen van Den Haag en Hilversum geloven ze dat echt. In *De Telegraaf* van 8 november wordt in een artikel van Wierd Duk de bedrieglijke 'waarheid' van de *NRC* en de *NPO* ontleed door geograaf Josse de Voogd. Hij bestudeert de relatie tussen woonplaats en kiezersgedrag, en daarmee de verscheidenheid aan opvattingen van burgers over het hele land. Zijn conclusie luidt, kort samengevat: waar je woont, kleurt hoe je naar de wereld kijkt.

Een paar citaten.

De Telegraaf

"Witte, hoogopgeleide, links-progressieve vrouwen uit de grote steden vormen 1 procent van de bevolking. Maar in het maatschappelijk debat zijn ze oververtegenwoordigd. Wie schrijven er columns, wie zitten er bij De Wereld Draait Door, wie heeft invloed op universiteiten en hogescholen? Als je werkelijke diversiteit nastreeft, zou een deel van hen moeten plaatsmaken voor oudere, laag opgeleide burgers, voor conservatieve christenen of allochtonen uit de provincie."

"Doordat in het debat de Randstedelijke opinie overheerst, bestaat het gevaar dat veel Nederlanders zich er niet meer in herkennen. Die leven in grote aantallen in het 'Middenland', zoals De Voogd het noemt: plaatsen als Etten-Leur, Schagen, Nijkerk – met zo'n dertig-, veertigduizend inwoners stad noch dorp. Meer dan de helft van de kiezers woont hier. Je kunt ze

zien als de gewone Nederlander', meent De Voogd. 'Over hen hebben we het zelden. Het gaat in de media vaak over extremen: over problemen in de Schilderswijk of over aardbevingsschade in Groningen.'"

WEIGERMENS

Een bizar voorbeeld van het verschil tussen waar het in de 'elitemedia' over gaat en waar andere mensen het over hebben, is de idiotie in Amsterdam en bij de NS om mensen niet meer aan te mogen spreken met dames en heren, de genderdiscussie zeg maar. Er zijn ook onder ons mensen die zeggen: maak je er niet druk over, maar ik voorspel hier op deze bladzijde dat er een tijd komt dat als je een gezelschap aanspreekt met 'dames en heren', je ontslagen wordt omdat je een weigermens bent. Onthou m'n woorden, dames en heren!

In de *Volkskrant* hekelt Joost Swanborn, de man achter de site Taaldokter.nl, de gendergekkies.

deVolkskrant

"De gedachte dat elke bijzondere geaardheid een eigen naam nodig heeft, leidt tot het waanidee dat het gaat om geslacht als je mensen aanspreekt met 'dames en heren' en vormt de voedingsbodem voor het kwalijke frame dat je andersgeaarden buitensluit wanneer je deze beleefdheidsvorm gebruikt. Zo kan het gebeuren dat overheden en beleidsmakers het vermeende belang van een minderheid laten prevaleren boven gezond verstand. Er schuilt een wereldbeeld van doorgesloten politieke correctheid achter de mededeling van de gemeente

Amsterdam dat 'de veelgebruikte tweedeling man-vrouw' niet meer strookt met de werkelijkheid.

Elke uitzondering benoemen leidt tot betekenisloosheid: zo veel uitzonderingen hebben geen enkel onderscheidend vermogen meer. (...) Belangrijker nog is dat spontaniteit, subtiliteit en stijl verdwijnen. Taalgebruikers moeten op eieren lopen. Wie wordt er blij van een zielloos 'Hallo mensen' in plaats van 'Geachte dames en heren'? En wie vat nog de nuance in 'Ik hou graag de deur voor u open, niet omdat u een dame bent, maar omdat ik een heer ben'?

TAALFASCISME

Maar het ergste is dat woorden taboe verklaren dan wel verplicht stellen leidt tot de humorloze newspeak uit George Orwells 1984: een totalitaire taal die het gewenste wereldbeeld van de een uitdrukt, maar de vrijheid van de ander inperkt. Die goodthink waarmee voorstanders van genderneutrale taal woorden op basis van bellyfeel verklaren tot oldspeak die moet worden 'gerectificeerd', dat is gewoon taalfascisme."

Zo is het mensen! (m/v) ◀

“SPOREN VAN DE REFORMATIE ZIJN NOG ALTIJD AANWEZIG”

RMU ZORGT

voor rake propjes

De RMU komt op voor individuele leden, maar laat ook van zich horen in politiek en besturend Den Haag. Daar schieten we met propjes en wijzen politici op onze principiële én praktische standpunten. Als u die raak vindt, sluit u dan aan en word RMU-lid. **Nu de eerste 3 maanden gratis.**

Versterk de zondag als rustdag

Geen ruimte voor levensbeëindiging

Eerlijke belasting voor eenverdieners

Eenvoudiger belastingen: sociale vlaktaks

Solide pensioenstelsel voor alle generaties

Maatschappelijke dienstplicht voor jongeren

Goede bescherming voor zz'ers

Flexibilisering van de AOW-leeftijd

Geen overbodige regels voor ondernemers

Minder verschil tussen vast en flexwerk

De eerste 3 maanden gratis lid!

“Uw hypotheek ook *goed*, *snel* en *voordelig* geregeld?”

LET OP! Wilt u een hypotheek zonder verzekeringen? Ook dit kunnen wij voor u verzorgen.

TIP Vraag naar onze speciale rentetarieven voor nieuwbouw.

“Profiteer nu van de historisch lage hypotheekrente”

Hypotheken
Financieringen
Oudedags-
voorzieningen
Sparen

Starter op de woningmarkt of doorstromen naar een grotere woning? Uw huis verbouwen of hypotheek oversluiten? Begin met een goed gesprek bij Van Ommeren Financieel Advies. Wij weten de weg in de financiële wereld en verzorgen graag uw hypotheek. Maak een afspraak voor een adviesgesprek.

Verantwoord en voordelig!

DE Banier

PLATTELAND VERSUS STAD ONTERECHT ONDERBELICHT

Mars voor het leven
Meer dan 10.000
mensen op de been

Vóór
een gezonde
economie

...Wil jij meer resultaat?

Van huisstijl tot magazine, van campagne tot website.
Mooie creaties met één doel: meer resultaat.

Maak nu een afspraak. Bel 0341 25 00 18

novente.nl | Nunspeet | Lunteren | Staphorst

novente.
concept en creatie

Speciale operatiekamer voor de *moeder en kind afdeling.*

Project 2017: een operatiekamer die met name bedoeld is voor specifieke bevallingen, zoals een keizersnede. In het ziekenhuis vinden meer dan 22.000 bevallingen per jaar plaats, waarvan 10% op indicatie keizersnede. Het percentage prematuren bedraagt 8%. Dit hoge aantal prematuren is mede het gevolg van het beleid dat de beschermwaardigheid van het leven gewaarborgd wordt. Dit willen wij graag samen met u steunen.

Zonder hulp van donateurs is het onmogelijk die noodzakelijke zorg te verlenen.

Volg alle ontwikkelingen op Facebook en Twitter.

**Shaare
Zedek**

Het Joodse volk is voor ons niet zomaar een volk. Israël helpen is een:

- › Gebedszaak
- › Hartezaak
- › Erezaak
- › Noodzaak

*Help ons daarom
Israël helpen
in het Shaare
Zedek Ziekenhuis
te Jeruzalem*

T 0184-612632
M 06-51236636 (b.g.g)
E info@shaarezedek.nl
I www.shaarezedek.nl
NL51 INGB 000 4295 426
NL74 ABNA 0436 4270 60
t.n.v. Stichting Shaare Zedek

doneer online: www.shaarezedek.nl

INHOUD

Mars voor het leven

Dorpsgewijze bewoond	4
Vertrouwen gaat en komt	5
Platteland per helikopter	6
Kwetsbaar leven	11
Terugblik	12
Denkend aan Holland	13
Program van beginselen	15
Varia	16
Week van het leven	18
Met VOE naar Hongarije	21
Reflectie op reflectie	23
Najaarscongres 2017	24
NL geen eenheidsworst	27
44 miljoen agrifoodbanen	28
Vuurwerk & verkiezingen	29
Het zijn net mensen	31

Wij vliegen daarheen

Er zijn veel verschillen tussen mensen. Sommige mensen wonen in de stad, anderen wonen op het platteland.

Velen van onze gezindte hebben in de achterliggende decennia de grote stad verlaten en hebben zich gevestigd in dorpen of steden in de zogenaamde Biblebelt. Anderen zijn in de grote stad gebleven of hebben er bewust voor gekozen daar te gaan wonen. Allerlei argumenten voor en tegen zijn aan te voeren. In deze aflevering van De Banier kunt u meer over dit thema lezen. In mijn bijdrage zou ik willen onderstrepen dat er bij alle verschillen in woonplaats één overeenkomst is: we zijn allemaal op doorreis door dit leven. Wij dragen allen de naam sterveling. We zijn allemaal zondaren.

Als het u vergaat zoals mij, dan is het jaar 2017 tot op heden heel snel voorbijgegaan. Dit onderstreept de woorden uit Psalm 90: "Wij vliegen daarheen." Een week is niets, een maand is niets, een jaar is niets. Ons leven is maar een handbreed gesteld. Een heel oude man zei

eens: "Ik ben er maar eventjes geweest." Velen zijn van ons heengegaan in 2017. Soms op hoge leeftijd, soms op jonge(re) leeftijd. Houden we rekening met de kortstondigheid van ons leven?

Sterven betekent God ontmoeten. Dan moet rekenschap afgelegd worden voor de hoogste Rechter. Het wonder van wedergeboorte, waarachtige bekering en waar zaligmakend geloof is noodzakelijk zal het wel zijn voor de eeuwigheid. Leven we daarbij en proberen we dat uit te dragen, waar we ook wonen? Wandelt u nog op de brede weg die voert naar het eeuwige verderf? Leeft u nog naar eigen gedachten en gevoelens? Stel het ene nodige niet uit. De Heere opent naar Zijn welbehagen nog gesloten ogen, oren en harten. Hij verbreekt harde harten. Hij werkt wonderen tot eer van Zijn Naam. Gods kinderen mogen het wonder van het eenzijdige, soevereine ingrijpen van God in hun hart en leven kennen. Dat is verworven door Christus, Die op deze aarde is gekomen om de zaligheid te verwerven. Maar Hij zal ook wederkomen om te oordelen de levenden en de doden. Hoe zal het zijn op uw sterfdag? Waar zal de reis dan heen zijn? Mag u door genade verwachten de toekomstige stad die fundamenten heeft, welke Kunstenaar en Bouwmeester God is? Hoe zal het zijn als u de dag van de wederkomst zult meemaken? Waar zult u zijn in de eeuwigheid? ◀

DS. A. VAN HETEREN
vicevoorzitter

- “Jeruzalem zal dorpsgewijze bewoond worden, vanwege de veelheid der mensen en der beesten die in het midden derzelve wezen zal.”
Zacharia 2:4b

Jeruzalem, dorpsgewijze bewoond

Het dorp is een Bijbels ideaal, zo lijkt Zacharia ons hier te vertellen. Want zelfs Jeruzalem zal als een dorp bewoond worden. Maar is dat wat de profeet voor ogen krijgt wanneer de Heere hem de toekomst van Jeruzalem toont?

In onze tijd tekent de tegenstelling tussen stad en platteland zich in toenemende mate af. De landelijke politiek ziet tussen de Randstad en de rest van het land zelfs een kloof. In kerkelijke kringen bestaat al decennia een trek van grote stad naar buiten. En dat is te begrijpen voor wie rust zoekt en de bescherming van een vertrouwde woonomgeving.

WAT ZACHARIA WEL BEDOELT

En toch zegt Zacharia hier niet dat je maar beter buitenaf kunt wonen. Dat is juist niet zo. Want Zacharia ziet hier niet de inwoners van de stad zich uitwaaiëren over de dorpen in de buurt. Integendeel, hij ziet Jeruzalem steeds voller worden. Joden komen vanuit de ballingschap terug. En het is vervuld dat uit alle natiën en tongen mensen ‘binnen u, o Godsstad, zijn voortgebracht’. Dat zijn mensen uit allerlei culturen die spreken in andere talen. En ondanks die rijke verscheidenheid zal er onderlinge herkenning zijn in het werk van genade. Want nieuwelingen worden inwoner van Jeruzalem. Jeruzalem raakt zelfs zo vol dat stadsmuren de mensen niet meer kunnen bevatten. Dat is de reden dat Zacharia een ‘dorpsgewijze bewoning’ ziet. Bij een dorp horen geen beperkende stadsmuren.

VOOR CHRISTUS GEEN PLAATS?

Op het moment dat Zacharia deze woorden spreekt, is van deze omkeer nog weinig te zien. De muren van de stad liggen

DS. H. BRONS
Vlaardingen

in puin en de stad is deels nog ontvolkt. En, wanneer eeuwen later de stad wél vol is van mensen uit steden en dorpen, roept de massa: “Weg met Deze, Kruis Hem!” Voor Christus is geen plaats. Hoe is dat nu? Kerken lopen leeg en mensen trekken op zondag de stad uit. Ze zoeken ontspanning, maar zoeken ze ook God? Zoeken ze een Zaligmaker voor hun lege en verloren leven?

GELEID NAAR DE GODSSTAD

De woorden van Zacharia zeggen ons dat de Heere de mens opzoekt, ook in de stad. Hij

zal Zijn huis vol maken met mensen uit alle windstreken. Wij treuren om het morele verval van ons land en de neergang van de kerk. Jeremia zag het met deernis. “Het is Sion, zeggen zij; niemand vraagt naar haar.” “Hoe zit die stad zo eenzaam, die vol volks was.” Maar de Heere werkt bekering. Hij trekt zondaren uit onze duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Hij spreekt van vrede bij God door het offer van Zijn Zoon. Hij maakt tot vreemdeling hierbeneden en geeft toch een woning in dit aardse bestaan. Daar zoeken pelgrims het goede voor de stad van hun woning. Hij leidt Zelf naar de Godsstad. Dat is de stad met gouden poorten, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. Het Lam Zelf is daar het Licht. Weet u zich daarvan een inwoner te zijn? Die stad is nog niet vol. ◀

Vertrouwen gaat te paard en komt te voet

Vertrouwen herstellen tussen kiezer en gekozenen, tussen burgers en overheid is hét thema in het regeerakkoord. Het zal ook een belangrijk onderwerp worden in de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen 2018 en daarna.

Op 24 november werd het SGP-najaarscongres weer georganiseerd door het partijbureau en de bestuurdersvereniging. Het thema was: "De Boze burgers en het Bijbels beginsel: Verontwaardiging versus verantwoordelijkheid."

GEBREK AAN VERTROUWEN

Dat is een aansprekend thema in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen. Er verandert in deze tijd veel in het lokale politieke landschap. Nieuwe partijen winnen steeds meer terrein ten koste van de gevestigde partijen. Er is weinig vertrouwen en veel onrust bij de burger, wat helaas soms ontaardt in geweld tegen de overheid. Er zijn ook groepen inwoners die zich totaal niet gehoord voelen in hun problematiek en zich daarom niet meer aangesloten voelen bij de overheid en de gevestigde partijen. Op die voedingsbodem tiert het populisme welig. Daarom moeten volksvertegenwoordigers de oorzaak van verontwaardiging peilen en daar met gevoel voor de situatie en met bestuurlijke wijsheid op reageren. Geen populistische oneliners! De vraag op dit congres was: Hoe ga je als SGP'er om met dit onbehagen?

Een belangwekkende vraag, want het is gemakkelijker het vertrouwen van de zelfbewuste burger te schaden, dan te verkrijgen. Vandaar dat de titel hierboven in omgekeerde volgorde staat.

BESTUURDERSVERENIGING HEEFT MEERWAARDE

Na een leerzame bijdrage de van oud-Kamervoorzitter mevrouw Verbeet, gingen de congresgangers uiteen voor hun 'workshops' Gezamenlijk worden de bestuurlijke vraagstukken van dit thema vanuit SGP-perspectief doordacht. De congresmiddag was toegespitst op het politieke handwerk van onze SGP-politici op alle niveaus. Een mooi voorbeeld van de toegevoegde waarde van onze bestuurdersvereniging! Overigens zijn tijdens deze startperiode al veel SGP-vertegenwoordigers lid geworden. Bijna alle wethouders, Statenleden en waterschappers en de TK- en EK-fractie! De gemeenteraadsleden moeten nog wat op temperatuur komen: ruim 50% heeft zich aangesloten. Na de gemeenteraadsverkiezingen maakt het lidmaatschap deel uit van de bewilligingsverklaring en zullen alle

SGP-gemeenteraadsleden aangesloten zijn bij bestuurdersvereniging, zoals dat bij vrijwel alle landelijke partijen het geval is.

HEILIGE VERONTWAARDIGING

Als afsluiting van dit congres lazen we onder andere Markus 3:1-5. Jezus was met toorn vervuld jegens de farizeeën vanwege hun dubbelzinnige wettische opstelling. Maar tegelijkertijd was Hij vervuld met droefheid vanwege hun verharding. Zo zal een rechtgeaarde SGP'er ook weleens heilig verontwaardigd zijn in het openbaar bestuur als Gods eer in het geding is. Als Gods heilrijke geboden verbannen worden en in het bijzonder vanwege het huiveringwekkende aantal abortussen en de zorgelijk uitdijende euthanasiepraktijk. Die verontwaardiging is Bijbels als er daarnaast ook droefheid is over en medelijden met onze medemensen die het goede spoor bijster zijn. Opdat het ook hen wel gal! ◀

M.F. VAN LEEUWEN
partijvoorzitter

Rutte-III in de helikopter

DOOR HANS MALIAARS
beleidsmedewerker Tweede Kamerfractie

Stel je eens voor dat premier Rutte en zijn ministersploeg in een helikopter over Nederland zouden vliegen... Dan wordt duidelijk dat de Randstad groot en volgebouwd is, maar ook dat er een groot achterland is met veel kleinere steden, dorpen, landbouw en natuur. Is dat bedoeld als stadspark voor de Randstad, zoals voormalig minister Plasterk eens beweerde? Moet het kabinet meer doen voor burgers en bedrijven buiten de Randstad? We vliegen mee.

▶ “De landbouw is een aanjager van regionale bedrijvigheid”

Het begint al tijdens de minister-raad voor de rondvlucht. Premier Rutte stelt voor om in ieder geval over de woonplaatsen van alle ministers te vliegen. Direct steekt de directeur van de Rijksvoorlichtingsdienst zijn hand op: "Dat wordt dan vooral een vluchtje over de Randstad, minister-president. Slechts drie ministers wonen erbuiten." Rutte hapt even naar adem: "Dat is weinig. We moeten niet vergeten dat de helft van de Nederlanders buiten de Randstad woont." Minister Bijleveld uit Overijssel onderstreept dit: "Onderzoek leert dat kiezers buiten de Randstad zich veel minder serieus genomen voelen dan Randstedelingen. Onlangs sprak ik nog een boze kippenboer. Hij zei dat ze in de Randstad nog denken dat kippen in de legbatterij zitten, terwijl die al lang verboden is en hij en zijn collega's investeren in scharrel- en uitloopstallen." Rutte knikt: "Onbekend maakt onbemind. En dat moeten we niet hebben. Denk aan Trump!" Het is zover. De helikopter stijgt op van Rotterdam Airport.

BROUWERSDAM

Boven het Haringvliet veert minister Wiebes van Economische Zaken en Klimaat op. "Kijk, aan die kant zie je Rotterdam liggen. Een energieslurper, met honderdduizenden inwoners en tig fabrieken. In de haven komen dagelijks tonnen kolen en olie binnen." Premier Rutte geeft zijn VVD-collega een schouderklap: "Je krijgt met onze duurzaamheids-

ambities de zwaarste dobber, Eric." Die wrijft in zijn handen: "Een kolfje naar mijn hand. Maar daar hebben we wel het plateland en de zee voor nodig. In de Randstad passen geen windmolens." Minister Grapperhaus haakt daarop in: "Zorg je er wel voor dat omwonenden een beetje meeprofiteren van al dat windmolengeld? Wel de lasten, maar niet de lusten. Dat kunnen we niet maken."

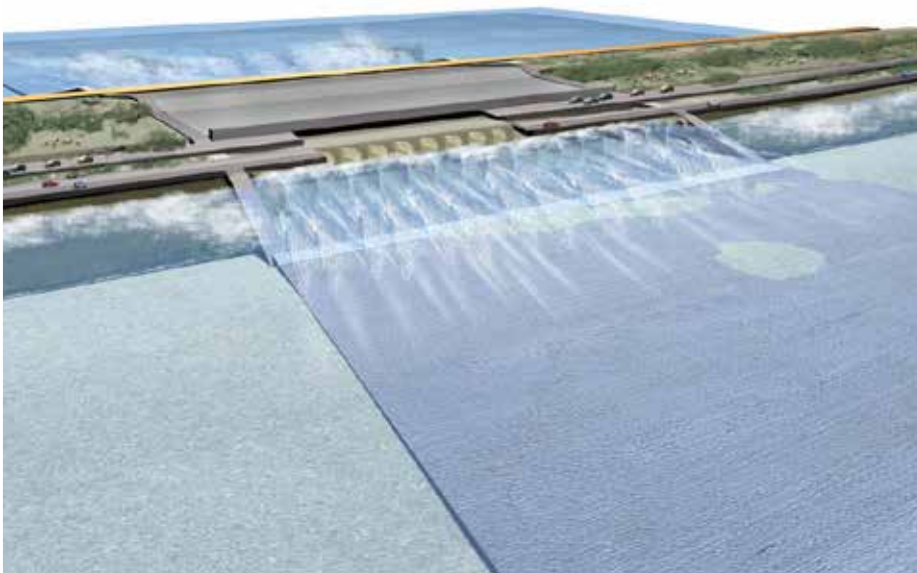
"Da's een goeie, Ferdinand. Er is trouwens meer dan windenergie..." Wiebes wijst door het raam naar de Brouwersdam. "Ze willen hier een getijdencentrale aanleggen. Het is alleen nog wachten op budget van Waterstaat." Hij knipoogt naar minister Van Nieuwenhuizen. "Drie vliegen in een klap." Hij telt met zijn vingers mee: "Groene stroom. Regionale werkgelegenheid. Innovatie waarmee we in het buitenland de boer op kunnen. En betere waterkwaliteit in het Grevelingenmeer. Vier zelfs!" Zorgminister De Jonge steekt

zijn duim op. "Interessant! Goed tegen de vergrijzing. Veel jongeren trekken naar de stad. Dan hou je dus relatief veel oudere mensen over en minder helpende handen als ze zorg nodig hebben. Het zou mooi zijn als we door duurzame energieprojecten meer werkgelegenheid in het landelijk gebied krijgen."

N59

"Huh, zie je dat? Heeft Zeeland ook al files?" Minister Van Nieuwenhuizen van Infrastructuur veert op en kijkt ook naar buiten. "Inderdaad. Dat is de N59, tussen Zierikzee en de A29 naar Rotterdam." Haar collega is nieuwsgierig: "Dat moet voor de eilanden een belangrijke verkeersader zijn. Hou je daar in het infrastructuurprogramma wel een beetje rekening mee, Cora?" Van Nieuwenhuizen zucht: "Niet echt. We kijken vooral naar de aantallen. En dan tikt het in de Randstad harder aan." Minister Ollongren reageert: "Je kunt met al dat water geen kant op. Of je moet verhuizen, maar op spookdorpen zitten ze hier niet te wachten. En ik ook niet. We hebben in de grote steden trouwens al een fors tekort aan huizen. Zou het niet goed zijn om beter te kijken naar de regionale belangen?" Ollongren knikt naar buiten. "En naar de verkeersveiligheid." Nu ziet iedereen dat de file veroorzaakt wordt door een ongeluk. De minister van infrastructuur kijkt bedenkelijk, maar knikt: "Een tweebaansautoweg. Dat kan inderdaad veiliger. Ik neem het mee."

"HEEFT ZEELAND OOK AL FILES?"

HENNEPLANTAGES

“Hé, wat een gekke plek in dat maïsveld?” De piloot gaat lager vliegen en maakt een extra rondje. Bij justitieminister Grapperhaus gaat een lampje branden. “Zou dat soms een hennepplantage zijn?” De spanning stijgt. Het is een grote vierkante plek midden in het maïsveld. Er staan duidelijk geen maïsplanten. Grapperhaus seint onmiddellijk de politie in. Minister Schouten memoreert een gesprek met een Limburgse boer: “Ze vliegen zelf met drones over hun maïsakkers, omdat de politie het laat afweten. Trouwens, ik hoor dat op het platteland steeds meer diefstallen plaatsvinden. Lopen hier wel voldoende agenten rond?” Grapperhaus kijkt nadenkend voor zich uit. “Je hebt wel een punt. Het was de bedoeling dat op 5.000 inwoners één wijkagent beschikbaar zou zijn. Er zijn echter nog steeds plaatsen waar in geen velden of wegen zo’n agent te bekennen is.”

“EEN AGENT IS IN GEEN
VELDEN OF WEGEN
TE BEKENNEN.”

SPOOR

De helikopter vliegt parallel met de spoorlijn tussen Den Bosch en Utrecht. De ministers passeren een intercitytrein. “Hoe gaat het met het spoorboekloos rijden tussen Eindhoven en Amsterdam?”, vraagt een van hen aan minister Van Nieuwenhuizen. “Heel goed. Reizigers zijn dik tevreden. Ze

hebben sneller een trein en hoeven niet meer op de klok te kijken.” Minister Kaag wijst op de spoorlijn die rechtsaf via Tiel door het rivierengebied gaat. “Hebben die forenzen nog wel goede aansluitingen?” Van Nieuwenhuizen kijkt haar argwanend aan: “Die hebben nu veel meer overstaptijd. Maar ja... De Tweede Kamer heeft via een SGP-motie ook al aan de bel getrokken over de gevolgen van snelle intercityverbindingen tussen grote steden voor de verbindingen met kleinere plaatsen. Geen intercity's meer tussen Woerden en Utrecht. Minder intercity's tussen Dordrecht en Breda, en tussen Zeeland en Rotterdam. Ik moet beter mijn best gaan doen voor deze kleinere plaatsen.”

“IK MOET BETER MIJN BEST
GAAN DOEN VOOR DEZE
KLEINERE PLAATSEN.”

LANGBROEK

Minister Slob wijst door het raam. “Zien jullie dat dorpje daar? Zou dat Langbroek zijn?” SGP-er Roelof Bisschop is hier geweest

om zijn reddingsplan voor kleine scholen te presenteren (zie pagina 12). Hij had wel een punt. De enorme regeldruk is voor kleine scholen veel lastiger te behappen dan voor grote. Daar hoor ik al die Haagse onderwijsbobo's niet over.” Collega Ollongren knikt. “Die scholen moeten we koesteren. Ze houden het platteland jong.”

“SCHOLEN HOUDEN HET
PLATTELAND JONG.”

NIJKERK

Het is al vier uur geweest als Rutte-III over Nijkerk vliegt. Minister Schouten attendeert haar collega's op een bedrijventerrein. “Zien jullie die silo's daar? Bij die zuivelfabriek ben ik pas op werkbezoek geweest.” Minister Kaag zucht. “Ach, die landbouw... Wat stelt dat nog voor?” Minister Zijlstra van Buitenlandse Zaken klappt in zijn handen. “Ben je even vergeten dat we jaarlijks voor miljarden euro's zuivel en andere landbouwproducten exporteren? Ik merk in het buitenland dat ze graag horen hoe wij dat doen.” Schouten vult aan: “Neem de zuivelfabrieken. Die staan niet op de Zuidas of in de Rotterdamse haven, maar in plaatsen als Nijkerk, Bleskensgraaf en Heerenveen. De landbouw is een aanjager van regionale bedrijvigheid.”

GRONINGEN

Het is hoog tijd om terug te vliegen naar Rotterdam. Ze hebben nog niet eens alle provincies gehad. Er bleek veel meer te zien dan ze hadden gedacht. Minister Wiebes steekt zijn handen in de lucht. “Ik had graag nog even over Groningen gevlogen. De Randstad draait op aardgas uit het Groningenveld. Juist Groningers voelen zich in de steek gelaten door Den Haag. Ik snap dat wel. De aardbevingsproblematiek hakt er keihard in. Dat is te lang genegeerd.” ◀

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

SCHIPPER & PAUL
accountants

ACCOUNTANTS,
MAAR ANDERS DAN DE REST.

BENIEUWD?
WE ONTMOETEN U GRAAG.

www.schipperpaul.nl
070 - 260 00 08

wat kunnen wij voor u betekenen?

periodieken/kerkbladen
huisstijlontwerp
familiedrukwerk
nieuwsbrieven
brochures
folders
vormgeving
drukwerk (offset)
NIEUW! plots
NIEUW! bouwtekeningen
NIEUW! digitaal drukwerk (printen)

drukkerij

AMV

Kauwenhoven 5 | Lunteren |
T (0318) 48 40 74 | info@drukkerij-amv.nl
www.drukkerij-amv.nl

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

KWETSBAAR LEVEN

16 maart 2016. Na het drinken van een aantal glazen alcohol, stapte een man in zijn auto. Met meer dan 160 kilometer per uur boort zijn snelle wagen zich in de auto van Fleur, een meisje van 19 uit Hilversum. Ze overleefde het niet. Verschrikkelijk.

Bij de begrotingsdebatten over Justitie en over Infrastructuur heeft de SGP aandacht gevraagd voor de verkeersveiligheid. Alleen vorig jaar al stierven er meer dan zeshonderd mensen in het verkeer. In heel wat gevallen gaat het om de gevolgen van het rijden onder invloed en het gebruik van de smartphone achter het stuur. Onvoorstelbaar wat voor leed dit veroorzaakt: toch even dat appje beantwoorden, toch achter het stuur kruipen met teveel biertjes op.

BESCHERMING ALS BURGERPLICHT

Het is allereerst onze burgerplicht hierop alert te zijn. Maar ook de overheid heeft een belangrijke taak in de rechtshandhaving. De SGP heeft een voorstel ingediend om meer werk te maken van het controleren op rijden onder invloed.

BESCHERMING ALS OVERHEIDSTAAK

Het raakt het hart van de overheidstaak. Bescherming bieden aan kwetsbare mensen. Dat geldt wel heel in het bijzonder voor het ongeboren leven. In deze decembermaand is net als vorig

jaar een week van het leven georganiseerd. De SGP draagt er met overtuiging een steentje aan bij. Juist het ongeboren leven is zo ongelooflijk weerloos en kwetsbaar, maar tegelijk zo kostbaar. Dat verdient daarom bijzondere bescherming. We kunnen en mogen er nooit aan wennen dat het doden van ongeboren kindjes als een normale oplossing voor een onbedoelde zwangerschap wordt gezien. Alle reden om alles op alles te zetten voor echte hulp voor moeder en kind: daarom pleiten wij ook concreet voor betere keuzebegeleiding van ongewenst zwangere vrouwen. Alle reden om protest te blijven aantekenen tegen een abortuswet die opzettelijk doden van menselijk leven goedpraat. Indrukwekkend is het elk jaar weer

om tijdens de Mars voor het leven met zoveel mensen uit het hele land hierbij stil te staan. Een hoopvol teken dat jaar na jaar steeds meer mensen hiernaar toe komen.

OP WEG NAAR KERST

De Mars voor het leven is een bewogen appel om barmhartigheid voor weerloze mensjes in de moederschoot. Is het niet bijzonder, dat het Hebreeuwse woord voor barmhartigheid teruggaat op het woord moederschoot? Het drukt de diepste gevoelens van liefde, geborgenheid en bescherming uit, zoals een moeder die voor haar ongeboren kind voelt.

Maria was er in haar lofzang vol van: Gods barmhartigheid, die van geslacht tot geslacht is over die Hem vrezende. (Lukas 1:50) Met Kerst staan wij stil bij die onbegrijpelijke barmhartigheid en genade van God, waardoor Christus naar deze wereld kwam. Wat een onvoorstelbaar diepe ontferming voor verloren zondaren.

Gezegende Kerstdagen! ◀

SGP WIL KLEINE SCHOLEN REDDEN VAN REGELDRIK

Een verplichte 'functionaris gegevensbescherming', een verplichte raad van toezicht, een medezeggenschapsraad die een commissie in moet stellen bij het benoemen van een nieuwe bestuurder, dubbel papierwerk: kleine scholen dreigen eronder te bezwijken.

Financieel gezien lijken kleine scholen gered, maar de hoge regeldruk dreigt deze (veelal) dorpscholen alsnog de das om te doen. In aanloop naar de onderwijsbegroting ging SGP-Kamerlid Bisschop op 5 december naar 'School met den Bijbel' in Langbroek, een kleine dorpschool met een open toelatingsbeleid en een brede doelgroep van leer-

lingen. Voor de leerlingen was er lekkers, en de SGP presenteerde er een manifest. Bisschop: "De overheid klopt steeds nadrukkelijker op de schooldeur met regels waar scholen iets mee moeten. Bij deze scholen (met goede prestaties) is te weinig oog voor hun kleinschaligheid. Het is dringend tijd dat de overheid de regeldruk omlaag brengt." ◀

BIJNA 800 BRIEVEN VAN EENVERDIENERS VOOR REGERING

De SGP-fractie was er beduusd van: wat één oproepje kon doen. Via internet werd om brieven van eenverdieners gevraagd. Zodat alle 150 Kamerleden een persoonlijke brief van een eenverdienersgezin zouden krijgen. Binnen enkele uren stroomden de brieven al binnen, voorzien van gezinsfoto's.

Binnen 24 uur waren er meer dan 150 brieven binnen. Mensen hoefden niet meer in te sturen maar bleven het toch doen: zodoende werden er bijna 800 brieven verzameld. Elbert Dijkgraaf besloot alle brieven te bundelen en zo alle verhalen aan Staatssecretaris Snel te geven tijdens het debat.

Van diverse kanten hoorde de SGP terug dat Kamerleden geraakt waren door de verhalen.

De SGP kreeg meer bijval dan ooit voor een motie over dit onderwerp: SP, GroenLinks, Denk, FvD, PvdD, 50PLUS en PVV steunden. Helaas net niet genoeg: de coalitiepartijen VVD, CDA, D66 en ChristenUnie stemden, samen met de PvdA, tegen. ◀

Denkend aan Holland zie ik stad én platteland...

Voor mij werd de scheidslijn tussen de stad en het platteland altijd duidelijk als we een tunnel doorreden. Voor een inwoner van het eiland Hoeksche Waard gaat het dan om de Heinenoordtunnel naar Rotterdam en de Kiltunnel naar Dordrecht. Er moet een brede rivier onderdoorgestoken worden om de afstand te slechten.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Volgens het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) verstedelijkt Nederland. Amsterdam heeft meer dan 850.000 inwoners en de ramingen voorspellen dat rond 2034 de miljoen wordt bereikt. Rotterdam heeft nu zo'n 640.000 inwoners, Den Haag zit over de 525.000 inwoners en Utrecht heeft zo'n 345.000 inwoners. De Randstad met zijn stedenkraag rond het Groene Hart heeft bij elkaar zo'n 7 miljoen inwoners.

De provinciale burger, wonend buiten de randstad, voelt zich echter niet gehoord. De plattelander voelt zich achtergesteld bij de mensen in de Randstad. Wordt er überhaupt wel geluisterd? Bij het Najaarscongres van de SGP, eind november, werd geconcludeerd dat we de 'boze burgers' niet moeten negeren, maar naar hen en hun boosheid luisteren. Neem hen serieus in hun boosheid. Neem hen serieus in hun angst om ongehoord en ongezien te blijven.

Werkt deze adaptieve houding maar naar een kant? Nee, ook de plattelander zal zich wat moeten aanpassen. Er is ook vanaf die kant een stap te maken om de kloof te dichten. Dan

denk ik bijvoorbeeld aan het politieke voorbeeld van de koopzondagen. In de stadse gemeenten is die discussie al lang gevoerd en soms is er pijnlijk verloren, maar soms zijn er middelen gevonden om de glijdende schaal af te vlakken. Zeker met de gemeenteraadsverkiezingen in het verschiet, zien vele provinciale SGP'ers deze discussie op zich afkomen. Een wijze provinciaal zal zijn argumentatie bouwen op het fundament van de lessen die in de stadse gemeenten zijn geleerd. Sinds korte tijd bestaat er ook het publicatieplatform op het intranet. Daar zijn dit soort ervaringen prima te delen.

De bekende dichter Hendrik Marsman dichtte het nog bekendere gedicht "Herinnering aan Holland". Het werd gepubliceerd in 1936. Het is zelfs tot 'Gedicht van de eeuw' gekozen. Dit 'realistische' gedicht is de romantiek voor de Randstedeling, maar de realiteit van de plattelander. Dit gedicht is de vaak op het intellectuele gerichte stedeling in het hart verzonken en bij de plattelander is het uit het leven gegrepen. Kijk aan, daar ontmoeten we elkaar. Het is een beginpunt voor een gesprek. ◀

HERINNERING AAN HOLLAND

*Denkend aan Holland
zie ik brede rivieren
traag door oneindig
laagland gaan,
rijen ondenkbaar
ijle populieren
als hoge pluimen
aan den einder staan;
en in de geweldige
ruimte verzonken
de boerderijen
verspreid door het land,
boomgroepen, dorpen,
geknotte torens,
kerken en olmen
in een groots verband.
De lucht hangt er laag
en de zon wordt er langzaam
in grijze veelkleurige
dampen gesmoord,
en in alle gewesten
wordt de stem van het water
met zijn eeuwige rampen
gevreest en gehoord.*

Techno West Services

vorkheftrucks - verreikers - terminaltrekkers

Techno West Services B.V.
Weihoek 6
4416 PX Kruijningen

E-mail : verkoop@technowestservices.nl
Tel. : +31 (0) 113 312 186
Mob. : +31 (0) 654 774 755
Fax : +31 (0) 113 313 075

verkoop - verhuur - onderhoud

www.technowestservices.nl

Uw financiële zaken goed geregeld?

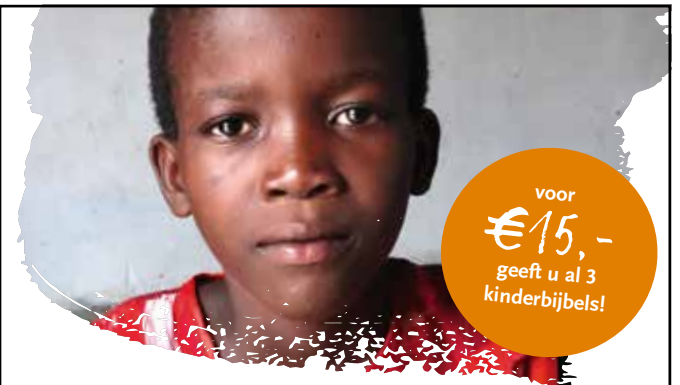
- Hypotheek
- Pensioen
- Financiële planning
- Verzekeringen

Van der Spek
Financiële Diensten

Maak kennis met uw eigen financiële coach.
Persoonlijk en onafhankelijk voor bedrijven en particulieren.

Herenweg 42 • Postbus 54 • 2750 AB Moerkapelle
T. 079 593 12 41 • www.spekadvies.nl

Help een kind als Ernestine aan eten en Bijbels onderwijs!

Ernestine uit Malawi is tien. Ze is straatarm en woont in een schamel hutje. Ze zorgt al jaren voor haar twee broertjes. Vaak eten ze maar één keer per dag. Het is haar droom om juf te worden en kinderen over de Heere Jezus te vertellen. Daarom wil ze graag naar school! Helpt u kinderen als Ernestine met voedsel, kleding, medische zorg en (Bijbels) onderwijs?

Maak uw bijdrage over op IBAN NL74 RABO 0335 3074 50

t.n.v. Stichting Stéphanos
of doneer online!

Presentatie? 06 - 301 671 72 of
voorzichting@stephanos.nl

Stéphanos
www.stephanos.nl

Praktische beginselen (60)

Artikel 31 (2)

De overheid heeft de plicht zorg te dragen voor een goed uitgeruste en opgeleide krijgsmacht, bestaande uit dienstplichtige en beroepsmilitairen. De taak van de krijgsmacht is de doeltreffende verdediging van 's rijks territorium en belangen waarbij de overheid in bewapening en strategie van oorlogvoering gebonden is aan de in Gods Woord vervatte normen.

DOOR DRS. P.A. ZEVENBERGEN
HOOFDBESTUURLID

Gods Woord laat duidelijk weten, niet alleen dat een leger een wettig middel is om tegen de vijand te strijden, dat Heere ook zonder leger de overwinning kan geven, maar ook dat het Gods gewone weg is de middelen te gebruiken. Ons beginsel is dat de overheid de plicht heeft te zorgen voor een goed uitgeruste en opgeleide krijgsmacht met dienstplichtige en beroepsmilitairen.

GOED UITGERUST

Een krijgsmacht moet ook toegerust zijn voor de taak waarvoor hij staat. In artikel 17 van het *Program der Staatkundig Gereformeerde Partij* uit 1918 staat een evenwichtige benadering van de defensie-taak van de overheid: "De Overheid drage op doeltreffende wijze zorg voor de defensie des lands, beide door leger en vloot, ook al hebbe zij te waken tegen toemeloze opdrijving der krijgslasten". De trend van de laatste decennia is

de uitgaven voor defensie te verlagen, immers, van directe oorlogsdreiging is geen spreken. De militaire vakbond VBM bleef na positieve aandacht van de politiek in 2013 toch spreken over de 'armzalige' krijgsmacht. "Al met al blijft het bij minimale stappen in het ongedaan maken van de sterfhuisconstructie." De SGP houdt vast aan het beginsel uit 1918. Geen sterfhuisconstructie voor het leger, maar een substantiële investering in de krijgsmacht, zodat op een verantwoorde wijze de krijgsmacht zijn taak kan uitoefenen ten dienste van het land.

DIENSTPLICHT

Is ons *Program van Beginselen* niet verouderd? De dienstplicht is toch afgeschaft? Dat laatste is echter niet het geval. Sinds 1 mei 1997 is de opkomstplicht officieel opgeschort. In Nederland bestaat nog steeds de dienstplicht, maar sinds 1 augustus 1996 roept Defensie geen

nieuwe dienstplichtigen op en bestaat op dit moment het leger uit beroepsmilitairen. Partijen uit de Kamer hebben Minister van Defensie in 2016 gevraagd de Kaderwet dienstplicht aan te passen voor vrouwen met het oog op gelijke behandeling van mannen en vrouwen.

DIENSTPLICHT – EEN NIEUWE DIMENSIE

Ons *Program* is dus niet achterhaald. De SGP blijft pleiten voor de dienstplicht voor iedereen. Voor de bescherming van ons land is het van belang een leger te hebben dat uit de breedte van de samenleving is opgebouwd. De SGP ziet nog meer voordelen. Discipline, weerbaarheid, integratie en maatschappelijk dienstbetoon komt de samenleving als geheel ten goede. Betrokkenheid is noodzakelijk. Cohesie in de samenleving wordt bevorderd door de dienstplicht die een vervolg kan krijgen in onder andere sociale dienstverlening. ◀

ACTIVITEITENKALENDER JUBILEUM 100 JAAR SGP

In 2018 bestaat de SGP D.V. 100 jaar. Een bijzonder jubileum. Geen enkele nu nog bestaande politieke partij heeft die leeftijd bereikt. Op verschillende momenten wordt er aandacht besteed aan het jubileum. Een paar onderdelen geven we u alvast door:

- In plaats van *De Banier*, *In Contact* en *Zicht* verschijnt er in april een glossy ter gelegenheid van 100 jaar SGP
- Zaterdag 21 april: partijdag in het NBC te Nieuwegein. 's Morgens staat het jubileum centraal en zal het jubileumboek worden gepresenteerd. Minister-president Rutte is één van de bijzondere genodigden. ('s Middags is het huishoudelijke gedeelte.)
- Dinsdagavond 24 april: jubileumbijeenkomst in de Grote Kerk te Dordrecht, met samenzang en geleiding door organist Pieter Heykoop.
- Zaterdag 22 september: familiedag in het Openluchtmuseum te Arnhem

Uiteraard ontvangt u hierover later nog meer informatie.

De jubileumcommissie

Guido de Brès-Stichting
Wetenschappelijk Instituut SGP

Ontvang nu een
GRATIS

nummer over

**stad en
platteland**

bij een abonnement

wi.sgp.nl/lidwoorden

DOORGEVEN E-MAILADRES

In verband met de digitale contributie-inning van afdelingsleden beschikken wij graag over zoveel mogelijk e-mailadressen.

U zult dan per e-mail een verzoek ontvangen om uw contributie te betalen. Indien wij nog niet over uw e-mailadres beschikken, kunt u dit doorgeven via: administratie@sgp.nl onder vermelding van uw naw-gegevens. Wie niet beschikt over internet en e-mail, krijgt de factuur nog steeds per post toegezonden. Dit bericht is niet van toepassing op leden die lid zijn van een plaatselijke kiesvereniging, omdat die contributie-inning door het bestuur van de kiesvereniging gebeurt. Bij vragen kunt u ons bereiken via info@sgp.nl.

BEELDMATERIAAL GEZOCHT!

In 2018 herdenkt de SGP D.V. haar 100-jarig jubileum. Voor het jubileumboek zijn we op zoek naar foto's uit de beginjaren van de SGP. Als u beelden over de landelijke SGP uit die tijd beschikbaar wilt stellen, kunt u dit sturen naar acweerheim@sgp.nl

AGENDA

VRIJDAG 26 JANUARI

Verkiezingsavond Hardinxveld-Giesendam

Elbert Dijkgraaf

19.45 uur

H'veld-G'dam, Talmastraat 9, geb. De Parel

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

De eerste *Banier* van 2018 verschijnt op donderdag 1 februari. De kopij kan tot en met donderdag 18 januari bij het partijbureau worden ingestuurd. U kunt zich richten tot J.S. (Sjon) van der Ree Doolaard via debanier@sgp.nl.

De daaropvolgende *Banier* zal op donderdag 15 maart verschijnen. De genoemde twee nummers zijn tevens de enige Banieren die vóór de gemeenteraadsverkiezingen verschijnen.

WOENSDAG 24 JANUARI

Tijdrede Uddel

Ds. A. Schultink uit Rhenen

19.30 uur

De Beek-Uddel, Paleisweg 214, geb. GGIN

DE BESTE WENSEN

Het SGP wenst u allen een gezegende Kerst en een goed nieuw jaar toe. In die wens ligt Gods onmisbare zegen begrepen die wij allen in persoonlijk en in politiek opzicht nodig hebben.

Via deze weg wil het hoofdbestuur allen bedanken die betrokken zijn bij onze partij. Plaatselijk, provinciaal, landelijk en in Europees verband is er, in samenwerking met de medewerkers op het partijbureau, het Wetenschappelijk instituut, SGP-jongeren, de bestuurdersvereniging en het internationaal secretariaat, weer veel en nuttig werk verzet.

Allen Gode bevolen.

Het hoofdbestuur van de SGP

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: Gezicht op Hollum, Ameland. Het is gebruikelijk om een gezicht op De Banier te vinden. Deze keer is het een ongebruikelijk 'gezicht'.

Pagina 6/7: Zuivelfabriek Royal A-ware \ bron: westlandwerk.nl

Pagina 8a: Rotterdam The Hague Airport \ bron: Alex de Ruyter, Google Maps

Pagina 8b: artist impression van de getijdencentrale \ bron: brochure_getijdencentrale_brouwersdam_maart_2015.pdf

Pagina 9c: hectometerpaaltje N59 \ omroep Zeeland

Pagina 12a, 18 en 19: bron: Cees van der Wal Fotografie

Pagina 21: bron: Wikimedia Commons

Pagina 28: Claas combine \ bron: Shane Casey, flickr.com

Pagina 31: bron: Marie-II, flickr.com

COLOFON

REDACTIE

M.F. van Leeuwen
(hoofdredacteur),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
drs. J.W. van Berkum,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker en
A. Proos

REDACTIEADRES

Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

DIRECTEUR PARTIJBUREAU

drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jjwvanberkum@sgp.nl

MANAGEMENTASSISTENTE

mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

ADMINISTRATEUR

mw. M. Westerhout en
mw. drs. S. Paul
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE, VOORLICHTING EN VORMING (CVV)

W. Doeleman, W. Goudriaan,
mw. C.W. de Jong,
drs. H. Pool en
J.S. van der Ree Doolaard
T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

drs. J.A. Schippers (directeur),
mw. mr. C.A. Everse
T 010 - 720 07 85,
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

N. Bakker en mw. C.W. Pors
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

P. Schalk en mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,
2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

mr. C.G. van der Staaij, prof. dr.
E. Dijkgraaf en dr. R. Bisschop
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I eurofractie.sgp.nl

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN

OOST-EUROPA

K. Knulst
E voe@sgp.nl

VORMGEVING

DTP studio
De Groot - grootsgedrukt.nl

LEDENADMINISTRATIE

mw. S.E. van der Elst en
mw. N. van Veen
E administratie@sgp.nl

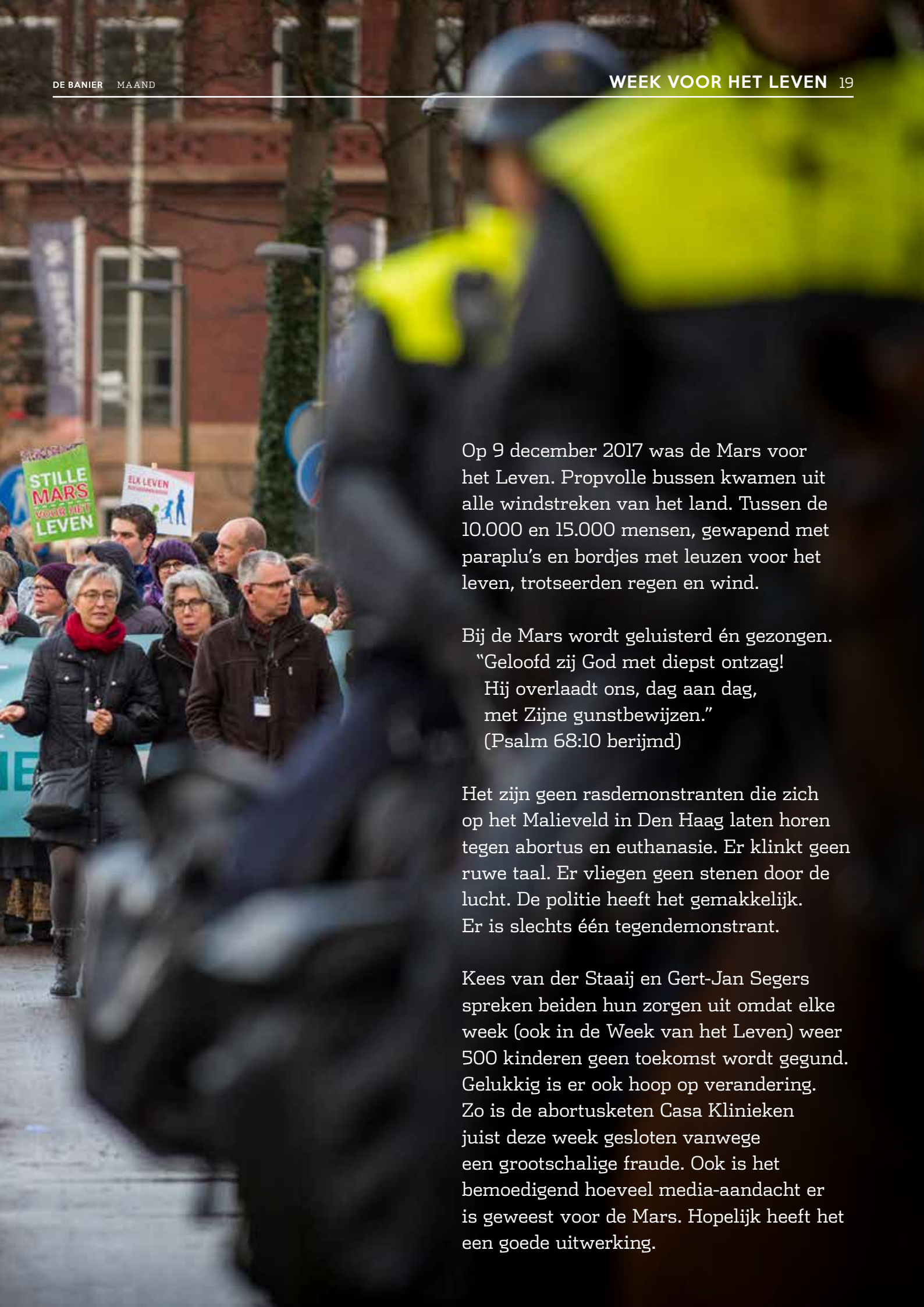
Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden en
tarieven kunt u contact opnemen
met Novente:
wdbankers@novente.nl

De SGP dankt
alle deelnemers
aan de Mars
voor het Leven!

STILLE
VOOR H

Op 9 december 2017 was de Mars voor het Leven. Propvolle bussen kwamen uit alle windstreken van het land. Tussen de 10.000 en 15.000 mensen, gewapend met paraplu's en bordjes met leuzen voor het leven, trotseerden regen en wind.

Bij de Mars wordt geluisterd én gezongen.
"Geloofd zij God met diepst ontzag!
Hij overlaadt ons, dag aan dag,
met Zijne gunstbewijzen."
(Psalm 68:10 berijmd)

Het zijn geen rasdemonstranten die zich op het Malieveld in Den Haag laten horen tegen abortus en euthanasie. Er klinkt geen ruwe taal. Er vliegen geen stenen door de lucht. De politie heeft het gemakkelijk. Er is slechts één tegendemonstrant.

Kees van der Staaij en Gert-Jan Segers spreken beiden hun zorgen uit omdat elke week (ook in de Week van het Leven) weer 500 kinderen geen toekomst wordt gegund. Gelukkig is er ook hoop op verandering. Zo is de abortusketen Casa Klinieken juist deze week gesloten vanwege een grootschalige fraude. Ook is het bemoedigend hoeveel media-aandacht er is geweest voor de Mars. Hopelijk heeft het een goede uitwerking.

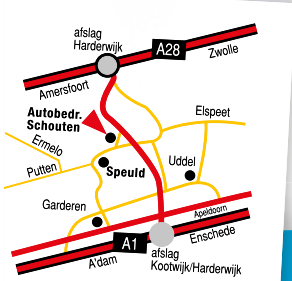

AUTOMOBIELE
BEDRIJF

Arie Schouten

LIGIER
GROUP

WAAR OOK IN 2018 **SERVICE**
EN **KWALITEIT** NOG **GEWOON**
BETAALBAAR IS.

Personen- en
bedrijfswagens

Brommobiel
dealer

Occasions
met garantie

Onderhoud
en reparatie

Voordelig
tanken

Brandschoon
wassen

Financiering
en leasing

Lageveld 9, 3852 PH Speuld (Ermelo), T (0577) 40 73 86, info@schoutenspeuld.nl, schoutenspeuld.nl

Stichting China
Veenendaal

Donkere wolken boven christenen in China!

De overheid wil controle over alles wat met
godsdienst te maken heeft. Kwetsbare kinderen
krijgen een maaltijd op school De Kandelaar.

Stort uw gift op:
NL 02 INGB 0000 320 666 t.n.v. Stichting China

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

- Ambtskleding
- Herenkleding
- Trouwkostuums
- Casualkleding

Graag tot ziens...

Dorpsstraat 229
3925 KC Scherpenzeel

033 277 88 99
info@geertsherenkleding.nl
www.geertsherenkleding.nl
gratis parkeren

VERTROUWD ADRES - DESKUNDIG ADVIES - COMPLETE COLLECTIE

BESCHERM HONGAARSE MINDERHEID IN OEKRAÏNE

DOOR HENK JAN VAN SCHOTHORST

De Oekraïense taalwet brengt de Hongaarse minderheid in Oekraïne in de problemen. Zij moet haar cultuur kunnen waarborgen.

Onlangs klopten vertegenwoordigers van de Hongaars-gereformeerde gemeenschap in Oekraïne aan bij de stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa (VOE) van de SGP. Ze hadden een probleem. Kiev stelt dat de les- en spreektaal op alle scholen in het land Oekraïens moet worden. Ook op hun scholen. Hun vraag was hoe het Westen kijkt naar minderhedenbeleid en het Oekraïense besluit. Gerard van der Waal, Henri Krooneman en ondergetekende zijn langs geweest. Op het eerste gezicht lijkt deze wet niet onredelijk. Van inwoners van een land mag je toch verwachten dat zij de landstaal spreken? Een gemeenschappelijke taal is een belangrijke verenigende factor voor een volk. De grote Russische minderheidsgroep kan dan beter integreren in de Oekraïense samenleving, zo is de gedachte. Een neveneffect van deze wet

is dat zij ook kleinere minderheden in het westen van Oekraïne treft zoals Roemenen, Wit-Russen, Bulgaren, Hongaren en Polen. Deze zijn door allerlei grensverknippeningen na de Eerste en Tweede Wereldoorlog binnen de Oekraïense grens terecht gekomen. Als tegemoetkoming mogen minderheden de eerste vier jaar les blijven krijgen in hun moedertaal.

WEERSTAND

Met name bij de Hongaarse minderheidsgroep is de weerstand tegen de taalwet groot. Anders dan andere, meer versplinterde groepen wonen zij al van oudsher als een hechte groep bij elkaar op een smalle strook land aan de westkant van het Karpatengebergte, tegen de Hongaarse grens aan. Het dorpje dat wij bezochten lag 200 meter van de Hongaarse grens. De ruim 1400 inwoners noemen en voelen zich Hongaars. Ze spreken uitsluitend Hongaars en houden zelfs de Hongaarse tijd aan die bij de grens eigenlijk verspringt. Ze hebben eigen Hongaarse scholen, vierden 500

jaar Reformatie en richten zich geheel op Hongarije. Toen we opvoerden dat de geschiedenis zich niet liet herschrijven en dat ze nu eenmaal Oekraïens staatsburger zijn, was hun repliek: "Onze grootouders zijn geboren als Hongaar, werden toen Tsjecho-Slovaak, in de oorlog weer even Hongaar, daarna Sovjetburgers en vanaf 1990 werden ze Oekraïens. Onze Hongaarse taal en cultuur stempelt dit gebied al 1000 jaar."

HISTORISCH RECHT

VOE en SGP-Europarlementariër Belder blijven de Hongaren in Oekraïne helpen om deze wetgeving in Kiev aangepast te krijgen. Duidelijk is dat als je in een land vestigt, dat je ook die taal en cultuur moet aannemen. Maar als dusdanig historisch gewortelde minderheid hebben deze mensen recht op onderwijs in de moedertaal. Dat is ook in lijn met het Europees Handvest voor regionale en minderheidstalen. Tegelijkertijd mag een staat wel verlangen van scholen dat de staatstaal als vak gegeven wordt. ◀

'eerlijk advies voor particulieren'

VERZEKERINGEN VOOR

MKB | ZZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergnl - kantoorvandenbergnl

Goed voor je huis.nl

Uw dealer van

Johannus Monarke Content Viscount Hauptwerk
(Mixtuur)

In onze winkel is een ruim assortiment bladmuziek aanwezig (ook klavar).

"Naast een complete collectie nieuwe orgels hebben wij ook een zeer divers aanbod occasions en showroom-modellen, tegen aantrekkelijke prijzen!"

Industrielaan 26, Veenendaal, T. 0318 - 50 50 63
kijk voor meer info op www.andanteorgels.nl

Nieuwe jeugdboeken

Ditteke Klaasse-den Haan

prentenboek

Maarten Luther

Illustraties:

Ella van der Bas-Bakker

Om voor te lezen vanaf ca. 6 jaar.

Om zelf te lezen vanaf ca. 7 jaar.

BK71 - 80 blz., € 14,95

Ditteke Klaasse-den Haan

De Bijbel in de muur

Een ontroerend verhaal over Antonio, een metselaar in Zwitserland.

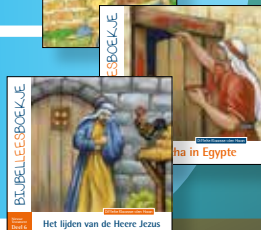
BK72 - vanaf ca. 7 jaar 54 blz., € 6,25

Ditteke Klaasse-den Haan

OT deel 6: **Pascha in Egypte**
NT deel 6: **Het lijden van de Heere Jezus**

BLBOT6 / BLBNT6 - vanaf ca. 5 jaar
44 blz., € 4,50 p/st

gereformeerde
BIJBELSTICHTING

Nijverheidstraat 21 • Postbus 168, 4140 AD Leerdam
T (0345) 61 01 55 • info@gbs.nl • www.gbs.nl

Juffer's

uw tegel- en sanitairspecialist

Leveren en/of montage van tegels, badkamers en WMO aanpassingen.

Juffer's
tegels en sanitair

Veenweg 30, Elspeet

Tel. (0577) 49 14 23

Fax (0577) 49 23 42

www.jufferstegelsensanitair.nl

Reflecteren op reflecteren

Het einde van 2017 is al weer in zicht. Het is een goede gewoonte om in deze periode te reflecteren op het afgelopen jaar. Gebruiken wij als SGP'ers dit leer-moment ook? Of kijken wij alleen maar naar de toekomst, zonder te leren van het verleden?

SGP-volksvertegenwoordigers en bestuurders krijgen regelmatig gevraagd en ongevraagd reflecties van anderen. Zo wordt er soms gesteld dat SGP-bestuurders te pragmatisch zijn of SGP-volksvertegenwoordigers te weinig het Bijbelse geluid laat horen. Anderzijds worden ze overladen met positieve reflecties over optredens in debatten, werkbezoeken en mediaoptredens. Als mens zijn we snel geneigd een mening te uiten over het functioneren van een ander, maar kijken wij ook kritisch naar onszelf en zijn wij in staat ons eigen handelen te evalueren? Of het nu gaat om een positieve of negatieve reflectie, het krijgen van reacties op ons handelen vinden wij mensen lastig. Nemen we een compliment serieus en gebruiken we dat om gemotiveerd te blijven in datgene wat we goed doen? Hoe gaan we om met kritische reacties? Staan we open voor het commentaar van anderen op ons functioneren? Ervaren we een negatieve reflectie als kritiek, een aanval of het krenken van onze trots? Reageren we met "Ja, maar..." en leggen we de reflectie zo snel mogelijk naast ons neer? Of gebruiken we de evaluatie juist om te leren, ons verder te ontwikkelen en sturing te geven aan ons handelen?

Het is niet alleen goed om stil te staan bij het ontvangen van feedback, maar ook bij het geven daarvan. Het geven van complimenten wordt snel vergeten. Het is zo gemakkelijk om verbeterpunten aan te kaarten, maar juist complimenten kunnen van grote waarde zijn. De Heere Jezus is hier zelf het voorbeeld van. In Lukas 21 lezen we dat Hij de arme

weduwe prees voor haar oprechtheid in het geven aan de armen. Een aanmoediging om hiermee door te gaan! Het bekritisieren van iemands daden en werk vinden we lastig. We zijn bang om de ander te kwetsen of er is angst voor de reactie van de ander. Het kan ons erin beperken om de feedback te geven. Echter, een kritische reflectie dient niet om af te breken, maar om op te bouwen! Wees dan niet terughoudend in het geven van opbouwende, essentiële bespiegelingen.

Als wij reflecteren op het handelen van anderen, hoe doen wij dit dan? Bespreken wij de reflectie onder vier ogen met de desbetreffende persoon of kaarten wij dit aan in openbare gelegenheden, door middel van opinieartikelen, tweets of tijdens voordrachten? Wat is de intonatie? Wat is de woordkeuze? Met welke bedoeling geven wij een reflectie? Is de basis van het reflecteren de grondhouding van de liefde waar 1 Korinthe 13 over spreekt?

Reflecteren, ieder doet het op zijn/haar eigen manier. Ieder reageert op zijn/haar eigen wijze. Soms is het pijnlijk

en confronterend. Maar bedenk, de werkelijke intentie van reflecteren is om slechte gewoontes achterwege te laten en goede gewoontes verder te ontwikkelen. Reflecteer op uw eigen werk, op uw eigen leven, op uw eigen hart en geef positieve reflecties waar het kan en negatieve reflecties waar dat nodig en opbouwend is.

Wij wensen u voor 2018 Gods wijsheid en een jaar vol goede reflecties toe. ◀

Wilhelm Doeleman
Adviseur Bestuurders(vereniging)

DOOR WILHELM DOELEMAN

“WAT BETEKENT
DE VERENIGING
NU CONCREET
VOOR ONS?”

Najaarscongres 2017

Op vrijdag 24 november vond de extra ledenvergadering van de SGP-bestuurdersvereniging plaats. In deze vergadering is unaniem het contributiemodel vastgesteld voor een periode van twee jaar.

Wij krijgen als bestuur regelmatig de vraag wat betekent die vereniging nu concreet voor ons? Het partijbureau bood in het verleden toch dezelfde soort dienstverlening? Terechte vragen wat het bestuur betreft! Het bestuur van de SGP-bestuurdersvereniging heeft voor het jaar 2018 een aantal speerpunten benoemd. In dit artikel delen wij graag met u op welke diensten en producten u volgend jaar mag rekenen als volksvertegenwoordiger of bestuurder.

Scholingsaanbod: het afgelopen jaar is er een start gemaakt met het scholingsprogramma voor aspirant-raadsleden en wethouders. Daarbij hebben we ook gekeken de opzet van nieuw soortige trainingen. In 2018 starten we met een voorbereidingsgroep op het burgermeesterschap. Een nieuwe training over ondermijning/intimidatie en een stevige mediatraining worden voor 2018 gepland.

Intranet: afgelopen oktober is het SGP-intranet gelanceerd. Het intranet

moet een omgeving zijn waar we zaken met elkaar delen. Te denken valt aan moties, amendementen en andere zaken rondom gezamenlijke speerpunten. Voor 2018 willen we dit verder uitbreiden, vooral voor nieuwe volksvertegenwoordigers moet dit een omgeving worden waar informatie gehaald kan worden.

Raamwerkverkiezingsprogramma: in 2018 zullen er voor de Statenverkiezingen en de Waterschapsverkiezingen die in 2019 worden gehouden weer nieuwe

raamwerkverkiezingsprogramma's worden geschreven.

Advisering: bij problemen in relaties of binnen het functioneren van fracties bieden wij ondersteuning. Ook valt te denken aan een kwaliteitsimpuls als het gaat om samenwerking binnen de fractie of fractie en wethouder. In 2017 heeft de SGP-bestuurdersvereniging voor diverse fracties deze dienstverlening geleverd. Voor 2018 willen we dit continueren!

Coaching: in 2018 willen we voor nieuwe wethouders en waar gewenst voor nieuwe raadsleden coaching aanbieden. Diverse aspirant-wethouders hebben we met succes gekoppeld aan een ervaren SGP-wethouder. Ook zittende wethouders proberen we te ondersteunen waar behoefte is.

Rekrutering, werving en selectie: in 2017 hebben we succesvol een pool van

nieuwe kandidaat wethouders aangelegd voor fracties die aankloppen bij de SGP-bestuurdersvereniging. Deze pool willen we up-to-date houden, maar ook als het gaat om het werven van bijvoorbeeld van nieuwe mensen voor het Waterschap willen in 2018 meedenken. De Waterschappen vragen vaak een heel andersoortige kandidaten, de SGP-bestuurdersvereniging wil actief meedenken in deze selectiefase. Daarbij hebben we als bestuur een rol in de selectie van de landelijke lijsten, hier willen we actief mensen voor benaderen die ook mee kunnen doen met scholings-trajecten voor deze lijsten.

Thema- en netwerkbijeenkomsten: we willen de bestaande netwerkbijeenkomsten graag voortzetten voor 2018. Er zal wel gekeken worden naar nieuwe vormen en minder kosten. Daarbij willen we op actuele thema's als de energietransitie, gender politiek en de omgevingswet bijeenkomsten organiseren.

Introductie(dag) voor nieuwe bestuurders/volksvertegenwoordigers: in het voorjaar willen we een brede introductiedag neerzetten voor nieuwe volksvertegenwoordigers en bestuurders. Op deze dag willen we hen meenemen in de beginselen van de partij, concrete vragen agenderen en een praktisch trainingsaanbod neerzetten. Tevens willen we het die dag mogelijk maken om ervaren SGP-volksvertegenwoordigers/bestuurders te koppelen aan nieuwelingen. Tevens krijgen alle nieuwe SGP-volksvertegenwoordigers en bestuurders bij aanvang van hun taak een introductiepakket. Hier zullen diverse (praktische) handreikingen en nota's in opgenomen worden.

Externe vertegenwoordiging: sinds 2017 is de SGP-bestuurdersvereniging in diverse externe netwerken vertegenwoordigd. We zijn in gesprek met collega verenigingen en lobbyen op diverse onderwerpen. Het afgelopen jaar is ingezet op het tegengaan van de afschaffing van de lijstverbinding, het oprichten van een netwerk waar bestuurders terecht kunnen bij ondermijning en een raadsbreed trainingsprogramma. Deze activiteiten willen we in 2018 verder ontplooiën, daarbij willen we een actieve lobby opzetten om onkostenvergoedingen in het openbaar bestuur te verhogen. Ook willen we lobbyen voor individuele scholingsbudgetten voor volksvertegenwoordigers.

Actieve ondersteuning eenmansfracties: we zien dat de SGP een aantal eenmansfracties door het land heeft. Deze fracties verdienen extra ondersteuning in 2018, daarom wil het bestuur via het regio-bestuurslid deze fracties bij behoefte minimaal 1x per jaar of vaker bezoeken. Daarbij willen we graag in kaart brengen waar deze fracties behoefte aan hebben en hoe wij dan kunnen ondersteunen. ◀

Aanmelden als lid? Meedenken of aanmelden voor de selectiepool? Dat kan via:

www.sgp.nl/bestuurdersvereniging

gratis
entree

DUIKENBURGSE WINTERMARKT

25 + 26 + 27 januari 2018

DONDERDAG

25
januari
2018

12.00 - 21.00 uur

VRIJDAG

26
januari
2018

10.00 - 21.00 uur

ZATERDAG

27
januari
2018

10.00 - 17.00 uur

80 kramen
en stands

15^e
editie

PARTYRESTAURANT DE OUDE DUIKENBURG • ECHTELD • WWW.DUIKENBURG.NL

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Een frisse kijk op úw cijfers.

Hoe goed bekijkt ú uw organisatie? Welke ontwikkelingen houden ú bezig? Welke cijfers vragen om uw aandacht? Van Ree Accountants kijkt graag met u mee. Natuurlijk, als accountant zorgen we ervoor dat u over de juiste cijfers beschikt. Maar dat zoveel bedrijven en non-profitorganisaties al 50 jaar met ons samenwerken, heeft een andere reden. Het is onze frisse kijk op de cijfers die verrassende inzichten oplevert. Opmerkelijke trends. Ontwikkelingen in het resultaat. Veranderende prestaties. Groeiende kansen. Met een frisse kijk zie je zoveel meer.

VAN REE. EEN FRISSE KIJK OP CIJFERS.

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY
WWW.VANREEACC.NL

ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | DOORN | GELDERMALSEN | NIEUWEGEIN | ZWOLLE

Quiks
QUALITY POTATOES
SINCE 1952

NATUURLIJK
VERS EN
SMAKELIJK

Uw totaal aardappel leverancier

Controleren

Sorteren

Wassen/verpakken

Verwerken

Vers
verpakt

Voorgekookt

Voorgebakken

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks
QUALITY POTATOES

Quiks
QUALITY POTATOES

QUIKS.NL

NEDERLAND, GEEN EENHEIDSWORST

De stad en het platteland zijn een wereld van verschil. Of men in een stad of een dorp woont, is afhankelijk van iemands persoonlijke voorkeur, maar wordt ook vaak bepaald door je afkomst. Sociologische scheidslijnen kunnen wat mij betreft niet los gezien worden van politieke voorkeuren. In Nederland is een veel gehoord geluid dat Randstedelingen oververtegenwoordigd zijn in de landelijke politiek, wat ten koste zou gaan van 'de provincie'. Ook bij Trump en Brexit waren er opvallende verschillen waar te nemen in stemgedrag tussen stad en platteland.

Als we over verschillen tussen stad en platteland praten, ontkomen we er niet aan om te generaliseren, dat moet u me maar vergeven. Kijken we naar de bevolkingssamenstelling, dan zien we dat in steden relatief veel seculieren, alleenstaanden, hogeropgeleiden en alloctonen wonen. Steden hebben veel aantrekkingskracht op jongeren, omdat ze wat werk en studie betreft veel te bieden hebben. Daartegenover staat dat de sociale problematiek, waaronder armoedeval en criminaliteit, ook groter is dan op het platteland. Politiek gezien stemt men in steden gemiddeld progressiever, wat samenhangt met zowel levensovertuiging als sociaal-economische aspecten.

Dat stad en platteland twee volstrekt andere leefwerelden zijn, blijkt wel uit de discussie rondom zwartepiet. Het idee dat het sinterklaasfeest racistische elementen zou bevatten, vatte vooral post in de grote steden, waar de etnische verscheidenheid groter is dan in dorpen. Culturele kruisbestuiving zou zorgen voor meer tolerantie, waardoor de 'eigen' cultuur in toenemende mate wordt gerelativeerd en bekritiseerd. Het feit dat zwartepiet in steden vaker als racistisch gezien wordt, zou

MOOIER EN VEELZIJDIGER

Vaak wordt de stad geroemd vanwege zijn tolerantie, maar is dit wel terecht? Wat mij betreft niet. Er is simpelweg minder sociale controle, of die vindt plaats in kleinere kring. In dorpen is doorgaans meer waardering voor het maatschappelijke leven, waardoor er minder een beroep gedaan hoeft te worden op de overheid. Denk maar aan de belangrijke rol die kerken en verenigingen hierin vervullen. Op het niveau van de wijk zouden steden er in hun sociaal beleid goed aan doen om een aantal dorpse idealen over te nemen. Landelijke politici en media zou ik willen adviseren om eens wat vaker een dorp te bezoeken. Nederland is zoveel mooier en veelzijdiger dan de progressief-Randstedelijke eenheidsworst!

er bovendien op wijzen dat stedelingen veranderingsgezinder zijn. Landelijke media, veelal in de grote steden gevestigd, zwingelen dit soort discussies aan, wat tot onbegrip kan leiden in dorpen. Op het platteland heeft men wel belangrijker zaken aan het hoofd.

44.000.000 agrifoodbanen

Een leefbaar platteland is van groot belang voor de agrarische sector. Een snelle internetverbinding bijvoorbeeld, is onontbeerlijk voor het boerenbedrijf, maar helaas nog niet overal een vanzelfsprekendheid.

DOOR CHRISTINE VAN DIJK

BELEIDSMEDEWERKER ECR / EUROFRACTIE CU-SGP

Omgekeerd geldt dat een levensvatbare agrarische sector van wezenlijk belang is voor het platteland. Boeren dragen zorg voor een groot deel van de grond (48% in de EU) en daarmee de natuurlijke omgeving. Om de jonge generatie op het platteland te houden moet er allereerst economisch toekomstperspectief zijn, oftewel een agrarische sector waarin een belegde boterham te verdienen valt. Dat dit een enorm neveneffect heeft, blijkt ook uit de cijfers. De agrifoodsector in de EU zorgt op dit moment voor 44 miljoen banen.

Kortom, een gezonde agrarische sector en een vitaal platteland

gaan hand in hand. Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de Europese Unie bestaat om die reden al sinds decennia uit twee pijlers die gericht zijn op zowel directe betalingen en marktordening (pijler 1) als plattelandontwikkeling (pijler 2).

In het huidige plattlandsbeleid is kennisoverdracht en innovatie een van de zes prioriteiten. Daarnaast mag er steun naar het versterken van het concurrentievermogen, bijvoorbeeld door herstructurering, modernisering en diversificatie van bedrijven. Zorgen voor goedgeschoolde landbouwers valt daar ook onder, om zo de verjonging te faciliteren. Ook de organisatie van de keten komt in aanmerking voor een bijdrage. De vierde prioriteit betreft biodiversiteit, goed water- en bodembeheer. Daarnaast beoogt het plattlandsbeleid een efficiënter gebruik van hulpbronnen en is er steun voor de omslag naar een klimaatbestendige sector. Tot slot mogen er ook projecten gefinancierd worden met het oog op voor sociale inclusie en de economische ontwikkeling van plattlandsge-

bieden. Iedere lidstaat legt eigen accenten binnen de genoemde prioriteiten voor het plattlandsbeleid. Nederland krijgt hiervoor ruim 87 miljoen per jaar. Via programma's per provincie besteedt Nederland dit bedrag plus nationale cofinanciering met name aan agri-milieumaatregelen.

Vorige week heeft Landbouwcommissaris Hogan een eerste aanzet gepresenteerd voor het nieuwe GLB (Gemeenschappelijk Landbouwbeleid) na 2020. Hij stelt voor dat iedere lidstaat in de toekomst een strategisch plan mag indienen voor zowel pijler 1 als pijler 2. Dat biedt dus meer ruimte voor maatwerk dan waarin het huidige beleid voorziet. Meer flexibiliteit in het beleid is toe te juichen, waarbij uiteraard wel opgelet moet worden op het gelijke speelveld tussen lidstaten. Positief in het stuk is ook een wat sterkere focus op innovatie alsook de hernieuwde aandacht voor jonge boeren. Wat de eurofractie betreft is het van primair belang dat deze punten in de concrete wetsvoorstellen een gedegen uitwerking krijgen. ◀

“MEER FLEXIBILITEIT IN HET BELEID IS NIET TOE TE JUICHEN”

ANTWOORD DOOR WILLEM GOUDRIAAN

SJANNE:

“Wat vindt de SGP van een vuurwerkverbod?”

Veel mensen genieten van het afsteken van vuurwerk. Het kan er ook mooi uitzien. Dat is de ene kant. De andere kant is dat vuurwerk voor veel schade zorgt. Herstel daarvan kost miljoenen euro's. Uiteindelijk moeten we allemaal daaraan meebetalen. Daarnaast zorgt vuurwerk voor andere overlast en is het slecht voor het milieu. Wij willen daarvan af. De SGP juicht het dan ook toe dat de politie inzet op het opsporen van illegaal vuurwerk. Bezit daarvan moet aangepakt worden. Zwaar consumptievuurwerk moet verboden worden. Een generiek verbod en, als vervanging, aanwijzing van afsteeklocaties zou ook goed zijn. En graag extra vuurwerkbelasting.

POLITIEK VOOR DUMMIES

Van hoog naar laag heeft het bestuur van Nederland drie verdiepingen: de landelijke, de provinciale en de gemeentelijke verdieping. Dat betekent dat er op drie verschillende niveaus beslissingen worden genomen over bepaalde gebieden. In dit stukje gaat het over de verdieping 'de gemeente'.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

De 'verdiepingen' die in de eerste zin worden genoemd, zou je ook 'bestuurslagen' kunnen noemen. Van de bovenste bestuurslaag hebben we er maar een: het Rijk. De tweede laag zijn de twaalf provincies. De derde laag zijn de gemeenten. Het aantal gemeenten neemt voortdurend af. Vanaf 2018 zijn het er 380. Daarmee zijn het er al weer acht minder dan in 2017. Net na de Tweede Wereldoorlog hadden we nog meer dan 1.000 gemeenten. De vermindering wordt veroorzaakt door de gemeentelijke herindelingen. Het is de bedoeling dat de kleine gemeenten samengaan in een grotere gemeente.

zoals defensie en onderwijs. Het zou niet best zijn als elk dorp zijn eigen defensie zou organiseren. Voor andere onderwerpen is het beter als de gemeente dat doet, want zij staan het dichtst bij de burger. Dan is het bijvoorbeeld niet handig als ze in Den Haag gaan beslissen over de winkelstraat bij u in het dorp.

Wie daar in het dorp over mogen beslissen, hangt af van de partijen die na de gemeenteraadsverkiezingen mogen gaan regeren. Op 21 maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen

weer aan de beurt. Dan wordt opnieuw gekozen wie er de komende vier jaar de gemeente mag besturen. ◀

Aan het begin van deze tekst staat ook 'van hoog naar laag'. Je zou ook kunnen spreken over 'van centraal naar decentraal'. Bij de bestuurslaag 'het Rijk' wordt er centraal geregeerd. Vanuit Den Haag worden beslissingen gemaakt voor het hele land. De provincies zijn al minder centraal (decentraler), want in dat geval worden er twaalf verschillende landdelen bestuurd. De gemeenten zijn het decentraalst.

Voor sommige dingen is het beter als het landelijk wordt geregeld,

NIEUWE ONDERWERPEN

Hebt u ook een onderwerp waarvan u zegt: "Daar hebben ze het weleens over, maar ik zou niet weten wat het is." Of: "Ik weet ongeveer wat ik me erbij moet voorstellen, maar ik zou het in deze rubriek wel uitgelegd willen hebben." Dat kan. Als u of jij de onderwerpen doorstuurt aan de redactie via debanier@sgp.nl, gaan we kijken of we het onderwerp in een van de komende nummers ter sprake kunnen brengen.

Fiscale- & Administratieve
Dienstverlening

Tel. 0342-442440

Essenerweg 65 3774 CB Kootwijkerbroek

Davelaar bouw
sinds 1925

perfectie tot in details

De Nort 3 | 3931 NE Woudenberg | Tel: 0332866916
info@davelaar.nl | davelaar.nl

NIEUWBOUW | RENOVATIE | VERBOUW | AANBOUW
BRANDVEILIGHEID | AKOESTIEK | HOUTROTHERSTEL

Grafisch centrum
De Toren BV

Alles onder één dak

Signing

Drukwerk

Printwerk

HUISSTIJLEN
BROCHURES
MAILINGS
PERIODIEKEN
BELETTERINGEN
VLAGGEN/SPANDOEKEN
RELATIEGESCHENKEN
KLEDING
PRINTWERK
WEBSITES

Wie bent u en waar staat u voor? Wij maken het zichtbaar. In glossy brochures, aantrekkelijke nieuwsbrieven of overtuigende mailings. Op briefpapier, vlaggen of bedrijfskleding. Op posters, gevels of kop en schotels. We zijn uitgegroeid van drukkerij tot grafisch dienstverlener met een totaaloplossing. En dat is ideaal voor u en uw reclamebureau. Drukwerk, digitaal printen, buitenreclame, relatiegeschenken en bedrijfskleding: u regelt het met één telefoontje. Dat zoveel bedrijven, organisaties en reclamebureaus dat al jarenlang doen, heeft een speciale reden...

Torendruk | Torencolor | Torenprint | Torensign | Torenweb

grafischcentrumdetoren.nl

Touwslager 3 - 3861 SP Nijkerk
T (0333) 245 83 75 - E info@torendruk.nl

HARKES
Begravenissen

Voorofscheweg 15a, 2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

**OOK ADVERTEREN
IN DE BANIER?**

Neem contact op met Werner Dankers van Novente

Bel 085 - 489 03 22 of mail werner@novente.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

HET ZIJN NET MENSEN...

In de ruim 33 jaren die ik nu op het Binnenhof rondstap, heb ik vele duizenden mensen rondgeleid: toeristen, burgemeesters, dagjesmensen, vrouwenverenigingen, personeel van bedrijven, krantenlezers en ga zo maar door. Als ik van tevoren geweten had dat het er zo veel zouden worden, had ik het natuurlijk bijgehouden. Maar ja, ik heb toen ik in 1984 fris en fruitig binnenstapte nooit kunnen bedenken dat ik het er zo lang zou uithouden, en nog minder kon ik bevroeden dat ánderen het met mij zo lang uit zouden houden....

Ik moet eerlijk bekennen dat ik rondleidingen aanvankelijk maar zozo vond. Als er weer gebeld werd door de portier (beveiligers had je toen nog niet eens) met de mededeling: "Er staat weer een groep voor je gereed", dacht ik vaak: "O nee hè, wéér hetzelfde verhaal..." Maar nu sta ik er heel anders in. Nu denk ik: "Heerlijk, wéér een groep andere mensen..." Zo zie je, zelfs ik ga met m'n tijd mee en ben voor verbetering vatbaar. Het ging bij mij net als met oud-premier Dries van Agt, die tegen z'n zin de politiek inrolde. Een boekje over zijn politieke loopbaan heeft als ondertitel: *Van weerzin tot wellust*. Zoiets.

"WINST KAN ZIJN DAT ZE BETER BEGRIJPEN."

TORENTJE

Tijdens m'n rondjes Binnenhof laat ik altijd het torentje zien, wijs ik de Eerste Kamer, de Ridderzaal, paleis Noordeinde aan en loop ik met m'n gasten de route van de gouden koets. Daarna loods ik m'n gasten door de

wandelgangen van de Tweede Kamer, waar de toer eindigt met een 'vragen-uurtje' van een kwartier op de publieke tribune.

Eén vraag die al weer geruime tijd áltijd gesteld wordt, luidt: hoe is Geert Wilders eigenlijk in het echt? En Mark Rutte? En hoe kan het nou dat politici die elkaar eerst – figuurlijk – de hersens inslaan, na zo'n debat gewoon een kop koffie met elkaar zitten te drinken?

Om met die laatste vraag te beginnen. Dat is eenvoudig. Politieke meningsverschillen hoeven goede persoonlijke verstandhoudingen niet in de weg te staan. Of iemand sympathiek is of niet, hangt niet af van zijn of haar politieke voorkeur. In alle politieke partijen heb je aardige en onaardige mensen. Echt waar, er zijn reuze-aardige D66'ers en GroenLinksers. En geloof het of niet, er zijn ook ónaardige SGP'ers! Zoals je ook aardige en onaardige burens hebt en collega's en familieleden.

TEDDYBEER

Dus ja, na een scherp politiek debat in de arena van de Tweede Kamer kan ik gewoon een glas tomatensap heffen met SP-teddybeer Emile Roemer in het Kamerrestaurant. Of zit ik op een Haags terras een vegaburger te prikken met PVV-dierenvriend Dion Graus en z'n lieve vrouw Joyce. Of strijkt oud-veilingmeester Alexander Pechtold op m'n werkkamer neer in de luie stoel om wat te bomen over schilderijen van schilders uit de Leidse School. Het zijn warempel net mensen!

Het mooie daarbij is dat je buiten het licht van de schijnwerpers vaak tot betere gesprekken komt dan in de vergaderzaal zelf. En dat is niet alleen mijn ervaring, maar ook die van

veel anderen. In die tafel, terras- en kamergesprekken kom je soms verder en peil je dieper dan in de plenaire vergaderzaal van de Tweede Kamer waar 'gescoord' moet worden en ieder woord op een goudschaaltje gewogen moet worden.

VERWONDEREN

Voor christenen is dat een uitgelezen kans om ons hart open te leggen. Ministers gaan er niet ineens anders door handelen, en we moeten niet denken dat wij andere Kamerleden kunnen laten omkeren, maar de winst kan zijn dat ze beter begrijpen dat liefde ons drijft. Zoals laatst een van de bekendste Haagse spraakmakers me toevertrouwde: "Nu ik jullie beter leer kennen, begrijp ik jullie beter en kijk ik ook anders tegen de SGP aan." Ik verwacht níet dat hij overstapt, en het zou mij en heel Nederland verwonderen als hij ineens andere standpunten gaat verkondigen, maar je weet maar nooit... Ik kan zo vijf oud-Kamerleden noemen die op de SGP stemmen, en dan heb ik het niet over Bas van der Vlies en Koos van den Berg...

O ja. Geert Wilders is 'in het wild' best schappelijk. En Mark Rutte is een van de alleraardigste mensen die ik in 33 jaren op het Binnenhof ben tegengekomen. ◀

+ De kracht van een familiebedrijf

Samen bouwen aan een goede naam

RUIM 1635 BEOORDELINGEN
QASA.NL | DECEMBER 2017

Zo doen wij dat

Het mooie van ons kleinschalige familiebedrijf is, dat we de liefde voor het vak aan elke generatie doorgeven. Het motto 'Het kan altijd beter' zit er bij ons ingebakken. Samen werken wij met plezier en passie aan de allerbeste kwaliteit voor onze klanten. Dit ervaart u tijdens het verkoopadvies, maar vooral ook bij de montage van uw keuken door een professional met oog voor detail en hart voor de zaak.

DBKEUKENS.NL